

בנק ירושלים

דוח על הסיכונים:
גילוי בהתאם לנדבך 3
ומידע נוסף על הסיכונים
ליום 31 בדצמבר 2025

הדוח על הסיכונים ומידע פיקוחי נוסף בדבר הון פיקוחי על פי הוראות באזל III הכולל תיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו על ידי הבנק נכללים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <https://www.bankjerusalem.co.il> כמו כן, הדוח על הסיכונים של הבנק נמצא באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך www.magna.isa.gov.il.

תוכן עניינים

עמוד	
5	חלק 1 מידע כללי
5	דוח על הסיכונים
6	מטרה ועקרון הגילוי
7	מידע צופה פני עתיד
7	מסגרת הוראות רגולטוריות
8	חלק 2 יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון
8	יחסים פיקוחיים עיקריים (KM1)
8	טבלה מספר 1- יחסים פיקוחיים עיקריים
9	גישת התאגיד הבנקאי לניהול סיכונים (OVA)
11	מידע נוסף על חשיפה לסיכון והערכתו שאינו נכלל בדרישות הגילוי של נדבך 3
13	הסיכונים המובילים והמתפתחים המהותיים ביותר
17	טבלת גורמי הסיכון
20	סקירת נכסי סיכון משוקללים (OV1)
20	טבלה מספר 2- סקירת נכסי סיכון משוקללים
21	קשרים בין הדוחות הכספיים לבין חשיפות פיקוחיות
21	מידע נוסף על נכסים משוקללים בסיכון
21	טבלה מספר 3- נכסי סיכון לפי חלוקה למגזרי פעילות פיקוחיים
22	טבלה מספר 4- תנועה בנכסי סיכון משוקללים
23	חלק 3 הרכב ההון
23	הרכב ההון הפיקוחי (cc1)
23	טבלה מספר 5- הרכב ההון הפיקוחי (cc1)
24	הקשר בין המאזן ורכיבי ההון הפיקוחי
25	מידע נוסף על ההון והלימות ההון
26	טבלה מספר 6- דוח תנועות ברכיבי ההון הפיקוחי
29	טבלה מספר 7- חישוב יחס ההון
29	טבלה מספר 8- ניתוח השפעת השינויים על יחסי הון
31	חלק 4 יחס המינוף
31	טבלה מספר 9- השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף (1LR)
32	טבלה מספר 10- יחסי המינוף (LR2)
33	חלק 5 סיכון אשראי
33	מידע כללי על איכות סיכון אשראי (CRA)
40	איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)
40	טבלה מספר 12- איכות האשראי של חשיפות אשראי
41	שינויים במלאי החובות הלא צוברים ובמלאי החובות הבעייתיים שאורגנו מחדש (CR2)
41	גילוי נוסף בנוגע לאיכות האשראי של חשיפות אשראי (CRB)
42	טבלה מספר 13- גילוי על הטבות לציבור בתקופת מלחמת "חרבות ברזל"
43	טבלה מספר 14- סיכון אשראי לפי ענפי המשק
45	טבלה מספר 15- פירוט החשיפות לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון

עמוד	
46	טבלה מספר 16- פירוט חשיפות לפי אזורים גיאוגרפיים
48	הפחתת סיכון אשראי
48	שיטות להפחתת סיכון אשראי (CRC)
49	שיטות להפחתת סיכון אשראי - סקירה (CR3)
49	טבלה מספר 17- נתונים על הפחתת סיכון אשראי
49	שימוש בדירוגי אשראי בגישה הסטנדרטית לסיכון אשראי (CRD)
50	טבלה מספר 18- טבלת המיפוי לשיעורי RWA הנדרשים לפי חברות הדירוג הבינלאומיות המוכרות
51	הגישה הסטנדרטית - חשיפה לסיכון אשראי והשפעות הפחתת סיכון אשראי (CR4)
51	טבלה מספר 19- חשיפה לסיכון אשראי והשפעות הפחתת סיכון אשראי (CR4)
52	הגישה הסטנדרטית - חשיפה לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון (CR5)
52	טבלה מספר 20- חשיפות לפי סוג נכסים ומשקלות סיכון (הגישה הסטנדרטית) (CR5)
54	חלק 5 סיכוני סליקה וסיכון צד נגדי (CCRA)
55	ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1)
55	טבלה מספר 21- ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CRR) לפי גישה פיקוחית (CRR1)
56	הגישה הסטנדרטית - חשיפות לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי תיק פיקוחי ומשקלות סיכון (CCR3)
56	טבלה מספר 22- חשיפות לסיכון אשראי של צד נגדי (CRR) לפי תיק פיקוחי ומשקלות סיכון (הגישה הסטנדרטית) (CRR3)
57	הרכב הביטחון בגין חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) (CCR5)
57	טבלה מספר 23- הרכב הביטחון בגין חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CRR) (CRR5)
58	חשיפות לנגזרי אשראי (CCR6)
58	טבלה מספר 24- חשיפות לנגזרי אשראי (CCR6)
59	חלק 5 ב הקצאת הון בגין התאמת שערון לסיכון אשראי (CVA)
59	חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים (CCR8)
59	טבלה מספר 25- חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים (CRR8)
60	גילוי איכותי על התאמת שערון לסיכון אשראי CVA (CVA)
60	גילוי איכותי על התאמת שערון לסיכון אשראי CVA (CVA)
61	הגישה הסטנדרטית (SA-CVA) (CVA3)
61	טבלה מספר 26- הגישה הסטנדרטית (SA-CVA) (CVA3)
62	דוחות תזרים נכסי סיכון משוקלים (RWA) בגין סיכוני חשיפות התאמת שיערון לסיכון אשראי (CVA) לפי הגישה הסטנדרטית (SA-CVA)
62	טבלה מספר 27- דוחות תזרים נכסי סיכון משוקלים (RWA) בגין סיכוני חשיפות התאמת שיערון לסיכון אשראי (CVA) לפי הגישה הסטנדרטית (SA-CVA)
63	חלק 6 סיכון שוק
63	גילוי איכותי כללי הנוגע לסיכון שוק (MRA)
68	סיכון שוק בגישה סטנדרטית (MRI)
68	טבלה מספר 28- סיכון שוק בגישה סטנדרטית (MRI)
69	מידע נוסף על סיכון שוק
70	טבלה מספר 29- נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה
72	חלק 6 א סיכון ריבית בתיק הבנקאי (IRRBB) בתיק למסחר
72	מטרות ויעדים בנייה לסיכון ריבית בתיק הבנקאי
73	מידע כמותי על סיכון ריבית
73	טבלה מספר 30 - שווי הוגן נטו מותאם של המכשירים הפיננסיים על בסיס מאוחד

עמוד	
74	טבלה מספר 31 - השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם של הבנק
76	טבלה מספר 32 - השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית
77	מידע כמותי נוסף על חשיפת התאגיד הבנקאי לסיכון ריבית
77	טבלה מספר 33 - חשיפה כוללת של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית
79	סיכון שער חליפין וסיכון אינפלציה
79	חלק 6 מניות
79	פוזיציות במניות בתיק הבנקאי
79	טבלה מספר 34 - היתרה המאזנית של ההשקעות במניות בתיק הבנקאי ושווין ההוגן של השקעות אלו:
80	טבלה מספר 35 - השקעות הבנק במניות בתיק הבנקאי ודרישות ההון בגין
81	חלק 7 סיכון סילות
81	יחס כיסוי הסילות - גילויים עיקריים (LIQ1)
82	טבלה מספר 36 - מתכונת גילוי על יחס כיסוי הסילות (LIQ1)
84	גילויים נוספים בגין יחס כיסוי סילות (LIQA)
86	יחס מימון יציב נטו (LIQ2)
86	טבלה מספר 37 - מתכונת גילוי על יחס מימון יציב נטו (LIQ2)
90	מידע נוסף על סיכון סילות וסיכון מימון
90	טבלה מספר 38 - מלאי נכסים נדילים
91	גילוי על נכסים משועבדים (ENC)
91	טבלה מספר 39 - גילוי על נכסים משועבדים (ENC)
93	טבלה מספר 40 - סוגי פיקדונות לפי סוג המפקיד על בסיס מאוחד
93	טבלה מספר 41 - פיקדונות הציבור לפי גודל על בסיס מאוחד
94	חלק 8 סיכון תפעולי
99	חלק 9 סיכון סביבתי וסיכון אקלים
100	חלק 10 מידע בדבר סיכונים אחרים
102	חלק 11 תגמול
102	טבלה מספר 42 - תגמול שהוענק במהלך שנת הדיווח (REM1)
103	טבלה מספר 43 - תשלומים מיוחדים (REM2)
104	טבלה מספר 44 - תגמול נדחה (REM 3)
105	תוספת א' - קשרים בין הדוחות הכספיים לבין חשיפות פיקוחיות
105	הבדלים בין בסיס האיחוד החשבונאי ובין בסיס האיחוד הפיקוחי ומיפוי הדוחות הכספיים בהתאם לקטגוריות סיכון פיקוחיות (LI1)
105	טבלה מספר 45 - הבדלים בין בסיס האיחוד החשבונאי ובין בסיס האיחוד הפיקוחי ומיפוי הדוחות הכספיים בהתאם לקטגוריות סיכון פיקוחיות (LI1)
107	הקשר בין המאזן ורכיבי ההון הפיקוחי
107	טבלה מספר 46 - הקשר בין המאזן ורכיבי ההון הפיקוחי (CC2)
109	המקורות העיקריים להבדלים בין סכומי החשיפה הפיקוחית לבין היתרות המאזניות בדוחות הכספיים (LI2)
109	טבלה מספר 47 - המקורות העיקריים להבדלים בין סכומי החשיפה הפיקוחית לבין היתרות המאזניות בדוחות הכספיים (LI2)
110	תוספת ב איגוח
111	נספחים
111	טבלה מספר 48 - מילון מונחים

חלק 1 – מידע כללי

דוח על הסיכונים

אנו מתכבדים להגיש דוח על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2025 (להלן: "דוח על הסיכונים").

ביום 9 באוקטובר 2025 נחתם השלב הראשון בהסכם הפסקת האש במלחמת "חרבות ברזל" אשר נמשכה כשנתיים במספר חזיתות ובעצימות משתנה. ביום 28 בפברואר 2026 פתחו ישראל וארה"ב במתקפה על איראן במבצע המכונה "שאגת הארי", אשר בשלב זה לא ניתן להעריך את השלכותיו. נכון למועד כתיבת מסמך זה, אי הוודאות הגיאופוליטית, הביטחונית והכלכלית עדיין גבוהה והיא ממשיכה ליצור מגוון רב של אפשרויות ותרחישים, שקיים קושי לאמוד את מידת השפעתם.

הדוח על הסיכונים ערוך בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר דרישות הגילוי המפורטות בנדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים. בגין פרוץ המלחמה ניתנו הנחיות של המפקח על הבנקים למתכונת הדיווח הנדרש בדוח זה. הדוח ערוך בהתאם להנחיות אלה.

דוח על הסיכונים זה כולל מידע נלווה ומשלים לדוחות הכספיים המאוחדים של בנק ירושלים בע"מ, ראו פרק 3 לדוח הדירקטוריון וההנהלה בדוח כספי ליום 31 בדצמבר 2025.

הדוח נועד לאפשר לקוראי הדוחות של הבנק להעריך מידע משמעותי שכלול בהם לגבי יישום מסגרת העבודה של ועדת באזל ובנק ישראל, ההון, הנזילות, התהליכים, הכלים והמערכות למדידת הסיכון, הבקרה עליו ומזעורו, הערכת פרופיל ותאבון הסיכונים המהותיים לפעילות הבנק ומסגרת ניהול ובקרת הסיכונים של הבנק.

ענת רייפלר

סמנכ"ל, מנהלת סיכונים ראשית

יאיר קפלן

מנהל כללי

זאב נהרי

יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוח: 5.3.2026

מטרה ועקרון הגילוי

דוח על סיכונים זה הינו חלק מהדוח הכספי ויש לקרוא את הדוח יחד עם הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2025.

המידע שנכלל בדוח זה כולל את דרישות הגילוי שנקבעו בהוראת הדיווח לציבור 651 "דרישות הגילוי המפורטות בנדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים" של בנק ישראל שמבוססת על פרסומים של וועידת באזל (להלן: נדבך 3) ודרישות הגילוי על הסיכונים המבוססות על מקורות אחרים, לרבות דרישות הגילוי שפורסמו על ידי הפורום לציבות פיננסית (ה-FSF) וכן, דרישות הגילוי שפורסמו על ידי צוות משימה (ה-EDTF) שהוקם על ידי המוסד לציבות פיננסית (ה-FSB) לשיפור פרקטיקות הגילוי על סיכונים בתאגידים בנקאיים (להלן: EDTF). כמו כן, נכללו דרישות הגילוי הנוספות בהתאם להוראות הדיווח של בנק ישראל והנחיותיו (להלן: מידע אחר). לאור זאת, הדוח כולל, בין היתר, את דרישות הגילוי הבאות, ככל שרלוונטי:

- גילוי מפורט על הסיכונים והחשיפות אליהם חשוף הבנק ואופן ניהולם, כולל מעת פרוץ המלחמה;
- גילויים כמותיים על דרישות ההון ועל נכסי הסיכון בגין חשיפות אשראי, שוק ותפעולי;
- גילוי על חשיפות לסיכונים המהותיים האחרים אליהם חשוף הבנק מעצם טבען של הפעילויות העסקיות שלו, בשגרה ובחירום, כגון: סיכון אשראי, נזילות, סיכון מודל, סיכון משפטי, סיכון אבטחת מידע וסייבר, סיכון מעילות והונאות, סיכון ציות, הוגנות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון רגולטורי, תכנית ההמשכיות העסקית, סיכון סביבתי; לפירוט גורמי הסיכון ראה דוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2025.
- מידע כמותי ואיכותי בדבר שינויים משמעותיים שחלו בחשיפות הבנק לסיכונים אלה ואחרים ואופן ניהולן, ובפרט, לאור אי הוודאות הכלכלית, הפוליטית והביטחונית במדינה, נכון למועד אישור דוח זה;
- גילויים מכוח המלצות של EDTF ומקורות אחרים כפי שאומצו על ידי המפקח על הבנקים ושינויים מהותיים במידע איכותי שנדרש מכוח ההמלצות כאמור.

הדוח נערך בהתאם לעקרונות המפורטים להלן:

- לגבי נתונים כמותיים שנכללו בגילויים קודמים במסגרת דרישות הגילוי של נדבך 3 או במסגרת דרישות גילוי נוספות כאמור לעיל, הוצגו נתונים השוואתיים לתקופות המקבילות בשנת הדיווח הקודמת כנדרש בהוראות.
- המידע מבוסס בחלקו על מידע פיננסי שמוצג בדוחות הכספיים של הבנק אשר משמשים בסיס לחישובים של יחסים רגולטוריים בהתאמות הנדרשות, ובחלקו על הערכות פנימיות ומודלים פנימיים. לאור זאת, חלק מהמידע הינו בגדר אומדן לא מבוקר ו/או מייצג מידע של ההנהלה שהינו בגדר מידע צופה פני עתיד.
- מידע רלוונטי נוסף בדבר חשיפה לסיכונים מסוימים והיבטים נוספים שהגילוי לגביהם נדרש בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, ניתן למצוא בפרק "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות מהווה מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו, במידה ונכללו, במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה מאירועים כלכליים חריגים, כגון: מלחמת חרבות ברזל והשלכותיה, מבצע "עם כלביא", מבצע "שאגת הארי" שפרץ ביום 28 בפברואר 2026, התפתחויות במצב הביטחוני בצפון הארץ בפרט ובמזרח התיכון בכלל, שינויים קיצוניים בשיעורי הריבית, פיחות/תיסוף המטבע והאינפלציה וכן אירועים מדיניים/ביטחוניים בלתי צפויים אשר יכולים לשנות את התנהגות הציבור הן מההיבט של היקף לקיחת האשראי, פירעונו המוקדם, מיחזורו או קשיים בפירעונו השוטף בכל מגזרי הפעילות של הבנק והן מההיבט של יכולת גיוס המקורות. כמו כן, שינויים ברגולציה או בהוראות חקיקה, הוראות גרמי פיקוח והתנהגות מתחרים עשויים להשפיע על פעילות הבנק. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", "צפוי", "עשוי", "עלול", "הערכה" וביטויים דומים להם המעידים על כך שמדובר בתחזית לעתיד ולא עובדות עבר.

ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר כוללים בין היתר:

- מיזוגים ורכישות במערכת הבנקאית והשפעתם על מבנה התחרות בענף.
- השפעת שינויים בהוראות רגולטוריות על טעמי הלקוחות ו/או על היקף הפעילות במערכת הבנקאית ומבנה התחרות בה ו/או על רווחיות הבנק.
- יכולת התממשות של תכניות הבנק על פי היעדים שנקבעו בהתאם לאסטרטגיה שלו.
- תגובות לא חזויות של גורמים נוספים (לקוחות, מתחרים ועוד) הפועלים בסביבה העסקית של הבנק.
- התממשות בעתיד של תחזיות ענפיות ושל תחזיות מאקרו כלכליות בהתאם להערכות מוקדמות של הבנק, לרבות מלחמת "חרבות ברזל" והשלכותיה וכן התפתחויות במצב הביטחוני בצפון הארץ.
- תוצאות אפשריות של הליכים משפטיים.
- שינוי בטעמי הצרכנים ו/או בהתנהגותם.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על הערכות מקצועיות של הבנק, על תחזיות מאקרו כלכליות של חזאים בדבר מצב המשק והסביבה העסקית, על פרסומים והערכות של גורמים בענף ועל ניתוחים סטטיסטיים שעורך הבנק לגבי התנהגות לקוחותיו.

האמור משקף את נקודת המבט של הבנק והחברות הבנות שלו במועד עריכת הדוחות הכספיים בנוגע לאירועים עתידיים, המבוססת על הערכות שאינן ודאיות. מנתונים והערכות אלה נגזרות הערכות הבנק והחברות הבנות שלו והתכניות העסקיות שלהם. כאמור לעיל, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי ולהשליך על התממשות התכניות העסקיות או להביא לשינוי בתכניות אלה. הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הכלול בדוחות אלה. האמור אינו גורע מחובות הדיווח של הבנק על פי כל דין.

מסגרת הוראות רגולטוריות –

בנק ירושלים בע"מ מפוקח על ידי בנק ישראל (להלן: "הפיקוח על הבנקים"), אשר מקבל מידע על הלימות ההון של הבנק וקובע את דרישות ההון הפיקוחיות המינימאליות בישראל, וכן, קובע מסגרת הוראות רגולטוריות לניהול בנקאי תקין ולדיווח, המהווים את הבסיס ההכרחי למסגרת ניהול ובקרת הסיכונים של הבנק. הוראות חוק ורגולציה מהותיות אשר חלות על הבנק ואשר התקבלו עד למועד פרסום הדוח השנתי של הבנק לשנת 2025 מתוארים בדוח השנתי של הבנק לשנת 2025.

לפרטים נוספים אודות הוראות רגולטוריות ואודות שינויים והקלות רגולטוריות, כולל מידע בדבר מתווה ההקלות וההקפאות של בנק ישראל שנקבע עקב המלחמה, ראו פרק [משל תאגידי בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2025](#).

חלק 2 - יחסים פיקוחיים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון

יחסים פיקוחיים עיקריים (KM1)

טבלה מספר 1 – יחסים פיקוחיים עיקריים:

31/12/2024	31/03/2025	30/06/2025	30/09/2025	31/12/2025	
					הון זמין (במיליוני ש"ח)
1,486.6	1,514.2	1,588.1	1,603.9	1,628.6	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
1,856.3	1,891.4	1,964.9	1,989.1	2,018.8	סך הכל הון כולל
					נכסי סיכון משוקלים (RWA) (במיליוני ש"ח)
13,929.1	14,600.9	14,534.1	15,021.5	15,054.7	סך הכל נכסי סיכון משוקלים (RWA)
					יחסי הלימותהון (באחוזים), לפי הוראות המפקח על הבנקים
10.7%	10.4%	10.9%	10.7%	10.8%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.3%	13.0%	13.5%	13.2%	13.4%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.5%	9.5%	9.5%	9.4%	9.4%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים ⁽¹⁾
1.2%	0.9%	1.4%	1.3%	1.4%	יחס הון עצמי רובד 1 זמין, מעבר לנדרש ע"י המפקח על הבנקים
					יחס המינוף, לפי הוראות המפקח על הבנקים
23,387.2	23,517.3	22,728.7	23,163.2	24,005.5	סך החשיפות (במיליוני ש"ח)
6.4%	6.4%	7.0%	6.9%	6.8%	יחס המינוף (באחוזים)
					יחס כיסוי סכילות (ממוצע), לפי הוראות המפקח על הבנקים
5,764.5	5,128.7	4,607.9	5,008.4	4,663.9	סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
2,898.7	2,805.9	2,622.3	2,626.1	2,587.6	סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
200%	184%	176%	191%	181%	יחס כיסוי סכילות (באחוזים)*
					יחס מימון יציב נטו, לפי הוראות המפקח על הבנקים
17,974.0	17,959.0	18,124.2	17,941.2	18,157.6	סך הכל מימון יציב זמין
13,104.3	13,589.6	13,448.5	13,377.6	13,685.7	סך הכל מימון יציב נדרש
137%	132%	135%	134%	133%	יחס מימון יציב נטו (באחוזים)

* ממוצע לרבעון האחרון בתקופה המדווחת.

(1) יעד יחס הלימות ההון, החל מיום 31 בדצמבר 2022, ליחס הון עצמי רובד 1 שקבע הדירקטוריון 10.0%. מעל יחס זה קבע הדירקטוריון שולי ביטחון בשיעור של 0.1% ושולי ביטחון של ההנהלה בשיעור של 0.15%. יעד ההון הכולל נקבע על 12.5% ושולי הביטחון ליעד זה 0.25%. על בסיס תוצאות דיונים שהתקיימו עם הפיקוח על הבנקים עדכן הדירקטוריון, ביום 5 במרץ 2026, את יעד יחס הון עצמי רובד 1, החל מיום 1 באפריל 2026, לרמה של 10.25%, ללא שינוי בשולי הביטחון.

טבלה מספר 1 לעיל מלמדת כי הבנק מסיים את שנת 2025 ביחס הון רובד 1 של 10.8% וביחס הון כולל של 13.4% הגבוהים מיעדי ההון שקבע הדירקטוריון. יחס המינוף ממשיך להיות גבוה ובמרחק רב מהיעד שקבע הדירקטוריון, ובאופן דומה, רמת הנזילות כפי שהיא מתבטאת במדדי סיכון הנזילות השונים ממשיכה להיות גבוהה מאוד. הבנק ממשיך לנטר מדדים יעדים אלה באופן רציף, נוקט משנה זהירות בפעילותו כמתחייב מאי הוודאות הצפויה להימשך, ושומר על מסגרת נאותה של ניהול ובקרת הסיכונים ופרופיל סיכונים התואם את המצב הנוכחי ואת תאבון הסיכון שנקבע. נדגיש כי פרופיל הסיכונים של הבנק ממשיך לשמור על יציבות, כולל רמת הון ונזילות מספקים ובגבולות תאבון הסיכון לאורך שנת 2025, ועד למועד פרסום דוח זה. למידע על התפתחות פרופיל הסיכון של הבנק, ראו להלן פרק הסיכונים המובילים והמתפתחים המהותיים ביותר.

גישת התאגיד הבנקאי לניהול סיכונים (OVA)

הפעילות העסקית של הבנק כרוכה בניהול סיכונים פיננסיים ושאנים פיננסיים. הבנק מנהל את עסקיו ואת סיכוניו בהתאם למסגרת שקבע לניהול ובקרת הסיכונים המהותיים אליהם הוא נחשף כחלק מפעילותו העסקית, המתבססת על עקרונות וסטנדרטים בינלאומיים מקובלים המותווים ע"י הרגולטור. מסגרת זו קובעת את העקרונות לניהול ולבקרת הסיכונים של הבנק בכל מצב טבעי: שגרה, התרעה וקיצון. אחד ממרכיביה המרכזיים של מסגרת ניהול ובקרת הסיכונים של הבנק הוא תאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון, ומעוגן במסמכי המדיניות השונים של הבנק ובמסמך מדיניות ייעודי הכולל את מדיניות תאבון הסיכון של הבנק, את המגבלות הכמותיות והאיכותיות הקובעות את תקרות החשיפה ואת ניטור וניהול תאבון הסיכון לנוכח התפתחות פרופיל הסיכון של הבנק. הנהלת הבנק אחראית, בין היתר, באמצעות קווי ההגנה שנקבעו בבנק לניהול ובקרת הסיכונים השונים, ליישום העקרונות שנקבעו לניהול הסיכונים, ולעמידה בעקרונות תיאבון הסיכון. מגבלות אלה נקבעות בשגרה ובחירום, כדי לתמוך בעמידת הבנק ביעדי העסקיים, ולהבטיח כי היעדים העסקיים מושגים תוך עמידה בפועל בפרופיל סיכון התואם את תאבון הסיכון הנדרש, כפי שקבע הדירקטוריון ובהתאם את המגבלות הרגולטוריות.

מדיניות תיאבון הסיכון מאשרת על ידי הדירקטוריון בתדירות שלא תפחת מתדירות שנתית. תיאבון הסיכון מוגדר ע"י דירקטוריון הבנק והוא קובע את תקרות החשיפה המותרות בפעילות הבנק. הוא מקיף את מכלול גורמי הסיכון המהותיים לבנק, סיכונים פיננסיים, סיכון תפעולי וסיכונים בקרה פנימית נוספים, כדוגמת סיכון סייבר, הגנת פרטיות והמשכיות עסקית, ציות, הוגנות, איסור הלבנת הון ומימון טרור ועוד, והולם את דרישות הרגולציה וכל מחזיקי העניין. כאחד מהמרכיבים והכלים המרכזיים במסגרת ניהול ובקרת הסיכונים של הבנק, פועל הבנק לקשר בין התכנית העסקית ויעדיה, לבין פרופיל סיכון המבטיח עמידה בכל היעדים העסקיים, התפעוליים, הרגולציה והציות, תכנית התגמול של הבנק והמוניטין שלו. תכנית התגמול של הבנק קובעת בין היתר, כי אי עמידה ביעדי הלימות ההון, תמנע מתן תגמול משתנה, גם אם היתה עמידה ביעדים העסקיים.

הבנק פועל כך שתהליכי ניהול הסיכונים יתקיימו בכל יחידות הבנק, כשהן נתמכים על ידי שלושת קווי ההגנה שנקבעו בבנק האחראים ליישום, בקרה וביקורת, להבטחת עמידת הבנק בתאבון הסיכון שנקבע, ולהבטיח כי היעדים העסקיים מושגים תוך עמידה בפועל בפרופיל סיכון התואם את תאבון הסיכון הנדרש.

עקרונות ניהול ובקרת הסיכונים מעוגנים במסמכי מדיניות ייעודיים לגבי כל סיכון מהותי. סיכון מהותי מוגדר ככזה שיש לו פוטנציאל פגיעה בהלימות ההון, רווחיות ויעדי הבנק. לגבי כל סיכון מהותי נקבעו הדרכים, השיטות והמערכות המאפשרות זיהוי, מדידה, הערכה, בקרה, הפחתה, ניטור ודיווח כולל קביעת תאבון הסיכון ומגבלות הסיכון של הדירקטוריון ושל ההנהלה. העקרונות לניהול הסיכונים קובעים גם את שרשרת הדיווחים בין היחידות השונות בבנק, ההנהלה והדירקטוריון, במטרה לחזק את ניטור פרופיל הסיכון, ולהבטיח זיהוי מהיר של גורמים היכולים להשפיע עליו, ביחוד בעת אירוע קיצון.

רמת איכות תשתיות ניהול הסיכונים, לרבות מערכות המידע, מותאמות להתפתחויות שונות בבנק, כדוגמת: גידול במאזן ובהכנסות, עלייה במורכבות הפעילות או במבנה התפעולי שלו, התרחבות גיאוגרפית, מכירות ורכישות תיקי אשראי, הצפות ערך, השקת מוצרים חדשים או קווי פעילות חדשים, עמידה מלאה בהוראות הרגולציה ומערך בקרה פנימית איתן. במסגרת התכנון העסקי האסטרטגי מובאים בחשבון היקפן של התפתחויות אלו וצרכי ניהול הסיכונים והמשאב האנושי הנדרשים כדי לתמוך בתכנון.

תהליכי ניהול ובקרת הסיכונים מתייחסים, כאמור, למכלול הסיכונים המהותיים לפעילות הבנק כך שלצד הסיכונים בפעילויות העסקיות, כגון אשראי, שוק, ריבית ונדל"ל, קובעים תהליכי ניהול הסיכונים גם את מסגרת ועקרונות הטיפול בכל גורמי הסיכון המפורטים בהמשך ובכללם: סיכונים תפעוליים, המשכיות עסקית, סיכון מעילות והונאות, סיכונים מערכות מידע, סיכונים אבטחת מידע וסייבר, סיכון משפטי, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון, סיכון מימון טרור, סיכון התנהגות (Conduct), סיכון הגנת פרטיות, סיכון מוניטין וסיכון אסטרטגי. למרבית מהסיכונים יש השלכה על חוסנו ואיתנו של הבנק ומשכך, על יכולתו לעמוד ביעדי העסקיים. הבנק קבע מסגרת סדורה לטיפול בהם והוא ממשיך לחזק אותה כשהליך מתמשך. המסגרת מתבססת על תהליכי הערכה שוטפים הנוקטים מגוון כלים להערכת הסיכון, על מנגנון דיווחים הנדרש בין יחידות הארגון, וכן, על תהליכי בקרה וניטור המשמשים כהתרעה לפוטנציאל להתמשות הסיכון. בבסיסה של הערכת סיכונים הבקרה הפנימית עומדת מפת סיכונים כוללת, המפרטת את הליקויים המהותיים, ככל שנמצאו, בתהליכים העסקיים המרכזיים של הבנק.

ניטור ודיווח על הסיכונים מתבסס, ככל הניתן, על מערכות מידע ניהולי ממוכנות שתפקנה לדירקטוריון ולהנהלה הבכירה מידע ברור, מדויק, רלוונטי ובמועד בנוגע לפרופיל הסיכון של הבנק, אופן התפתחותו ברבעונים שקדמו למועד הדיווח, וההשפעה שיכולה להיות לאירועי מאקרו או אירועים אחרים, במיוחד, אירועי קיצון, על אופן התפתחותו של פרופיל הסיכונים בעתיד. למערכות המידע הניהולי תפקיד חשוב ביכולת הבנק לנהל את עסקיו, תוך אמידת פרופיל הסיכונים ותמיכה בעמידה ביעדי התכנית העסקית.

דיווח תקופתי על התפתחות פרופיל הסיכון והעמידה בתאבון הסיכון מוגש לדירקטוריון ולוועדת ניהול הסיכונים במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני. בנוסף, דירקטוריון הבנק מקבל דיווח רבעוני על ההתפתחויות המהותיות בקווי העסקיים המהותיים ועל התפתחות התכנית העסקית לנוכח תאבון הסיכון, במסגרת דוח מנכ"ל ועל ידי חברי ההנהלה האחראים לקוי הפעילות. האירועים ופוטנציאל האיזמים שהתגברו ברקע המלחמה, העלו את תדירות ביצוע תהליכי ההערכה והסקירה של דירקטוריון והנהלת הבנק, תוך בחינה של טבלת גורמי הסיכון הרלוונטית לפעילות הבנק ופרופיל הסיכונים שלו, במטרה לזהות באופן מהיר אפשרות לשינוי בפרופיל הסיכון, דרכים

למזעור הסיכון של הבנק או של לקוחותיו, ובחינה האם נדרש לבצע שינוי בתיאבון הסיכון וביעדים העסקיים והאסטרטגיים שלו. כחלק מניהול הסיכונים לבנק קיימת מסגרת מבחני הקיצון מגוונת. מבחני הקיצון יכולים להתבצע על גורם סיכון בודד או על מספר גורמים בו זמנית. לפיכך, הם מהווים חלק אינטגרלי במסגרת שנקבעה לניהול ובקרת הסיכונים של הבנק והשימושיות בהם היא כלי חשוב לניהול סיכונים, שכן הם מהווים כלי המתריע בפני הנהלת הבנק על פוטנציאל הפגיעה של הסיכונים המהותיים ביעדיו העסקיים, התפעוליים, המוניטין שלו, יעדי ההון ומצב הנדל"ן במצבים שאינם בשגרה, כפי שחווינו עם פרוץ המלחמה.

כחלק מניהול סיכון ההמשכיות העסקית, הבנק מקיים תרגילים הנערכים לפי תכנית סדורה ושיטתית בכל הקשור לאירועי סייבר (כגון, אירוע כופרה) וכן, בתחום הנדל"ן. הבנק מבטח את עצמו כנגד נזקים היכולים להתרחש מאירועי המשכיות עסקית, אולם בשום מצב, אין פוליסת הביטוח מהווה תחליף לצעדים ופעולות שהבנק נוקט על מנת להיערך לאירועים שכאלה.

התכנית האסטרטגית של הבנק נשענת על שלושה נדבכים:

- (א) בעלי המניות - השאת ערך לבעלי המניות, מדיניות חלוקת דיבידנדים בשיעור של עד 40% מהרווח בכפוף לעמידה במבחני החלוקה וביתר התנאים הקבועים בהוראות הדיון, תוך שימור רווחיות נאותה ויציבה, ופרופיל סיכון נמוך.
- (ב) לקוחות - מיקוד בפעילות קמעונאית מתמחה במשכנתאות והמשך פיתוח האשראי הצרכני תוך השאת ערך ללקוחות, בין היתר, באמצעות הצעת פתרונות משלימים ללקוחות כל הבנקים.
- (ג) עובדים - טיפוח וקידום ההון האנושי, מנהלים ועובדים, כמשאב חשוב ומהותי להצלחת הבנק.

אופי ותמהיל פעילויות הבנק משקפים מיקוד בביסוס יכולת תחרותית יציבה וארוכת טווח באמצעות התרחבות דיגיטלית ומוקדית מבוססת מוצרים וחדשנות בערוצי הפצה. כל אלה, לצד מתן שירות אישי ומקצועי, יעיל ומהיר במגוון מוצרים בנקאיים מתקדמים ואיכותיים, מובילים למצינות בשירות ולהשאת ערך ללקוחות הבנק, ערכים שבנק ירושלים חרט על דגלו. הבנק גם פועל להרחיב את שיתופי הפעולה שלו מול גופים מוסדיים ואחרים, במטרה להרחיב את יכולות ההפצה שלו, ובה בעת לייעל את אופן הפעלת ההון שלו ולמטב את התשואה על ההון.

כדי לאפשר את יישום היעדים והאסטרטגיה, פועל הבנק גם להתאמה ושיפור של נכסיו הטכנולוגיים, והוא מיישם תכנית רב שנתית בתחומי הדיגיטל והדאטה תוך שיפור תהליכים והתייעלות.

יעדים ומגמות לשנה הקרובה

בשנת 2026 מתעתד הבנק להמשיך ביישום האסטרטגיה ועיקרה העמדת הלוואות לדיור, אשראי לפעילות נדל"ן ואשראי צרכני, תוך המשך טיפוח מחויבות עמוקה למגזר משקי הבית בד בבד עם חדשנות מוצרית - שירותית ויצירת שיתופי פעולה לבניית הצעות ערך ללקוחות. בנוסף, מתכוון הבנק להרחיב את בסיס לקוחותיו ולהעמיד לרשותם שירותים בנקאיים נוספים. גם השנה ימשיך הבנק בפיתוח פעילות מתן שירותים בנקאיים לאחרים (BaaS), פיתוח וחיזוק פעילות הנפקה ותפעול כרטיסים נטענים, באמצעות הרחבת מגוון המוצרים והקהלים אליהם פונה הבנק וימשיך להשקיע בחדשנות ובטרנספורמציה דיגיטלית לרבות במערכות הליבה, לשיפור וייעול השירות ללקוחות.

יעדי הצמיחה בתיק האשראי לשנת 2026 נקבעו בהלימה להתפתחויות במשק ולמדיניות, פרופיל ותיאבון הסיכון של הבנק. בבסיס התכנית, שמירה על פרופיל סיכון התואם את תאבון הסיכון של הבנק המתבטא בתמהיל הפעילות, ביחס הלימות ההון, ביחסי נזילות יחס מינוף גבוהים מהיחס המינימלי הנדרש לפי הוראות הרגולציה, וכן, ניהול אפקטיבי של הסיכון התפעולי וסיכוני בקרה פנימית נוספים, כגון, אבטחת מידע וסייבר, הגנת הפרטיות, מיקור חוץ, המשכיות עסקית וכדומה. התכנית האסטרטגית מאזנת בין שיקולי תשואה לסיכון ונועדה להביא לשמירה על יציבותו וחוסנו של הבנק, השגת רווחיות נאותה ועקבית וצמיחה מדודה, וכל זאת תוך השאת ערך ללקוחות ולמחזיקי העניין.

החל מראשית המלחמה הפעיל הבנק את מתווה ההקלות שנקבע על ידי בנק ישראל עקב מלחמת "חרבות ברזל". ראו פירוט בהמשך דוח זה **בדוח הכספי ליום 31**

בדצמבר 2025.

מידע נוסף על חשיפה לסיכון והערכתו שאינו נכלל בדרישות הגילוי של נדבך 3

ממשל תאגידי לניהול הסיכונים

הממשל התאגידי התומך בניהול הסיכונים וההון בבנק נחלק לשתי רמות: ברמה הראשונה נמצא הדירקטוריון אשר מחזיק באחריות לניהול הסיכונים וההון, כולל העקרונות לניהול ובקרת הסיכונים השונים, קביעת תאבון הסיכון ותקרות החשיפה המותרות וקווי ההגנה השונים שנקבעו בבנק לניהול ובקרת הסיכונים. ברמה השנייה נמצאת הנהלת הבנק הבכירה, אשר אחראית ליישם את מדיניות ניהול ובקרת הסיכונים שאישר הדירקטוריון, תוך עמידה ביעדי ההון והנזילות שנקבעו ותאבון הסיכון שעוגן במסמכי המדיניות של הבנק.

הממשל התאגידי לניהול הסיכונים כולל את משתתפי מערך ניהול הסיכונים וכולל הגדרת האחריות והתפקידים של כל אחד מהם. מסגרת זו מתבססת על ארבעה נדבכים: מעגל הפיקוח ושלושה קווי הגנה.

הדירקטוריון נושא באחריות לעסקי הבנק ולאיתנותו הפיננסית, לרבות אישור אסטרטגיה לבנק, ולפיקוח על יישום היעדים האסטרטגיים של הבנק, קביעת התיאבון לסיכון, מדיניות הסיכונים הכוללת של הבנק (לרבות החשיפה של הבנק לסיכון בשגרה ובקיצון, ויכולת הבנק לנהל ולנטר סיכונים בצורה אפקטיבית), הממשל התאגידי, פיקוח על הנהלה הבכירה, קביעת ערכי הבנק ומתן תגובה במועד לשינויים בעסקי הבנק, ברגולציה, בתנאי המאקרו ובסביבה החיצונית, וכן, ניהול במצב שאינו בשגרה, עקב התממשות או פוטנציאל להתממשות אירוע קיצון, בכדי להגן על חוסן הבנק, נכסיו, לרבות המוניטין שלו, ולהבטיח עמידה ביעדי תכנית העבודה. בידי הדירקטוריון יש מספר כלים המסופקים על ידי הנהלה המאפשרים לו לוודא עמידה בתאבון הסיכון ולעקוב אחר פרופיל הסיכונים של הבנק, ביניהם: דו"ח מנכ"ל, מסמך הסיכונים הרבעוני, דוח ה- ICAAP ודיווחים שוטפים מצד הנהלת הבנק, מסמכי המדיניות, נהלים, מערך הבקורת של הבנק, הערכות סיכונים ותוצאות מבחני קיצון.

להגברת היעילות ובכדי לאפשר התעמקות ממוקדת בנושאים שונים, ממנה הדירקטוריון ועדות דירקטוריוניות, את יושבי הראש שלהן ואת חברי הוועדות, בהתאם לרגולציה המחייבת, ובפרט, נוהל בנקאי תקין 301. הדירקטוריון מינה, בין היתר, את הוועדה לניהול סיכונים (להלן: "הוועדה"). יו"ר הוועדה הנו יו"ר הדירקטוריון של הבנק. כל חברי הוועדה הנם בעלי ניסיון בניהול סיכונים.

על פי נוהל עבודת הדירקטוריון, הוועדה תאשר, תמליץ, תדון, ותפקח בנושאים המוגדרים בנוהל, הוראות ניהול בנקאי תקין והוראות הדיון. כמו כן, על הוועדה לקיים קשר רציף ולפקח על מנהלת הסיכונים הראשית (לרבות, בהתייחס לפרופיל הסיכון העדכני והתפתחותו, ועמידת הבנק בתאבון הסיכון). בהתאם להוראות נוהל עבודת הדירקטוריון, הוועדה תפעל על פי נוהל בנקאי תקין 310 וסמכויותיה יכללו, בין היתר, את הנושאים הבאים: (א) תדון ותגבש את פרופיל הסיכון ותיאבון הסיכון של הבנק, ותקבע מגבלות חשיפה לסיכונים השונים, לרבות בתרחישי קיצון; (ב) תדון ותגבש המלצות לדירקטוריון בנוגע לתהליך הערכת נאותות הלימות ההון (ICAAP); (ג) תקיים קשר שוטף עם מנהלת הסיכונים הראשית ועם פונקציות ביקורת ובקרה אחרות על מנת להתעדכן בפרופיל הסיכון העדכני והתפתחותו, עמידה בתיאבון הסיכון, מגבלות וחריגה מהן ותוכניות למזעור סיכונים, כולל תכניות חירום; (ד) תקיים ממשק עבודה עם וועדת הביקורת של הדירקטוריון בנושאים מהותיים רלוונטיים לתחומי אחריותה; (ה) תוודא כי סיכונים חדשים או מתפתחים מנוהלים כנדרש ושהנהלת הבנק הקצתה משאבים נאותים לניהול וניטור שלהם.

הוועדה מתכנסת לשישיה רבעונית שוטפת לדיון במסמך הסיכונים הרבעוני שהבנק רואה בו כלי עיקרי לדיווח על התפתחות הטיפול בסיכונים המהותיים ולניטור פרופיל הסיכון לנוכח תאבון הסיכון שנקבע. כמו כן, מתכנסת הוועדה לדיון והמלצה לדירקטוריון לאישור תהליך הערכת נאותות ההון (ICAAP), למסמך תיאבון הסיכון של הבנק וכן, לאישור מסמך המדיניות לניהול ובקרת הסיכונים שעקרונותיו נקבעו לפי נוהל בנקאי תקין 310. בנוסף, דנה הוועדה וממליצה לדירקטוריון לאשר מסמכי המדיניות לניהול הסיכונים המהותיים של הבנק, לרבות, מדיניות אשראי, מדיניות ניהול סיכונים פיננסיים ומדיניות סיכון תפעולי, מדיניות למניעת מעילות והונאות ומדיניות צינת, הוגנות ומניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור של הבנק. כמו כן, הוועדה דנה בדוחות התקופתיים בנושא סיכונים צינת, מניעת הלבנת הון ומימון טרור. סיכונים מערכות מידע ואבטחת מידע וסייבר נדונים בוועדה משאבים, טכנולוגיות מידע וחדשנות טכנולוגית. עוד מתכנסת הוועדה, מעת לעת, כדי לדון באישור ו/או המלצה למוצרים חדשים בהתאם למסמך מדיניות הבנק הקובע תהליך מוסדר לאישור וטיפול במוצר חדש, פעילות חדשה או כזו שעודכנה באופן מהותי. סך הכול מתכנסת הוועדה בין 6-9 פעמים בשנה. יו"ר הדירקטוריון מקיים ישיבות שוטפות עם מנהלת הסיכונים הראשית.

הבנק קבע שלושה קווי הגנה האחראים לניהול, בקרה וביקורת בשגרה ובקיצוץ, על מנת לוודא כי מסגרת ניהול ובקרת הסיכונים של הבנק פועלת בהתאם לעקרונות שקבע הדירקטוריון במסמכי המדיניות שלו. הקו הראשון כולל את מנהלי קו העסקים שהם נטלי הסיכונים, אך מחויבים לביצוע בקרה על פעילותם. הקו השני כולל את פונקציית ניהול הסיכונים בחטיבת ניהול סיכונים וגורמי בקרה נוספים שאינם נטלי סיכון, ובהם אגף הייעוץ המשפטי. גורמי הבקרה בקו השני אחראים לאתגר את פעילות הקו הראשון, להשלים את פעילותו ככל שיש צורך, בין היתר, באמצעות ביצוע בקרות בלתי תלויות בבקורות הקו הראשון, ולהבטיח כי עקרונות המסגרת לניהול ובקרת הסיכונים בבנק נקבעו, תוקשרו ופועלים כהלכה. הקו השלישי הוא הביקורת הפנימית שהינה בלתי תלויה ואחראית באמצעות תכנית עבודה מבוססת סיכונים לוודא כי פעילות הקו הראשון והקו השני תואמים את העקרונות שנקבעו וכן, לבחון את אפקטיביות הבקרה הפנימית בבנק.

תרבות ניהול הסיכונים בבנק

הבנק הטמיע תרבות ארגונית המבוססת על ניהול סיכונים מוקפד אשר תומכת בהתנהגות מקצועית ואחראית, ומספקת נורמות ותמריצים נאותים. לצורך השגת מטרה זו, נקבע שהדירקטוריון והנהלה הבכירה:

- יחזיקו בידע ומומחיות מספקים על כל קווי הפעילות המשמעותיים על מנת להבטיח את יעילות המדיניות, הבקורות, הערכות הסיכונים ומערכות ניטור וניהול הסיכונים בגין אותן פעילויות. בנוסף, הם יוודאו שלפונקציית ניהול הסיכון השונות יש את הידע המקצועי, המומחיות, מידת שמרנות ההולמת את תיאבון הסיכון של הבנק וכלים לביצוע תפקידם, כולל גישה למידע ותהליכים להעשרת ידע.
- יעודדו זיהוי והעלאת סוגיות סיכון על ידי כלל העובדים בבנק, מבלי להסתמך לצורך כך על פונקציית ניהול הסיכונים או הביקורת הפנימית (קווי ההגנה השני והשלישי). מטרה זו תושג בין היתר, באמצעות קיום דינמי פתוחים וכנים ותהליכי הפקת לקחים ולמידה מאירועים שהוטעמו בבנק בתהליך סדור בשיתוף פעולה בין משאבי אנוש לניהול סיכונים, המעודדים הצפה של חולשות וסוגיות טעונות, לטובת חיזוק מתמשך של מערך הבקרה הפנימית של הבנק.
- יוודאו הסדרת ערוצי דיווח אנונימיים ודיסקרטיים כדי לעודד דיווח על כל אירוע שיש חשש כי הוא מפר נורמות של הבנק, ללא חשש מחשיפה אישית.
- יפעלו לקידום מערך הבקרה הפנימית של הבנק - יוודאו הגדרה ברורה של סמכויות ואחריות דיווחית (Accountability) כך שעובדי הבנק בקווי ההגנה השונים יבינו את תפקידם ואחריותם לסיכון, כמו גם את סמכותם לפעול בקשר לכך. קרי, כל אחד נדרש להבין את אחריותו לא רק לפעילות העסקית, אלא גם לעקרונות ותהליכי ניהול ובקרת הסיכונים הנובעים מהפעילות ואת פרופיל הסיכון שלה לנוכח תיאבון הסיכון שנקבע עבורה. המגבלות הכמותיות והאיכותיות שיקבעו על ידי הדירקטוריון (בעת אישור התיאבון לסיכון במסמכי המדיניות הייעודיים) יוטעמו ביחידות הבנק כך שכל אחד מהעובדים יידע אילו סיכונים מותר לו לקחת במסגרת קבלת ההחלטות השוטפות שבתחום אחריותו, תוך הקפדה על עמידה בדרישות הציות והרגולציה ומחויבות לערכי שקיפות והוגנות במתן שירותים בנקאיים ללקוחות. בפרט, יאשר הדירקטוריון בתדירות שנתית מדיניות לטיפול במוצר חדש/פעילות חדשה או שעודכנה באופן מהותי, יוודא כי העקרונות שנקבעו במדיניות זו מיושמים על ידי הנהלת הבנק בעת אישור מוצר או פעילות חדשה וכי בצעו לה הערכת סיכונים מקיפה, טרום השקתו.
- יפעלו לוודא כי יחידות הבנק מחויבות ליישום עקרונות לשמירה על הוגנות בפעילות עם לקוחות הבנק, לקיימות סביבתית, אחריות חברתית וממשל תאגידי (ESG), מתוך ראייה כי הצלחה עסקית של הבנק צריך שתהיה משולבת עם שיקולים חברתיים-סביבתיים. כחלק מראייה זו, יוודא הדירקטוריון כי הבנק נוקט באמצעים לטיפול בסיכון הסביבתי ובסיכון האקלים, בהתאם להנחיות בנק ישראל.
- יוודאו כי שיקולי ניהול הסיכונים מהווים מרכיב מרכזי בהחלטות אסטרטגיות ושוטפות ובעת דיוני תכנית העבודה. הדירקטוריון והנהלה, בסיועה של מנהלת הסיכונים הראשית, יאתגרו את ההצעות המועלות להחלטה, ולצד בחינתם מהיבטים עסקיים יבחנו אותן גם מהיבטי סיכון, ובפרט, בכל הקשור לעמידה בתיאבון הסיכון. כמו כן, יפעלו לניטור השפעת התרחישים ומבחי הקיצוץ לבחינת פרופיל הסיכון ועמידתו ביעדי הבנק.
- יעודדו שיתוף מידע ותקשורת פנים-ארגונית, הן אופקי לרוחב הארגון והן אנכי במעלה שרשרת הניהול, למשל, באמצעות שרשרת דיווחים בשגרה ובחירום, ועדות ופורומים שונים המשתפים מגוון גורמים מיחידות ארגוניות שונות ומקווי ההגנה, ותהליכי הערכת סיכונים והפקת לקחים.
- יוודאו שקיימות שיטות מדידה אפקטיביות ומקובלות למעקב אחר הביצועים, למעקב וניטור החשיפות והיעדים העסקיים, ולניתוח המידע, בין היתר, באמצעות הגדרת מדדי ביצועים (KPI) ומדדי סיכון לניטורם (KRI).
- יוודאו שמתבצע תהליך של הפקת לקחים בעקבות כשלים או פוטנציאל לכשלי אשראי, תפעול, סייבר ואבטחת מידע, מערכות מידע וסיכונים נוספים, וכן בעקבות אירועים מהותיים.
- יוודאו התאמה של מדיניות התגמול לתיאבון הסיכון, יעדים אסטרטגיים ארוכי טווח, יעדים פיננסיים ואיתנותו הכוללת של התאגיד הבנקאי, תוך איזון הולם בין סיכון לתגמול.

זיהוי גרמי סיכון מובילים ומתפתחים

הפעילות העסקית של הבנק כרוכה בניהול סיכונים פיננסיים ושיאנים פיננסיים. הבנק מנהל את עסקיו ואת סיכוניו בהתאם למסגרת שקבע לניהול ובקרת הסיכונים המהותיים אליהם הוא נחשף כחלק מפעילותו העסקית, המתבססת על עקרונות וסטנדרטים בינלאומיים מקובלים המותווים ע"י הרגולטור.

סיכונים מובילים ומתפתחים נגזרים מסיביות הפעילות של הבנק:

- **סיכון מוביל** - מייצג גורם סיכון מהותי אליו חשוף הבנק בעקבות הפעילות הנוכחית שלו ואשר מידת החשיפה של הבנק אליו מדורגת, בהתאם למדיניות הבנק, כחשיפה ברמה "בינונית" או גבוהה יותר.
 - **סיכון מתפתח** - הינו סיכון אשר קיימת אי ודאות בקשר להתממשותו, אם בכלל, ולא ניתן להצביע על מידת ההשפעה האפשרית שלו. עם זאת, סיכון זה יקבל תשומת לב מיוחדת של הנהלת הבנק בהתוויית האסטרטגיה העסקית ומסגרת ניהול ובקרת הסיכון המתאימה, המבטיחה כי יש לבנק את היכולות להתמודד עם סיכון זה והשפעתו על פעילות הבנק ויעדיו העסקיים, ככל שיתממש.
- להלן הסיכונים המובילים והמתפתחים אותם זיהה הבנק נכון למועד פרסום הדוח: סיכון מאקר-כלכלי וגיאופוליטי, אשראי, סיכונים תפעוליים, סייבר, סיכון עסקי ואסטרטגי, סיכון ציות והלבנת הון, סיכון מודל וסיכון סביבתי.
- בהתאם להערכת הסיכונים של הבנק לא חל בשנת 2025 שינוי מהותי בפרופיל הסיכון של הבנק.
- במהלך שנת 2025 ועד למועד פרסום דוח זה, הבנק עומד בכל מגבלות תאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון.

הון הבנק - נכון לסוף שנת 2025 יעד יחס הון עצמי רובד 1 של הבנק עמד על 10%, ונוספו לו שולי ביטחון (של הדירקטוריון ושל ההנהלה) בשיעור של 0.25% ובסך הכל 10.25%. הבנק סיים את שנת 2025 ביחס הון עצמי רובד 1 של 10.8% וביחס הון כולל של 13.4%, הגבוהים מיעדי ההון שקבע הדירקטוריון והיחס המזערי שקבע המפקח. בישיבה מיום 5 במרץ 2026 ובהמשך לשיח מול בנק ישראל, אישר הדירקטוריון העלאה של יעד יחס הון עצמי רובד 1 של הבנק, החל מה 1 באפריל 2026, מרמה של 10% לרמה של 10.25% ואישר את שולי הביטחון של הדירקטוריון וההנהלה בשיעור כולל של 0.25%. יצויין כי תוצאת ה- ICAAP וגם בהתאם למבחני הקיצון שערך הבנק שכללו תרחישים קיצוניים מאוד, וגם תרחישים שהם חמורים אך סבירים, מלמדים כי בכל אחד מהם, הבנק ימשיך לפעול מעל יחס ההון הרגולטורי שנקבע לו, תוך שהוא מתאים בתרחישים אלה את הביצועים המתוכננים, יחסית לתכנית העבודה שלו.

יחס המינוף של הבנק גבוה מאוד ומעל היחס שנקבע על ידי הדירקטוריון ושולי הביטחון שהגדיר גם ליחס זה.

סיכון מאקר-כלכלי וגיאופוליטי - ביום 9 באוקטובר 2025 נחתם השלב הראשון בהסכם הפסקת אש במלחמת "חברות ברזל", אשר נמשכה כשנתיים במספר חזיתות ובעצימות משתנה. מלחמה זו הצריכה הקצאת משאבים משמעותיים שלטובתה נקטו הממשלה ובנק ישראל במדיניות מוניטרית ופיסקאלית מרחיבה. דרוג האשראי של המדינה, הניתן ע"י סוכנויות דרוג בינלאומיות ושירד במספר פעימות מאז תחילת המלחמה, נותר ברבעון הרביעי של 2025 ללא שינוי. עם זאת, ברקע השיפור במצב הביטחוני, ביום 8 בנובמבר 2025 הודיעה חברת הדרוג S&P על העלאת תחזית הדרוג משלילית לציבה וביום 30 בינואר 2026 הודיעה גם חברת הדרוג מודי'ס על העלאת תחזית הדרוג משלילית לציבה. פרמיית הסיכון של המדינה, כפי שבאה לידי ביטוי במרווח ה- CDS נמצאת ברמה קרובה לרמתה טרום המלחמה. ביום 5 בינואר 2026 החליטה הועדה המוניטרית על הפחתת ריבית של 0.25% לרמה של 4% ברקע התמתנות בסביבת האינפלציה, שוק העבודה ההדוק ואינדיקטורים שונים המצביעים על התרחבות בפעילות המשק. ביום 28 בפברואר 2026 פתחו ישראל וארה"ב במתקפה על איראן. ליום עריכת הדוח, מבצע זה המכונה "שאגת הארי", נמצא בעיצומו ובשלב זה לא ניתן להעריך את השלכותיו.

להרחבה ראה **פרק 2 בדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2025**.

אי הוודאות בה מצוי המשק מזה תקופה ארוכה, יוצר מצב לפיו קיים פוטנציאל לשינוי בפרופיל הסיכון של חלק מהסיכונים המהותיים של הבנק. כחלק מניהול הסיכונים, הבנק בוחן את רגישות יחסי הלימות ההון, יחס כיסוי הנזילות ומדדים נוספים גם בכפוף לתרחישי קיצון. הניתוחים מלמדים כי הבנק יאשר יציב ואיתן גם בתרחיש קיצון, ומידת הפגיעה ביעדיו היא מצומצמת יחסית לעצמת התרחישים. עובדה זו נובעת בעיקרה מפרופיל הסיכון של תיק האשראי של הבנק, שרובו מורכב מנכסים מגובי ביטחונות, בעיקר, משכנתאות על דירות מגורים.

סיכון אשראי וריכוזיות אשראי - סיכון האשראי הוא הסיכון העיקרי והמהותי לפעילות הבנק, שכן השפעתו על היעדים העסקיים ויעדי ההון של הבנק משמעותית. הסיכון תלוי בהתפתחות המשק, לרבות במדיניות הפיסקלית והמוניטרית ובגורמי סיכון רבים ומגוונים, ביניהם: שיעור הריבית במשק, האינפלציה, האבטלה ועוד. בשל

העלייה באי הוודאות, גדל פוטנציאל השינוי בפרופיל סיכון האשראי וריכוזיות האשראי הענפית. ניהול תיק האשראי של הבנק מבוסס על אחוז גבוה מאוד של אשראי הניתן בפיזור גדול בגיבוי ביטחונות, בעיקר משכנתאות על דירת מגורים. סיום מתווה ההקפאות ותשלומי המענקים והפיצויים של המדינה בגין מלחמת "חרבות ברזל" מקבל ביטוי בגידול בשיעורי הפיגורים בעיקר בתיק ההלוואות לדיור ובשיעורי הכשלים בתיק האשראי הצרכני. מצב המלחמה השפיע גם על סיכון העסקים במשק (שגם כך עלה בשנים האחרונות, עקב עלייה בנטל החוב שלהם) ולפיכך, עלה פוטנציאל הסיכון במשק בענף העסקים הקטנים והבינוניים, אולם פעילות הבנק בענף זה אינה מהותית.

שיעור הפיגורים והכשלים במשכנתאות נמצא במגמת עלייה. למרות עלייה זו שנרשמה במהלך שנת 2025, שיעור הכשלים ביתרת המשכנתאות עדיין נמוך יחסית (כ-0.7%), ושיעור המחיקות אפסי לאורך זמן, בגין העובדה שהבטחה מהווה חלק מהאשראי. מדדי התיק, כמו שיעור ה-LTV (שיעור ההלוואה מערך הדירה) ושיעור ה-PTI (יחס ההחזר של הלווה) עומדים במגבלות שנקבעו. לפירוט מדדי הסיכון של תיק המשכנתאות, כולל ה-LTV וה-PTI, ראו בהמשך דוח זה וכן, **בדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2025**.

רמת הכשלים באשראי הצרכני סולו, שחלקו בתמהיל סיכון האשראי הכולל נמוך, כ-7%, הינה ברמה גבוהה יחסית (כ-4.2%) וזאת הן בגין הפגיעה ביכולת ההחזר של הלקוחות, והעובדה שהלקוחות ברובם, אינם לקוחות העו"ש של הבנק והבנק אינו הבנק הראשי לפעילותם. שיעור חדלי הפרעון בתיק הצרכני הינו גבוה ויש לו השפעה דומיננטית על שיעור הכשלים והמחיקות. הבנק התאים את הפרשה הקבוצתית בגין אשראי זה ושומר על יחס כיסוי גבוה, בהתחשב ברמת הסיכון. האשראי העסקי של הבנק מתבצע ברמת סיכון נמוכה, בחלקו באמצעות מתן אשראי לחברות מימון בהיקפים שהוגבלו על ידי דירקטוריון הבנק. עיקר האשראי ניתן לענף הנדל"ן והוא מתבצע ברמת סיכון נמוכה יחסית ותחת מדיניות שמרנית של הבנק, ובפרט, מדיניות החיתום. מדדי התיק השונים מעידים על רמה נמוכה של סיכון, הכשלים והמחיקות אפסיים והסיכון נחלק עם חברות הביטוח השותפות למתן האשראי. הלווים ברובם הם לוויים ותיקים ובעלי יכולת מוכחת. אי הוודאות עקב מצב המלחמה והגידול בנטל החוב כתוצאה מעליית הריבית בשנים האחרונות, העלו את פוטנציאל הסיכון באשראי לנדל"ן. כתוצאה, הבנק הגדיל באופן משמעותי את הפרשות שלו לענף זה מיחס הפרשות ליתרת אשראי ממוצעת בשיעור של 0.13% טרום המלחמה לרמה של 1.06% למועד הדיווח. בשנה האחרונה, ברקע תקופת הלחימה הארוכה, סביבת הריבית הגבוהה וצעדי בנק ישראל בנוגע לצמצום התופעה הנרחבת של מבצעי עידוד מכירות של היזמים, אנו עדים לתמורות בשוק הנדל"ן אשר באות לידי ביטוי בירידה חדה במכירות דירות על ידי קבלנים וירידה במחירי הדירות, בדגש על אזור המרכז. הבנק מבצע ניטור של מצב הלווים. נכון למועד פרסום דוח זה, לא נמצאו ממצאים מהותיים לגבי יציבות הלקוחות. דוח עשרת הלווים הגדולים של הבנק מלמד כי לוויים אלה איתנים גם בתקופה הנוכחית, ולא חלה הרעה באיכות האשראי שלהם כמו גם בדירוג האשראי שלהם.

הפרשות הבנק להפסדי אשראי, בצוע תוך שימוש במתודולוגיה מוסדרת שאותגרה על ידי חטיבת ניהול סיכונים, המבטיחה שיש לבנק יחס כיסוי מספק כנגד פוטנציאל הסיכונים באירוע בכל אחד מהענפים – אשראי לדיור, צרכני ומסחרי.

סייבר – ברקע העלייה המתמשכת ברמת איום הסייבר, הבנק ממשיך להשקיע משאבים רבים בתהליך רציף של שדרוג הטיפול בסיכון. רמת הסיכון בגין סיכון זה מוגדרת בטבלת גורמי הסיכון ברמה "בינונית גבוהה". רמה זו משקפת את הבנת הבנק לגבי חומרת איומי הסייבר ועל אף הרמה הגבוהה של איכות ניהול הסיכון. הבנק הטמיע מתודולוגיה לניטור סיכון הסייבר במגוון גורמי ומדדי סיכון. מתודולוגיה זו מאפשרת הסתכלות כוללת ורחבה על היבטי ניהול סיכון הסייבר ואבטחת מידע בבנק, ומרחיבה את היבטי ניהול תיאבון הסיכון, לנושאים נוספים, כגון: ממשל תאגידי, תפעול ובקרה, תהליכי ניהול סיכונים, יכולת התמודדות בזמן אמת עם אירועי סייבר ואבטחת מידע. ניהול ובקרת סיכון הסייבר מתבססים, בין היתר, על ניתוח תרחישי ייחוס ומתודולוגיה סדורה לקביעת רמת הבקורות. הבנק מקפיד לתרגל באופן סדיר את היערכותו לאירוע סייבר באמצעות תרגילים המשלבים בין אירוע סייבר ואירועי נזילות, הבוחנים את תכניות החירום של הבנק. אגף הסייבר של הבנק, הפועל בחטיבת המשאבים והטכנולוגיה, אחראי לניבוי מדיניות השימוש בענן, לפי נוהל בנקאי תקין 362 של בנק ישראל, ולביצוע סקרים בחצרות ספקי הבנק, ככל שמיפוי פעילות הספק מחייב זאת. לאגף הסייבר ממשק ישיר עם יחידת הגנת הפרטיות של הבנק (הפועלת באגף), על מנת להבטיח חסינות מערכות הבנק ומאגרי המידע שהוגדרו והוא שותף, בתיאום עם חטיבת הסיכונים, לתהליכים לשדרוג יכולות הניטור של הבנק לטיפול באנומליות היכולות להעיד על פוטנציאל למעילות והונאות. אגף הסייבר שם דגש, בין היתר, על מודעות עובדים ביניהם, הפצת ידיעות על עובדי הבנק באמצעות הדוא"ל וקבוצת ה-Facebook, הרחבה וטיוב של חוקי הניטור בדגש על גישה מרוחק לרשת ולמערכות הבנק.

לאגף הסייבר קשר רציף עם הפיקוח על הבנקים, מערך הסייבר הלאומי וה-Cert (צוות חירום לטיפול באירועי מחשב, Computer Emergency Response Team) הפיננסי.

מניעת מעילות והונאות – לאגף הסייבר תפקיד משמעותי גם בכל הקשור לניטור הונאות. הבנק נעזר במערכת לניטור אנומליות היוצרת התרעות לפי ספים שנקבעו. עקב העלייה בפוטנציאל סיכון ההונאות הוצב בקר ייעודי במחלקת סיכונים תפעוליים העוקב אחר כל התרעה (אנומליה) המגיעה ממערכת הניטור. לבנק מדיניות

ייעודית לטיפול בסיכון זה, שעקרונותיה נקבעו בהתאם לציפיות והנחיות בנק ישראל. המדיניות קובעת את העקרונות לטיפול בסיכון, הטיפול באירוע או פוטנציאל לאירוע, דרכי הדיווח, ניטור אנומליות באמצעות חוקים עסקיים ושיטות סטטיסטיות מתקדמות. בפרט, קובעת המדיניות את כל אמצעי המזעור הקיימים בבנק למניעת מעילות והונאות ובכל זה קיום פורום ברמת הנהלה לדין בנושא. הטיפול בסיכון מעילות והונאות משולב במפת הסיכונים הכוללת של הבנק.

סיכון ציות, הלבנת הון ומימון טרור-

ציאת, איסור הלבנת הון ומימון טרור

סיכון הציות הינו הסיכון שתוטל על התאגיד סנקציה חוקית או רגולטורית, הפסד פיננסי מהותי או פגיעה במוניטין כתוצאה מכישלון שלו לציית למכלול הוראות החוק והרגולציה החלות על הבנק. כחלק מניהול סיכון הציות הגדיר הבנק מדיניות לניהול הסיכון, מבוצע מיפוי של מוקדי הסיכון השונים ומבוצעת הערכת סיכון שנתית לכלל תחומי החקיקה ומוקדי הסיכון כאמור. פונקציית הציות מאתרת, מדווחת ועוקבת אחר הטיפול במקרים של ליקויים והפרות ציות, באמצעות מערכת תומכת, וכן מתנהל פיקוח שוטף על אופן יישום מכלול הוראות החוק הנהלים והרגולציה החלים על הבנק.

בראש פונקציית הציות עומד קצין הציות הראשי האחראי בין היתר גם על ניהול סיכון איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, לרבות יישום משטרי הסנקציות הבינלאומיות אותן בחר הבנק לאמץ בהתאם למדיניותו. קצין הציות הראשי משמש גם כממונה על האכיפה בתחום דיני ניירות הערך וכן האחראי לעניין יישום חקיקת ה-FATCA, QI ו-CRS.

באוגוסט 2025 נכנס לתוקף תיקון 13 לחוק הגנת הפרטיות. הבנק התאים את תהליכי העבודה הרלוונטיים לשינויים שחלו בעקבות התיקון.

איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

קצין הציות ומחלקת הציות אמונים על הטמעת נהלי עבודה, מבוססי סיכון, המקדמים תרבות של ציות ומחייבים זיהוי ואימות הלקוחות, ביצוע תהליכי KYC (הכר את הלקוח) וניטור אנומליות בפעילות השוטפת.

סיכון חוצה גבולות

ביולי 2016 התקבל בכנסת החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 227), התשע"ו-2016 שנועד ליישום הסכם ה-FATCA לחלופי מידע בין רשויות המס בארץ ובארה"ב. בפברואר 2019 הותקנו תקנות מס הכנסה (יישום תקן אחיד לדיווח ולבדיקת נאותות של מידע על חשבונות פיננסיים) התשע"ט - 2019 (להלן: "תקנות ה-CRS"). תקנות ה-FATCA וה-CRS מחייבות את המוסדות הפיננסיים בישראל לזהות את לקוחותיהם (האמריקאים והזרים) ולהעביר מידע אודות הלקוחות ממדינות שאמצו את התקן, לרשויות המס בארץ ומשם לרשויות מס זרות. בעקבות תקינה זו, קבע הבנק כללים שנועדו לתעד בצורה תקינה את תושבות המס הרלבנטית של לקוחותיו ולקבל אסמכתאות מתאימות על תקינות הדיווחים שלהם לצורכי מס.

ביום 19 באפריל 2023 חתם הבנק על הסכם QI (Qualified Intermediary) חדש מול רשויות המס בארה"ב, ומכוחו מוגדר הבנק כ-QI מדווח. הסכם ה-QI מחיל על הבנק חובות תיעוד ודיווח לגבי לקוחות אשר מחזיקים בבנק פיקדונות נ"ע וסוחרים בני"ע אמריקאים.

סיכון הוגנת

הבנק נותן דגש על עמידה בסיכון ההוגנות, בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים. בקרות מתקיימות, הן בקו ראשון והן בקו שני, על מנת לוודא כי הבנק נוקט בפעולות הנדרשות כדי להבטיח טיפול הוגן בלקוחותיו בכל עת.

סיכון מודל - סיכון המודל הינו סיכון להשלכות שליליות כתוצאה מהחלטות המבוססות על תוצרי מודל שגויים או כתוצאה משימוש לא נאות בתוצרי המודל. התממשות הסיכון עלולה להוביל להפסדי כספי, החלטות עסקיות שגויות או לפגיעה במוניטין הבנק. ביום 21 באוגוסט, 2025 נכנסה לתוקפה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 369 בנושא ניהול אפקטיבי של סיכונים מודלים. במסגרת ההוראה נקבע שיש לנהל את סיכוני המודל בדומה לניהול סיכונים מסוגים אחרים, ובכלל זה זיהוי והערכת הסיכון, מעורבות שלוש קווי ההגנה, ובקרה וניהול הסיכון. בהתאם להוראה זו אושרה בבנק מדיניות לניהול סיכונים מודלים, הכוללת את המסגרת ותאבון הסיכון לניהול סיכוני המודל. כמו כן, קיימת תוכנית עבודה לצמצום סיכונים המודלים.

סיכון אסטרטגי - בנק ירושלים הינו בעיקר בנק קמעונאי המציע פתרונות פיננסיים ללקוחות כל הבנקים, פרטיים ועסקיים, תוך מיקוד והתמחות בתחום המשכנתאות, בפיקדונות, באשראי צרכני ועסקי ובליווי פרויקטים למגורים. פעילות זו מתבצעת תחת סביבה דינמית והבנק ניצב תחת אתגרים אסטרטגיים תוך התגברות התחרות מצד גופים בנקאיים וחוץ בנקאיים והשפעות פוטנציאליות של מתווה הרישוי המדורג, אשר עם כניסתו לתוקף יעניק הקלות לכניסת בנקים חדשים. הבנק מבצע באופן שוטף התאמות בתוכנית האסטרטגית בהתאם לשינויים וההתפתחויות במערכת. ההתפתחויות בטכנולוגיות בעולם הבינה המלאכותית הינן בעלות קצב חסר תקדים והשימוש ביישומי בינה מלאכותית הולך ומתרחב בפעילויות עסקיות רבות ומגוונות. הבינה המלאכותית עשויה להניב יתרונות רבים מאוד לציבור הרחב, ובהם שיפור

ינכר באיכות המוצרים והשירותים הפיננסיים, הוזלת עלויות, והגברת התחרות. במקביל לכך, השיח ביחס לסיכונים הנובעים מההתקדמות בתחום הבינה המלאכותית והאסדרה המתאימה נמצא כעת בראש סדר היום העולמי. כניסתה של הבינה המלאכותית מעוררת אתגרים וסיכונים שונים, בהם הבנת אופן פעולת מערכות בינה מלאכותית ותוצריהן וסיכונים אפליה או מניפולציה. בדצמבר 2025 פורסמו המלצות הצוות הבין-משרדי לבחינת השימוש בבינה מלאכותית בסקטור הפיננסי שהוקם על מנת להתמודד באופן ראשוני עם הפוטנציאל והאתגרים האמורים. הגישה הכללית שהנחתה את הצוות דוגלת בעידוד פעילות בינה מלאכותית בסקטור הפיננסי, לצד קביעת רגולציה מותאמת על מנת על מנת לעודד חדשנות במגזר הפיננסי תוך מתן מענה הולם לאתגרים. לטענת הצוות, האסדרה בתחום הפיננסי מאפשרים לנקוט בגישה המעודדת חדשנות ושילוב של הטכנולוגיה, תוך שמירת יעדי הפיקוח הפיננסי ובהם הגנת הציבור והמערכת בכללותה. מבין העקרונות שהנחו את הצוות הינו העיקרון שהטיפול בסיכונים הנובעים ממערכות בינה מלאכותית צריך להיעשות בראייה כוללת מבוססת סיכונים, כלומר, הגברת אפקטיביות הרגולציה ויעילות בהקצאת משאבים תוך קביעת מדרג סיכונים והתמקדות בסיכונים המהותיים. סיווג הסיכון צריך להיעשות הן בראי הלקוחות, המשקיעים והציבור והן בראי הגוף הפיננסי עצמו.

נזילות - מדדי הסיכון ממשיכים ללמד כי הבנק שומר על רמת נזילות גבוהה. יחס ה- LCR (יחס כיסוי הנזילות) עומד על ממוצע הנע סביב ערך של כ- 181% דומה לרמתו הגבוהה ברבעונים קודמים. ממוצע יחס ה- LCR גבוה באופן משמעותי מהיחס המדערי שקבע בנק ישראל וכן מעל מגבלת הדירקטוריון ושולי הביטחון שקבע (140%). בשנתיים האחרונות הגדיל הבנק את היקף הפיקדונות הקצרים ממוסדות כספיים (עד חודש). מאחר ומדובר במקור שאינו יציב, התחשיב של יחס כיסוי הנזילות מתחשב בתזרים הנבע מעסקאות אלו, בסכום זהה, הן במונה (גידול בנכסים נזילים באיכות גבוהה) והן במכנה (גידול בתזרים יוצא, נטו). כפועל יוצא, ככל שיחס כיסוי הנזילות בפועל גבוה מ- 100% (כמו במקרה של הבנק), דווקא תוספת תזרימית של עסקאות אלו גורעת מיחס הנזילות. כך לדוגמה נכון לרבעון רביעי 2025 בעוד שהיחס הממוצע הרבעוני כולל הפיקדונות הקצרים מהמוסדיים עומד על 181%, הרי שלאחר נטרול הפיקדונות ממוסדות פיננסיים עד חודש, יחס ה- LCR הממוצע הרבעוני של הבנק עומד על 277%. כלל מדדי הנזילות הנוספים המשמשים את הבנק לניטור פרופיל הנזילות להימצא ברמה גבוהה. הערכת דירוג סיכון הנזילות הינה, ללא שינוי, ברמה "נמוכה-בינונית".

שוק וריבית - הבנק פועל במסגרת תאבון הסיכון שנקבע לסיכונים השוק והריבית. מרבית ההשקעות בתיק ההשקעות של הבנק הן בנכסים ברמת סיכון נמוכה. ההשקעות הן באג"ח מדינה בארץ ובחו"ל, והאחזקה במניות מהווה אחוזים נמוכים מאוד מהתיק. השווי ההוגן של הבנק חשוף לעליית ריבית, כתוצאה ממבנה הנכסים וההתחייבויות שלו. היקף החשיפה לשינויים בריבית בסוף דצמבר 2025 עלה ביחס לסוף שנת 2024 בעיקר כתוצאה מפעילות הבנק באג"ח ממשלתיות (לפירוט, ראה חלק 6 בהמשך דוח זה). לאור התנודתיות בשיעור הפרעונות המוקדמים, להם פוטנציאל השפעה על היקף החשיפה לריבית, הבנק עוקב אחר התפתחותם הן בתיק המשכנתאות והן בתיק הצרכני. מבנה הנכסים וההתחייבויות, כמו גם יחס הון רובד 1 של הבנק, מושפעים גם ממכירת תיקי משכנתאות ומכלים נוספים לפינוי הון אותם מבצע הבנק כחלק מהאסטרטגיה העסקית ומניהול ההון של הבנק. רמת דירוג סיכון השוק והריבית בטבלת גורמי הסיכון הינה ללא שינוי ברמה "נמוכה-בינונית".

גורמי הסיכון - הבנק נדרש, כמו יתר התאגידים הבנקאיים, להעריך את השפעתו של כל גורם סיכון על עסקיו. כמו כן, להלימות הבקרה לסביבת הסיכון, יש השפעה על רמת החשיפה לסיכון. לפיכך, הערכת הסיכונים הינה הערכה סובייקטיבית של הבנק את פרופיל הסיכון של הבנק (היכול להיות מושפע בגין התפתחויות חיצוניות, כגון, שינויי מאקרו, אי הוודאות מתמשכת, עקב מצב המלחמה, וכן, מהפעילות העסקית של הבנק, חדשה או קיימת), לנוכח אפקטיביות הבקורות, קרי, את השפעת הסיכון השיווי על עסקיו. הערכת הסיכון של הבנק מתבצעת ברמה רבעונית, ונתונה לאישור הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ומליאת הדירקטוריון.

לאחר שדירקטוריון והנהלת הבנק בחנו את פרופיל הסיכון הנוכחי של הבנק, הוחלט להשאיר את טבלת גורמי הסיכון והערכת הסיכון בגינם ללא שינוי.

השפעת הסיכון ליום 31.12.2024	השפעת הסיכון ליום 31.12.2025	גורם הסיכון	
בינונית	בינונית	השפעה כוללת של סיכונים אשראי סיכון הנובע מכך שהלווה לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על פי הסכם. הרעה בציבותם של הלווים השונים ו/או ביכולתם לפרוע את האשראי עלולה להשפיע לרעה על שווי נכסי הבנק ועל רווחיותו.	1
בינונית	בינונית	סיכון בגין איכות לווים וביטחונות סיכון הנובע מהרעה באיכות הלווים ו/או בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי לבנק, העלולים להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי, ולפיכך על שווי נכסי הבנק ורווחיותו.	11
בינונית	בינונית	סיכון בגין ריכוזיות ענפית סיכון הנובע מהיקף גבוה של אשראי שניתן ללווים המשתייכים לענף משק מסוים ביחס לתיק האשראי. הרעה בתוצאות הפעילות העסקית של אותו ענף משק, יכולה להביא לפגיעה ביכולת ההחזר ו/או בשווי הביטחונות שניתנו על-ידי חלק מהלווים המשתייכים לענף זה וכתוצאה מכך להשפיע לרעה על שווי נכסי הבנק ורווחיותו.	12
נמוכה	נמוכה	סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים סיכון הנובע מהרעה במצבו של לווה גדול או של קבוצת לווים גדולה (יחסית לתיק האשראי) שכתוצאה מכך עלולה להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי, ועל שווי נכסי הבנק ורווחיותו.	13
נמוכה-בינונית	נמוכה-בינונית	השפעה כוללת של סיכונים שוק סיכון הנובע משינויים של מחירים או שערים בשווקים הפיננסיים או של פרמטרים כלכליים אחרים, המשפיעים על שווי הנכסים או ההתחייבויות של הבנק, ועלולים להביא לשחיקת ההון שלו או לפגיע ברווחיותו.	2
נמוכה-בינונית	נמוכה-בינונית	סיכון ריבית סיכון הנובע מההבדל שבין רגישות שווי הנכסים לשינויים לא צפויים בשיעורי הריבית לבין רגישות זו של ההתחייבויות ומרמת הריבית - שינויים העלולים להביא לשחיקת ההון של הבנק. כתוצאה מהחשיפה לריבית בבסיסי ההצמדה השונים עלולה להיגרם ירידה עתידית (לאורך חיי הנכסים או ההתחייבויות) בהכנסות המימון.	21
נמוכה-בינונית	נמוכה-בינונית	סיכון אינפלציה סיכון הנובע משינויים בקצב האינפלציה העלולים לגרום להפסד בשווי של ההפרש הכלכלי בין הנכסים לבין ההתחייבויות (ההון הפיננסי הפעיל) במגזר הצמוד למדד.	22
נמוכה	נמוכה	סיכון שערי חליפין החשיפה להפסד ברווחי הבנק כתוצאה משינויים בשערים של המטבעות השונים בהם הבנק פועל במסגרת עסקיו.	23
נמוכה-בינונית	נמוכה-בינונית	סיכון מחירי מניות ואג"ח סיכון הנובע מירידת ערך של המניות והאג"ח שהבנק מחזיק. לבנק תיק ניירות ערך שמרביתו אג"ח ממשלתי ומיעוטו אג"ח קונצרני. מדיניות הבנק אינה מאפשרת פעילות משמעותית במניות (בין לצרכי מסחר לבין צרכי השקעה). שיעור החזקה (לרבות החזקה עקיפה) של הבנק במניות ובממדי מניות לא מהותי.	24
נמוכה-בינונית	נמוכה-בינונית	סיכון סילות סיכון הנובע מאי-הוודאות לגבי זמינות המקורות והיכולת לגייסם (בלי להשפיע השפעה חריגה על המחירים) ולגבי היכולת לממש נכסים בזמן קצוב ובמחיר סביר. במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים עלולה להיווצר עלות בלתי מתוכננת של גיוס המקורות העלולה להשפיע על הכנסות המימון.	3

השפעת הסיכון ליום 31.12.2024	השפעת הסיכון ליום 31.12.2025	גורם הסיכון	
בינונית-גבוהה	בינונית-גבוהה	סיכון תפעולי סיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים, מערכות, או אירועים חיצוניים. הגדרת הבנק כוללת גם את סיכון המשאב האנושי שהתבטא במהלך התקופה האחרונה בקושי בגיוס עובדים, בעיקר, בפעילות הטכנולוגיה וסיכוי בקרה פנימית נוספים, כפי שצוינו לעיל, ובהם: המשכיות עסקית, מעילות והונאות ומיקור חוץ.	4
בינונית	בינונית	סיכון מודל סיכון הנובע מכשל או שימוש לא נאות בתוצאות מודל של הבנק, היכול לגרום לנזק משמעותי לבנק	5
בינונית	בינונית	סיכוי טכנולוגי המידע סיכון הנובע מכשל בפעילותם השוטפת של מערכות המידע של הבנק המורכבות מתהליכי העבודה המתבצעים ביחידות המחשוב השונות או מפעילות שוטפת של מערכת ו/ או רכיב תשתית של חומרה או תוכנה, לרבות, סיכוי בנזקאות בתקשורת, אשר עלולים להשפיע על תהליכים עסקיים ו/או תפעוליים בבנק.	6
בינונית-גבוהה	בינונית-גבוהה	סיכוי אבטחת מידע וסייבר והגנת הפרטיות סיכון לפגיעה בנכס מהותי של הבנק באמצעות התקפה דרך מרחב הסייבר, כולל חשיפת מידע (זליגה), זמינות המידע (השבתה), מהימנות ושלימות המידע (שיבוש). ניהול סיכוי אבטחת מידע בבנק תומך במענה לאיומים ולסיכונים ובשמירה על נכסי המידע ומערכות טכנולוגיית המידע של הבנק.	7
נמוכה	נמוכה	סיכון משפטי סיכון הנובע מאירועים בלתי צפויים כגון תביעות משפטיות, לרבות תביעות ייצוגיות, חוסר יכולת לאכוף חוזים, או פסיקות של ערכאות משפטיות לרעת הבנק העלולים לגרום לפגיעה ברווחיות הבנק. ניהול החשיפה לסיכון מתבצע, בין היתר, באמצעות בקורות משפטיות ומערך ייעוץ משפטי פנימי וחיצוני. ניסיון העבר מלמד שאירועים כאמור לא חשפו את הבנק להפסדים משמעותיים.	8
בינונית	בינונית	סיכון רגולטורי סיכון רגולטורי הינו סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק העלול להיווצר משינויים ברגולציה או בחקיקה שיש בהם להשפיע באופן מהותי על פעילות הבנק והחובות המוטלות עליו. הבנק, כתאגיד בנקאי וכחברה ציבורית כפוף להוראות רגולטוריות רבות הבאות לידי ביטוי בחקיקה, חקיקת משנה, ומדיניות והוראות ביצוע של רשויות וגופי פיקוח שונים.	9
בינונית	בינונית	סיכון מוניטין סיכון הנובע מפגיעה בדימוי הבנק כמוסד פיננסי יציב ואמין בעקבות פרסומים, נכונים או שגויים, בעיני לקוחותיו, משקיעים, וגופי רגולציה שונים. הפגיעה במוניטין עלולה להביא להסטה של פעילות הלקוחות לספקי שירותים פיננסיים אחרים, תוך הרעה בפעילות וברווחיות הבנק (בעיקר מחשיפה לסיכון מרווח).	10
בינונית	בינונית	סיכון אסטרטגיה סיכון האסטרטגיה נובע מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים ומהחלטות שגויות בשל הערכות מאקרו שלא מתגשמות. הסיכון נובע גם בין היתר, מכניסה לתחומים חדשים, הרחבת שירותים קיימים והגדלת השקעות בתשתיות לשם מימוש האסטרטגיה העסקית. סיכון זה הינו פונקציה של התאמה בין היעדים האסטרטגיים של הבנק, התכניות העסקיות שפותחו להשגת יעדים אלו, המשאבים שהוקצו לעמידה ביעדים אלו ואיכות היישום.	11

השפעת הסיכון ליום 31.12.2024	השפעת הסיכון ליום 31.12.2025	גורם הסיכון	
בינונית	בינונית	<p>סיכון ציות ואכיפה פנימית</p> <p>סיכון הציות נובע מכישלון הבנק לציית להוראות צרכניות, הוראות חוק, הוראות המפקח על הבנקים והוראות רגולציה רלוונטיות אחרות. החובות החלות על הבנק הינן חוצות ארגון הנוגעות למגוון רחב של פעילויות, תהליכים ומוצרים. סיכון אכיפה פנימית הינו סיכון להטלת עיצומים כספיים משמעותיים ו/או עיצומים על הגבלת עיסוק על מי מבין עובדי הבנק, בגין חוסר ציות לדיני ניירות ערך.</p>	12
בינונית	בינונית	<p>סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור</p> <p>סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור הינו סיכון להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרום התממשות של סיכון המוניטין.</p>	13

סקירת נכסי סיכון משוקללים (OVI)

מדידת החשיפות לסיכונים השונים מבוססת על יתרות בספרי הבנק כפי שנערכו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים החלים על הבנק ובהתאם להנחיות החישוב הספציפיות שנקבעו בהוראות 203-209. המדידה עשויה להשתנות בהתאם לשינויים בכללים ובהוראות אלו וכן שינויים נוספים כגון: שינויים בגודל ותמהיל התיק, שינוי באיכות התיק ונתונים כלכליים, וכן שינויים בשיטות החישוב לרבות שיטות להפחתת סיכון (CRM). חשיפות הסיכון המוצגות להלן מבוססות על הכללים שהוגדרו לצורך חישוב ההון הפיקוחי הדרוש במסגרת נדבך 1 על מנת לתמוך בסיכונים אלו.

נכסי סיכון אשראי של הבנק גדלו במהלך 2025 בכ - 7.5%, בעיקר כתוצאה מעלייה ביתרות האשראי, בעיקר בנדל"ן ובאשראי העסקי (בחלקו באשראי מגובה בבטחונות רכב). נכסי סיכון השוק של הבנק (המוקצים בגין התיק הסחיר של הבנק, כאשר הקצאת ההון בגין סיכון הריבית בתיק הבנקאי מתבצעת בנדבך 2) ממשיכים להיות נמוכים ונכסי הסיכון בגין חשיפתו לצדדים נגדים ובגין סיכון סילוק (סליקה) הם זניחים, ראו טבלה מספר 2 וכן, טבלה מספר 4 להלן. טבלה מספר 5 להלן מלמדת על הרכב ההון של הבנק ועל יחסי ההון של הבנק. כאמור, הבנק פועל בהתאם לניהול ההון שלו ושומר על יעדי ההון שנקבעו על ידי הדירקטוריון כולל שולי הביטחון.

טבלה מספר 2 – סקירת נכסי סיכון משוקללים:

דרישות הון מזעריות ^{א)}	נכסי סיכון משוקללים ^{א)}		
	31/12/2025	31/12/2024	
במיליוני ש"ח			
1,054.7	12,274.3	13,183.3	סיכון אשראי (גישה סטנדרטית)
0.4	4.6	4.6	סיכון אשראי של צד נגדי (גישה סטנדרטית)
1.7	19.6	20.7	התאמה בגין סיכון אשראי (CVA)
-	-	-	סיכון סילוק (Settlement risk)
16.0	164.8	200.4	סכומים מתחת לספי הניכוי (כפופים למשקלי סיכון 250%)
1,072.7	12,463.3	13,409.0	סך הכל סיכון אשראי
8.8	24.3	110.3	סיכון שוק (גישה סטנדרטית)
122.8	1,441.5	1,535.4	סיכון תפעולי**
1,204.4	13,929.1	15,054.7	סך הכל

(1) סיכון אשראי אינו כולל סיכון אשראי של צד נגדי, התאמה בגין סיכון אשראי, סיכון סילוק, חשיפות איגוח וסכומים מתחת לספי הניכוי. דרישות ההון מתייחסות להון רובד 1 בלבד.

* בינואר 2026 נכנס לתוקפו עדכון נב"ת 206, אשר אומדן השפעתו, למועד כניסתו לתוקף, הינו עלייה ביחס הון רובד 1 וביחס ההון הכולל בשיעור של כ-0.4% וכ-0.5% בהתאמה.

קשרים בין הדוחות הכספיים לבין חשיפות פיקוחיות

לפרטים נוספים בנוגע לקשרים בין הדוחות הכספיים לבין חשיפות פיקוחיות, ראו חלק 7, טבלאות 45 ו-46 בתוספת א' להלן.

מידע נוסף על נכסים משוקללים בסיכון

פעילויות עסקיות של הבנק כפי שתוארו לעיל יוצרות לבנק חשיפות בעלות אופי שונה ומחייבות הקצאת הון שונה. הניתוח הכמותי שלהלן מאפשר להבין את התפלגות נכסי הסיכון לפי סוג נכס סיכון, בין קווי הפעילות השונים. לצורך הצגת הקשר שבין פעילויות עסקיות של הבנק כפי שבאות לידי ביטוי בדוח הכספי לבין דרישות ההון של הבנק, הגילוי של נכסי הסיכון לפי חלוקה לפעילויות העסקיות השונות של הבנק בוצע בהתאם למגזרי הפעילות של הבנק כפי שהוצגו **בביאור 28 בדבר מגזרי פעילות פיקוחיים בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2025.**

טבלה מספר 3 - נכסי סיכון לפי חלוקה למגזרי פעילות פיקוחיים:

יתרה ליום 31 בדצמבר 2025							
במיליוני ש"ח							
סך הכל	ניהול פיננסי ואחר	גופים מוסדיים	עסקים בינוניים		בנקאות פרטית	משקי בית	
			וגדולים	ועזירים			
13,409.0	975.6	-	1,398.0	4,164.5	0.8	6,870.1	סיכון אשראי
110.3	110.3	-	-	-	-	-	סיכונים שוק
1,535.4	449.0	9.0	90.7	381.7	39.3	565.8	סיכון תפעולי
15,054.7	1,534.8	9.0	1,488.7	4,546.2	40.1	7,435.9	סך הכל

יתרה ליום 31 בדצמבר 2024							
במיליוני ש"ח							
סך הכל	ניהול פיננסי ואחר	גופים מוסדיים	עסקים בינוניים		בנקאות פרטית	משקי בית	
			וגדולים	ועזירים			
12,463.3	844.3	-	1,164.7	3,286.9	19.0	7,148.3	סיכון אשראי
24.3	24.3	-	-	-	-	-	סיכונים שוק
1,441.5	307.4	11.3	82.4	360.1	43.0	637.3	סיכון תפעולי
13,929.1	1,175.9	11.3	1,247.2	3,647.0	62.1	7,785.6	סך הכל

סך נכסי הסיכון עלו בכ - 1.1 מיליארד ש"ח. מרבית הגידול (כ - 0.9 מיליארד ש"ח) בנכסי סיכון אשראי. נכסי הסיכון התפעולי גדלו בכ - 0.1 מיליארד ש"ח, כאשר עיקר הגידול נרשם במגזר ניהול ופיננסי ואחר כתוצאה מגידול בהכנסות המימון שאינן מריבית.

טבלה מספר 4 - תנועה בנכסי סיכון משוקללים:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2025	
במיליוני ש"ח		
שינוי חשיכות סיכון אשראי		
11,742.4	12,463.3	יתרת פתיחה ליום 1 בינואר
462.1	856.9	אשראי
45.7	77.6	ניירות ערך
1.4	-	נגזרים
171.0	(63.4)	חופ מוזני
40.7	74.6	אחר
12,463.3	13,409.0	יתרת סגירה ליום 31 בדצמבר
סיכון תפעולי		
1,276.8	1,441.5	יתרת פתיחה ליום 1 בינואר
164.7	93.9	שינוי בהכנסה גולמית ממוצעת
1,441.5	1,535.4	יתרת סגירה ליום 31 בדצמבר
סיכוי שוק		
15.4	24.3	יתרת פתיחה ליום 1 בינואר
14.9	39.2	סיכוי ריבית
(7.4)	15.5	סיכוי מניית
1.4	31.3	סיכוי מט"ח
24.3	110.3	יתרת סגירה ליום 31 בדצמבר
13,929.1	15,054.7	סך נכסי סיכון משוקללים

חלק 3 - הרכב ההון

הרכב ההון הפיקוחי (CC1)

טבלה מספר 5 - הרכב ההון הפיקוחי (CC1):

יתרה ליום 31 בדצמבר 2024		יתרה ליום 31 בדצמבר 2025			
הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה		
מטבלה 49				במיליוני ש"ח	
הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים					
1+2	-	260.5	-	260.5	הון מניות רגילות שהונפק על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1
3	-	1,210.0	-	1,339.8	עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן
4	-	(19.2)	-	(4.3)	רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי
5	-	36.0	-	39.4	מניות רגילות שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות על ידי צד ג (זכויות מיעוט)
	-	1,487.3	-	1,635.4	הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים					
-	-	-	-	-	מיסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי, למעט מיסים נדחים לקבל הנובעים מהפרשי עייתי
9	-	(0.7)	-	(6.8)	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
	-	(0.7)	-	(6.8)	סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1
	-	1,486.6	-	1,628.6	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 2: מכשירים והפרשות					
18A	-	214.2	-	222.8	מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים בהון רובד 1) ופרמיה על מכשירים אלו
	-	155.5	-	167.4	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפי השפעת המס המתייחס
	-	369.7	-	390.2	הון רובד 2 לפני ניכויים
	-	369.7	-	390.2	הון רובד 2
	-	1,856.3	-	2,018.8	סך ההון
	-	13,929.1	-	15,054.7	סך נכסי סיכון משוקללים

טבלה מספר 5 - הרכב ההון הפיקוחי (המשורר) (CC1):

ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 31 בדצמבר 2025	
יחסי הון וכריות לשימור הון		
10.7%	10.8%	הון עצמי רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
10.7%	10.8%	הון רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
13.3%	13.4%	ההון הכולל (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים		
9.5%	9.4%	יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
9.5%	9.4%	יחס הון רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
12.5%	12.5%	יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)		
65.9	76.6	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהם מתחת לסף ההפחתה
תקרה להכללת הפרשות ברובד 2		
155.5	167.4	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה
155.5	167.4	התקרה להכללה הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית

הקשר בין המאזן ורכיבי ההון הפיקוחי

לגילוי על הקשר בין המאזן ורכיבי ההון הפיקוחי, ראו טבלה 36 בתוספת א' לדוח זה (קשרים בין הדוחות הכספיים לבין חשיפות פיקוחיות).

מידע נוסף על ההון והלימות ההון

מבנה ההון הרגולטורי

ההון הרגולטורי הוא הבסיס לחישוב יחס הלימות ההון שמחושב כיחס בין סך ההון הרגולטורי הכשיר לבין נכסים משוקללים בסיכון. מדידת ההון הרגולטורי מבוססת על חלוקת ההון להון עצמי רובד 1 ולהון רובד 2.

ההתאמות הפיקוחיות והניכויים העיקריים מהון עצמי רובד 1 הינם מסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי, למעט מיסים נדחים לקבל הנובעים מהפרשי עיתוי, נכסים בלתי מוחשיים ורווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההון של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי (DVA). הניכוי בפועל בבנק הוא מיסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי, למעט מיסים נדחים לקבל הנובעים מהפרשי עיתוי (ראו טבלה מספר 6 להלן).

הון רובד 2 כולל מכשירי הון וכתבי התחייבות נדחים מסוג COCO (CONTINGENT CONVERTIBLES) הכוללים גם מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן והפרשה קבוצתית להפסדי אשראי. לפרטים נוספים אודות הרכב ההון הפיקוחי ראו פרק 2 לדוח הדירקטוריון וההנהלה לדוח כספי לשנת 2025.

מגבלות על מבנה ההון

כדי להבטיח כי עיקר ההון הרגולטורי של הבנק הוא ברמת איכות גבוהה, נקבעו בהוראות מגבלות על מבנה ההון. בפרט, בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 נקבעו המגבלות הבאות:

- הון רובד 2 לא יעלה על 100% מהון רובד 1, לאחר הניכויים הנדרשים מהון זה.
 - מכשירי הון הכשירים להיכלל בהון רובד 2 לא יעלו על 50% מהון רובד 1 לאחר הניכויים הנדרשים מהון זה.
- טבלה 6 להלן נועדה לספק מידע בדבר התנועות שחלו במהלך תקופת הדיווח ברכיבי ההון הפיקוחי. הטבלה מבוססת על יתרות שנכללו במסגרת הדוח הכספי ומוצגת בהתאם ליתרות רכיבי ההון המשמשות לחישוב ההון הפיקוחי.

טבלה מספר 6 - דוח תנועות ברכיבי ההון הפיקוחי:

ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 31 בדצמבר 2025	
במיליוני ש"ח		
הון עצמי רובד 1		
1,366.1	1,486.6	יתרת פתיחה לתחילת תקופה
-	-	הון מניות רגילות שהונפק על-ידי התאגיד הבנקאי
154.6	194.6	רווח השנה המיוחס לבעלי מניות האם
(38.5)	(64.8)	דיבידנד שחולק
-	-	דיבידנד שהוכרז וטרם שולם
6.0	14.9	תנועה ברווח כולל אחר
-	-	מזה: הפרשי תרגום
7.4	22.5	מזה: זמין למכירה
1.5	0.3	מזה: התאמות בגין הטבות עובדים
(2.9)	(7.9)	מזה: מס נדחה קרן הונית
-	-	מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים אחרים
-	-	מיסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי, למעט מסים נדחים לקבל
-	-	הנבעים מהפרשי עיתוי
-	-	השקעה עצמית במניות רגילות, המוחזקות באופן ישיר או עקיף
7.8	(11.6)	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים
-	-	קרן הון בגין עסקאות עם זכויות שאינן מקנות שליטה
6.2	8.8	זכויות שאינן מקנות שליטה
1,486.6	1,628.6	יתרת סגירה
הון רובד 1 נוסף		
-	-	יתרת פתיחה
-	-	מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על-ידי התאגיד הבנקאי, הכשירים להכללה בהון
-	-	הפיקוחי בתקופת המעבר
-	-	השקעה עצמית במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף, המוחזקת באופן ישיר או עקיף
-	-	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים
-	-	יתרת סגירה
1,486.6	1,628.6	סך הכל הון רובד 1
הון רובד 2		
365.8	369.7	יתרת פתיחה לתחילת תקופה
5.4	8.6	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על-ידי התאגיד הבנקאי, הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר
-	-	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על-ידי התאגיד, הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר
(1.5)	11.9	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס
-	-	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים
369.7	390.2	יתרת סגירה לתום התקופה
1,856.3	2,018.8	סך הכל הון כולל

הלימות ההון

בהתאם להוראות בנק ישראל נדרשים הבנקים ליישם את מסגרת העבודה של ועדת באזל בנושא הלימות ההון כפי שמתעדכנת מעת לעת והכל בהתאם להוראות והנחיות של בנק ישראל ובהתאם להוראות מעבר שנקבעו על ידו לצורך היישום. הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל III כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 וכן, במסגרת קובץ שאלות ותשובות.

הוראות באזל III, בדומה להוראות באזל II שקדמו להן, מתבססות על שלושה נדבכים:

- נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות הנדרשת בגין סיכון אשראי, סיכונים שוק (בתיק הסחיר) וסיכון תפעולי.
- נדבך שני - בקרה על מכלול גרמי הסיכון על ידי תהליך ה-ICAAP ותהליך סקירת הפיקוח (SREP) והדיאלוג בין בנק ישראל לבנק בנוגע ליחס ההון הנדרש ממנו.
- נדבך שלישי - משמעת שוק - גילוי לציבור.

הנדבך הראשון מאפשר, לצורך חישוב דרישות ההון, שימוש במספר גישות למדידת רכיבי סיכון בגין סיכון אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים: הגישה הסטנדרטית (Standardized Approach) הקובעת משקולות סיכון קבועות בהתאם לגרמי הסיכון השונים שנועדו לכסות הפסד בלתי צפוי לבנק. הוראות באזל מאפשרות שימוש לצורך הקצאת הון, בגישות מתקדמות יותר, המבוססות על מודלים פנימיים לאמידת סיכון השוק בתיק הסחיר, מודלים המתבססים על דירוג של כל לקוח, שלא ניתן להם אישור לשימוש על ידי המפקח על הבנקים לצורך חישוב דרישות ההון, והם משמשים את הבנק רק לצורך הערכת סיכונים פנימית.

פירוט לגבי הגישות הנהוגות בבנק לגבי קטגוריות הסיכון המרכזיות, לצורך חישוב ההון הפיקוחי:

קטגוריה	גישת הבנק לחישוב ההון
סיכון אשראי	גישה סטנדרטית
סיכונים שוק	גישה סטנדרטית
סיכון תפעולי	גישה סטנדרטית
סיכון אשראי צד נגדי	גישת החשיפה הנוכחית

למטרת קביעת משקלי הסיכון, משתמש הבנק בדירוגי חברת הדירוג – Standard and Poor's Rating Group.

הנדבך השני שם דגש על ניהול סיכונים אינטגרטיבי בשגרה ובקיצון. במסגרת זו נדרשים הבנקים לקבוע מתודולוגיות, תהליכים ונהלים אשר נועדו להבטיח את הלימות ההון בטווח הארוך, תוך בחינת כל הסיכונים המהותיים להם חשוף הבנק, כולל במצבי קיצון חמורים. בפרט, נדרש הבנק לבחון הקצאת הון נוספת מעל לנדבך הראשון של באזל בגין סיכון הריבית בתיק הבנקאי וסיכון ריכוזיות האשראי ששניהם אינם מהווים חלק מהקצאת ההון המתבצעת בנדבך הראשון. מכאן, ליבת הנדבך היא תהליך ניהול ההון שמבצע הבנק לאופק תכנון של שלוש שנים הבוחן את יעדי ההון שקבע הבנק במצבי קיצון מגוונים בדרגות חומרה גבוהות, תוך התייחסות למכלול הסיכונים המהותיים לפעילותו ולתכנית העסקית שלו. הפיקוח על הבנקים מבצע תהליך להערכת תהליכים אלו, תהליך ה-SREP, וקובע אמצעי פיקוח בהתאם לצורך ולתוצאות ההערכה. לנדבך השני קיים מרכיב שלישי והוא הדיאלוג בין הפיקוח על הבנקים לבנק, בדבר תוצאות ה-SREP.

הנדבך השלישי מתייחס לרמת שקיפות ודרישות גילוי שתיושמה בדיווח לציבור של תאגידים בנקאיים, כחלק משלים לנדבך השני. דרישות אלו נועדו לסייע למשתמשים בדוחות הכספיים להעריך את הלימות ההון של הבנק ואת המידע הנוסף הכלול בדוחות אלו לגבי ההון של הבנק, החשיפה לסיכונים השונים ותהליכי הערכתם. בנוסף, מיישם הבנק דרישות הגילוי שנקבעו על ידי ועדת EDTF כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים.

ההון המוחשי (Tangible Common Equity) והלימות הון ביישום מלא של הוראות באזל III

ההון המוחשי מייצג סך הון המניות של הבנק בניכוי נכסים בלתי מוחשיים, מוניטין ומניות בכורה ככל שקיימות. יחס ההון המוחשי הינו השיעור של ההון המוחשי מתוך הנכסים המוחשיים של הבנק (סך הנכסים של הבנק בניכוי נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין). הון הבנק, רובו ככולו, מהווה הון מוחשי לתאריך הדיווח.

בישיבתו מיום 24 בינואר, 2023 קבע הדירקטוריון כי יעד יחס ההון רובד 1 הנדרש החל מיום 31 בדצמבר, 2022 יעמוד על 10.0%, תוך העלאת שולי הביטחון לשיעור של 0.25%. יעד ההון הכולל הנדרש נקבע על 12.5%, וגם עליו נוספו שולי ביטחון בשיעור של 0.25%. על בסיס תהליכי קביעת יעדי ההון הפנימית של הבנק ותוצאות הדיונים שהתקיימו עם הפיקוח על הבנקים, אישר הדירקטוריון בישיבה מיום 5 במרץ 2026 את העלאת יעד יחס הון עצמי רובד 1 מרמה של 10.0% לרמה של 10.25% ואישר את שולי הביטחון בשיעור של 0.25%. תחולת יעד זה מיום 1 באפריל 2026. מדיניות ניהול ההון של הבנק קובעת את דרכי הפעולה והדיווחים הנדרשים, ככל שיחסי ההון יהיו בתוך שולי הביטחון שנקבעו.

תהליך הערכת הלימות ההון (ICAAP) וניהול ההון הינו חלק מרכזי בניהול התכנית העסקית האסטרטגית וניהול הסיכונים של הבנק בראייה צופת פני עתיד. במסגרת תהליך תכנון וניהול ההון נבחנת השפעת היעדים האסטרטגיים והעסקיים על פרופיל הסיכון ועל ההון הנדרש על ידי הבנק. יעדי ההון השמרנים שנקבעו מסכמים את הערכת הדירקטוריון על נאותות ההון של הבנק בהתייחס לתכנית העסקית לאופק תכנון של שלוש שנים, הסיכון שהוגדר, פרופיל הסיכונים, הממשל התאגידי, והמצב הכספי של הבנק. הבנק בוחן את יחסי ההון של הבנק גם תחת תרחישי קיצון, המתבססים על תנאי המאקרו שקובע בנק ישראל לכל המערכת, ואומדן הבנק להשפעת השינויים שקבע בנק ישראל בתרחיש שלו על פעילות יעדי התכנית העסקית. תוצאת התרחיש האחד האחרון של הבנק לימדה כי הפגיעה ביחס הון רובד 1 של הבנק היא נמוכה יחסית. זאת, על אף השמרנות הרבה שנקט הבנק בחישוב הפסדי האשראי על תיק המשכנתאות שלו. יתר על כן, חישובי הבנק נערכו ללא הכרה בתיקים הנמכרים בשנים הבאות, הנכללים בתכנית האסטרטגית של הבנק. תוצאות אלה, כמו גם רמת הנזילות הגבוהה של הבנק וכן, רמת ההפרשות השמרנית שהבנק נוקט בה יחס המינוף הגבוה, מעידות על חוסנו ואיתנותו של הבנק. כפי שציינו לעיל, הערכת הבנק היא כי רמת הון רובד 1 שלו גבוהה מרמת ההון הנדרשת לפי פרופיל הסיכון שלו.

הון רובד 2

יתרת כתבי התחייבויות נדחים שהונפקו לציבור ופיקדונות נדחים שגויסו ממשקי בית ומלקוחות מוסדיים, הנכללת בהון רובד 2 לאחר ניכויים לצורך חישוב יחס ההון לרכיבי הסיכון, הסתכמה ב-31 בדצמבר 2025 ב-222.8 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-214.2 מיליוני ש"ח בתום שנת 2024. ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ הנפיקה ביום 7 ביוני, 2021 סדרה של כתבי התחייבות נדחים (סדרה 17) בסך 142.5 מיליון ש"ח ערך נקוב. ביום 5 בדצמבר, 2022 ביצעה חברת הבת הנפקה פרטית מול משקיע מוסדי בסך של 50.0 מיליון ש"ח ע.ג ובתמורה כוללת (ברוטו) של 50.0 מיליון ש"ח. לפי תנאי האג"ח על חברת הבת לשלם ריבית צמודה למדד המחירים לצרכן, בסך של 5.13% כל 31 במאי, קרן האג"ח תיפרע בתשלום אחד בשנת 2032 כאשר לחברת הבת עומדת אפשרות לבצע פירעון מוקדם החל משנת 2027, בהודעה מוקדמת בכפוף לתנאי האג"ח כפי שפורטו בהצעת המדף. אפשרות לפירעון מדי, לאחר המועד האמור, קיימת אחת לרבעון, לשיקול דעתה של חברת הבת. בהתקיים נסיבות לאירוע מכונן, כמוגדר להלן, יבצע הבנק מחיקה של קרן כתבי התחייבות.

אירוע מכונן יקרה במידה יחס ההון העצמי רובד 1 של בנק ירושלים בע"מ ירד מ-5% או כמוקדם מדין:

- (1) הודעת המפקח על הבנקים כי מחיקה הכרחית על מנת לא להגיע לנקודת אי קיימות, או,
- (2) החלטת המפקח על הבנקים לבצע הזרמת הון מהמגזר הציבורי, או תמיכה שוות ערך, שבלעדיה יגיע הבנק לנקודת אי קיימות, כפי שקבע המפקח על הבנקים. כתבי ההתחייבות עומדים בתנאי הוראות נוהל בנקאי תקין מספר 202 ומוכרים על-ידי המפקח על הבנקים כהון רובד 2.

בנוסף, ההון רובד 2 כלל ב-31 בדצמבר 2025 הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי בסך כ-167 מיליון ש"ח.

סך הון רובד 2, נכון ליום 31 בדצמבר 2025, עומד על כ-390 מיליון ש"ח.

טבלה מספר 7 - חישוב יחס ההון:

דרישות ההון מחושבות בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-209.

ליום 31 בדצמבר 2024		ליום 31 בדצמבר 2025	
במיליוני ש"ח			
הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים			
1,486.6	1,628.6	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים	
-	-	הון רובד 1 נוסף, לאחר הניכויים	
369.7	390.2	הון רובד 2, לאחר הניכויים	
1,856.3	2,018.8	סך הכל הון כולל	
יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
12,463.3	13,409.0	סיכון אשראי	
24.3	110.3	סיכוי שוק	
1,441.5	1,535.4	סיכון תפעולי	
13,929.1	15,054.7	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון	
באחוזים			
יחס ההון לרכיבי סיכון			
10.7	10.8	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	
13.3	13.4	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	
9.5	9.4	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	
12.5	12.5	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	

*על בסיס תהליכי קביעת יעדי ההון הפנימית של הבנק ותוצאות הדיונים שהתקיימו עם הפיקוח על הבנקים הגדיר הדירקטוריון יעד פנימי של יחס הון עצמי רובד 1 יעד יחס הלימות ההון, החל מיום 31 בדצמבר 2022, ליחס הון עצמי רובד 1 שקבע הדירקטוריון 10.0%. מעל יחס זה קבע הדירקטוריון שולי ביטחון בשיעור של 0.1% ושולי ביטחון של ההנהלה בשיעור של 0.15%. יעד ההון הכולל נקבע על 12.5% ושולי הביטחון ליעד זה 0.25%. בשיבה מיום 5 במרץ 2026 אישר הדירקטוריון את העלאת יעד יחס הון עצמי רובד 1, החל מיום 1 באפריל 2026, מרמה של 10.0% לרמה של 10.25%.

טבלה מספר 8 - ניתוח השפעת השינויים על יחסי ההון:

השפעה על יחס ההון הכולל ליום		השפעה על יחס הון עצמי רובד 1 ליום		תרחיש
ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 31 בדצמבר 2025	ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 31 בדצמבר 2025	
1.1	1.1	1.1	1.1	עלייה של 10% בהון העצמי
0.2	0.1	-	-	עלייה של 10% במכשירי הון רובד 2
(1.2)	(1.2)	(1.0)	(1.0)	עלייה של 10% בנכסי הסיכון

ניטור ההון

הבקרה והפיקוח על תהליך תכנון ההון, ניטור ומעקב אחר הגידול ביתרות נכסי הסיכון והגידול בהון הפנימי הנדרש, בהתאמה, אל מול תחזיות השינוי בהון והעמידה ביחס הלימות ההון, מתבצעים באופן שוטף. בחטיבת הכספים מתבצע מעקב שוטף אחר יחסי הלימות ההון והשינויים בו הנובעים מקצב התממשות היעדים העסקיים מחד ומהתפתחות בהון מאידך. דיווחים שוטפים מתבצעים להנהלה ולדירקטוריון, בין היתר, באמצעות דוח מנכ"ל.

הבקרה והפיקוח על תהליך תכנון ההון וההתפתחות בפועל אל מול התחזית מתבצעת באופן שוטף כחלק מניהול ההון והסיכונים של הבנק והמעקב אחר התפתחות הפעילות העסקית של הבנק. בבנק פועל פורום לניהול ההון בראשות המנכ"ל, הבוחן את יעדי ההון לנוכח הביצועים בפועל והתכנית העסקית, כולל יכולת של הבנק להגדיל את הונן, תוצאה של מכירת תיקי אשראי המהווים חלק מאסטרטגיית הבנק ושימוש בכלים נוספים. ניהול ההון מתבצע לאופק תכנון של שלוש שנים, כאשר בכל אחת מהן, נמצא הבנק מעל יחסי ההון שקבע הבנק, כולל שולי הביטחון. תכנון הון של הבנק מאתגר ע"י חטיבת ניהול סיכונים.

חלוקת דיבידנד

על רקע אי הוודאות באשר לתנאים הכלכליים במשק אשר נובעים ממלחמת "חרבות ברזל" והמצב הביטחוני ובהמשך למכתב המפקח על הבנקים מיום 12 בנובמבר, 2023 פרסם המפקח על הבנקים ביום 5 במרץ, 2025, הנחייה לשוב ולבחון את מדיניות חלוקת הדיבידנדים לתקופה הקרובה תוך נקיטת המשך משנה זהירות במדיניות כאמור. בהתחשב באמור לעיל, אישר הדירקטוריון ביום 21 במרץ, 2025 חלוקת דיבידנד בשיעור של 20% בגין רווחי המחצית השנייה של שנת 2023. בהמשך, ולאחר בחינת תכנון ההון בראייה רב-שנתית, אישר הדירקטוריון ביום 20 באוגוסט, 2024 חלוקת דיבידנד בשיעור של 30% בגין רווחי המחצית הראשונה של שנת 2024, וביום 18 במרץ, 2025 חלוקת דיבידנד בשיעור של 30% בגין רווחי המחצית השנייה של 2024. ביום 12 באוגוסט 2025 אישר דירקטוריון הבנק עדכון למדיניות הדיבידנד. בהתאם לעדכון ניתן לחלק דיבידנד בשיעור של עד 40% מהרווח הנקי של הבנק, בכפוף בין היתר לכך שהבנק יעמוד ביעדי ההון הרגולטוריים החלים עליו גם לאחר חלוקת הדיבידנד. בהמשך לכך, ביום 12 באוגוסט 2025 אישר הדירקטוריון חלוקת דיבידנד בשיעור של 40% בגין רווחי המחצית הראשונה של שנת 2025 – סך של כ- 44.4 מיליוני ש"ח וביום 5 במרץ 2026, ולאחר תאריך המאזן, אישר הדירקטוריון חלוקת דיבידנד בשיעור של 40% מרווחי המחצית השנייה של שנת 2025 – סך של כ- 33.48 מיליוני ש"ח.

לפירוט בדבר מדיניות ומגבלות בחלוקת הדיבידנדים, ראו [ביאור 24 לדוחות הכספיים לשנת 2025](#).

חלק 4 – יחס המינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 של הפיקוח על הבנקים בנושא יחס מינוף. יחס המינוף נועד להגביל את רמת המינוף בתאגיד הבנקאי בכדי למנוע מצב שבו רמת המינוף תפגע במערכת הפיננסית ובכלכלה, מצב שעלול להתרחש בעיקר, בעת ירידה בערך הנכסים, שכן, ככל שרמת המינוף גבוהה יותר (וההון המושקע נמוך יותר), השפעת הירידה בערך הנכסים על התשואה להון שלילית יותר.

דירקטוריון הבנק קבע שולי ביטחון ליחס המינוף בשיעור של 0.1% מעל היחס המזערי שקבע בנק ישראל, וכן, נקבעו שולי ביטחון נוספים של ההנהלה, בשיעור של 0.15%.

יחס המינוף של הבנק נכון לסוף שנת 2025 הינו 6.8%, גבוה מזה שבסוף שנת 2024 וגבוה באופן משמעותי מיחס המינוף שקבע הדירקטוריון העומד על 5.25%. והיחס המזערי של בנק ישראל העומד, באופן זמני, עד ליום 30 ביוני, 2027 על 4.5% (ושלאחריו יחזור היעד לרמה מינימלית של 5%), וזאת בהתאם לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 218 מיום 14 בספטמבר 2025. העלייה ביחס המינוף נובעת בעיקרה מגידול של כ- 10% בהון רוברד 1 שהשפעתו קוזזה בחלקה ע"י גידול של כ- 3% בהיקף החשיפה.

טבלה מספר 9 - השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף (LR1):

ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 31 בדצמבר 2025	
במיליוני ש"ח		
22,389.3	23,100.6	סך הנכסים בהתאם לדוחות נכסיים מאוחדים
-	-	ההתאמות בגין השקעות בישויות בתחום הבנקאות, הפיננסים, הביטוח או המסחר שאוחדו לצרכים חשבונאיים, אך אינם בתחולת האיחוד לצרכים פיקוחיים
-	-	התאמות בגין נכסי נאמנות שהוכרו במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור, אך לא נכללו במדידת החשיפה של יחס המינוף
18.0	19.2	התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
-	-	התאמות בגין עסקאות מימון ניירות ערך (לדוגמא: עסקאות רכש חוזר והלוואות מובטחות דומות אחרות)
825.1	725.1	התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים (המרה של החשיפות החוץ מאזניות לסכומים שווי ערך אשראי)
154.8	160.6	התאמות אחרות
23,387.2	24,005.5	חשיפה לצורך יחס המינוף

טבלה מספר 10 - יחס המינוף (LR2):

2024	2025	
ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 31 בדצמבר 2025	במיליוני ש"ח
חשיפות מאזניות		
22,541.7	23,263.2	נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך, אך לרבות ביטחונות)
(0.7)	(6.8)	סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון רובד 1
22,541.0	23,256.4	סך החשיפות המאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך)
חשיפות בגין נגזרים		
2.5	3.3	עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
18.6	20.7	סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
-	-	גילום (gross-up) ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מנכסים במאזן בהתאם להוראות דיווח לציבור
-	-	(ניכויים של נכסי חייבים בגין ביטחון משתנה במזומן שניתן בעסקאות בנגזרים)
-	-	(רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלקוח)
-	-	סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו
-	-	(קיצוזים נקובים אפקטיביים מתואמים וניכויי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו)
21.1	24.0	סך החשיפות בגין נגזרים
חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך		
-	-	נכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך (ללא קיצוזים), לאחר התאמות בגין עסקאות שמתופלות
-	-	מכירה חשבונאית
-	-	(סכומים שקוזזו של מזומנים שלם ושל מזומנים לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך)
-	-	חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי בגין נכסי מימון ניירות ערך
-	-	חשיפות בגין עסקאות כסוכן
-	-	סך חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
חשיפות חוץ מאזניות אחרות		
2,493.3	2,551.7	חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו
(1,668.2)	(1,826.6)	(התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי)
825.1	725.1	פריטים חוץ מאזניים
הון וסך החשיפות		
1,486.6	1,628.6	הון רובד 1
23,387.2	24,005.5	סך החשיפות
יחס המינוף		
באחוזים		
6.4%	6.8%	יחס המינוף בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 218
4.5%	4.5%	יחס המינוף המדערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

חלק 5 - סיכון אשראי

מידע כללי על איכות סיכון אשראי (CRA)

סיכון האשראי הוא הסיכון שנובע מההסתברות שלווה או שקבוצת לווים לא יעמדו בהחייבויותיהם לבנק, מה שיתבטא באי-תשלום ו/או פיגורים בתשלום הקרן ו/או הריבית ועקב כך יישחקו רווחיו הצפויים של הבנק. סיכון האשראי הוא הסיכון המהותי ביותר בפרופיל הסיכון של הבנק. תיק המשכנתאות של הבנק המהווה חלק עיקרי בהרכב תיק האשראי של הבנק (כ-57%) הוא נכס האשראי בסיכון נמוך יחסית, בשגרה, וכפי שעולה מניתוח פרופיל התיק מפרוץ המלחמה, גם במצב הנוכחי.

על מנת לנהל את סיכון האשראי מוגדרת בבנק מדיניות אשראי הקובעת מגבלות ענפיות, מגבלות על קווי העסקים וכן על גורמי הסיכון של הפעילות, קווי ההגנה האחראים לניהול, הסיכון, עקרונות לניהול הסיכון, תהליכי הגבייה והביטחונות ועוד. הבנק דורש שיעבוד בטחונות עבור סוגי אשראי מסוימים בהתאם למדיניות האשראי שאושרה. הבטוחה המרכזית הניתנת לבנק היא שיעבוד נדל"ן ודירות למגורים.

להלן נתונים לגבי מדדי הסיכון של **תיק המשכנתאות** המתייחסים למלאי התיק לדיור ולכל מטרה, כולל מחזורים:

בשנת 2025 נרשמה מגמת עלייה בשיעורי הכשל ובשיעורי הפיגורים, אך, שיעור המחיקות של התיק נמנע שלא השתנה והוא קרוב לאפס. זה נובע בעיקר, בשל העובדה שיכולת מימוש הביטחון היא גבוהה, שכן ערך ה-LTV (בעת החיתום) בממוצע התיק של הבנק הוא כ-53% (וזאת, מבלי לקחת בחשבון את השפעת העלייה במחירי הדיור בשנים האחרונות, המביאה לשיעור LTV בפועל נמוך משמעותית מערכו בחיתום). שיעור ה-LTV בחברה החרדית (כ-57%) ובמגזר הכללי (כ-55%) גבוה במעט מערכו הממוצע של ה-LTV, ואילו במגזר הערבי (כ-48%) הוא נמוך מהממוצע בכל התיק. הפעילות ב-LTV מעל 75% היא קטנה ושיעור ה-LTV הגדול מ-60% ועד 75% עומד על כ-37%. לפיכך, גם אם נניח ירידה משמעותית בשיעור מחירי הדיור בעתיד, לא צפויה פגיעה משמעותית ביכולת הגבייה/המימוש של הבנק. שיעור ה-PTI (יחס ההחזר) הממוצע של התיק עומד על כ-29%. יחס ההחזר הוא גורם מרכזי המסביר כשל. לפיכך, הטיל דירקטוריון הבנק מגבלות על מתן הלוואות לדיור מעל יחס החזר הנחשב מסוכן (40%) ומלאי התיק של הבנק, נכון לדצמבר 2025, כולל שיעור נמוך מאוד של הלוואות כאלה (1% בלבד). התפתחות אבטלה בלוי המשכנתאות וכן, בתיק הצרכני, עלולה לפגוע ביכולת ההחזר של הלקוחות, בסגמנטים השונים בתיק, בהתאם למגזרים בהם פועל הבנק או באזורים גאוגרפיים שונים, ולהגדיל את שיעור הכשל בתיק. כתוצאה ועל מנת להקל על הלקוחות, הנחה בנק ישראל את המערכת הבנקאית, בעת פרוץ המלחמה, על הפעלת מתווה הקפאות ובכך, צומצם שיעור הלקוחות שנכנסו לכשל במשכנתאות ובצרכני. במחצית שנת 2025 הסתיים תוקף מתווה ההקפאות ונציפת עלייה בהיקף הפיגורים במשכנתאות, אך, אלו עדיין נמצאים ברמה נמוכה יחסית.

כאמור לעיל, השפעת יחס ההחזר על הכשל ושיעור ה-LTV על הגבייה ושיעור המחיקה נאמדים בשילוב ההפרשה הצפויה שהינה כ-0.07%, ודומה לשיעור המחיקה החשבונאית של הבנק.

תיק הלוואות לדיור של הבנק מפוזר בין שלושה מגזרים: החרדי המהווה כ-22% ממלאי התיק, הערבי והדרוזי המהווים כ-37% מהתיק וכ-41% ניתן למגזר הכללי. אחוז הלוואות לכל מטרה הוא 25% מתיק זה.

היקף הביצוע של הלוואות המשכנתא לנכס מסחרי עלה בשנים האחרונות, וזאת בהתאם למדיניות הבנק. בשנת 2025, כ-40% מהביצועים בתיק המשכנתאות של הבנק (כולל מחזורים פנימיים וללא החלק שבסנידיקציה), הכולל הלוואות לדיור, הלוואות למטרה עסקית בביטחון דירות ונכסים מסחריים, ניתן להלוואות משכנתא לדיור, כ-16% להלוואות לכל מטרה, כ-43% לנכס מסחרי וכ-1% לקבוצות רכישה. נכון לסוף 2025 כ-19% ממלאי תיק זה מורכב מהלוואות לכל מטרה, כ-23% לנכס מסחרי והיתרה לדיור.

שיעור הכשל באשראי הצרכני ושיעור חדלי הפרעון גבוה יחסית, בין היתר תוצאת עליית הריבית על יכולת ההחזר של הלקוחות. הבנק הידק את מדדי החיתום והדרוג שלו, ונוקט פעולות לטיפול בפיגורים. יחס הכיסוי של התיק הצרכני, תואם, להערכתנו, רמת הסיכון שלו והשפעת אי הוודאות על שיעור הכשלים הצפוי בעתיד. גם במקרה של תיק האשראי הצרכני מהווים שיעור הריבית (המגדיל את יחס ההחזר של הלווים) והאבטלה גורמי סיכון מרכזיים המשפיעים על איכות האשראי של הלווה. זה נובע מהעובדה שהאשראי ניתן ללא ביטחונות, כך ששיעור ההפסד בהיתנות כשל, גבוה משמעותית מזה של התיק לדיור. למרות הרמה הגבוהה יחסית של שיעור הכשל והמחיקות נדגש כי התיק הצרכני של הבנק מהווה כ-7% בלבד מסיכון האשראי הכולל, ולפיכך, השפעתו על איתנות סך תיק האשראי של הבנק היא נמוכה יחסית. רמת הסיכון של לקוחות האשראי הצרכני שרובם אינם לקוחות הבנק גבוהה יחסית למערכת, וסיכון זה מתומחר בריבית גבוהה יותר להלוואות. הבנק ממשיך לעקוב אחר התפתחות פרופיל גורמי הסיכון בתיק זה.

פעילות ליווי הבניה של הבנק הינה ברמת סיכון נמוכה ביחס למערכת הבנקאית ובכלל לאור מספר מאפיינים מרכזיים: הבנק מלווה פרויקטים למגורים בלבד, תחום פעילות שמרני ויציב ביחס לסוגי הפעילות האחרים בענף הנדל"ן (כדוגמת: מימון קבלני ביצוע, מימון נכסים מניבים בתחום המשרדים והמגורים וכדומה). הבנק פועל במודל האופרטור (חלוקת סיכון עם חברות ביטוח), שיעור חבות האשראי למימון קרקעות ביחס לסך תיק ליווי הבניה של הבנק הינו נמוך ביחס למערכת הבנקאית, מרבית הלווים בענף הם לקוחות וותיקים והפרויקטים מדורגים בדירוג אשראי גבוה. אופי ותמהיל פעילות הבנק יחסית למערכת יכול להסביר את שיעור המחיקות הנמוך בתיק יחסית לדיווחי המערכת הבנקאית.

אי הוודאות עקב מצב המלחמה והגידול בנטל החוב כתוצאה מעליית הריבית בשנים האחרונות, העלו את פוטנציאל הסיכון באשראי לנדל"ן. כתוצאה, הבנק הגדיל באופן משמעותי את ההפרשות שלו לענף זה. נכון למועד פרסום דוח זה, לא נמצאו ממצאים מהותיים לגבי יציבות הלקוחות. דוח עשרת הלווים הגדולים של הבנק מלמד כי לוויים אלה איתנים גם בתקופה הנוכחית, ולא חלה הרעה באיכות האשראי שלהם כמו גם בדירוג האשראי שלהם.

פעילות הבנק בתחום בינוי ונדל"ן מיועדת לליווי פרויקטי בניה למגורים בישראל ומעניקה מעטפת מימון מלאה ללקוח הכוללת בעיקר, מימון רכישת קרקעות והקמת פרויקטים למגורים, פרויקטים בתחום ההתחדשות העירונית, ההלוואות מזנין להשלמת חלק מההון העצמי לפרויקט וכן העמדת ערבויות לסוגיהן על פי צרכי העסקה. המימון להקמת פרויקטים למגורים, ניתן על פי רוב בשיטת הלווי בהתאם לצרכים הספציפיים של כל פרויקט ועל פי מאפייניו. בשיטת הלווי מופרד הפרויקט משאר פעילות הלקוח. לפרויקט נפתח חשבון ייעודי המשמש לצורכי הפרויקט בלבד ואליו מופקדים כספי התקבולים מרוכשי יחידות הדיר, ההון העצמי ואשראי הבנק. כספים אלו משמשים לביצוע הפרויקט ומשוחזרים לפי קצב התקדמות הבניה ע"פ דוחות מפקח מומחה. לבנק הסכמי שיתוף פעולה עם מספר חברות ביטוח למימון משותף של פרויקטים. במסגרת מימון פרויקט לבנייה מעמיד הבנק מסגרת אשראי כספי למימון הבניה, ערבויות ביצוע, ערבויות כספיות ובטוחות חוק מנר לרוכשים יחידות בפרויקט אשר מונפקות על ידי חברת הביטוח השותפה במימון הפרויקט. המקרקעין והתקבולים משועבדים לטובת הבנק. שיתוף הפעולה עם חברות הביטוח כאמור (להלן: "מודל האופרטור"), מייצר לבנק ניצול מיטבי של ההון והשאת הרווחיות, תוך פיזור סיכונים באשראי ועמידה במגבלות רגולטוריות נדרשות. שיתוף הפעולה עם חברות הביטוח, כולל מספר סוגי אשראי או בטוחות המועמדים על ידן: העמדת בטוחות על פי חוק המכר; העמדת בטוחות לבעלי קרקע בעסקת קומבינציה ופינוי בינוי; ומתן אשראי כספי על פי יחסי מימון המוגדרים מראש.

בתיק הנדל"ן - לבנק אין תלות בלקוח בודד או בקבוצת לקוחות מצומצמת. יתרת האשראי של לקוחות הבנק אינה משיקה למגבלת לווה בודד הרגולטורית. כאמור, פיזור התיק מתאפשר גם באמצעות שיתוף פעולה אסטרטגי של הבנק עם חברות ביטוח במתן אשראי כספי ובהנפקת פוליסות על פי חוק המכר (דירות) כאמור לעיל. הבנק מפעיל מנגנון לקביעת היקף ההון העצמי הנדרש בפרויקטים, הנגזר מקצב הביצוע והמכירות בפרויקט. המנגנון האמור מתמרץ הקדמת מכירות בפרויקטים ולפיכך, מפחית את רמת הסיכון בפרויקטים.

הבנק מממן את הפרויקטים החל משלב רכישת הקרקע, דרך שלבי הבניה השונים. ככלל, האשראי למימון קרקעות ניתן עבור קרקעות הזמינות לבנייה עד 24 חודש מיום מימון הקרקע. נכון ליום 31 בדצמבר, 2025 האשראי שניתן לפרויקטים שנמצאים בשלב קרקע מהווה כ- 18% במונחי חבות מתיק הנדל"ן של הבנק. נכון ליום 31 בדצמבר, 2025 האשראי שניתן לפרויקטים בבניה פעילה באזור מרכז הארץ מהווה 49% במונחי היקפי אשראי מתיק הנדל"ן של הבנק, 11% בירושלים רבתי ו-40% בשאר הארץ. בהיבט המכירות בפרויקטים המלווים, לאחר האטה במכירות שהחלה לפני כשלוש שנים, תחת ההשפעה הניכרת של עליית הריבית במשק, בשנת 2024 נצפתה התאוששות בקצב המכירות באמצעות מבצעי השיווק של הקבלנים ומבצעי סבסוד הכוללים משכנתאות לרוכשים. מנגד, בשנת 2025 בין היתר בהשפעת הוראת בנק ישראל הדורשת הקצאת הון נוספת על ידי המערכת הבנקאית בגין יתרות אשראי בפרויקטים בעלי מכירה משמעותית בכריסת תקבולים לא לינארית, ניכרת האטה משמעותית בקצב המכירות וירידה ראלית במחירי הדירות באזורים רבים בארץ.

בהיבט התקדמות הביצוע בפרויקטים המלווים, עם פרוץ המלחמה, נעצרה הבניה במרבית הפרויקטים למעט בפרויקטים שמועסקים בהם פועלים זרים. עם זאת, ניכר כי ככל שחלף הזמן, הקבלנים חידשו את הביצוע באתרים, באופן מלא או חלקי, וקצב הביצוע החל להשתפר מחודש לחודש עד להגעה לקצב ביצוע מספק, אם כי עדיין מעט נמוך יותר מהעבר.

מתוך סך האשראי לקרקעות הממומנות בבנק כ- 4% בלבד ניתנו בשיעור מימון העולה על 80% - שיעור דומה לרבעונים קודמים. כושר הספיגה בפרויקטים המלווים ללא שינוי מהותי ומרביתם בכושר ספיגה העולה על 30%. שיתוף הפעולה עם חברות הביטוח הממומנות יחד עם הבנק את הפרויקטים המלווים (כולל באשראי הכספי), מביא לקיטון בסיכון זה. עוד יציין כי לבנק אין יתרות אשראי מהותיות באשראי לנדל"ן מניב או אשראי למימון פעילותם של קבלני ביצוע.

סך סיכון האשראי הכולל של עשרת הלווים הגדולים עומד על כ- 77% מההון העצמי. מרבית החשיפה של הלווים ברשימת עשרת הלווים הגדולים מגובה בביטוחנות נדל"ן. הלווים הגדולים בבנק כפופים למגבלה הרגולטורית של לווה בודד (15% מהון רובד 1) וקבוצת לוויים (25% מהון רובד 1), בנוסף הבנק קבע מגבלות אפקטיביות (נמוכות מהרגולטוריות) בגין לווה בודד וקבוצת לוויים והוא עומד בכל המגבלות. לבנק 3 קבוצות לוויים/לווים עם חבות העולה על 10% מהון רובד 1. סך החבות של

לקוחות אלו מהווה כ- 36% מהון רובד 1 לעומת מגבלה רגולטורית של 120% לכל הלקוחות עם חבות העולה על 10% מהון רובד 1.

הבנק בחן וימשיך לבחון את ההשפעות של ההתפתחויות השונות על איכות וסיכון תיק האשראי. בחינה מקיפה שבוצעה לגבי השפעת ההתפתחויות על הסיכונים לחשיפות בענף הביטוי והנדל"ן ושל השפעתן על הבקורות והכללים במדיניות האשראי הקיימת, ובכלל זה ביצוע תרחיש קיצון הכוללים הנחה של עלייה בעלויות הביצוע והמיון לצד ירידה במחירי הדיור וביתרה לקבל מרוכשי דירות בפרויקטים, הציגה כי רמת הסיכון היא נמוכה והנזק הפוטנציאלי בתרחישי הבנק נמוך מההפרשה להפסדי אשראי בגין פעילות הנדל"ן, כך שרמת ההפרשה הנוכחית של הבנק לתחום פעילות זה הולמת את תוצאות ניתוח הנתונים.

מדיניות האשראי קובעת את קווי ההגנה האחראים לניהול, בקרה וביקורת על סיכון זה, את עקרונות ומגבלות ניהול הסיכון, הכלים להפחתת הסיכון וכלי בקרה לניהול הסיכון. כמו כן, מתואר בה תהליך קביעת הסמכויות, תהליכי הדיווח, דרכי הניטור של פרופיל הסיכון לנוכח תאבון הסיכון שנקבע, המודלים והמערכות המשמשות לניהול ובקרת הסיכונים והעקרונות לניהול הסיכון בעת קיצון, המתבססים גם על מדיניות ותכנית מבחני הקיצון של הבנק.

עקרונות המדיניות מאפשרים ניהול מבוקר של הסיכונים הכרוכים במתן אשראי ללווים הן ברמת הלקוח הבודד וקבוצת הלווים והן ברמת ענפי המשק וקווי העסקים, כאשר תיק האשראי למשכנתאות מפולח לפי המגזרים העיקריים הפועלים בו שיש להם השפעה על פרופיל סיכון התיק הכולל (החברה הערבית, החרדים והמגזר הכללי) ומתייחסת לפיכך, להיבטי ריכוזיות האשראי. השפעת היבטים אלה על הפעילות הקמעונאית של הבנק נבחנים גם לאור שינויים ברמת המאקרו כמו שיעור הריבית והאינפלציה. להערכת הבנק, העובדה שתיק האשראי שלו מורכב בעיקר מפעילות קמעונאית בסכומים נמוכים יחסית, והיא מגובה ברובה בביטחונות מקטינה את פוטנציאל השפעת סיכון ריכוזיות תיק הבנק.

בתהליך מתן האשראי נבחנים נתוני העסקה בהתאם לקריטריונים שנקבעו בנהלי הבנק. מנגנון חיתום ואישור האשראי הינו היררכי, מרמת הסניף ועד לרמת ההנהלה הבכירה, על פי מדרג סמכויות שאושר על-ידי הדירקטוריון.

הבנק פועל במספר מישורים כדי לעקוב ולמזער את סיכון האשראי ככל שניתן, החל בשלב חיתום האשראי, אישורו, הביטחונות הנדרשים בהתאם למדיניות האשראי ותהליך הגבייה והנהלים הרלוונטיים למעקב ולבקורות השוטפות המבוצעות ביחידות העסקיות המהוות את קו ההגנה הראשון וביחידות הבקרה הייעודיות, כולל פעילות הבקרה המתבצעת על ידי הקו השני, פונקציית ניהול הסיכונים. הבנק משקיע מאמצים רבים לשיפור המקצועיות והמומחיות של העוסקים במתן אשראי וניהולו וכן לפיתוח כלים ממוחשבים, מודלים לדירוג וחיתום אשראי ודוחות בקרה שיסייעו בניהולו היעיל של התיק וסגמנטים שלו. כמו כן, הוכנסו שיפורים בתהליכי הגבייה והוטמע מנגנון לגבייה דיגיטלית.

העקרונות המשמשים להגדרת המדיניות ותאבון הסיכון לניהול סיכון האשראי הם כדלהלן:

- ניהול הסיכון בראיה כוללת של התיק (Portfolio Management) בשגרה ובקיצון, בהתאם להשפעת גורמי הסיכון על פרופיל סיכון האשראי של הבנק.
- קביעת שווקי יעד.
- התמקדות באשראי קמעונאי, בעיקר אשראי לדיור לתושבי ישראל ולתושבי חוץ ואשראי צרכני למשקי בית.
- קביעת מגבלות על LTV ו-PTI ומדדי סיכון נוספים בתחום המשכנתאות.
- קביעת מגבלות המתבססות על מודל דירוג האשראי הצרכני.
- הטלת מגבלות על השימוש במנגנוני הגמישות בעת מתן האשראי, ופעולה כדי לצמצם ככל הניתן.
- משכנתאות למימון נכסים מסחריים.
- אשראי למימון פרויקטים בנדל"ן בעיקר במודל "אופרטור" (שיתוף גורמים מוסדיים).
- עקרונות למכירת ורכישת תיקים, פעילות המתבצעת לפי האסטרטגיה העסקית של הבנק.
- ניהול הסיכון על פי מחשבוני תשואה (תמחור מותאם סיכון).
- קביעת מגבלות לפיזור גיאוגרפי.
- קביעת מגבלות על ריכוזיות (אשראי, ביטחונות, לוויים).
- שימוש במערכת דירוג של לקוחות, ופיתוח מתמשך של יכולות לשיפור יכולת דירוג הלקוחות של האשראי.
- שימוש ב-CRM (Credit Risk Mitigation) למזעור סיכון האשראי.
- סיכון מדינה.

מערכות מדידה וניטור

לצורך ניהול ובקרה של סיכון האשראי, הבנק עושה שימוש במספר מערכות ממוחשבות. בנוסף, הגביר הבנק את יכולות הבקרה וניהול תיקי האשראי שלו באמצעות פיתוח מגוון דוחות המנטרים את פרופיל הסיכון של התיק, לנוכח היעדים העסקיים ותאבון הסיכון שנקבע במדיניות האשראי. בין המערכות העיקריות המשמשות את תהליכי ניהול ובקרת סיכונים האשראי ניתן למנות את מערכת האשראי הקמעונאי והמסחרי, מערכת ניהול המשכנתאות, מערכות תומכות לקבלת החלטות אשראי קמעונאי ומערכות לדירוג פנימי של תיקי האשראי. לבנק מספר מערכות פנימיות לדירוג לווים התומכות בקבלת החלטות אשראי: בתחום ליווי הפרויקטים משלבת המערכת פרמטרים מדוחות החשיפה של הפרויקטים, כגון בחינת קצב ההתקדמות, מצב הנזילות, שחיקת הרווחיות, שווי המלאי ועוד. באשראי הקמעונאי מדורג הלקוח בהתאם למודלי דרוג המתבססים על מאפייני הלקוח בעת בקשת האשראי, בשילוב עם מידע המתקבל מלשכת האשראי במסגרת חוק נתוני האשראי. המודלים מתוקפים ומנטורים בהתאם למדיניות הבנק.

הלימות ההון בין סיכון אשראי

בחישוב הלימות ההון, פועל הבנק בהתאם להוראות 201-211 להוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים בדבר מדידה והלימות ההון, ומקזז מהאשראי לציבור ביטחונות המותרים בניכוי על פי הוראות אלו. בחישוב זה, על פי הוראה 203, מתייחס הבנק לשלושה מכשירי CRM (הפחתת סיכון אשראי, CREDIT RISK MITIGATION) מרכזיים: פיקדונות וחסכונות המופקדים בבנק, השני הוא ערבויות צד ג' אשר מבטיחות חשיפות של לקוחות הבנק והשלישי הוא ניירות ערך סחירים המדורגים גבוה.

דיווח ביחס לסיכון האשראי

תהליכי דיווח הינם בסיס מרכזי לניהול סיכונים בכל הרמות - מרמת השטח ועד רמת הדירקטוריון. התהליכים כוללים דיווחים שוטפים המועברים בתדירות קבועה ומוסכמת ודיווחים מיידיים, המבוצעים כאשר רמת החשיפה לסיכונים חוצה ספי דיווח מוסכמים והם מהווים חלק ממסגרת ניהול ובקרת הסיכונים בבנק, הקובעת את הדרכים למעקב אחר פרופיל הסיכון מול תאבון הסיכון שנקבע על ידי דירקטוריון הבנק. תהליכי הדיווח קיימים בכל אחד ממרכיביה של מסגרת ניהול ובקרת הסיכונים של הבנק - זיהוי, מדידה והערכה, ניטור ובקרה והם באחריות קו ההגנה הראשון. תהליכי דיווח נוספים קיימים בחטיבת ניהול סיכונים הפועלת כקו שני לפעילות האשראי. לחטיבת ניהול סיכונים גישה עצמאית למקורות המידע של הבנק, מה שמאפשר לה להפיק דוחות בלתי תלויים בקו הראשון. דיווחים בקשר עם פעילות האשראי ניתנים גם על סיכונים בקרה פנימית, הקשורים למסגרת הטיפול באשראי הבנק כולל סיכון תפעולי והעקרונות שנקבעו לציות, איסור הלבנת הון, איסור מימון טרור, הוגנת וסיכונים בקרה פנימית נוספים, כפי שמתואר בהמשך דוח זה. דיווחים מתבצעים ברמה חודשית לפורום ניהול סיכונים אשראי בהובלת המנכ"ל והם נותנים מבט על רמת הכשלים בתיק האשראי הצרכני והמשכנתאות, רמת המחיקות, התפלגות הדירוגים, פרופיל הסיכון ברמת הסינפים ועוד. בנוסף, קבעה מדיניות האשראי של הבנק תאבון סיכון הכולל מגבלות המפורטות במדיניות. עמידה במגבלות אלה מדווחות בתדירות רבעונית במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני.

ממשל תאגידי לניהול סיכון אשראי:

הבנק אימץ מסגרת עבודה לניהול ובקרת סיכונים המבוססת על מעגל פיקוח ושלושה "קווי הגנה".

נוטלי ומנהלי הסיכון - קו הגנה ראשון

פורום הנהלה לניהול סיכונים אשראי - מטרתו לסקור את הדיווחים המתקבלים מנוטלי וממנהלי הסיכון ביחס למצב החשיפה של הבנק לסיכונים אשראי והתפתחות הסיכון בתיק האשראי של הבנק. הפורום דן בפעילות האשראי הקמעונאי, לרבות בהתפתחות הפיגורים, המחיקות וההפרשות, תמהיל התיק, פרעונות מוקדמים, ובעת הנוכחית, גם בכל הקשור למתווה ההקפאות. כמו כן, מדווחים בפורום ממצאי בקרות בתחום האשראי הקמעונאי כולל בקרות חיתום אשראי. בנוסף, הפורום דן בסוגיות העולות תוך כדי עבודתם של מנהלי הסיכונים בקו הראשון ובקו השני. בנוסף, מתקיים בפורום דיון מקדים לשינויים מוצעים במדיניות ובנהלים, וכן, בהצעות למוצרים חדשים או עדכון מוצרים קיימים.

ועדת הנהלה להשקעות - הוועדה, בראשות המנכ"ל, מנהלת מעקב אחר עמידה במגבלות החשיפה לסיכונים אותן קבע הדירקטוריון, כמו כן, הוועדה דנה ומחליטה בדבר כדאיות של הצעות להשקעות חדשות ובשינויים בתיק הנוסטרו וזאת, במסגרת המדיניות המאושרת.

פורום 'חוב מהותי' (פח"מ) - משמש כפונקציה המרכזית בבנק לטיפול בחובות מהותיים בקשיים. הפורום יכולת כינוס במקרה הצורך על ידי מנהל חטיבת ניהול הסיכונים. בפורום מתקיים דיון על מצב החוב המהותי שנקלע לקשיים והוא הפונקציה המחליטה כיצד להמשיך ולטפל בחוב מהותי שנקלע לקשיים. הפורום הוקם על ידי הבנק

כחלק מהטמעת נוהל בנקאי תקין A314, שעניינה ניהול הסדרי חוב ותהליכי גבייה של חובות מהותיים בקשיים.

מנהל החטיבה הקמעונאית – שותף לגיבוש מדיניות האשראי ואחראי לביצוע וחיתום האשראי בהתאם למדיניות הבנק. מנהל חטיבה קמעונאית מנהל בקרה אחר הדיווחים הנערכים על ידי עובדיו או שהגיעו מקווי ההגנה הנוספים, בכל הקשור לסיכון האשראי, סיכון תפעולי, היבטי ציות, הוגנות ואיסור הלבנת הון ומימון טרור בקשר עם פעילות האשראי, ומטפל בחריגות מהותיות לפי מדרג סמכויות. החטיבה הקמעונאית כוללת את פעילות האשראי הקמעונאי, את מחלקת המכירות, מחלקת הגבייה, מוקד הלקוחות ואת מחלקת פיקוח ובקרה המשמשת כבקרת קו ראשון.

מנהל החטיבה העסקית – שותף לגיבוש מדיניות האשראי ואחראי ליישומה. תהליך מתן אשראי מגובש באמצעות קביעת קריטריונים למתן אשראי מבוססים ומוגדרים היטב. הקריטריונים יכללו אינדיקציה ברורה לגבי תחומי הפעילות, הבנה יסודית של הלווה וצרכי האשראי שלו, מטרת האשראי, מבנהו ומקור ההחזר שלו, הרכב וטיב הביטחונות המוצעים.

מנהל מחלקת אשראי עסקי – מנהל מחלקת אשראי עסקי שבחטיבה העסקית אחראי על האשראי העסקי, ביצוע מדיניות הבנק, וגיבוש מסגרת עבודה כוללת לניהול סיכון האשראי לחברות מימון ולאישורה במוסדות הבנק. בנוסף, הוא אחראי לניהול תהליך רכישת התיקים משלב איתור יצרן האשראי הפוטנציאלי לרכישה ועד לאישור הרכישה בהתאם לסמכויות הולונותיות. רכישת התיקים לפי מדיניות הבנק דורשת ביצוע תהליך אישור מוצר חדש אשר באחריות מנהל מחלקת אשראי עסקי.

מחלקת סקטור נדל"ן – מנהל סקטור נדל"ן אחראי לביצוע מדיניות הבנק, ולגיבוש מסגרת עבודה כוללת לניהול סיכון האשראי העסקי ולאישורה במוסדות הבנק. סקטור נדל"ן מתמקד בשיטת הליווי הפיננסי (ליווי סגור), שיטה זו מקטינה את החשיפה לסיכונים במתן האשראי שכן היא כוללת מעקב שוטף על הפרויקטים הממומנים, תוך ניתוק הפרויקט הממומן מהסיכונים העסקיים הטמונים בפעילויות האחרות של היזם-הלווה.

מנהל אבטחת המידע והסייבר – אחראי לניהול, יישום, בקרה ואכיפה של מדיניות אבטחת המידע והסייבר, כפי שאושרה בדירקטוריון וההנהלה.

ממונה הגנת פרטיות – אחראי לניהול, יישום, בקרה ואכיפה של אסטרטגיה, מדיניות ונוהלי הגנת הפרטיות בבנק כשם שאושר בדירקטוריון וההנהלה.

מוסמכי אשראי – תפקידם לאשר בקשות אשראי על-פי קריטריונים שנקבעו במדיניות האשראי המאושרת על ידי ההנהלה והדירקטוריון ונהלי הבנק.

מערך אשראי – פועל כחלק מהחטיבה הקמעונאית ואחראי על חיתום אשראי קמעונאי ומסחרי, לרבות קביעת מדיניות האשראי ונהלים בתחום החיתום וכן, על ניהול תפעול הסיכונים. במחלקה פועלת יחידת החיתום המאשרת בקשות אשראי קמעונאי שמעל סמכות מנהל הסיניף, תוך הוספת ניתוח והמלצה, ובמקרה שהבקשה אינה בסמכותה, היחידה מעבירה את הבקשה לאישור גורמי אישור בכירים יותר.

יחידת הנוסטרו – יחידת הנוסטרו בוחנת הזדמנויות השקעה, כגון אגרות חוב, ואחראית על הנעת תהליך אישור ההשקעה בהם. ההשקעה בני"ע ממשלתיים, מניות וקרנות מתבצעת בהתאם למסגרת ותאבון הסיכון שנקבע במסמך המדיניות לניהול סיכונים פיננסיים.

יחידות הגבייה – פועלות כחלק מהחטיבה הקמעונאית ותפקידן לאכוף את גביית החובות הבעייתיים. יחידות הגבייה עוסקות בסיווג, הסדרה, גבייה ומדידת הפרשות לחובות מסופקים בתחום האשראי הקמעונאי, העסקי והמסחרי, לרבות נדל"ן.

מנהל החטיבה הקמעונאית ומנהל החטיבה העסקית הינם מנהלי סיכון ריכוזיות האשראי בבנק. במסגרת תפקידם הם אחראים על אפקטיביות ועמידה במגבלות הריכוזיות שנקבעו במדיניות האשראי. מנהלת הסיכונים הראשית אחראית למעקב רבעוני אחר עמידה במגבלות אלו.

פונקציית ניהול הסיכון – קו הגנה שני

מנהלת הסיכונים הראשית – אחראית לפעילות פונקציית ניהול הסיכונים של הבנק, קרי, מקיימת ממשקים מול הקו הראשון ויחידות הבקרה של הקו הראשון, על מנת להבטיח כי מסגרת ניהול ובקרת הסיכונים פועלת בהתאם למדיניות הבנק, לנער את התפתחות פרוכיל הסיכון לטובת תאבון הסיכון, ולאגור את פעילות הקו הראשון, על מנת להבטיח כי מתקיימים בו תהליכי הערכת סיכונים שוטפים ובקורות אפקטיביות. חברה בוועדת האשראי, ועדת השקעות וכל הפורומים הרלוונטיים לניהול סיכונים אשראי. מנהלת הסיכונים הראשית לביצוע תיקוף למודלים המשמשים להערכת האשראי ובנוסף, לתהליך אישור מוצר חדש.

יחידת בקרת אשראי – היחידה לבקרת אשראי בחטיבת ניהול סיכונים משמשת כפונקציה בלתי תלויה, אשר תפקידה, בין היתר, הינו לספק מידע להנהלה ולדירקטוריון אודות סיכונים האשראי ולחוות דעה כוללת ועצמאית על החשיפות לסיכונים האשראי בכלל ועל החשיפות בתיקים הנרכשים בפרט המאפשרים להעריך את הביצועים של הגורמים העסקיים בתחום האשראי ואת מצב תיק האשראי בכללותו.

משימותיה של היחידה מתבצעות בתיאום ובשיתוף פעולה (תוך שמירת עצמאות הקו השני והגישה העצמאית שלו למערכות המידע של הבנק) עם נוטלי הסיכונים בתחום האשראי כאשר המטרה העיקרית היא להבטיח שפונקציית מתן האשראי ותהליך רכישת האשראי וניטורו מנוהלים באופן תקין ושחשיפות האשראי הינן ברמות שאינן חורגות מהסטנדרטים שנקבעו על ידי ההנהלה והדירקטוריון. היחידה פועלת על פי תכנית עבודה שנתית שנקבעה ואושרה מראש.

יחידת הבחינה המרכזית – בוחנת תיקי משכנתאות עפ"י קריטריונים שקבעה הנהלת הבנק טרם ביצועם בפועל. יחידת הבחינה פועלת במערך העורפי שבחטיבת המשאבים וחדשנות טכנולוגית, כך שנוצרת הפרדה ניהולית בין תהליך האישור והעברת המסמכים לבין בחינתם.

מחלקת סיכונים תפעוליים – אחראית על תהליכי ניהול סיכונים המתייחסים למכלול סיכוני הבקרה הפנימית המהותיים ובפרט סיכונים בפעילויות העסקיות, כולל אשראי. בהיתן מוצר/פעילות/תהליך אשראי חדש או שינוי בו, מבצע הבנק תהליך הערכת סיכונים הכולל: מיפוי מכלול הסיכונים ומיפוי הבקרות (כולל בקורות המפתח) באמצעות כלי הערכה הנתונים בידי הבנק. מחלקת סיכונים תפעוליים אחראית לביצוע סקרי בקרה פנימית להערכת הסיכונים הטמונים בפעילות האשראי של הבנק, בכל אחד מהסגמנטים העיקריים של הפעילות.

יחידת אנליזה וסיכוני מודלים – אחראית לתיקוף המודלים המשמשים להערכת סיכון האשראי, וכן, לתמיכה בפיתוח מודלים לחיתום ולניטור הסיכון בתיק האשראי ויצירת דוחות בקרה לבחינת גורמי הסיכון בתיקי הבנק וניטור פרופיל הסיכון שלהם. דוחות היחידה נכללים במסמך הסיכונים הרבעוני ומוציגים בפורום ניהול סיכוני האשראי בראשות המנכ"ל, אחת לחודש.

מחלקת ציות, אכיפה פנימית ואיסור הלבנת הון ומימון טרור – פועלת בחטיבת ניהול סיכונים ואחראית לניהול סיכוני ציות, כולל היבטי ההוגנות והאפליה, עמידה במכלול ההוראות הרגולטוריות החלות על הבנק במסגרת פעילות האשראי, חוק נתוני אשראי ועוד.

מנהלת אגף משפטי – נותנת את הליווי המשפטי והרגולטורי בפעילות אשראי שוטפת ובפרט, בתהליך רכישת תיקים. במסגרת זו אחראי על ניסוח ההסכמים המשפטיים לרכישת ולניהול תיקי האשראי ועל בחינת כל ההיבטים המשפטיים והרגולטוריים בפעילות הנ"ל. באחריות האגף להיות מעודכן באופן שוטף בכל הפסיקה החדשה, תיקוני החקיקה והוראות הרגולציה, לנתח כיצד הן משליכות על התנהלות הבנק בתחום רכישת התיקים, ולתת הנחיות לגורמים הרלוונטיים בהתאם.

מנהל חטיבת הכספים – אחראי על הרישום החשבונאי, ההפרשה הנדרשת להפסדי אשראי, הקצאת ההון (RWA) וחישובי תשואה של התיקים הנרכשים.

בקר אשראי וביטחונות בני"ע – נדרש לפקח על קיום הוראות תקנון הבורסה בעניין מתן אשראי (במסגרת פעילות ני"ע), דרישת ביטחונות ומכירות בחסר וכן על קיום הוראות הדירקטוריון בנושאים אלו. הבקרה כוללת בדיקת חסמים והתראות, פעולות קסטודיאן, בקרה על חשבונות מיוחדים, וכן, בדיקות נוספות. בנוסף, מנהל הבקר מעקב שוטף אחר חריגות אשראי וביטחונות בפעולות Short בני"ע.

ועדה לחובות בעייתיים – בה נערכים דיונים מקדמיים לליווי/קבוצות לווים בסכומים שנקבעו במדיניות בטרם מתקיים הדיון בוועדת הדירקטוריון.

פונקציית ניהול הסיכון – קו הגנה שלישי

הביקורת הפנימית אחראית לביצוע ביקורות בלתי תלויות, בהתאם לתכנית עבודה מבוססת סיכון המאשרת על ידי הדירקטוריון, וכן ביקורות על פי דרישת הדירקטוריון וועדותיו. הביקורת בודקת את תהליכי ניהול הסיכונים לרבות סיכוני האשראי, איכות ניהולם ובקרתם, יש לה תפקיד חשוב בפיקוח על עמידת הבנק במדיניות האשראי, ובכלל זה:

- בחינה והערכה של הנאותות והאפקטיביות של מסגרת הבקרה הפנימית ושל האופן שבו בעלי התפקידים והסמכויות ממלאים את תפקידיהם.
- בחינת עסקאות ובחינת פעולתם ותפקודם של תהליכים ספציפיים בבקרה הפנימית.
- בחינת יישום ואפקטיביות הנהלים לניהול סיכונים והמתודולוגיה להערכת סיכונים.
- בחינה, באמצעות תהליך הסקירה הבלתי תלויה, של תהליך הערכת ההון המתבצע כחלק מתהליך ה- ICAAP ביחס להערכת הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק.

ריכוזיות האשראי

סיכון הריכוזיות הוא סיכון הנובע מהיעדר פיזור מכל גורם בתיק האשראי. לסיכון ריכוזיות האשראי בבנק מספר היבטים עיקריים:

- **סיכון ריכוזיות לווים** – סיכון הנובע מאשראי הניתן ללווה או מספר לווים המשתייכים לאותה קבוצת לווים. ככל שהפיזור של תיק האשראי בין הלווים השונים רחב יותר, סיכון ריכוזיות הלווים קטן יותר. במסגרת הערכות הבנק לשינויים בסביבה העסקית ומתוך רצון להקטין את חשיפת הבנק ללווים גדולים, צמצם דירקטוריון הבנק יחסית למגבלה שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים, את מגבלות לווה בודד ומסגרת לקבוצת לווים. הבנק מנהל מעקב שוטף אחרי הלווים הגדולים והעמידה במגבלות שקבע הדירקטוריון, והם נמצאים בניטור גם לאור מדיניות הטיפול של הבנק בחובות מהותיים, שגובשה לפי הוראה מספר A314 של בנק ישראל. סיכון האשראי הכולל של עשרת הלווים הגדולים עומד על כ- 77% מההון העצמי. מרבית החשיפה של לווים אלו מגובה בביטחונות נדל"ן. הלווים הגדולים בבנק כפופים למגבלה הרגולטורית של לווה בודד (15% מהון רובד 1) וקבוצת לווים (25% מהון רובד 1), בנוסף הבנק קבע מגבלות אפקטיביות (נמוכות מהרגולטוריות) בגין לווה בודד וקבוצת לווים והוא עומד בכל המגבלות. כאמור לעיל, לבנק 3 קבוצות לווים עם חבות העולה על 10% מהון רובד 1. סך החבות של לקוחות אלו מהווה כ- 36% מהון רובד 1 ביחס למגבלה רגולטורית של 120% לכל הלקוחות עם חבות העולה על 10% מהון רובד 1.
- **סיכון ריכוזיות ענפי משק** – סיכון הנובע מהיקף גבוה של אשראי שניתן ללווים המשתייכים לסקטור כלכלי (ענף משק) מסוים. סיכון הריכוזיות של הבנק הוא נמוך יחסית בשל העובדה שכ- 65% מהאשראי ניתן בענף משקי הבית, שבו האשראי מפוזר בין לווים רבים וניתן בסכומים יחסית נמוכים. לצורך הפחתת סיכון האשראי הנובע מריכוזיות ענף הבניה בתחום ליווי הפרויקטים, הבנק משתף פעולה עם חברות ביטוח המנפיקות פוליסות מכר לרוכשי הדירות בפרויקטים ו/או בטוחות לבעלי קרקע בעסקאות קומבינציה וחולקות עם הבנק ביטחונות משותפים – "פארי פסו". כמו כן, הבנק משתף פעולה עם גופים פיננסיים בתחום ליווי

פרויקטים. גופים אלה מעמידים אשראי יחד עם הבנק ביחס שנקבע מראש.

- **סיכון ריכוזיות גיאוגרפית** – סיכון הנובע מהיקף גבוה של אשראי שניתן ללווים המרוכזים באזור גיאוגרפי מסוים או ביטחונות המרוכזים באזור גיאוגרפי מסוים. במדיניות האשראי של הבנק נקבעו מגבלות בנוגע לפיזור גיאוגרפי אשר מטרותן להפחית סיכון זה. עיקר הריכוזיות בבנק הינו במרכז הארץ ובירושלים רבתי.
- **סיכון ריכוזיות מגזרי** – סיכון הנובע מחלדות פירעון של לווים השייכים לאותו מגזר אוכלוסייה. לבנק פעילות רחבה יחסית עם לקוחות המגזר החרדי ומיעוטים. נדגיש כי דוחות הניטור של הבנק בוחנים את גורמי הסיכון בתיק המשכנתאות גם לפי פרמטרים אלה.

הבנק מקצה הון נוסף כנגד סיכון ריכוזיות האשראי במסגרת הנדבך השני של הוראת באזל 2.

במטרה לצמצם את סיכון הריכוזיות פועל הבנק לפיזור תיק האשראי בין לווים רבים מענפי משק שונים. מרבית תיק האשראי הינו הלוואות לדיור ואשראי צרכני, יחד עם זאת, וכפי שצינו לעיל, אשראי זה מפוזר בין סגמנטים שונים, מגזרים שונים ואזורי מגורים שונים ומאופיין בסכומים נמוכים יחסית לאשראי עסקי. להרעה במצב הביטחוני, לעליה בריבית וברמת האינפלציה פוטנציאל השפעה על התפתחות ורמת סיכון זה. הבנק בוחן באופן שוטף את חשיפתו למגזרי האוכלוסייה השונים ומבצע ניתוחי רגישות לחישוב ההפרשה בגינם.

תהליך ביצוע האשראי בבנק

מרבית תיק האשראי בבנק מנוהל בחטיבה הקמעונאית. האשראי בתחום ליווי פרויקטים ומימון בניה, מנוהל במחלקת סקטור הנדל"ן הכפופה לחטיבה העסקית. האשראי העסקי ועסקים קטנים (באמצעות הקרן בערבות מדינה) מנוהל אף הוא בחטיבה העסקית. בחטיבות וביחידותיהן קיימת חלוקה ברורה לסמכויות אשראי, סוגי אשראי, סוגי לקוחות וסכומי אשראי. תהליך חיתום האשראי אף הוא מוגדר וכל בקשת אשראי נבחנת ומאושרת על פי מדרג סמכויות ובהתאם למדיניות שאושרה על-ידי דירקטוריון הבנק.

בחטיבה הקמעונאית פועל מרכז חיתום, המאשר או מביא לאישור בפני מדרג הסמכויות לאישור האשראי, כל בקשת משכנתא, החורגת מסמכות אישור מנהל סניף. האשראי הצרכני ניתן במקד הבנק, בסניפים ובנקודות המכירה באמצעות מערך החיתום של הבנק, כאשר תנאי ההלוואה נקבע על ידי מודל הדירוג ומנגנון קבלת ההחלטות הפועלים בתוך מערך החיתום. למטה הבנק ולמנהלי המוקד והסניפים ניתנו סמכויות לשנות את תנאי ההחלטה, בהתאם למדיניות האשראי של הבנק. בנוסף, בבנק קיימת יחידת בחינה מרכזית הבוחנת את תיק המשכנתא טרם ביצועו בפועל. תהליך הבחינה מתמקד בסקירת מסמכי מתן האשראי והביטחונות, עמידה בהתניות שנקבעו בעת אישור האשראי וכל זאת, מתוך מטרה לנטר את תהליך הייצור של ההלוואה, להפחית את החשיפה לסיכון התפעולי בפעילות המשכנתאות, ולהביא את הבנק כולו לעבודה על פי סטנדרטים אחידים ומבוקרים. יחידת הבחינה כפופה לחטיבת המשאבים ובכך קיימת הפרדה ניהולית בין תהליך החיתום והעברת המסמכים, לבין בחינתם התפעולית.

הלוואות לדיור מאושרות על פי קריטריונים מבוססים ומוגדרים. הקריטריונים מסייעים בקביעת הכשירות של הלקוח לקבל אשראי, באיזה היקף ובאילו תנאים והתניות יינתן האשראי. בין היתר יבוצע ראיון ללווה לצורך בדיקה של מטרות האשראי ומקורות ההחזר, תבוצע בחינה ראשונית של הלקוח במאגרי המידע של הבנק בהם נבדקים מספר נתונים – אובליגו הלקוח בבנק, היסטוריית אשראי (כולל פניה לקבלת נתונים ממאגר האשראי), שווי נכסים, קיום מוגבלות בתוקף, עיקולים בתוקף, יתרת פאסיבה וכיו"ב. תהליך החיתום ללווה יתבסס על קבלת חומר חיתומי ספציפי למטרת האשראי וכן קבלת ביטחונות נדל"ניים לעסקת המשכנתא. כלל הנתונים מאפשרים תמונה רחבה על פרופיל הסיכון של הלקוח, הבטוחה המוצעת, כושר ההחזר לאשראי המבוקש וכן דירוג הלקוח לעסקה ספציפית. עם סיום הליך אישור בקשת המשכנתא מקבל הלקוח אישור עקרוני בהתאם לדרישות הרגולטור כנדרש בנב"ת 451, ובכלל זה תמהיל המסלולים המותאם לצרכי ומאפייני מבקש ההלוואה.

שעבוד הבטוחות כנגד האשראי נרשם לטובת הבנק בהתאם לסטטוס המשפטי שלהם, והן בתוקף כל עוד ההלוואה לא נפרעה.

בסקטור הנדל"ן נערכות בקשות האשראי על-ידי צוות הסקטור, והן עוברות בחינה של יחידת נס"א (ניהול סיכון אשראי) הכפופה למנהלת חטיבת ניהול סיכונים בקו השני, בטרם הן מוגשות לאישור בוועדות האשראי הרלוונטיות על פי מדרג הסמכויות שנקבע. במסגרת בחינת תיקי האשראי והביטחונות, יחידת הבחינה בסקטור בודקת את הימצאות כל המסמכים והביטחונות הנדרשים טרם מתן האשראי, ומאשרת לצוותי האשראי להעמיד אשראי ללקוח. במסגרת ניתוח סיכונים אשראי, יחידת נס"א נותנת חוות דעת נוספת ובולתי תלויה על בקשת האשראי המוגשת לאישור במסמך נפרד ועצמאי ("מסמך נס"א"). הקו הראשון, וכן, יחידת בקרת האשראי בחטיבת ניהול סיכונים (הקו השני) אחראים בנוסף, לניטור הלווים הגדולים של הבנק באמצעות דו"ח ייעודי העולה לדין בהנהלת ודירקטוריון הבנק.

במחלקת ליווי הפרויקטים ומימון בניה מתנהל כל פרויקט בליווי צמוד של מפקח בניה, המדווח דיווחים תקופתיים על מצב התקדמות הפרויקט. אשראי נוסף הנדרש לצורך השלמת הבניה מאושר רק לאחר בחינת דוח החשיפה המעודכן של הפרויקט, בהתחשב בקצב ההתקדמות שלו ובתנאי שהלווה עומד בפרמטרים ובאבני הדרך שנקבעו. במהלך חיי הפרויקט, בדרך כלל אחת לחודש (עם קבלת דוח הביצוע של המפקח), נבדקת איתנותו הפיננסית של הפרויקט על-ידי הרפרנטים באגף.

איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)

טבלה מספר 12 – איכות האשראי של חשיפות אשראי

ליום 31 בדצמבר 2025				
יתרות נטו (א+ב-1)	יתרות ברוטו*			
	הפרשות להפסדי אשראי או ירידת ערך (א)	אחרים (ב)	לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר (א)	
16,423.9	213.3	16,328.3	308.9	חובות, למעט אגרות חוב
1,806.9	-	1,806.9	-	אגרות חוב
2,548.9	2.7	2,551.6	-	חשיפות חוץ מאזניות
20,779.8	216.0	20,686.8	308.9	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2024				
יתרות נטו (א+ב-1)	יתרות ברוטו*			
	הפרשות להפסדי אשראי או ירידת ערך (א)	אחרים (ב)	לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר (א)	
15,724.1	220.6	15,727.8	216.9	חובות, למעט אגרות חוב
1,229.1	-	1,229.1	-	אגרות חוב
2,489.5	3.8	2,493.3	-	חשיפות חוץ מאזניות
19,442.7	224.4	19,450.3	216.9	סך הכל

* הסכום הינו הערך החשבונאי, ברוטו לפני הפרשה להפסדי אשראי, מקדמי המרה (CCF) ושיטות להפחתת סיכון אשראי (CRM)

טבלה מספר 12 לעיל, מלמדת על עלייה ניכרת בחובות הלא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר במהלך שנת 2025, הן במונחי יתרת החובות הלא צוברים והן בשיעורם מתוך חשיפת האשראי, 1.5% לעומת 1.1% בהתאמה. לא חל שינוי משמעותי בשיעור וביתרת ההפרשה מסך יתרות האשראי. להערכת הבנק, שיעור הכיסוי הינו ברמה מספקת ושמרנית גם בהנתן העלייה ביתרת החובות הלא צוברים, ומשקפת שיפור בתחזיות המאקרו-כלכליות ביחס לתקופות קודמות.

שינויים במלאי החובות הלא צוברים ובמלאי החובות הבעייתיים שאורגנו מחדש (CR2)

לפירוט השינויים במלאי החובות הלא צוברים, ראו [ביאור 129 לדוחות הכספיים לשנת 2025](#).

גילוי נוסף בנוגע לאיכות האשראי של חשיפות אשראי (CRB)

א. מלי

הפרשות להפסדי אשראי צפויים

לפירוט על ההפרשות להפסדי אשראי צפויים לפי ה- CECL, ראו [פרק 3 לדוחות הכספיים וביאור 1 עיקרי המדיניות החשבונאית לשנת 2025](#).

הבנק בוחן את רמת ההפרשה באופן סדיר, ומאתגר אותה לנוכח מצב ותחזיות המאקרו ואי הוודאות והשפעתם על שיעור הכשלים והמחיקות בתיקי האשראי. על מנת להבטיח כי רמת ההפרשות של הבנק היא נאותה ושמרנית ובהתאם להנחיית בנק ישראל, הגדיל הבנק במהלך השנים 2023, 2024 את ההפרשות בגין "כרית מלחמה" כאשר בשנת 2025, לאור השיפור במצב הביטחוני אך, עדין תוך נקיטת מקדמי שמרנות, נרשמה ירידה מתונה בשיעור רמת ההפרשה הכוללת. בסוף שנת 2025 עומד יחס הכיסוי של הבנק על 1.32%, ירידה מתונה ביחס לסוף 2024 בו עמד יחס הכיסוי על 1.43%. יחס הכיסוי בהלוואות לדיור עומד ברמה של 0.54%, בענף המסחרי רמת יחס הכיסוי של ההפרשה להפסדי אשראי עומדת על 1.02% גבוהה מסוף שנת 2024 בו רמת יחס הכיסוי עמדה על 0.81% ובתיק האשראי הצרכני ירידה לרמה של 8.06% (לעומת 9.39% בסוף שנת 2024).

טבלה מספר 13 להלן, מציגה את מצב החובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים, נכון למועד הדיווח. הטבלה מלמדת כי סך כל ההטבות שהבנק העניק עומדות על 8.1 מיליוני ש"ח, נמוך משמעותית מפוטנציאל העלות העומד על 18.5 מיליוני ש"ח. הטבלה מפרטת בנוסף, פעולות שביצע הבנק לטובת הלקוחות לאור מצב המלחמה, באמצעות דחיית תשלומים, וכן (בתחתית הטבלה) הלוואות באמצעות הקרן בערבות המדינה במסלול "חרבות ברזל" או במימון המדינה.

טבלה מספר 13 - גילוי על הטבות לציבור בתקופת מלחמת "חרבות ברזל":

שנת 2024		שנת 2025		שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.12.25		
סך הכל	סך הכל	סך הכל	עסקים ביטניים	עסקים זעירים וקטנים	אנשים פרטיים - אחר	דיון
ב. מידע נוסף על פעילויות לטובת לווים בתקופה מלחמה						
ב'1. א. סך האשראי שעבר שינוי בתנאים, במהלך תקופת הדיווח: (1)						
שינוי בתנאים ללווים בקשיים פיננסיים (ראה ביאור						
35.0	32.7	1.4	-	-	-	1.4
(א29)						
1,242.1	190.2	3.8	-	-	0.1	3.7
שינוי בתנאים ללווים שלא היו בקשיים פיננסיים						
1,277.1	222.9	5.2	-	-	0.1	5.1
סך כל האשראי						
ליום 31.12.24	ליום 30.9.25	ליום 31.12.25				

ב'1. ב. יתרת האשראי שעבר שינוי בתנאים, ליום הדיווח						
שינוי בתנאים ללווים בקשיים פיננסיים (ראה ביאור						
67.3	76.3	73.6	-	26.8	5.1	41.7
(א29)						
שינוי בתנאים ללווים שלא היו בקשיים פיננסיים:						
אשראי עם ויתור על ריבית						
-	-	-	-	-	-	-
אשראי עם דחיית תשלומים ו/או הארכת תקופה,						
361.7	33.0	4.0	-	0.2	0.1	3.7
שבו תקופת הדחייה טרם הסתיימה (2)						
5	9	10	-	3	5	10
דחיית תשלומים ממוצעת בחודשים (2)						
429.0	109.3	77.6	-	27.0	5.2	45.4
סך הכל						

מידע נוסף על שינוי בתנאים ללווים שלא היו בקשיים פיננסיים						
1,801.3	1,693.7	1,675.6	-	237.8	193.9	1,243.8
יתרת אשראי בו דחיית התשלומים הסתיימה						
133.7	234.5	222.1	-	22.0	72.6	127.6
מזה: חובות שנשלמו לאחר שעברו שינוי בתנאים (4)						
ב'2. ב. יתרת הלוואות ליום הדיווח שניתנו ללא ריבית או בריבית מופחתת (3)						
64.5	49.5	44.3	-	44.3	-	-
יתרת אשראי						

* בטבלה זו נכללה השפעת הטבות הניתנות על ידי הבנק לציבור במסגרת מתווה בנק ישראל משנת 2025 וכן הטבות שהבנק העניק לציבור בגין מלחמת חרבות ברזל, לרבות במסגרת מתווים קודמים. תחילת ההטבות הניתנות במסגרת מתווה בנק ישראל משנת 2025 היא מיום 01.04.2025. סך ההטבות שנוצלו מתחילת מלחמת "חרבות ברזל" הינו כ-8.1 מיליון ש"ח.

** ביום 13 במרץ, 2024, אושרה במליאת הכנסת חוק תשלום מיוחד הקובעת כי בנק שאינו "בנק בעל היקר פעילות קטן" (דהיינו: בנק ששווי נכסיו נמוך מ-5% משווי הנכסים של כלל הבנקים בישראל ואינו נשלט ע"י בנק אחר), ישלם לאוצר המדינה לגבי התקופה הקובעת (מ-1 באפריל 2024 ועד 31 בדצמבר, 2025) תשלום שנתי בסכום השווה ל-6% מהרווח שהפיק על פעילותו בישראל.

*** ביום 26 בפברואר 2025 פרסם בנק ישראל הצעת מתווה וולונטרי, שעיקריו הקצאת כספים בסך של 1.5 מיליארד ש"ח מכלל המערכת הבנקאית בכל אחת מהשנים 2025-2026, באופן ששיעור ההקצאה של כל בנק ייגבר מנתח השוק שלו נכון למועד פרסום המתווה. בראיית בנק ישראל, אימוץ המתווה ייתר, בין היתר, את הצורך בתהליכי מיסוי ספציפיים למערכת הבנקאית, אשר אינם מיועדים ל"בנק בעל היקר פעילות קטן", ומשך לא חל הבנק. על רקע מבצע "עם כלביא" פורסמו הקלות נוספות הדומות במהותן להקלות שניתנו לצורך התמודדות עם השלכות מלחמת "חרבות ברזל".

1. אשראי שעבר שינוי תנאים במהלך תקופת הדיווח כולל גם אשראי שבו ניתנה דחיה חוזרת בתשלומים במהלך תקופת הדיווח.
2. לרבות דחיית תשלומים ללא ריבית בתקופת הדחייה. במקרה שניתנה לחוב דחיה חוזרת בתשלומים, מוצג משך הדחייה המצטבר. דחיית התשלומים אינה כוללת דחייה שבה נוצלה זכאות, לה הלווה זכאי לפי כל דין.
3. לרבות הלוואות שניתנו במסגרת קרנות בערבות מדינה ו/או במימון בנק ישראל.
4. בפיגור של 30 ימים או יותר.

טבלה מספר 14 מציגה את סיכון האשראי של הבנק לפי ענפי משק לסוף שנת 2025 ולסוף השנה המקבילה. הטבלה מייצגת כי במהלך שנת 2025 לא חל שינוי מהותי באיכות תיק האשראי הצרכני. תיק המשכנתאות הוא באיכות אשראי גבוהה יחסית ורמת הוצאות להפסדי אשראי בו וכן המחיקות היא אפסית, אך נשקפת עליה בהיקף ובשיעור הפיגורים והחובות הבעייתיים. גם בתיק האשראי המסחרי, שמתבטא, עד כה, בסך הוצאות להפסדי האשראי ומחיקות נמוך יחסית קיימת מגמת עליה בהיקף ובשיעור החובות הבעייתיים, בדגש על עלייה בחובות הלא צבורים. תיקים אלו, תיק המשכנתאות והתיק המסחרי, מגובים בביטחונות ומייצבים את כרופיל סיכון תיק האשראי של הבנק.

בשנת 2025 נרשמו הוצאות להפסדי אשראי בסך כ- 52 מיליוני ש"ח. שיעור הוצאה להפסדי אשראי עומד על 0.32%. עיקר הוצאה שנרשמה במהלך השנה (כ- 29 מיליוני ש"ח) הינה בגין אשראי מסחרי וכ- 27 מיליוני ש"ח בגין אשראי לאנשים פרטיים (צרכני). באשראי לדיור נרשמו הכנסות בסך כ- 4 מיליוני ש"ח.

טבלה מספר 14 - סיכון אשראי לפי ענפי משק

ליום 31 בדצמבר 2025										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נדירים) ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽²⁾				
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי לא צובר			מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁵⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁴⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁴⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁵⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁵⁾
			מזה: סיכון אשראי לא צובר	מזה: סיכון אשראי לא צובר	מזה: סיכון אשראי לא צובר					
במיליוני ש"ח										
<u>פעילות לווים בישראל</u>										
<u>ציבור - מסחרי</u>										
21.3	0.9	8.7	40.4	57.0	2,003.7	2,781.8	67.3	2,702.1	2,784.9	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾
0.8	-	(0.1)	12.2	17.5	1,121.4	1,231.2	17.5	1,213.7	1,231.2	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
18.9	5.8	5.7	1.8	4.9	719.2	1,004.6	4.9	1,053.5	1,058.4	שירותים פיננסיים
17.8	0.5	14.8	40.9	54.1	1,896.0	1,896.0	54.1	1,951.4	2,005.5	אחרים
58.8	7.2	29.1	95.3	133.5	5,740.3	6,913.6	143.8	6,920.7	7,080.0	סך הכל מסחרי⁽⁷⁾
50.4	0.3	(3.9)	191.4	191.4	9,313.7	10,622.3	191.4	10,174.5	10,622.3	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
106.8	53.3	27.2	4.1	25.8	1,324.9	1,394.6	26.1	1,307.2	1,394.6	אנשים פרטיים - אחר
216.0	60.8	52.4	290.8	350.7	16,378.9	18,930.5	361.3	18,402.4	19,096.9	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	258.3	258.3	-	1,820.2	1,820.2	בנקים בישראל וממשלת ישראל
216.0	60.8	52.4	290.8	350.7	16,637.2	19,188.8	361.3	20,222.6	20,917.1	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	69.2	69.2	בנקים וממשלות בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	13.9	13.9	אחרים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	83.1	83.1	סך הכל פעילות בחו"ל
216.0	60.8	52.4	290.8	350.7	16,637.2	19,188.8	361.3	20,305.7	21,000.2	סך הכל

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות מכשירים נדירים. כולל: חובות(2) - 16,637.2 מיליוני ש"ח, אג"ח - 1,806.9 מיליוני ש"ח, נכסים בגין מכשירים נדירים - 4.4 מיליוני ש"ח, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה - 2,551.7 מיליוני ש"ח.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן) בסעיף התחייבויות אחרות).
- (4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (5) סיכון אשראי מאזני וחוסן מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (6) כולל הלוואות לדיור אשר הועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה בסך של 79.0 מיליוני ש"ח ומסגרות שהועמדו לקבוצות אלו בסך של 75.4 מיליוני ש"ח.
- (7) כולל הלוואות המגובות בתזרים הלוואות רכב והלוואות למטרה כללית בסך 332.2 מיליוני ש"ח בגינם בוצעה הפרשה קבוצתית בסך של 18.9 מיליוני ש"ח.
- (8) החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה.
- (9) לפרטים אודות השפעת מלחמת "חברות ברזל" ראה פרק 3 - סקירת הסיכונים וטבלאות 25 - 31 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2025 וכן טבלה 13 בדוח זה..

טבלה מספר 14 - סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2024										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נכרים) ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽²⁾⁽³⁾				
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי לא צובר			מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁵⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁵⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁴⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁴⁾	סך הכל
			מזה: סיכון אשראי לא צובר	מזה: סיכון אשראי לא צובר	מזה: סיכון אשראי לא צובר					
במיליוני ש"ח										
13.6	-	5.2	14.2	44.5	1,515.0	2,287.5	51.8	2,222.4	2,291.5	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾
1.1	-	0.1	-	-	1,393.8	1,432.1	-	1,432.1	1,432.1	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן ⁽⁷⁾
18.4	7.6	9.7	1.9	7.2	543.3	756.6	7.2	794.3	801.5	שירותים פיננסיים ⁽⁸⁾
3.8	0.3	2.2	28.0	36.9	1,101.3	1,101.3	36.9	1,156.1	1,193.0	אחרים ⁽⁹⁾
36.9	7.9	17.2	44.1	88.6	4,553.4	5,577.5	95.9	5,604.9	5,718.1	סך הכל מסחרי⁽⁷⁾
54.7	0.5	(2.4)	146.2	146.2	9,692.5	11,087.0	146.2	10,775.1	11,087.0	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
132.8	61.9	64.9	5.8	27.3	1,414.8	1,489.6	27.5	1,393.5	1,489.6	אנשים פרטיים - אחר
224.4	70.3	79.7	196.1	262.1	15,660.7	18,154.1	269.6	17,773.5	18,294.7	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	284.0	284.0	-	1,279.5	1,279.5	בנקים בישראל וממשלת ישראל
224.4	70.3	79.7	196.1	262.1	15,944.7	18,438.1	269.6	19,053.0	19,574.2	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	-	-	-	80.3	80.3	בנקים וממשלות בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	15.7	15.7	אחרים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	-	-	96.0	96.0	סך הכל פעילות בחו"ל
224.4	70.3	79.7	196.1	262.1	15,944.7	18,438.1	269.6	19,149.0	19,670.2	סך הכל

(*) סווג מחדש

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות מכשירים נכרים. כולל: חובות⁽²⁾ - 15,523.2 מיליוני ש"ח, אג"ח - 1,010.1 מיליוני ש"ח, נכסים בגין מכשירים נכרים - 1.3 מיליוני ש"ח, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מנבלות חבות של לווה - 2,030.3 מיליוני ש"ח.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(5) סיכון אשראי מאזני וחוסך מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(6) כולל הלוואות לדירור אשר הועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה בסך של 85.3 מיליוני ש"ח ומסגרות שהועמדו לקבוצות אלו בסך של 55.4 מיליוני ש"ח.

(7) כולל הלוואות המגובות בתזרים הלוואות רכב ואשראי למטרה כללית בסך 176.7 מיליוני ש"ח בגינם בוצעה הפרשה קבוצתית בסך של 13.9 מיליוני ש"ח.

(8) החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה.

(9) לפרטים אודות השפעת מלחמת "חברות ברזל" ראה פרק 3 - סקירת הסיכונים וטבלאות 25 ו-31 בדוחות הנספיים ליום 31 בדצמבר 2025 וכן טבלה 13 בדוח זה.

טבלה מספר 15 - פירוט החשיפות לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון

ליום 31 בדצמבר 2025						
תקופה ממוצעת לפרעון	סך הכל חשיפת אשראי	מעל 15 שנים	מעל חמש שנים ועד 15 שנים	מעל שנה עד חמש שנים	עד שנה	
שנים	מיליוני ש"ח					
						חשיפת אשראי מאזני:
3.23	5,740.3	1,330.4	915.5	1,032.9	2,461.5	מסחרי
8.40	9,313.7	3,924.0	3,435.8	1,515.2	438.7	אנשים פרטיים-הלוואות לדיור
3.13	1,324.9	-	303.1	733.5	288.3	אנשים פרטיים-אחר
0.02	4.2	-	-	-	4.2	נכסים בגין מכשירים נגזרים
-	16,383.2	5,254.4	4,654.4	3,281.6	3,192.8	סך הכל ציבור
1.20	5,333.0	-	0.5	888.7	4,443.8	בנקים וממשלות
-	21,716.2	5,254.4	4,654.9	4,170.3	7,636.6	סך הכל חשיפת אשראי מאזנית
6.16	1,035.7	-	0.5	888.7	146.5	מזה: אגרות חוב
0.02	2,551.6	-	0.1	331.2	2,220.3	סך הכל חשיפת אשראי חוץ מאזנית

ליום 31 בדצמבר 2024						
תקופה ממוצעת לפרעון	סך הכל חשיפת אשראי	מעל 15 שנים	מעל חמש שנים ועד 15 שנים	מעל שנה עד חמש שנים	עד שנה	
שנים	מיליוני ש"ח					
						חשיפת אשראי מאזני:
4.33	4,553.4	709.4	847.9	1,281.0	1,715.1	מסחרי
8.43	9,692.5	4,073.4	3,579.5	1,552.1	487.5	אנשים פרטיים-הלוואות לדיור
4.33	1,414.8	295.6	353.0	511.2	255.0	אנשים פרטיים-אחר
0.50	3.1	-	-	-	3.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
-	15,663.8	5,078.4	4,780.4	3,344.3	2,460.7	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	-	בנקים וממשלות
-	15,663.8	5,078.4	4,780.4	3,344.3	2,460.7	סך הכל חשיפת אשראי מאזנית
-	-	-	-	-	-	מזה: אגרות חוב
0.50	2,493.3	-	0.1	747.7	1,745.5	סך הכל חשיפת אשראי חוץ מאזנית

טבלה מספר 16 – פירוט חשיפות לפי אזורים גיאוגרפיים:

הטבלה מלמדת על ירידה מתונה בחשיפת הבנק למדינות זרות. סך החשיפה, נכון לסוף 2025, עומדת על כ- 271 מיליון ש"ח, מרביתה, כ- 222 מיליון שקלים היא לתקופת פירעון עד לשנה, לעומת חשיפה כוללת של כ- 306 מיליון שקלים בשנת 2024.

חשיפות למדינות זרות (על בסיס מאוחד)^(א)

ליום 31 בדצמבר 2025													חשיפה מאזנית ^(ב) המדינה
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ^(ג)		חשיפה חוץ מאזנית ^{(ד)(ה)}					חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים			חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	חובות לא צבורים	סיכון אשראי מאזני בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בנין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים ^(ו)	למשלוחות ^(ז)	
													במיליוני ₪
23.5	211.0	-	-	-	-	234.5	-	-	-	115.6	49.8	69.1	ארצות הברית
25.4	11.4	-	-	-	-	36.8	-	-	-	36.1	0.7	-	אחרות
48.9	222.4	-	-	-	-	271.3	-	-	-	151.7	50.5	69.1	סך כל החשיפות למדינות זרות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך כל החשיפות למדינות LDC^(ח)

פירוט ההערות, ראו בטבלת השוואה לתקופה קודמת בעמוד הבא.

חלק ב' - המידע בדבר מדינת שטח החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים המאוחד או בין 15% לבין 20% מההון אינו מהותי.

חלק ג' - החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות כילות לתקופות הדיווח אינה מהותית.

א. תנועה בסכום החשיפה המאזנית למדינות זרות עם בעיות כילות

לא הייתה תנועה בסכום החשיפות בתקופת הדוח למדינות זרות עם בעיות כילות.

מידע כמותי נוסף בנוגע לאיכות האשראי

* לפירוט בנוגע לתנועה ביתר הפרשה להפסדי אשראי - ראו ב'אור 213(2) - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2025;

* לפירוט בנוגע לניתוח גיול (פיגור) של חשיפות אשראי בפיגור - ראו ב'אור 229(1) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2025.

* לפירוט בנוגע לחשיפות אשראי שאורגנו מחדש - ראו ב'אור 229(2)(ג) - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2025.

הפחתת סיכון אשראי

שיטות להפחתת סיכון אשראי (CRC)

במטרה להפחית את סיכון האשראי, הבנק פועל על פי מדיניות, נהלים ותהליכי עבודה לקבלת בטוחות וניהולן, שיעורי הסתמכות על בטוחות, רישום הבטוחות וכד'. **בטוחות** - הבטוחה המרכזית הניתנת לבנק היא שיעבוד נדל"ן (משכנתא), בעיקר דירות למגורים והיא מהווה אחד המרכיבים המרכזיים ביכולת הבנק לשמור על רמת הפרשות ומחיקות נמוכה בתיק המשכנתאות והנדל"ן של הבנק. כמו כן, מתקבלים בבנק ביטוחנות נוספים: שעבוד רכב, צ'קים, פיקדונות וני"ע, ערבויות בנקאיות מצדדים שלישיים, ערבויות אישיות של ערבים לחוב ועוד. במדיניות הבנק נקבעו כללי השענות על כל אחד מסוגי הבטוחות, בהתאם לאופי הבטוחה, סחירותה, מהירות המימוש והמעמד המשפטי של הבטוחה. הביטוחנות מותאמים לנסיבות ההלוואה.

בנהלי הבנק נקבעו כללים לניהול הביטוחנות ולעדכון ערכם.

בדיקת נאותות הביטוחנות מבוצעות כחלק מתהליך חיתום על ידי קו הגנה ראשון. בנוסף, יחידות ההגנה בקו ההגנה השני והשלישי מבצעות בדיקות נוספות לנאותות הביטוחנות. הביטוחנות נתונים גם לסקרי הערכה, סקרי בקרה פנימית, שמבצע הבנק כחלק ממסגרת הטיפול שלו בסיכון התפעולי.

מעבר לאמור לעיל ובהתאם לנב"ת 451, הבנק רשאי לדרוש מהלווה כי הנכס המשועבד לטובת הבנק יהיה מבטוח וכי ללווה יהיה קיים ביטוח חיים בגבולות סכום ההלוואה שקיבל.

בחישוב הלימות ההון, פועל הבנק בהתאם להוראות 201-211 להוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים בדבר מדידה והלימות ההון, ומקזז מהאשראי לציבור ביטוחנות הכשירים בניכוי על פי הוראות אלו. רשימה זו הינה מצומצמת יותר ולא כוללת את כלל הביטוחנות שמתקבלים בבנק.

בחישוב זה, על פי הוראה 203, מתייחס הבנק לשלושה מכשירי CRM מרכזיים, על פי הנחיות באזל III, הבהרות בנק ישראל ובהתאם לחוות דעת משפטית. הראשון הוא פיקדונות וחשכונות שהוקמו ומנהלים בבנק, השני הוא ערבויות ג' אשר מבטיחות חשיפות של לקוחות הבנק והשלישי הוא ניירות ערך.

הפיקדונות והחשכונות אשר יכולים לשמש כמבטיחי אשראי הינם פיקדונות אשר מסומנים במערכת הבנק כמשועבדים כאשר בעל הפיקדון הוא גם בעל החשיפה, וכן פיקדונות אשר רשומים במערכת הבנק וזמן הפרעון והמטבע זהים לאשראי המובטח ושועבדו לטובת הבנק, כאשר בנוסף השעבוד נרשם ברשם המשכונות או רשם החברות, לפי העניין. קיזוז הפיקדונות והחשכונות מסך האשראי לציבור נעשה בהתאם לעמידת הבטוחה בהוראות האמורות.

שיטות להפחתת סיכון אשראי – סקירה (CR3)

טבלה מספר 17 - נתונים על הפחתת סיכון אשראי (CR3)

ליום 31 בדצמבר 2025									
מובטחים						לא מובטחים			
מזה: על ידי נכרי אשראי		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי ביטחון		מזה: סכום		סך הכל יתרה מאזנית	סך הכל יתרה
מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית
במיליוני ₪									
23.9	23.9	8.6	8.6	154.7	318.8	187.3	351.4	16,285.8	חובות, למעט אגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	1,806.9	אגרות חוב
23.9	23.9	8.6	8.6	154.7	318.8	187.3	351.4	18,092.7	סך הכל
-	-	-	-	-	-	-	-	308.9	מזה: לא צובר או בפיגור של 90 יום או יותר

ליום 31 בדצמבר 2024									
מובטחים						לא מובטחים			
מזה: על ידי נכרי אשראי		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי ביטחון		מזה: סכום		סך הכל יתרה מאזנית	סך הכל יתרה
מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית
במיליוני ₪									
28.3	28.3	13.3	13.3	-	265.6	41.6	307.2	15,637.5	חובות, למעט אגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	1,229.1	אגרות חוב
28.3	28.3	13.3	13.3	-	265.6	41.6	307.2	16,866.6	סך הכל
-	-	-	-	-	-	-	-	216.9	מזה: לא צובר או בפיגור של 90 יום או יותר

שימוש בדירוגי אשראי בגישה הסטנדרטית לסיכון אשראי (CRD)

יישום דירוג אשראי חיצוני על פי הגישה הסטנדרטית אשר מיושמת בבנק, מבוססת על דירוגים חיצוניים. שקלולי סיכון האשראי נקבעים בין היתר, באמצעות ייחוס החשיפה לצד הנגדי לעסקה כפי שנקבע בהוראה, תוך הבאה בחשבון של דירוגי האשראי החיצוני הנקבעים על-ידי חברות דירוגי אשראי חיצוניות (ECAI), ומשמשים למדידת סיכון אשראי באופן סטנדרטי.

דירוג (External Credit Assessment Institutions) ECAI משמשים לקביעת משקל סיכון של הצדדים הנגדיים הבאים:

- ריבוניות
- סקטור ציבורי
- תאגידים
- תאגידים בנקאיים
- איגודים

למטרה זו, משתמש הבנק בנתוני חברת דירוג Standard and Poor's Rating Group.

טבלה מספר 18 - טבלת המיפוי לשיעורי RWA הנדרשים לפי חברות הדירוג הבינלאומיות המוכרות:

משקל סיכון				
ריבוניות	בנקים	תאגידים	AM Best ^(*)	S&P
0%	20%	20%	AAA עד AA	AAA עד AA
20%	50%	50%	A עד +A	A עד +A
50%	100%	100%	BBB עד +BBB	BBB עד +BBB
100%	100%	100%	BB עד +BB	BB עד +BB
100%	100%	150%	B עד +B	B עד +B
150%	150%	150%	או נמוך יותר +CCC	או נמוך יותר +CCC

(*) רלוונטי רק במקרה ולבנק תהיה חשיפה לחברות ביטוח

בתהליך הדירוג מתבצע זיהוי הלקוחות ומציאת הדירוג המתאים על-ידי התאמה בין קובצי חברות דירוג האשראי החיצוניות לבין נתוני הצדדים הנגדיים. הנתונים מוזנים למערכת החישוב ובהתאם לחוקים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים מוקצה משקל סיכון מתאים. כאשר לא קיים דירוג לצד נגדי, מחושב משקל הסיכון לפי הגדרת ברירת המחדל שבהוראות בנק ישראל. משקל הסיכון לחובות של בנקים ישראלים שמועד פירעונם המקורי הוא עד שלושה חודשים או פחות, והנקובים וממומנים בשקלים חדשים הוא 20%. משקל הסיכון של בנקים נקבע לפי משקל הסיכון של המדינה בה הוא מאוגד והוא נחות בדרגה אחת ממשקל הסיכון הנגזר מדירוג אותה מדינה. עבור השקעה בהנפקות שיש להן דירוג הנפקה ספציפי, משקל הסיכון של החוב יתבסס על דירוג זה, למעט כאשר המנפיק הוא תאגיד או ישות סקטור ציבורי. במקרים אלו, משקל הסיכון יתבסס על דירוג המנפיק ולא על דירוג הנפקה ספציפי. ביום 26 בדצמבר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראות 203 ו-A208 לפיו, היות וסיכון אשראי הנובע מהחשיפה של התאגידים הבנקאיים לחברות ביטוח, קופות גמל וקרנות להשקעות משותפות בנאמנות ("קרנות נאמנות") נמוך יחסית לסיכון הנובע מחשיפה לתאגידים אחרים וחברות הביטוח מפוקחות יציבותית על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, הוחלט להפחית את משקל הסיכון המיוחס לחברות ביטוח, קופות גמל וקרנות נאמנות ולהשוותו למשקל הסיכון המיוחס לתאגידים בנקאיים.

הגישה הסטנדרטית - חשיפה לסיכון אשראי והשפעות הפחתת סיכון אשראי (CR4)

טבלה מספר 19 - חשיפה לסיכון אשראי והשפעות הפחתת סיכון אשראי (הגישה הסטנדרטית) (CR4)

ליום 31 בדצמבר 2025						
RWA וצפיפות RWA	חשיפות אחרי CCF ו-CRM		חשיפות לפני CCF ו-CRM			סוגי נכסים
צפיפות RWA	סכום חוץ-		סכום מאזני	סכום חוץ-מאזני	סכום מאזני	
%	RWA	מאזני	מאזני	מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח						
1.0%	32.2	-	5,026.9	-	5,026.9	ריבונות הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
50.0%	58.6	-	117.1	-	117.1	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
21.0%	53.6	20.7	228.9	20.7	227.0	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))
50.0%	26.6	-	53.1	-	53.1	חברות ניירות ערך
99.0%	3,986.8	487.2	3,535.1	951.9	3,744.7	תאגידים
-	-	-	-	-	-	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
78.0%	2,243.2	37.8	2,830.2	210.9	2,827.8	חשיפות קמעונאיות ליחידים
75.0%	413.8	8.5	543.2	41.2	553.6	הלוואות לעסקים קטנים
58.0%	5,399.3	181.7	9,107.6	1,377.2	9,131.5	בביטחון נכס למגורים
135.0%	348.3	-	258.8	-	259.1	הלוואות בפיגור
66.0%	621.0	34.7	903.4	37.1	901.0	נכסים אחרים
56.0%	13,183.3	770.6	22,604.5	2,639.1	22,841.9	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2024						
RWA וצפיפות RWA	חשיפות אחרי CCF ו-CRM		חשיפות לפני CCF ו-CRM			סוגי נכסים
צפיפות RWA	RWA	סכום חוץ-מאזני	סכום מאזני	סכום חוץ-מאזני	סכום מאזני	
%	RWA	מאזני	מאזני	מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח						
0.0%	8.7	-	5,418.2	-	5,418.2	ריבונות הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
50.0%	47.3	-	94.6	-	94.6	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
27.0%	72.1	18.6	252.6	18.6	251.3	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))
50.0%	17.4	-	34.8	-	34.8	חברות ניירות ערך
98.0%	3,284.9	446.8	2,889.1	891.0	2,998.8	תאגידים
-	-	-	-	-	-	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
77.0%	2,012.3	37.5	2,571.2	214.0	2,569.3	חשיפות קמעונאיות ליחידים
75.0%	335.1	8.2	438.6	38.3	448.2	הלוואות לעסקים קטנים
58.0%	5,689.7	312.4	9,543.8	1,394.5	9,572.2	בביטחון נכס למגורים
131.0%	271.0	-	206.5	-	207.8	הלוואות בפיגור
62.0%	535.7	34.7	834.2	16.4	852.5	נכסים אחרים
53.0%	12,274.3	858.2	22,283.7	2,572.8	22,447.9	סך הכל

(1) מבוסס באחוזים ומחושב כסך נכסי סיכון משוקלים לחלק לסך החשיפות לאחר CCF ולאחר CRM ומתייחס לריכוז נכסים בעלי סיכון דומה

הטבלה מלמדת על עליה מתונה בצפיפות נכסי הסיכון (משקל הסיכון המשוקלל) מרמה של 53% בסוף 2024 לרמה של 56% בסוף 2025, בעיקר כתוצאה מצמיחה באשראי, בדגש על עליה במשקל הלוואות לתאגידים וקטן במשקל החשיפה לריבונות בעלות משקל סיכון משוקלל אפסי. משקל הסיכון של חשיפות בביטחון נכס למגורים (הנקבע בעת חיתום האשראי והעומד על 58% נכון לסוף 2025) הינו שמרני מאוד, ומעיד על נכסים בעלי סיכון לא גבוה וכתוצאה על עודפי ההון בפעילות המשכנתאות של הבנק.

הגישה הסטנדרטית - חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון (CR5)

טבלה מספר 20 - חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון (הגישה הסטנדרטית) (CR5)

ליום 31 בדצמבר 2025												
סך כל סכום חשיפת האשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)	אחר	250%	150%	100%	75%	60%	50%	35%	20%	0%	משקל סיכון	
											סוגי נכסים	במיליוני ש"ח
5,026.9	-	-	-	-	-	-	-	-	160.9	4,866.0	ריבוניות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית	
117.1	-	-	-	-	-	-	117.1	-	-	-	שויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית	
249.6	-	-	-	-	-	-	73.3	-	105.3	70.9	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))	
53.1	-	-	-	-	-	-	53.1	-	-	-	חברות ניירות ערך	
4,022.3	-	-	43.0	3,874.2	-	-	92.1	-	13.1	-	תאגידים	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים	
2,868.1	-	-	-	368.6	2,499.5	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים	
551.8	-	-	-	-	551.8	-	-	-	-	-	בביטחון נכס למגורים	
9,289.4	-	-	-	358.1	2,476.4	2,581.2	1,863.6	2,010.2	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי	
258.8	-	-	179.0	79.9	-	-	-	-	-	-	הלוואות בפיגור	
1,018.3	-	80.2	41.3	557.4	-	-	-	-	8.1	331.3	נכסים אחרים	
134.7	-	-	41.3	93.4	-	-	-	-	-	-	מזה: בנין מניות *	
23,455.5	-	80.2	263.2	5,238.1	5,527.7	2,581.2	2,199.2	2,010.2	287.5	5,268.2	סך הכל	

* ראו פירוט נוסף בחלק 36 בדבר "מניות".

טבלה מספר 20 - חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון (המשך) (CR5):

ליום 31 בדצמבר 2024											
סך כל סכום חשיפת האשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)	אחר	250%	150%	100%	75%	60%	50%	35%	20%	0%	משקל סיכון
											סוגי נכסים
במיליוני ש"ח											
5,418.2	-	-	-	-	-	-	-	-	43.5	5,374.7	ריבוניות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
94.6	-	-	-	-	-	-	94.6	-	-	-	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
271.0	-	-	-	-	-	-	72.1	-	198.9	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח) (MDB)
34.8	-	-	-	-	-	-	34.8	-	-	-	חברות ניירות ערך
3,335.9	-	-	9.7	3,222.7	-	-	93.0	-	10.5	-	תאגידים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים
2,608.7	-	-	-	223.1	2,385.6	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
446.9	-	-	-	-	446.9	-	-	-	-	-	בביטחון נכס למגורים
9,856.2	-	-	-	363.7	2,637.5	2,653.9	1,900.9	2,300.3	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
206.5	-	-	128.9	77.7	-	-	-	-	-	-	הלוואות בפיגור
934.8	-	65.9	8.2	512.8	-	-	-	-	2.0	345.8	נכסים אחרים
95.6	-	-	8.2	87.4	-	-	-	-	-	-	מזה: בגין מניות *
23,207.6	-	65.9	146.7	4,400.0	5,469.9	2,653.9	2,195.5	2,300.3	254.8	5,720.5	סך הכל

* ראו פירוט נוסף בחלק 16 בדבר "מניות".

חלק 5 א - סיכוני סליקה וסיכון צד נגדי (CCRA)

סיכון סליקה הוא הסיכון שצד נגדי לא יקיים את חלקו ולא יעביר לבנק במועד הקבוע לכך את הסכום הנדרש בעת סליקת עסקה. החשיפה לסיכון סליקה היא למשך זמן קצר ובדרך כלל היא תוך יומית. טבלאות מספר 21 ו-22 להלן מלמדות כי רמת החשיפה של הבנק לסיכון הסליקה היא נמוכה מאוד, וזאת, כיוון שפעילות זו איננה נמצאת בליבת העסקים של הבנק והבנק קבע פרופיל סיכון נמוך מאוד לחשיפות סליקה, כפי שנפרט להלן.

המקור העיקרי לחשיפת הבנק לסיכונים סליקה הינו סליקת עסקאות בנגזרים (OTC). הבנק אינו פועל מול לקוחותיו בנגזרות OTC, אלא במכשירים נגזרים הנסחרים בבורסות שונות בהם סיכון הסליקה מזערי. הבנק חשוף לסיכונים סליקה בפעילותו עבור עצמו ואולם היקפי הפעילות הללו אינם מהותיים. בנוסף, לבנק חשיפה לסיכונים סליקה הנובעים ממסחר בניירות ערך זרים המתבצע מול ברוקרים באמצעות תהליכי סליקה שאינם במקביל לתשלום (Non-DVP - Non Delivery Versus Payment). היקף עסקאות אלו מזערי.

עיקר חשיפות הבנק לסיכון צד נגדי מתהווה מול בנקים בארץ ובחו"ל ומוסדות פיננסיים מוכרים בחו"ל בגין סליקת עסקאות בנגזרים (OTC) ומול ברוקרים ונותני שירות קסטודיאן בניירות ערך בגין סליקת עסקאות בניירות ערך זרים. מסגרות הפעילות עם מוסדות אלו מאושרות לפחות אחת לשנה בדירקטוריון הבנק כחלק ממסגרות האשראי של אותם מוסדות, לאחר בחינה של איכותם הפיננסית של המוסדות במהלך השנה ובדיקה כי לא התמשו סיכונים סליקה או סיכון צד נגדי בבנק. הבנק מפקח דוחות שוטפים על היקפי החשיפה שלו למוסדות אלה והדירוגים שלהם, ועוקב באופן שוטף אחר התפתחויות בפעילות המוסדות. ככל שקיים פוטנציאל להרעה בדירוג שלהם, פועל הבנק באופן מיידי לצמצום החשיפה.

לבנק מדיניות ניהול סיכון סליקה וצד נגדי שמטרתה להוות תשתית לניהול סיכון הצד נגדי והסליקה בבנק, תוך עמידה במגבלות מאושרות של חשיפה לסיכון. הגישה העומדת ביסוד המדיניות הינה הגדרת הדרישות לניהול סיכון הסליקה, ואחריותם של הגורמים המעורבים בבנק בתהליכי זיהוי, מדידה, ניטור ובקרה של סיכון צד נגדי וסליקה שהבנק נוטל. תהליכים אלו ייושמו בשלבי קביעת קווי הסליקה, ביצוע העסקות היוצרות חשיפה לסיכון, תפעול וניהול תהליכי הסליקה. המגבלות נקבעו בקנה אחד עם מדיניות התיאבון לסיכון צד נגדי וסליקה ופרופיל הסיכון הרצוי של הבנק וכוללים מגבלות ביחס לחשיפה המרבית לסיכונים סליקה ברמת צד נגדי (קווי סליקה) ומגבלות ביחס לחשיפה העתידית הצפויה תוך התחשבות בתרחישי קיצון רלוונטיים. המגבלות ביחס לחשיפה המרבית לסיכונים צד נגדי נגזרים ממסגרת האשראי, שנקבעה לכל מוסד פיננסי.

הפחתת סיכון - הבנק חתם על הסכמי ISDA ועל נספחי CSA מול רוב הבנקים מולם מתבצעת הפעילות בנגזרים. הדבר מאפשר קיזוזים של העסקאות, כך שהסכום שיעבור בין הצדדים לעסקה הוא סכום החשיפה נטו, ועל ידי כך להקטין את החשיפה של כל אחד מהצדדים. נספחי CSA מסדירים העברות של כספים בין הצדדים לעסקה כל אימת שהחשיפה מגיעה להיקף מסוים שנקבע מראש, ועל-ידי כך קטנה החשיפה לצד הנגדי.

הגישה הסטנדרטית – חשיפות לסיכון אשראי של צד גנדי (CCR) לפי תיק פיקוחי ומשקלות סיכון (CCR3)

טבלה מספר 22 – הגישה הסטנדרטית - חשיפות לסיכון אשראי של צד גנדי (CCR) לפי תיק פיקוחי ומשקלות סיכון (CCR3)

ליום 31 בדצמבר 2025									
סך חשיפת אשראי	אחר	150%	100%	75%	50%	20%	10%	0%	משקל סיכון
במיליוני ₪									סוגי נכסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ריבוניות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ישויות סקטור ציבורי (PSES) שאינן ממשלה מרכזית
20.7	-	-	-	-	-	20.7	-	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDBS))
-	-	-	-	-	-	-	-	-	חברות ניירות ערך
2.4	-	-	2.4	-	-	-	-	-	תאגידים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	תיקים קמעונאים פיקוחיים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
23.1	-	-	2.4	-	-	20.7	-	-	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2024									
סך חשיפת אשראי	אחר	150%	100%	75%	50%	20%	10%	0%	משקל סיכון
במיליוני ₪									סוגי נכסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ריבוניות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ישויות סקטור ציבורי (PSES) שאינן ממשלה מרכזית
18.6	-	-	-	-	-	18.6	-	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDBS))
-	-	-	-	-	-	-	-	-	חברות ניירות ערך
0.9	-	-	0.9	-	-	-	-	-	תאגידים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	תיקים קמעונאים פיקוחיים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
19.5	-	-	0.9	-	-	18.6	-	-	סך הכל

הרכב הביטחון בגין חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) (CCR5)

טבלה מספר 23 – הרכב הביטחון בגין חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) (CCR5)

ליום 31 בדצמבר 2025						
ביטחון שמשמש בעסקאות למימון ניירות ערך (SFTs)			ביטחון שמשמש בעסקאות נכרים			
שווי הוגן של ביטחון שהופקד	שווי הוגן של ביטחון שהתקבל	שווי הוגן של ביטחון שהופקד		שווי הוגן של ביטחון שהתקבל		
		לא מנתק	מנתק	לא מנתק	מנתק	
-	-	-	-	151.5	-	מזומן – מטבע מקומי
-	-	-	-	-	-	מזומן - מטבעות אחרים
-	-	-	-	-	-	חוב ריבוני מקומי
-	-	-	-	-	-	חוב ריבוני אחר
-	-	-	-	-	-	חוב של סוכנות ממשלתית
-	-	-	-	-	-	אגרות חוב קונצרניות
-	-	-	-	4.8	-	מניות
-	-	-	-	-	-	ביטחון אחר
-	-	-	-	156.3	-	סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2024						
ביטחון שמשמש בעסקאות למימון ניירות ערך (SFTs)			ביטחון שמשמש בעסקאות נכרים			
שווי הוגן של ביטחון שהופקד	שווי הוגן של ביטחון שהתקבל	שווי הוגן של ביטחון שהופקד		שווי הוגן של ביטחון שהתקבל		
		לא מנתק	מנתק	לא מנתק	מנתק	
-	-	-	-	47.3	-	מזומן – מטבע מקומי
-	-	-	-	-	-	מזומן - מטבעות אחרים
-	-	-	-	-	-	חוב ריבוני מקומי
-	-	-	-	-	-	חוב ריבוני אחר
-	-	-	-	-	-	חוב של סוכנות ממשלתית
-	-	-	-	-	-	אגרות חוב קונצרניות
-	-	-	-	6.9	-	מניות
-	-	-	-	-	-	ביטחון אחר
-	-	-	-	54.2	-	סה"כ

חשיפות לנגרי אשראי (CCR6)

טבלה מספר 24 – חשיפות לנגרי אשראי (CCR6)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2025		
הגנה שנמכרה	הגנה שנרכשה	
במליוני ש"ח		
		סכומים נקובים
-	-	עסקאות החלף כשל אשראי על ישות יחידה (Single-name credit default swaps)
-	-	עסקאות החלף כשל אשראי על מדד (Index credit default swap)
-	-	עסקאות החלפת תשואה כוללת
-	-	אופציות אשראי
-	24.4	נגרי אשראי אחרים
-	24.4	סך הכל סכומים נקובים
		ערכי שווי הוגן
-	-	שווי הוגן חיובי (נכס)
-	2.2	שווי הוגן שלילי (התחייבות)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2024		
ב	א	
הגנה שנמכרה	הגנה שנרכשה	
במליוני ש"ח		
		סכומים נקובים
-	-	עסקאות החלף כשל אשראי על ישות יחידה (Single-name credit default swaps)
-	-	עסקאות החלף כשל אשראי על מדד (Index credit default swap)
-	-	עסקאות החלפת תשואה כוללת
-	-	אופציות אשראי
-	30.5	נגרי אשראי אחרים
-	30.5	סך הכל סכומים נקובים
		ערכי שווי הוגן
-	-	שווי הוגן חיובי (נכס)
-	2.3	שווי הוגן שלילי (התחייבות)

חלק 5 ב - הקצאת הון בגין התאמת שערך לסיכון אשראי (CVA)

לפי הוראה A208 תאגידיים בנקאיים שאינם מגיעים לסף המהותיות שנקבע בסעיף 50.9(1) רשאים לבחור שלא לחשב את דרישת ההון בגין CVA באמצעות גישות SA-CVA או BA-CVA, ותחת זאת לבחור בטיפול חלופי:

1. כל תאגיד בנקאי עם ערך רעיוני מצרפי של עסקאות נגזרים שאינם נסלקות באופן מרכזי נמוך או שווה ל- 100 מיליארד אירו נחשב כנמצא מתחת לסף המהותיות.

2. כל תאגיד בנקאי שאינו מגיע לסף המהותיות רשאי לבחור לקבוע את דרישת ההון בגין CVA בגובה השווה ל- 100% מדרישת ההון של התאגיד הבנקאי בגין סיכון אשראי צג נגדי (CCR).

הבנק אינו מגיע לסף המהותיות כפי שהוגדר, ולפיכך, הוא פועל לפי אופציה 2. טבלאות מספר 25 ו- 26 להלן מציגות את תוצאות הבנק לפי אופציה 2.

חשיפות לצדדים נגדיים מרכזים (CCR8)

טבלה מספר 25 - חשיפות לצדדים נגדיים מרכזים (CCR8)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2025		
RWA	CRM אחרי EAD	
במיליוני ש"ח		
5.4	27.2	חשיפות לצד נגדי מרכזי כשיר (QCCP) (סך הכל)
		חשיפות לעסקאות עם QCCP (לא כולל ביטחון ראשוני והעברות לקרן סיכונים) מזה:
-	-	(i) נגזרי OTC
5.4	27.2	(ii) עסקאות נגזרים סחירים בבורסה
-	-	(iii) עסקאות מימון ניירות ערך
-	-	(iv) מערכי קיזוז שבהם אושר קיזוז בין מוצרים
-	-	ביטחון ראשוני מנתק
13.3	66.3	ביטחון ראשוני לא מנתק
-	-	העברות ממומנות לקרן סיכונים
-	-	העברות לא ממומנות לקרן סיכונים
-	-	חשיפות לצד נגדי מרכזי שאינם כשיר (QCCP) (סך הכל)
		חשיפות לעסקאות עם CCP (לא כולל ביטחון ראשוני והעברות לקרן סיכונים) מזה:
-	-	(i) נגזרי OTC
-	-	(ii) עסקאות נגזרים סחירים בבורסה
-	-	(iii) עסקאות מימון ניירות ערך
-	-	(iv) מערכי קיזוז שבהם אושר קיזוז בין מוצרים
-	-	ביטחון ראשוני מנתק
-	-	ביטחון ראשוני לא מנתק
-	-	העברות ממומנות לקרן סיכונים
-	-	העברות לא ממומנות לקרן סיכונים

טבלה מספר 25 – חשיפות לצדדים ננדיים מרכזים (CCR8) (המשך):

יתרה ליום 31 בדצמבר 2024		
RWA	CRM אחרי EAD	
במיליוני ש"ח		
11.3	56.4	חשיפות לצד ננדי מרכזי כשיר (QCCP) (סך הכל)
		חשיפות לעסקאות עם QCCP (לא כולל ביטחון ראשוני והעברות לקרן סיכונים) מזה:
-	-	(i) נגזרי OTC
11.3	56.4	(ii) עסקאות נגזרים סחירים בבורסה
-	-	(iii) עסקאות מימון ניירות ערך
-	-	(iv) מערכי קיזוז שבהם אושר קיזוז בין מוצרים
-	-	ביטחון ראשוני מנותק
13.1	65.3	ביטחון ראשוני לא מנותק
-	-	העברות ממומנות לקרן סיכונים
-	-	העברות לא ממומנות לקרן סיכונים
-	-	חשיפות לצד ננדי מרכזי שאינו כשיר (QCCP) (סך הכל)
		חשיפות לעסקאות עם CCP (לא כולל ביטחון ראשוני והעברות לקרן סיכונים) מזה:
-	-	(i) נגזרי OTC
-	-	(ii) עסקאות נגזרים סחירים בבורסה
-	-	(iii) עסקאות מימון ניירות ערך
-	-	(iv) מערכי קיזוז שבהם אושר קיזוז בין מוצרים
-	-	ביטחון ראשוני מנותק
-	-	ביטחון ראשוני לא מנותק
-	-	העברות ממומנות לקרן סיכונים
-	-	העברות לא ממומנות לקרן סיכונים

גילוי איכותי על התאמת שערון לסיכון אשראי CVA (CVAA)

השפעת סיכון אשראי CVA איננה מהותית לפעילות הבנק.

גילוי איכותי על התאמת שערון לסיכון אשראי CVA (CVAB)

השפעת סיכון אשראי CVA איננה מהותית לפעילות הבנק.

הגישה הסטנדרטית (SA-CVA) (CVA3)

טבלה מספר 26 – הגישה הסטנדרטית (SA-CVA) (CVA3)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2025		
מספר של צדדים נדיים	SA-CVA RWA (במיליוני ש"ח)	
-	-	סיכון שיעור ריבית
8	4.1	סיכון שער חליפין
-	-	סיכון מרווח אשראי ייחוס
13	-	סיכון מניות
-	-	סיכון סחורות (commodity risk)
-	-	סיכון מרווח אשראי של צד נגדי
21	4.1	סך הכל

יתרה ליום 31 בדצמבר 2024		
מספר של צדדים נדיים	SA-CVA RWA (במיליוני ש"ח)	
-	-	סיכון שיעור ריבית
12	4.3	סיכון שער חליפין
-	-	סיכון מרווח אשראי ייחוס
13	1.0	סיכון מניות
-	-	סיכון סחורות (commodity risk)
-	-	סיכון מרווח אשראי של צד נגדי
25	5.3	סך הכל

דוחות תזרים נכסי סיכון משוקללים (RWA) בגין סיכוני חשיפות התאמת שיערוך לסיכון אשראי (CVA) לפי הגישה הסטנדרטית (SA-CVA)

טבלה מספר 27 – דוחות תזרים נכסי סיכון משוקללים (RWA) בגין סיכוני חשיפות התאמת שיערוך לסיכון אשראי (CVA) לפי הגישה הסטנדרטית (SA-CVA)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2024	יתרה ליום 31 בדצמבר 2025	
SA – CVA RWA	SA – CVA RWA	
27,904	18,985	סה"כ נכסי סיכון משוקללים (RWA) בגין התאמת שיערוך לסיכון אשראי (CVA) ברבעון הקודם
19,574	20,712	סה"כ נכסי סיכון משוקללים (RWA) בגין התאמת שיערוך לסיכון אשראי (CVA) בסוף תקופת הדיווח

גילוי איכותי כלי הטנגע לסיכון שוק (MRA)

סיכון השוק הוא הסיכון שנובע מההסתברות ששינויים בלתי צפויים במחירי השוק - שיעורי ריבית, מדדי מחירים, שערי חליפין, מחירי מניות ועוד - יפגעו בהכנסות הבנק או בערך ההון שלו בשל פוזיציות מאזניות וחוץ-מאזניות שמושפעות משינוי בשווי ההוגן של מכשירים פיננסיים עקב שינויים בתנאי השוק. התוצאות העסקיות, השווי ההוגן של הנכסים, התחייבויות, ההון העצמי ותזרימי המזומנים חשופים לסיכונים שוק שמקורם בתנדטיות בשיעורי הריבית, בשער החליפין, במדד המחירים, במחירי נירות ערך בארץ ובחו"ל ובמדדים כלכליים נוספים.

סיכון השוק כולל מספר סוגי סיכונים ספציפיים, המנוהלים בבנק באופן דומה, על בסיס מסגרת עבודה, מדיניות ותאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון, כדלקמן:

- **סיכון ריבית** (ללא מרווח סיכון האשראי) - הסיכון הנשקף להונ ולרווחיו של הבנק כתוצאה מתנועות שליליות בשיעורי הריבית המשפיעות על הפוזיציות הקיימות בתיק הבנק. כאשר שיעורי הריבית משתנים, משתנים עמם השווי הנוכחי והיעיתי של תזרימי המזומנים העתידיים. אלה, בתמורה, גורמים לשינוי בערכם הבסיסי של נכסי הבנק, התחייבויותיו ופריטים חוץ מאזניים, ולפיכך, הם משנים את ערכו הכלכלי של התאגיד. שינויים בשיעורי הריבית משפיעים גם על הרווחים של הבנק, על ידי שינוי ההכנסות וההוצאות הרגישות לריבית, דבר המשפיע על הכנסות הריבית נטו, Net Interest Income, NII.
- **סיכון שער חליפין** - החשיפה להפסד ברווחי הבנק כתוצאה משינויים בשערים של המטבעות השונים בהם הבנק פועל במסגרת עסקיו.
- **סיכון אינפלציה** - החשיפה להפסד כתוצאה משינויים לא צפויים בקצב האינפלציה, כלומר בשינויים במדד המחירים לצרכן.
- **סיכונים בסיס אחרים** - חשיפה להפסד כתוצאה משינוי של מחירים של מניות, פרמטרים המשפיעים על שווי של האופציות וכו'.

סוגי סיכונים אלה מנוהלים בבנק על בסיס מסגרת עבודה, מדיניות ותיאבון סיכון שקבע הדירקטוריון.

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים של הבנק מבוססת על ניהול החשיפות לסיכונים שוק ונזילות על-ידי קביעת מגבלות כמותיות התואמות את תאבון הסיכון של הבנק. האמצעים בהם נעשה שימוש לצורך העמידה במגבלות כוללים, בין השאר: קנייה ומכירה של נירות ערך סחירים (בעיקר, אגרות חוב של ממשלת ישראל), גיוס פיקדונות לא סחירים (מלקוחות פרטיים ומוסדיים), גיוס פיקדונות סחירים ופעילות במכשירים פיננסיים נגזרים.

רמת החשיפה של הבנק לסיכון שער חליפין כמו גם סיכונים מניות ואופציות בתיק ההשקעות שלו היא מצומצמת והוגבלת בתאבון סיכון שמרני שנקבע על ידי הדירקטוריון. סיכון הריבית, נובע מהשפעת תנודות של עקום הריבית כגון, תנועות לאורך העקום, ביניהן, תנודות מקבילות או תנועות בעוצמה שונה בטווחי זמן שונים לאורכו, וכן תנועות של העקום שבהן קיימת אפשרות כי חלק מן העקום יעלה וחלקו האחר יירד. סיכון הריבית הוא סיכון השוק העיקרי של הבנק והוא נובע, בעיקר, מהנכסים וההתחייבויות של הבנק (התיק הבנקאי) ומתיק ההשקעות שלו הנתונים לשינויים בעקומי הריבית הרלוונטיים. סיכון הריבית של הבנק הוגבל על ידי דירקטוריון הבנק במונחי ברוטו כאחוזים מהון רוברד 1.

ניהול סיכון הריבית כרוך גם בניטור שיעור הפרעונות המוקדמים בעיקר, בתיק המשכנתאות של הבנק, המהווה את החלק העיקרי בתמהיל תיק האשראי של הבנק. לשיעור זה יש השפעה על מבנה הנכסים וההתחייבויות של הבנק ועל רמת הסיכון והוא מחייב ניטור שוטף. הבנק מנטר את הפעילות ואת מצב המאקרו בקפידה, שכן קיים סיכוי שהמשך חוסר הוודאות יתבטא בתנדטיות בשווקים.

כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכונים שוק מבצע הבנק בין היתר, עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים כדי להקטין את החשיפה שלו לסיכונים אלו. פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים הינה כמתווך, סוחר או כמשתמש סופי. לבנק מכשירים פיננסיים נגזרים כגון, עסקאות עתידיות להחלפה בין מטבעות (Swap) וחוזים עתידיים להגנה על שערי מטבע (Forward). העסקאות במכשירים הפיננסיים הנגזרים נרשמות לפי שווי הוגן ושינויים בשווי ההוגן נרשמים באופן שוטף בדוח רווח והפסד. כמו כן, לבנק חוזים שבפני עצמם אינם מכשירים נגזרים אך הם מכילים נגזרים משובצים.

המדיניות לניהול הסיכונים הפיננסיים מאושרת מידי שנה על ידי הדירקטוריון, ומגדירה את תאבון הסיכון באמצעות מערכת מגבלות, קובעת את תהליכי הפיקוח והבקרה, מתכנתת הדיווח, מדרג סמכויות ותפקידיהם של שלושת קווי ההגנה האחראים לניהול ובקרת סיכונים השוק בבנק, וכן, את עקרונות ניהולו של הסיכון והדיווחים הנדרשים בעת התקרבות למגבלות הסיכון, ובעת חריגה מהן, לו תתרחש. תיאבון הסיכון נקבע הן עבור חשיפה הכלכלית, הן עבור החשיפה ברו"ה והן על ההון העצמי. המודלים המשמשים את הבנק לניהול סיכון השוק והריבית נמצאים תחת מעטפת ניהול סיכונים המודלים, בהתאם למדיניות הבנק. כמו כן, מתבצעת בחינה בדיעבד לאיכות החיזוי של מודל ה- VAR (Back Test).

עקרונות מדיניות ניהול הסיכונים באים לידי ביטוי בתכנית העבודה והיעדים של הבנק ולאור חשיבות הנושא גם מתקיימים דיונים שוטפים בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון בנושאים הקשורים לניהול הסיכונים. דיונים אלה נערכים כחלק מאישור מסמך הסיכונים הרבעוני וכן, דיון במסמך הנכסים וההתחייבויות המופק על ידי חטיבת האסטרטגיה וניהול פיננסי. טרום אישורם של מסמכים אלה בדירקטוריון, הם עולים לדיון ההנהלה ופורום ההנהלה (צוות נכסים והתחייבויות).

הפעילות בתיק הנוסטרו שלובה באופן הדוק בפעילותו העסקית של הבנק בהיבטים של ניהול הנכסים וההתחייבויות, הן בהיבטים פיננסיים על ידי איזון החשיפות והצעת חלופות השקעה לעודפי הנזילות, והן בהיבטים עסקיים על ידי הצעת חלופות לניצול עודפי ההון. ניהול הנוסטרו של הבנק כפוף לפיקוח ולהנחיות הוועדה הפנימית לניהול נכסים וההתחייבויות. פעילות הצורכת נכסי סיכון תבצע במסגרת הקצאת הון ייעודית לפעילות תוכנית העבודה של הבנק, ולוקחת בחשבון גם את התשואה על ההון והיקף נכסי סיכון הנדרשים. פעילות הנוסטרו מבוצעת על ידי יחידת הנוסטרו בחטיבה הפיננסית והאסטרטגיה על פי המדיניות השנתית המאושרת בדירקטוריון הבנק. ניהול הפוזיציות בתיק הנוסטרו מתבצע כפוף למגבלות שנקבעו במדיניות הבנק לניהול החשיפה. המגבלות שנקבעו מתייחסות, בין היתר, לתמהיל ההשקעות וגודל התיק והן מגבלות על סך חשיפות השוק בתרחיש שגרה ובתרחיש קיצון. מעקב מלא אחר עמידה במגבלות היקף תיק הנוסטרו מתבצע ברמה יומית ו/או חודשית בהתאם למדיניות.

הפעילות בני"ע נחלקת לשני תיקים – תיק השקעה ותיק למסחר.

תיק השקעה (ני"ע לפדיון וני"ע זמין למכירה) – ניירות ערך שיוחזקו בתיק זה קשורים ונובעים מכלל הפעילויות השונות של הבנק, כגון – רכישה כנגד פיקדונות, כתחליף לנזילות, לניהול עודפי הון ולגידור, אך גם למטרת יצירת פוזיציה. רכישת ניירות ערך לתיק לפדיון הינה בהתאם לאישור בנק ישראל ולאחר שהבנק בחן כי יש לו כוונה יכולת להחזיק את ני"ע עד למועד הפדיון וכי אין לו כוונה למוכרם בשל צרכי נזילות שוטפים או בעת התממשות סיכונים שוק וכדומה.

תיק למסחר – מטרת תיק זה להשיג תשואה עודפת במסחר לטווח קצר במגוון מכשירים פיננסיים, מנהלי הנוסטרו פועלים בתיק זה על-פי שיקול דעתם בהתאם למגבלות שאושרו בדירקטוריון ותחת הנחיות כלליות של צוות נכסים.

בבסיס החלוקה עומד העיקרון לפיו הנהלת הבנק (באמצעות צוות נכסים והתחייבויות) מתווה את אופי פעילות ההשקעה בתיק לפדיון והזמין למכירה, שמנוהל כתיק השקעה לטווח בינוני וארוך, ואילו לגבי התיק למסחר, צוות נכסים והתחייבות מפקח ומנטר את הפעילות על מנת לאפשר תגובה מהירה בהתאם להתפתחויות בשווקים ומצב הפוזיציות השונות.

דיווח ומערכות הדיווח

הבנק מנהל את סיכוניו בין השאר, בעזרת מערכת ניהול הנכסים וההתחייבויות שלו הכוללת את תזרימי המזומנים של הבנק, הנגזרים ממגוון פעולותיו הפיננסיות. מערכת זו מאפשרת ניהול נכסים והתחייבויות ובין היתר מאפשרת כימות של סיכונים השוק. בנוסף, המערכת מאפשרת מעקב אחר מדדי סיכון כגון: VAR, חשיפות ריבית ומבחני קיצון.

סקירת מצב החשיפה לסיכונים שוק, נזילות ונוסטרו נעשית בבנק באופן שוטף, כפי שנקבע במסמך המדיניות של הבנק. הערכת החשיפה לסיכונים השונים מתבצעת באמצעות מכלול רחב של נתונים, מדדים ודוחות, אשר במצטבר מאפשרים לקבל תמונה שלמה של החשיפה. נתונים אלו מדווחים במסמך הסיכונים הרבעוני שמציגה מנהלת הסיכונים הראשית לוועדת ניהול הסיכונים של הדירקטוריון ולמליאת הדירקטוריון. סיכון השוק נסקר גם במסמך ה- ICAAP של הבנק, ובפרט, הקצאת ההון המתבצעת בגין סיכון הריבית בתיק הבנקאי שאיננה נכללת בנדבך הראשון של באזל.

הגופים המפקחים:

דירקטוריון הבנק – במסגרת אחריותו לעסקי התאגיד הבנקאי ולאיתנותו הפיננסית ובמסגרת תפקידיו של הדירקטוריון בהקשר של ניהול סיכונים כמפורט בנוהל בנקאי תקין 301, נוהל בנקאי תקין 310, נוהל בנקאי תקין 333 ונוהל עבודת הדירקטוריון, על הדירקטוריון: להתוות את אסטרטגיית הסיכון הכוללת, לרבות תיאבון הסיכון, לסקור ולאשר תקופתית את מסגרת ניהול הסיכון המעוגנת במסמך מדיניות עבור כל אחד מהסיכונים, לעקוב אחרי פעולות ההנהלה הבכירה, ולוודא שהתפתחות החשיפות בפועל עקבית עם תיאבון הסיכון והמגבלות שנקבעו, לבחון את נאותות הבקורות ועצמאות הגופים המודדים את הסיכון, לבחון ולאשר מראש, באמצעות הוועדה לניהול סיכונים, מוצרים חדשים או פעילות חדשה/שעודכנה באופן מהותי טרם הפעלתם, כפי שנקבע במדיניות ייעודית של הבנק.

הדירקטוריון בוחן באופן שוטף כי בידי הנהלת הבנק יש תשתית ראויה לניהול ובקרה על הסיכונים הפיננסיים, המאפשרים לה לנהל את פרופיל הסיכון לנוכח תיאבון הסיכון, בהתאם לעקרונות מסמך המדיניות. דירקטוריון הבנק דן לפחות אחת לשנה במדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים, מאשר את מסמך המדיניות, וקובע את תיאבון הסיכון האיכותי והכמותי לשנה הקרובה. עדכון המגבלות הכמותיות מבוצע תוך שמירה על תיאבון הסיכון, כפי שקבע דירקטוריון הבנק.

כמו כן, על הדירקטוריון לבחון, בין היתר, באמצעות מסמך הסיכונים הרבועני המוגש על ידי חטיבת ניהול סיכונים, וכן, באמצעות מסמך ניהול הנכסים וההתחייבויות המוגש על ידי חטיבת האסטרטגיה וניהול פיננסי, כי מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים מוטמעת באופן אפקטיבי בכלל הבנק כך שכל העובדים הרלוונטיים מבינים את העקרונות שנקבעו במדיניות זו לניהול ובקרת הסיכון ואת המגבלות, ומקיימים על ציות לנהלים ולמדיניות.

ועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים – (להלן: "ועדת הדירקטוריון") - תפקידה לייעץ לדירקטוריון בעניין אסטרטגיית הסיכון הכוללת לרבות תיאבון הסיכון והתפתחות פרופיל הסיכון, ובעניין הפיקוח על האופן שבו ההנהלה הבכירה מיישמת אסטרטגיה זו בפועל. הוועדה מקיימת דיון מקדים לדיני הדירקטוריון בכל הנוגע למדיניות החשיפה לסיכונים, הערכת הסיכונים, אופן ניהול ובקרת הסיכונים, והצורך לעדכן את מסגרת ניהול ובקרת הסיכון, עקב התפתחויות בפרופיל הסיכון. הוועדה דנה בכל השקעה מהותית יזומה במכשיר פיננסי חדש לרבות עבור חשבון הנוסטרו, תוך כדי בחינת מאפייני סיכון השוק הגלומים בפעילות, ומגישה, במידת הצורך, את המלצותיה לדירקטוריון.

אחת לרבעון מקבלת הוועדה דיווח שוטף בין היתר, באמצעות מסמך הסיכונים ומסמך הוועדה לניהול נכסים והתחייבויות, הכולל בחינה של פרופיל הסיכון מול תיאבון הסיכון. הדיווחים כוללים את גובה הפוזיציות במגזרי ההצמדה השונים (סיכון בסיסי), את הרווחיות הנובעת מפוזיציות הבסיס המדדית, את החשיפה לסיכון הריבית ואת החשיפה לסיכון הנזילות של הבנק. בנוסף, מקבלת הוועדה דיווח על הרכב תיק הנוסטרו. הוועדה אף מקבלת דיווח על עמידה במגבלות אותן קבע הדירקטוריון ועל אירועים הקשורים לנושא החשיפות והנזילות. במצבי חירום, הוועדה תקבל דיווח עדכני ושוטף על החשיפות המשמעותיות ועל מצב הנזילות.

לוועדה סמכות להמליץ לדירקטוריון הבנק על אישור שינויים במגבלות החשיפה לסיכונים ובמגבלות ההשקעות בהיקף שקבע הדירקטוריון כחלק ממדיניות החשיפה לסיכונים.

וועדת ביקורת - תפקידי ועדת הביקורת וסמכויותיה יכללו, בין היתר, את הנושאים הבאים בתחום ניהול הסיכונים: סקירה ואישור היקף הביקורת הפנימית בתחום ניהול הסיכונים ותדירותה; קבלת דוחות ביקורת בנושא ניהול הסיכונים; סקירה בלתי תלויה של תהליך ה-ICAAP. הוועדה תוודא כי ההנהלה נוקטת פעולות מתקנות ראיות ובעייתי הנדרש כדי לתת מענה לליקויים שזוהו על ידי הביקורת הפנימית של הבנק או ביקורת חיצונית.

ההנהלה - ההנהלה הבכירה, בין היתר, באמצעות ועדת נכסים והתחייבויות ופורום נזילות (ראו להלן, בפרק הדין בסיכון הנזילות), אחראית ליישום עקרונות המדיניות, לפתח מדיניות ונהלים לניהול, זיהוי, מדידה, ניטור ובקרה אחר הסיכונים הפיננסיים, ולפעול למזעורם, ככל שפרופיל הסיכון מתקרב לגבולות תיאבון הסיכון. עיקרי משימות ההנהלה הבכירה ביחס לניהול הסיכונים הפיננסיים הן: אישור מסמך המדיניות, קביעה ויישום מדיניות ונהלים, הבטחת האפקטיביות של תהליך ניהול ובקרת הסיכונים ודיונים שוטפים בפרופיל הסיכון והעמידה במגבלות.

ההנהלה מתכנסת בתדירות גבוהה לדיון בנושאים שוטפים. מטעם ההנהלה הבכירה, מוסדו מספר ועדות משנה, בהן חברים חברי ההנהלה הבכירה הרלוונטיים לנושאים הנדונים המטפלות בין השאר בניהול הסיכונים של הבנק.

ההנהלה הבכירה אחראית לאישור מקדים של מסמכי המדיניות לניהול סיכונים שוק ונזילות לפני הבאתם לדיון לאישור בדירקטוריון, לקביעה ויישום מדיניות ונהלים הקשורים לזיהוי, מדידה ניטור ובקרה אחרי החשיפה לסיכון שוק והבטחת האפקטיביות של תהליך ניהול הסיכונים, באמצעות הפרדת תפקידים נאותה בין מרכיבי העיקריים של תהליך ניהול הסיכונים לבין הפונקציות הנוטלות את הסיכונים, כדי להימנע מניגודי עניינים אפשריים.

צוות חירום נזילות – משמש כצוות מרכז במצבי כוננות או חירום בתחום הנזילות. אופן פעילות צוות החירום מפורט בתכנית חירום לטיפול במשבר נזילות של הבנק, שתהיה נתונה לתיקוף חטיבת ניהול סיכונים ותרגול תקופתי. בשיבות צוות החירום תתקבלנה החלטות עסקיות לגבי הטיפול במשבר, וינהל מעקב שוטף אחר התפתחות הנתונים ומימוש ההחלטות שהתקבלו. נושא מרכזי בניהול משבר נזילות הינו ניהול המוניטין שמטרתו להחזיר או לשמר את אמון המפקידים. בצוות חירום נזילות תתקבלנה על כן, בנוסף, החלטות לגבי ניהול המוניטין ויחסי הציבור של הבנק. בנוסף, צוות חירום נזילות ידון ויקבל החלטות בהיבטים תפעוליים של משבר נזילות. כמו כן, בעת התממשות מצבי חירום או לחצי נזילות, באחריות הפורום להחליט בדבר הצורך ביימון הדירקטוריון לשיבות מיוחדת, ו/או להמליץ ליו"ר הדירקטוריון לשקול את הצורך לפנות ולעדכן את בנק ישראל.

נטולי ומנהלי הסיכון – קו הגנה ראשון

קו הגנה הראשון כולל את יוצרי הסיכונים, אשר מהווים את הפונקציה העסקית המקבלת החלטות עסקיות הכרוכות בנטילת הסיכונים. הבקורות הנערכות בקו זה מבוצעות במסגרת הפעילות השוטפת, על-ידי הגורמים העסקיים ועל ידי יחידה ייעודית, החדר התיכון, Middle Office. להלן הפירוט:

מנהל חטיבת אסטרטגיה וניהול פיננסי – משמש כמנהל סיכונים שוק ונזילות ואחראי ליישום עקרונות מדיניות הבנק ולגיבוש מסגרת עבודה כוללת לניהול סיכון זה ואישורה במוסדות הבנק. מנהל חטיבת האסטרטגיה וניהול הפיננסי עוסק בניהול השוטף של החשיפות לסיכונים שוק, בהנחיית היחידות השונות העוסקות בניהול המכשירים הפיננסיים של הבנק וביצירת החשיפות במגזרי הפעילות השונים. מנהל החטיבה, בתיאום עם מנהלת הסיכונים הראשית, ממליץ להנהלה, לדירקטוריון ולוועדת הדירקטוריון באשר לכדאיות יצירת הסיכונים באמצעות המכשירים הפיננסיים המתירים ליצירת ולגידור סיכונים, ובכל יתר הנשאים הקשורים ליצירת וניהול החשיפות. כמו כן, באחריותו ניהול תיק הנוסטרו לרבות עמידה במגבלות שקבע הדירקטוריון וטיפול בחריגות מהותיות, תוך בחינת השלכות פעילות הנוסטרו על כלל החשיפות.

ועדת הנהלה לניהול נכסים והתחייבויות - (להלן: "הועדה הפנימית") בראשות המנכ"ל, הועדה כוללת נציגים מכל אחת מהמחלקות הגדולות הקשורות לסיכון הריבית בתיק הבנקאי, מתכנסת מדי שבוע, ומקבלת דיווח מחבריה על פעילות הבנק במכלול הנשאים הקשורים בניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

הוועדה מנהלת מעקב שוטף אחר עמידה ביעדי תכנית העבודה ואחר עמידה במגבלות החשיפה לסיכונים, לרבות עדכונים שוטפים על מגבלות הנזילות, אותן אישר הדירקטוריון, מקבלת החלטות אופרטיביות בנושאים שונים וקובעת מחירים יעדי כמויות לכל אחת מהפעילויות השונות. כל חבר ועדה, בתחום פעילותו, אחראי לדווח לוועדה על מגמות עיקריות בשוק הרלוונטיות לפעילות הבנק ולניהול נכסיו. שינויים משמעותיים במגמות מדווחים לדירקטוריון במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני ומסמך ניהול הנכסים וההתחייבויות, הנותן תמונה על התפתחות פרופיל סיכונים השוק (ובכלל זה סיכון הריבית בתיק הבנקאי) והנזילות.

בכל ישיבה סוקרת הוועדה פרמטרים שוטפים של הפעילות הכוללים כמויות ומחירים בכל המגזרים. פרמטרים אלו מהווים אינדיקטורים מרכזיים למצב החשיפות והנזילות. סקירה זו כוללת נתונים בדבר ביצועי אשראי וביצוע גיוסים בחודש השוטף ומחירי הגיוס, יתרות הנכסים הנזילים והרכבם, תמהיל הפיקדונות, פעילות בתיק הנוסטרו, פוזיציות מדד ריבית ומט"ח, רווח הפסד מפוזיציות מדד ומט"ח, מחירי הכסף, תחזיות פיננסיות, תחזית פרעונות, אומדן שיעורי הפרעונות במשכנתאות ובצרכני לצורך יישום ה- CECL ועוד.

הוועדה אחראית למעקב השוטף אחר כל הדיווחים הקשורים לניהול הסיכונים והנזילות בבנק וניהול תיק הנוסטרו של הבנק.

ועדת השקעות פנימית - בראשות המנכ"ל. מיועדת לניהול ההשקעות (נוסטרו) של הבנק. הוועדה מקבלת דיווח על הרכב תיק הנוסטרו והרווחיות הנובעת ממנו. הוועדה דנה ומחליטה בדבר כדאיות של הצעות להשקעות חדשות ובשינויים בתיק הנוסטרו וזאת, במסגרת המדיניות המאושרת. ועדת השקעות יכולה לפעול כחלק מוועדת ניהול נכסים והתחייבויות.

מחלקת ניהול פיננסי – מנהל המחלקה מוגדר כמנהל הנזילות בהיבטים העסקיים והתפעוליים, כולל היבטי הציות. כמו כן, אחראי למדידת סיכונים נזילות קצרה וארוכה בהתאם להוראות רגולטוריות ומודלים פנימיים של הבנק. באחריות מנהל המחלקה להתריע על התקרבות למגבלות או במידה ולהערכתה יכול להתפתח אירוע המשפיע על סיכון הנזילות של הבנק. המחלקה מעדכנת את מחירי הכסף על פי החלטות הוועדה לניהול נכסים והתחייבויות ועל פי השינויים השוטפים בשוק אגרות החוב הממשלתיות.

במסגרת מחלקת ניהול פיננסי, מנוהלות ונמדדות באופן שוטף חשיפות מאנזיות נוספות, סיכונים שוק, חשיפת ריבית וחשיפת בסיס. המחלקה אחראית על הפקת דוחות תקופתיים ועל מסמך הוועדה לנכסים והתחייבויות, המרכז את ההתפתחויות העסקיות של הנכסים וההתחייבויות. המסמך מוגש מדי רבעון לוועדה לניהול סיכונים ומוציגים בו הנתונים השונים, תוך מתן המלצות לכדאיות החשיפות, התפתחותן ואופן הטיפול בהן.

כבכל יחידת קו ראשון, אחראי מנהל המחלקה גם על בקרה של העמידה בתאבון הסיכון, זמינות הנתונים ואיכותם על מנת לשמר בקרה אפקטיבית, ניהול סיכון הנזילות,

כולל תרגול תכניות החירום לניהול הנזילות (בשיתוף עם חטיבת ניהול סיכונים ויחידת ההמשכיות העסקית של הבנק). אפקטיביות הבקורות מאתגרת על ידי הקו השני. **חדר תיכון - (Middle Office)** - חדר התיכון פועל במסגרת הבקרה הפנימית בקו העסקים בתוך חטיבה פיננסית ואסטרטגיה (הקו הראשון), והוא אחראי לבקרה על עמידה במגבלות ובסמכויות השונות המושגות על פעילויות המסחר שמונהלות במסגרת חטיבת האסטרטגיה וניהול הפיננסי, על החשיפות לגופים פיננסיים שונים ועל שערך עסקאות לא סחירות ב ALM ובנוסטרו. כמו כן, חדר תיכון אחראי על בקרת הרשאות: לסחור הנוסטרו יש הרשאות פעולה בחשבונות הנוסטרו המגבילות סכומי עסקאות, סוגי ני"ע ומגבלות "אשראי" (היקף פעילות) על כל חשבון. בין השאר, מטופלות ההרשאות בהפרדת תפקידים בין נוסטרו ללקוחות.

מערך עורפי (Back Office) - המערך העורפי מוודא כי תהליכי התשלום והסליקה הנלווים לפעילות פיננסית בבנק פועלים כסדרם. מעבר לכך, המערך העורפי מרכז את כל פעילות התשלום והסליקה של מטח בבנק.

מנהלי הנוסטרו (להלן: "מנהלי ההשקעות") - פועלים לניהול השקעות הנוסטרו של הבנק הכוללים השקעות במוצרים פיננסיים שונים. תפקידם לפתח באופן שוטף ומקצועי את תיק ההשקעות של הבנק. בנוסף, יזמים מנהלי ההשקעות דיונים בוועדת ההשקעות הפנימית בדבר כדאיות השקעות חדשות. מנהלי ההשקעות משמשים כזרוע מבצעת בתחומי המכשירים הפיננסיים ופיתוח תיק ניירות ערך נוסטרו של הבנק, ומסייעים בניהול הפוזיציה של הבנק תוך שימוש במכשירים פיננסיים ושמירה על תאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון. פעילות הנוסטרו של הבנק מוגבלת על ידי תאבון סיכון נמוך הקובע מגבלות כמותיות ואיכותיות, בין היתר, סוגי הנכסים בהם ניתן להשקיע.

פונקציית ניהול סיכונים בלתי תלויה - קו הגנה שני

קו הגנה השני כולל את גורמי הבקרה (חטיבת הסיכונים, חטיבת הכספים, כולל SOX) אשר הינם בלתי תלויים ביצרי הסיכונים. הבקורות הנערכות בקו זה הינן: התווית מדיניות, זיהוי ומדידה עצמאית (כולל, באמצעות מבחני קיצון), אתגור פעילות הקו הראשון, בחינת תהליכי עבודה נאותים, ודיווח על רמות החשיפה ועל חריגות או התקרבות לתאבון הסיכון. להלן הפירוט:

מנהלת חטיבת הסיכונים, CRO - תפקידה של ה-CRO הוא להוות פונקציה בעלת ראייה רחבה וחוצת ארגון של מכלול הסיכונים המהותיים לפעילות הבנק, והסדרת הבקורות שנקבעו למזעור סיכונים אלה, באמצעות יצירת תרבות ניהול סיכונים המשפיעה על כלל הפעילויות של הבנק. במסגרת האחריות של ה-CRO היא מספקת לדירקטוריון ולהנהלה את כל המידע הרלוונטי לשם פיקוח הולם על פרופיל הסיכונים של הבנק ועל אופן התפתחותו ברבעונים הקודמים למועד הדיווח, באופן שיסייע בהכוונת פעילותו, לנוכח תאבון הסיכון שנקבע.

ניסוח מדיניות הסיכונים הפיננסיים השנתית ועדכונה בעת הצורך הינו באחריות חטיבת הסיכונים ובשיתוף חטיבת אסטרטגיה וניהול פיננסי. בפרט, קביעת תאבון סיכון או עדכון תאבון סיכון קיים, מחייב חוות הדעת של מנהלת הסיכונים הראשית.

חטיבת הסיכונים עוסקת בבקרה שוטפת ומעקב תקופתי אחר עמידה במגבלות (בקרת קו שני) שנקבעו לחשיפות ותיקוף מודלים בהתאם למדיניות ניהול סיכונים מודלים של הבנק. באחריות החטיבה להתריע בדבר הצורך לסגירת חשיפות ופערי נזילות שנוצרו, אם הללו אינם תואמים את מדיניות ניהול הסיכונים שנקבעה על ידי הדירקטוריון, ובפרט, את תאבון הסיכון שנקבע על ידו.

בנוסף, החטיבה אחראית למעקב הביצוע אחר ממצאים של סקרי פערים ולתיקוף ולמעקב אחר ממצאי ודוחות תיקוף מודלים שבוצעו בתחום הסיכונים הפיננסיים.

יחידת סיכונים שוק ונזילות - משמשת כבקרת קו שני כדי להשלים ולאתגר את פעילות הבקרה וניהול הסיכון בקו הראשון. היחידה מבצעת מעקב אחר פעילות הנזילות, הנוסטרו והנ"ה עבור כלל החשיפות בבנק ובחלוקה בין תיק בנקאי לבין תיק למסחר, ומנטרת את פרופיל הסיכון ואופן התפתחותו לנוכח תאבון הסיכון שנקבע.

צוות נזילות - בראשות מנכ"ל הבנק, מתכנס לפחות פעם ברבעון. בכל ישיבה סוקר צוות נזילות את מצב הנזילות. סקירה זו כוללת נתונים בדבר יתרות הנכסים הנזילים והרכבם, הרכב תיק המקורות, פרעונות בסכומים גבוהים צפויים וצפי בתכנון הנזילות, ניצול מסגרות בבנקים, מצב המאקרו ונתונים נוספים. כמו כן, מקבל הצוות דיווח על תוצאות המודלים הרגולטוריים והפיננסיים בנזילות. התוצאות ניתנות על ידי הצוות. הצוות בודק קיומם של נכסים שאינם נזילים, בהם ניתן להשתמש במקרה הצורך לגיוס מימון נוסף. הצוות מקבל ממנהל הנזילות דיווח על המגמות בשוק, בכל התחומים הרלוונטיים לנזילות הבנק, לרבות שוק הכספים וההון. תמצית הממצאים המשמעותיים (בהתאם למידת השפעתם על נזילות הבנק) מדווחות לוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ולדירקטוריון במסגרת מסמך הסיכונים. באחריות הצוות לבחון את הצורך בעדכון נהלי נזילות, ולדון בתוצאות תרגילי הנזילות הנערכים בבנק.

חטיבת הכספים - אחראית לביצוע של מכלול משימות כגון רישום נכסים במערכות התפעוליות, קליטת נתוני יתרות, תנועות ושערים של הנכסים, ביצוע תהליכי התאמה של הרישום בכל החשבונות הכספיים (בחינת והתאמת הרישום בפועל בחשבונות הבנק להוראות הביצוע של מנהלי הנוסטרו). עוד אחראית חטיבת הכספים על הכנת

דוחות תקופתיים לגורמים הרלבנטיים בבנק וכן דוחות הנדרשים באופן שוטף, על רישום חשבונאי - שיערוך נכסים וכן עדכון נתוני מדדים, שערי חליפין, ציטוטים, דירוגים ונתונים רלבנטיים אחרים. בנוסף, אחראי האגף לפעילות ה - SOX, על תהליכים המשמשים לניהול סיכונים השוק והנזילות ולפעילות כמו פעילות הנוסטר, הדיווח ותהליכי הבקרה.

הביקורת הפנימית- קו הגנה שלישי

קו ההגנה השלישי הינו הביקורת הפנימית בראשות המבקרת הפנימית, הכפופה לדירקטוריון.

הביקורת הפנימית אחראית לביצוע ביקורות על הסיכונים הפיננסיים, בהתאם לתכנית עבודה מבוססת סיכון המאושרת על ידי הדירקטוריון וכן, ביקורות על סמך דרישת הדירקטוריון וועדותיו או בנק ישראל. הביקורת הפנימית אחראית למתן הערכה עצמאית על מידת האפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים בבנק (אפקטיביות הבקרה הפנימית). במסגרת אחריותה, הביקורת הפנימית בעלת תפקיד מהותי בתהליך הפיקוח אחר יישום מדיניות ניהול הסיכונים תוך אתגור פעילות הקו הראשון והקו השני.

סיכון שוק בגישה סטנדרטית (MRI)

טבלה מספר 28 מלמדת על הקצאת ההון הנמוכה בגין סיכונים שוק, כפי שמחושבת על ידי הגישה הסטנדרטית בנדבך הראשון של באזל, אולם נדגיש כי הבנק מקצה הון נוסף בגין סיכונים שוק וריבית בנדבך השני של באזל כחלק מתכנון ההון של ה - ICAAP.

טבלה מספר 28 - סיכון שוק בגישה סטנדרטית (MRI)

ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 31 בדצמבר 2025	
טכומים במיליוני ש"ח		
		מוצרים ישירים (outright products)
1.3	4.4	סיכון שיעור ריבית (כללי וספציפי)
0.1	1.3	סיכון פוזיציה במניות (כללי וספציפי)
0.6	3.1	סיכון שער חליפין
-	-	סיכון סחורות
		אופציות
-	-	הגישה הפשוטה
-	-	גישת דלתה- פלוס
-	-	גישת התרחישים
		אינח
1.9	8.8	סה"כ

*טכומים במונחי הון

עקרונות ניהול מדיניות החשיפה

הבנק מבצע בחינה לנאותות ההון המוקצה בגין הסיכונים הפיננסיים השונים על פי הנדבך הראשון והשני בהוראות באזל ובנק ישראל. הבנק מתאים, באמצעות תמחור המקורות והשימושים, את שימושי האשראי ליכולת הגיוס שלו בחתך של מגזרי פעילות ומח"מ, במגבלות שנקבעו לחשיפות ריבית, בסיס, מרווח ונזילות. מדיניות הבנק היא הרחבת בסיס המקורות של אנשים פרטיים במטרה להקטין את ההישענות על מפקידים גדולים וכך להקטין את הסיכון לחשיפה מהיווצרות משבר נזילות.

הבנק מנהל באופן אקטיבי את סיכוני הבסיס במטרה להגביל את החשיפה שקל/מדד ומט"ח, ותוך התחשבות בפוזיציות הכלכליות והחשבונאיות הרלבנטיות, פרופיל הסיכון והמגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון. חשיפת הבנק לשערי חליפין היא נמוכה, היא איננה בליבת העסקים של הבנק, כך שהשפעתה על פרופיל סיכון השוק של הבנק היא נמוכה יחסית.

הבנק בוחן את מח"מ המקורות לאור הערכותיו את התנהגות הריבית, גודל החשיפה הנוכחי שלו לסיכון הריבית ו/או לסיכון הנזילות לטווח ארוך והעלויות הנוספות הנגזרות מהארכת המח"מ. בחינת מדיניות סיכון הריבית מתבצעת בהתאם לפרמטרים כלכליים ועל פי אומדן ההתנהגות הצפויה של הלוחים ושל המפקידים, בין היתר מעקב אחר שינויים צפויים בהיקפי הפרעונות המוקדמים.

מדיניות הבנק הינה להגביל את היקף השימוש במכשירים נגזרים אלא לצורך גידור. ככלל, הבנק פועל לצמצום הצורך בגידור הסיכונים באמצעות מכשירים נגזרים, באמצעות התאמת המקורות והשימושים ככל שניתן בעסקי הליבה של הבנק (אשראי ופיקדונות) ומתוך העדפה לגידורים שלא גורמים לתנודות חשבונאיות ברווח והפסד. השימוש במכשירים לשם גידור והן לצורך יצירת פוזיציה, הינו בהתאם לסמכויות ההשקעה שמפורטים בנהלי הבנק ובלבד שעסקאות אלו יבוצעו במסגרת מגבלות החשיפה לניהול סיכונים. כאמור, שימוש לראשונה במכשירים פיננסיים אחרים יובא, טרם השימוש, לדיון ולאישור ועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים.

הבנק מכמת את סיכוני השוק בין השאר, על פי מתודולוגית הערך הנתון לסיכון - VAR האומדת את ההפסד המקסימלי הצפוי לבנק בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת בטחון סטטיסטית קבועה מראש על פי תנאי השוק שנצפו בעבר. החישוב בבנק מבוצע בשיטה ההיסטורית לתקופת החזקה אשר מתחשבת בזמן הנדרש לנקיטת פעולה להפחתת או סגירת החשיפה אשר נקבעה על 10 ימים עבור התיק למסחר ו - 22 יום עבור התיק הבנקאי וברמת מובהקות של 99% ולתקופות זמן היסטוריות שונות.

מודל ה-VAR מציג את פוטנציאל ההפסד הכלכלי לשווי ההוגן של נכסי הבנק והתחייבויותיו. עם זאת, ל-VAR מספר חסרונות:

- הוא מתעלם מהפסדים שעשויים להתרחש מעבר לרמת המובהקות. בכך, הוא מבטא ברוב המקרים, מצב שוק רגיל (נורמלי).
 - השימוש באופק זמן של 10 ו/או 22 ימי עסקים מניח, כי ניתן לגדר ולמכור את הפוזיציות, תוך פרק זמן זה. במוצרים ייחודיים, בהיקפי שוק גדולים או בתקופות משבר יתכן ובעיות הנזילות בשוק לא תאפשרנה סגירה, או גידור מלא, של הפוזיציות בפרק זמן זה.
 - הסימולציה ההיסטורית מניחה, כי ההתנהגות ההיסטורית של גורמי הסיכון תחזור על עצמה בעתיד, דבר שעלול לא להתקיים.
- בשל מגבלות אלה, ה-VAR משמש כמדד נוסף במדיניות ניהול הסיכונים ולא כמדד בלעדי ונקבעו מגבלות חשיפה המתבססים על תרחישי זעזוע.

תוצאות ה-VAR לתיק הבנקאי ל 31 בדצמבר 2025 הינה 3% מהון רובד 1, במסגרת המגבלה שקבע הדירקטוריון. בחינת איכות המודל נבדקת על פי תוצאות הבחינה בדיעבד (Back Test). בדיקה זו כוללת השוואה בין התוצאה המתקבלת על פי התחזית ששימשה את המודל, לבין התוצאה בפועל, קרי מתבצעת השוואה בין הרווח וההפסד שהיה מתקבל בפועל לבין ההפסד החזוי ע"פ המודל. על פי שיטה זו, תוצאות הבחינה מסווגות לשלושה אזורים בהתאם לשיטת ה"רמזור": ירוק, צהוב ואדום אשר נקבעים בהתאם למספר החריגות שנמצאו בבדיקה. לקביעת האזור נדרש מינימום של 250 תצפיות. ליום 31 בדצמבר 2025, בבחינת ה-Back Test למול נתוני VAR היסטורי בתיק הבנקאי, המודל הינו ב"איזור הירוק".

טבלה מספר 29 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה:

31 בדצמבר 2025							
סך הכל	כריטיים שאינם כספיים	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		נכסים	
		אחר	דולר של ארה"ב	צמוד למדד			
				המחירים	לא צמוד		
במיליוני ש"ח							
4,404.5	-	66.3	138.2	-	4,200.0	מזומנים ופיקדונות בבנקים	
1,935.4	142.7	75.5	167.9	161.2	1,388.1	ניירות ערך	
16,165.7	-	91.6	152.1	5,986.0	9,936.0	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾	
-	-	-	-	-	-	השקעה בחברה כלולה	
291.1	291.1	-	-	-	-	בניינים וציוד	
4.8	1.6	0.2	0.9	0.5	1.6	נכסים בגין מכשירים נגזרים	
295.5	109.6	-	-	10.5	175.4	נכסים אחרים	
23,100.6	548.6	233.6	459.1	6,158.2	15,701.1	סך הכל נכסים	
התחייבויות							
18,250.1	-	170.0	1,122.1	2,259.9	14,698.1	פיקדונות הציבור ⁽³⁾	
55.6	-	-	-	5.3	50.3	פיקדונות מבנקים	
-	-	-	-	-	-	פיקדונות הממשלה	
2,771.2	-	-	-	2,768.5	2.7	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	
22.1	1.6	0.7	-	-	19.8	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
352.0	31.3	0.9	-	-	319.8	התחייבויות אחרות	
21,451.0	32.9	171.6	1,122.1	5,033.7	15,090.7	סך הכל התחייבויות	
1,649.6	516.5	62.0	(663.0)	1,124.5	610.4	הפרש	
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים							
-	-	(71.5)	621.9	(200.2)	(350.2)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	
1,649.6	516.5	(9.5)	(41.1)	924.3	260.2	סך הכל כלי	

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

(3) כולל תכניות חסכון עם רצפה שקלית בסכום של 0.3 מיליוני ש"ח.

יצוין כי בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, הקרנות שאינן למסחר מוצגות ככריטיים שאינם כספיים וזאת בשונה ממדיניות הבנק, המתייחסת להשקעות אלו, במסגרת חישוב החשיפה הבין מטבעית, בהתאם למטבע ההשקעה.

טבלה מספר 29 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך):

31 בדצמבר 2024						
סך הכל	פריטים שאינם נספיים	מטבע חוץ ⁽⁴⁾		מטבע ישראלי		סך הכל נכסים
		אחר	דולר של ארה"ב	צמוד למדד		
				המחירים	לא צמוד	
במיליוני ש"ח						
5,056.0	-	98.2	166.2	-	4,791.6	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,322.4	95.9	72.8	157.2	150.1	846.4	ניירות ערך
15,440.1	-	102.7	214.4	5,786.3	9,336.7	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
265.1	265.1	-	-	-	-	בניינים וציוד
3.1	0.6	-	2.4	-	0.1	נכסים בגין מכשירים נגזרים
302.6	173.6	-	-	9.6	119.4	נכסים אחרים
22,389.3	535.2	273.7	540.2	5,946.0	15,094.2	סך הכל נכסים
התחייבויות						
17,786.4	-	223.3	826.5	2,101.9	14,634.7	פיקדונות הציבור
47.8	-	-	-	10.1	37.7	פיקדונות מבנקים
-	-	-	-	-	-	פיקדונות הממשלה
2,722.0	-	-	-	2,712.2	9.8	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2.8	0.6	1.0	0.4	0.5	0.3	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
334.2	29.8	0.9	-	-	303.5	התחייבויות אחרות
20,893.2	30.4	225.2	826.9	4,824.7	14,986.0	סך הכל התחייבויות
1,496.1	504.8	48.5	(286.7)	1,121.3	108.2	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
-	-	(53.2)	242.5	(253.0)	63.7	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
1,496.1	504.8	(4.7)	(44.2)	868.3	171.9	סך הכל כלי

(4) כולל צמודי מטבע חוץ.

(5) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

(6) כולל תכניות חסכון עם רצפה שקלית בסכום של 0.3 מיליוני ש"ח.

חלק 6 א - סיכון ריבית בתיק הבנקאי (IRRBB) ובתיק למסחר

מטרות ויעדים בניהול סיכון ריבית בתיק הבנקאי

לפרוט נוסף והגדרות ראו פרק 3.2 "סיכון שוק" בדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2025.

החשיפה לסיכון ריבית עשויה להשפיע על הרווחים, על השווי הכלכלי ועל ההון של הבנק. בהתאם לכך, נקבע תיאבון סיכון לחשיפת הריבית בגישת השווי הכלכלי, גישת הרווחים (רו"ה) וחשיפת ההון.

- סיכון ריבית בגישת השווי הכלכלי – בגישה זו מבוצע ניתוח השפעתם האפשרית של שינויים לא צפויים בריבית על השווי הכלכלי הנוכחי של כל תזרימי המזומנים העתידיים. מבין התרחישים שמבצע הבנק, ניתן למנות את התרחישים הבאים:
תרחישי זעזוע סטנדרטיים בהתאם להנחיות נב"ת 333 "סיכון ריבית בתיק הבנקאי", תרחיש קיצון היסטורי, תרחיש קיצון סובייקטיבי שנבחר פנימית בהתאם למבנה החשיפה של הבנק, תרחיש קיצון היפותטי המגלם תרחיש חמור מתרחיש זעזוע סטנדרטי ועוד. התחשיבים כולל הנחות התנהגותיות כמפורט בהמשך.
- סיכון ריבית בגישת הרווחים (רו"ה לשנה) – בחישוב השינוי בהכנסות ריבית נטו, הבנק משתמש במודל המאזן הקבוע. בהנחה זו, תזרימי מזומנים המגיעים למועד פירעונם או המתומחרים מחדש מוחלפים בתזרימי מזומנים חדשים בעלי מאפיינים זהים. חישוב זה נבחן ע"י תרחישי הזעזוע הסטנדרטיים בהתאם להנחיות נב"ת 333, למול תיאבון סיכון שהוגדר ע"י הדירקטוריון.
- סיכון ריבית על הון הבנק – מעבר לאמידת חשיפת הריבית על השווי הכלכלי והכנסות הריבית, הבנק מבצע מעקב אחר חשיפת ההון לתרחיש עליית/ירידת ריבית וזאת למול תיאבון הסיכון אשר הוגדר ע"י הדירקטוריון.

המעקב אחר החשיפה לסיכון ריבית מבוצע בהפרדה בין התיק הבנקאי והתיק למסחר וברמה של מגזרי פעילות הבנק, שקלי, צמוד מדד ומט"ח. סיכון הריבית מהווה את המרכיב העיקרי בסיכון השוק של הבנק. החשיפה העיקרית של הבנק בסיכון הריבית היא במגזר הצמוד למדד אשר נובעת בעיקר מפעילות ההלוואות לדיור בתיק הבנקאי.

בחישוב חשיפת הבנק לשינויים בשערי הריבית הבנק משתמש במספר מודלים התנהגותיים:

- א. מודל פירעונות מוקדמים במשכנתאות- בחינת שיעור הפירעון המוקדם בתיקי האשראי של הבנק וההשפעה על תזרימי הנכסים וההתחייבויות של הבנק (ועל ההפרשות בשיטת ה-CECL) ומכאן, על מח"מ התיק הבנקאי של הבנק. ההערכה של שיעור הפירעון המוקדם מתבססת על הערכות מומחה הנתמכות על מודלים שפותחו לצורך חיזוי הפירעון המוקדם באשראי לדיור ובאשראי הצרכני. בחישוב השפעת תרחישי הזעזוע השונים על חשיפת הריבית, מבוצעת התאמה, במידה שונדרש, לשיעור הפירעונות המוקדמים במשכנתאות ע"י מכפיל מתאים להנחת הבסיס.
 - ב. מודל פריסת עו"ש – פריסת העו"ש בש"ח ובמט"ח מבוצעת באמצעות שכבות המתייחסות לחיזוי התנהגות הלקוחות, בין היתר, בגין צפי לשינויים בריבית על התנהגות הלקוחות.
 - ג. מודל פירעונות מוקדמים של פיקדונות- שיעור הפירעון המוקדם נגזר מהמח"מ הסטטיסטי בפועל עבור כל פיקדון אופציונאלי בפני עצמו. השפעת הנחת שיעור יציאה בפיקדונות אינה מהותית.
- מודלים אלו נבחנים אחת לתקופה ומעודכנים באופן המשקף את השינויים בשוק ואת הערכות ההנהלה.

גילוי כמותי בנוגע לתקופות תמחור מחדש לפיקדונות ללא מועד פרעון:

התקופה הממוצעת לתמחור מחדש המוקצה לפיקדונות ללא מועד פרעון, נכון ליום 31.12.2025:

בשקלים – 1.94 שנים (1.84 שנים ליום 31.12.2024).

בדולר – 2.41 שנים (2.59 שנים ליום 31.12.2024).

התקופה הארוכה ביותר לתמחור מחדש המוקצה לפיקדונות ללא מועד פרעון, נכון ליום 31.12.2025, הינה 3.5 שנים (בדומה ליום 31.12.2024).

מידע כמותי על סיכון ריבית בתיק הבנקאי ובתיק למסחר

טבלה מספר 30 - שווי הוגן נטו מותאם של המכשירים הפיננסיים על בסיס מאוחד

31 בדצמבר 2025				
שקל לא צמוד	שקל צמוד למדד	מטבע חוץ דולר	מטבע חוץ אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח				
15,621.3	6,124.4	464.8	236.5	22,447.0
692.4	-	532.1	270.8	1,495.3
15,175.6	4,979.6	856.3	430.9	21,442.4
1,066.3	198.7	164.1	83.5	1,512.6
71.8	946.1	(23.5)	(7.1)	987.3
20.3	-	-	-	20.3
35.0	-	9.3	-	44.3
127.1	946.1	(14.2)	(7.1)	1,051.9
(254.7)	937.1	(14.2)	(7.1)	661.1
(13.0)	(97.7)	0.8	(5.6)	(115.5)
9.7	-	-	-	9.7

31 בדצמבר 2024				
שקל לא צמוד	שקל צמוד למדד	מטבע חוץ דולר	מטבע חוץ אחר	סך הכל
במיליוני ש"ח				
15,059.4	5,918.7	548.5	277.9	21,804.5
63.7	-	125.6	63.7	253.0
15,003.4	4,694.5	702.7	349.1	20,749.7
-	253.0	-	-	253.0
119.7	971.2	(28.6)	(7.5)	1,054.8
-	-	-	-	-
39.8	-	13.8	-	53.6
159.5	971.2	(14.8)	(7.5)	1,108.4
90.0	961.7	(36.9)	(7.5)	1,007.3
16.6	(58.1)	(5.9)	(12.2)	(59.6)
21.2	-	-	-	21.2

* סוג מחדש

** למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.

(i) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים, ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים ופריסה לתקופות של פיקדונות ללא מועד פרעון.

לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים ראו ב"אור 32 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2025

טבלה מספר 31 - השפעת תרחישים על שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם של הבנק

31 בדצמבר 2025				
שקל לא צמוד	שקל צמוד למדד	מטבע חוץ דולר	מטבע חוץ אחר	סך הכל
במיליוני ₪				
שינויים מקבילים של 1%				
עלייה במקביל של 1%	(37.1)	(57.5)	(7.8)	(106.7)
מזה: תיק בנקאי	(32.9)	(57.1)	(7.8)	(102.1)
מזה: השפעת הנחות התנהגותיות ⁽²⁾	40.5	109.8	2.1	152.5
מזה: השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות ללא מועד פרעון	7.2	-	2.0	9.2
מזה: השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיור ⁽⁶⁾	35.2	109.8	0.1	145.2
ירידה במקביל של 1%	30.1	34.8	9.5	79.0
מזה: תיק בנקאי	25.5	34.3	9.5	73.9
מזה: השפעת הנחות התנהגותיות ⁽²⁾	(58.9)	(165.0)	(2.2)	(226.2)
מזה: השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות ללא מועד פרעון	(7.5)	-	(2.1)	(9.6)
מזה: השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיור ⁽⁶⁾	(53.4)	(165.0)	(0.1)	(218.6)
תרחישי ריבית נטפים לפי הוראות ניהול בנקאי תקין⁽³⁾				
עלייה במקביל	(84.9)	(83.4)	(14.2)	(190.9)
מזה: תיק בנקאי	(75.0)	(82.7)	(14.2)	(180.3)
ירידה במקביל	83.0	54.2	21.2	168.1
מזה: תיק בנקאי	70.5	53.4	21.2	154.9
התללה ⁽⁴⁾	(48.3)	(49.1)	(8.6)	(107.6)
מזה: תיק בנקאי	(48.7)	(48.8)	(8.6)	(107.8)
השטחה ⁽⁵⁾	26.9	19.2	6.5	52.9
מזה: תיק בנקאי	29.1	19.2	6.5	55.1
עליית ריבית בטווח הקצר	(2.9)	(3.5)	(1.6)	(10.3)
מזה: תיק בנקאי	2.9	(3.3)	(1.6)	(4.3)
ירידת ריבית בטווח הקצר	(1.3)	0.7	1.7	3.4
מזה: תיק בנקאי	(7.4)	0.5	1.7	(3.0)
מקסימום				
מזה: תיק בנקאי	(75.0)	(82.7)	(14.2)	(180.3)
	(84.9)	(83.4)	(14.2)	(190.9)

פירוט ההערות, ראו בטבלת ההשוואה לתקופה קודמת בעמוד הבא.

טבלה מספר 31 - השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם של הבנק (המשך)

31 בדצמבר 2024					
שקל לא צמוד	שקל צמוד למדד	מטבע חוץ דולר	מטבע חוץ אחר	סך הכל	
במיליוני ₪					
שינויים מקבילים של 1%					
עלייה במקביל של 1%	(16.4)	(65.6)	(3.5)	(4.4)	(89.9)
מזה: תיק בנקאי	(16.0)	(65.2)	(2.1)	(4.4)	(87.7)
מזה: השפעת הנחות התנהגותיות ⁽²⁾	38.9	106.2	2.1	0.3	147.5
מזה: השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות ללא מועד פרעון	7.9	-	2.0	-	9.9
מזה: השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיור ⁽⁶⁾	32.5	106.2	0.1	0.3	139.1
ירידה במקביל של 1%	13.1	43.4	3.8	4.8	65.1
מזה: תיק בנקאי	12.7	42.9	2.3	4.8	62.7
מזה: השפעת הנחות התנהגותיות ⁽²⁾	(51.1)	(161.0)	(2.2)	(0.3)	(214.6)
מזה: השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות ללא מועד פרעון	(8.2)	-	(2.1)	-	(10.3)
מזה: השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיור ⁽⁶⁾	(44.5)	(161.0)	(0.1)	(0.2)	(205.8)
תרחישי ריבית נוספים לפי הוראות ניהול בנקאי תקין⁽³⁾					
עלייה במקביל	(36.2)	(95.2)	(6.8)	(8.6)	(146.8)
מזה: תיק בנקאי	(35.2)	(94.6)	(4.0)	(8.6)	(142.4)
ירידה במקביל	37.6	67.4	8.1	10.1	123.2
מזה: תיק בנקאי	36.6	66.7	4.9	10.1	118.3
התללה ⁽⁴⁾	(43.6)	(48.2)	(3.2)	(2.7)	(97.7)
מזה: תיק בנקאי	(44.3)	(48.0)	(2.9)	(2.7)	(97.8)
השטחה ⁽⁵⁾	33.8	16.1	1.7	1.3	52.8
מזה: תיק בנקאי	34.7	15.9	2.0	1.3	53.9
עליית ריבית בטווח הקצר	19.2	(10.8)	(1.4)	(1.4)	5.6
מזה: תיק בנקאי	20.4	(10.7)	(0.0)	(1.4)	8.3
ירידת ריבית בטווח הקצר	(22.9)	8.3	1.5	1.5	(11.7)
מזה: תיק בנקאי	(24.2)	8.1	0.0	1.5	(14.6)
מקסימום	(43.6)	(95.2)	(6.8)	(8.6)	(146.8)
מזה: תיק בנקאי	(44.3)	(94.6)	(4.0)	(8.6)	(142.4)

⁽¹⁾ שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים, ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים ופריסה לתקופות של פיקדונות ללא מועד פרעון.

⁽²⁾ השפעת ייחוס לתקופות של פיקדונות ללא מועד פרעון, פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיור, והנחות התנהגותיות אחרות.

⁽³⁾ תרחישי ריבית שנקבעו בסעיפים 90-93 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 333, "סיכון ריבית בתיק הבנקאי".

⁽⁴⁾ התללה: ירידה בריבית בטווח הקצר ועלייה בריבית בטווח הארוך.

⁽⁵⁾ השטחה: עלייה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

⁽⁶⁾ שיעור הפרעון המוקדם בתרחישים המוצגים מתבסס על שיעור הפרעון המוקדם של הבנק במצב העסקים הרגיל, והפעלת מקדמים בהתאם לתרחיש לפי נב"ת 333.

⁽⁷⁾ החישוב אינו כולל את השפעת השינוי בשווי ההוגן של האופציות כחוצאה משינוי של הריבית לאור זאת שהיקף התיק האופציות הקיים הינו קטן ביותר והח (RHO) (שינוי במחיר האופציה בשינוי של 1% בריבית) הינו זניח.

הערה: בטבלה זו מוצג השווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית בכל מצדי ההצמדה.

טבלאות מספר 30 ו-31 מציגות את השווי ההוגן ואת השפעתם של תרחישים השונים על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים בתיקי הבנק. נדגיש כי הבנק מנהל את הפוזיציות שלו באופן דינאמי, והתוצאות בטבלאות מציגות את ההשפעה לנקודת זמן. במהלך שנת 2025 חשיפת הריבית בתיק הבנקאי ובתיק הכולל היתה לעליית ריבית ומתחת למגבלות תיאבון הסיכון של הבנק. חשיפות השווי ההוגן של הבנק לשינויים של 1% בשיעור הריבית בסוף דצמבר 2025 גבוהות מאלו של תקופה מקבילה אשתקד. הגידול בחשיפה נובע בעיקר מפעילות הנוסטרו ברכישת אג"ח ממשלתיות.

טבלה מספר 32 – השפעת תרחישים של שינויים בשיעור הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית***

ליום 31 בדצמבר 2024*		ליום 31 בדצמבר 2025				
הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית, נטו	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית, נטו	סך הכל	הכנסות ריבית, נטו	
סך הכל ^{א)}						
מיליוני ש"ח						
שינויים מקבילים של 1%						
(4.1)	(1.3)	(1.3)	(2.7)	(1.3)	(1.3)	עלייה במקביל של 1%
(2.7)	-	(1.3)	(2.7)	(1.3)	(1.3)	מזה: תיק בנקאי
(17.4)	0.1	1.2	(17.5)	(14.8)	(16.0)	ירידה במקביל של 1%
(17.5)	(0.1)	(0.1)	(17.5)	(16.1)	(16.0)	מזה: תיק בנקאי
תרחישי ריבית נוספים לפי הוראות ניהול בנקאי תקיני^{ב)}						
(8.1)	(2.6)	(2.6)	(5.5)	(2.6)	(2.6)	עלייה במקביל
(5.5)	-	(2.6)	(5.5)	(2.6)	(2.6)	מזה: תיק בנקאי
(43.1)	(1.2)	1.4	(41.9)	(34.6)	(36.0)	ירידה במקביל
(43.1)	(1.2)	(0.9)	(41.9)	(36.9)	(36.0)	מזה: תיק בנקאי
(43.1)	(1.2)	1.4	(41.9)	(34.6)	(36.0)	מקסימום
(43.1)	(1.2)	(0.9)	(41.9)	(36.9)	(36.0)	מזה: תיק בנקאי

(א) תרחישי ריבית שנקבעו בסעיפים 90-93 להוראת ניהול בנקאי תקיני מס' 333, "סיכון ריבית בתיק הבנקאי".

* סיווג מחדש בהתאם לעדכון הגילוי בהתייחס לנב"ת 333

** השפעת התרחיש הכוללת חושבה בהתאם להנחיות נב"ת 333, קרי אי קיזוז רווחים והפסדים בין מטבע מט"י למט"ח. סכימה אריתמטית פשוטה מבוצעת רק במקרה בו הן במט"י והן במט"ח ההשפעה הינה לאותו כיוון של רווח או הפסד. כך לדוגמה עבור נתוני 31.12.25, במידה והיתה מבוצעת סכימה "פשוטה" היה מתקבל סה"כ רווח של 11.2 מיליוני ש"ח בעליית ריבית של 1% וסה"כ הפסד של 12.4 מיליוני ש"ח בירידת ריבית של 1%.

טבלה מספר 32 שלעיל מציגה את השפעת תזוזות מקבילות בשיעור הריבית על הכנסות הריבית של הבנק. בשנים האחרונות נרשמה מגמה של גידול בגיוסי פיקדונות משקי בית בריבית משתנה חלף ריבית קבועה, מגמה אשר פעלה לצמצום עודף הנכסים על ההתחייבויות בריבית משתנה וכתוצאה החשיפה של ההכנסות מריבית בתרחיש עליית וירידת ריבית של 1% הצטמצמה. בנוסף, לבנק יתרות עובר ושב נמוכות משמעותית ביחס למערכת הבנקאית ולפיכך, רגישות ההכנסות המימוניות של הבנק לשינויים בריבית (עליה ו/או ירידה) נמוכה באופן יחסי.

מידע כמותי נוסף על חשיפת התאגיד הבנקאי לסיכון ריבית

טבלה מספר 33 – חשיפה כוללת של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 31 בדצמבר 2024						ליום 31 בדצמבר 2025										
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	לא תקופת פירעון	מל 10 ועד 20 שנה					מל 3 ועד 10 שנה				
							מל 10 ועד 20 שנה	מל 5 ועד 10 שנים	מל 3 ועד 5 שנים	מל שנה עד 3 שנים	מל 3 חודשים עד שנה	מל 3 חודשים עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש			
בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח										
1.19	4.91	21,802.0	1.22	4.94	22,447.0	-	152.3	337.0	1,165.0	1,505.7	3,751.7	3,569.8	1,159.7	10,805.8	נכסים פיננסיים ^(*)	
-	-	1,913.5	0.18	-	1,495.3	-	-	-	-	-	-	371.2	384.1	740.0	סכומים אחרים לקבל ^(**)	
0.90	3.35	20,693.9	0.80	3.1	21,357.5	-	-	0.5	187.5	1,946.2	3,109.0	4,599.0	847.8	10,665.6	התחייבויות פיננסיות ^(*)	
5.79	-	19.4	5.80	-	20.3	-	-	-	11.8	3.3	3.2	1.2	0.3	0.8	התחייבויות בגין זכויות עובדים	
-	-	1,913.2	0.60	-	1,512.6	-	-	-	-	-	337.5	389.7	39.9	745.5	סכומים אחרים לשלם ^(**)	
-	-	1,108.4	-	-	1,051.9	-	152.3	336.5	964.1	(443.8)	302.0	(1,048.9)	655.8	133.9	החשיפה לשינויים בשיעורי ריבית	
פירוט נוסף של החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית																
<u>א. לפי מהות הפעילות:</u>																
0.29	-	1,076.8	0.32	-	664.6	-	152.2	314.5	959.2	(457.9)	(47.9)	(1,049.2)	655.6	138.1	החשיפה בתיק הבנקאי	
-	-	31.6	2.19	-	390.8	-	0.1	22.0	4.9	14.1	349.9	0.3	0.2	(0.7)	החשיפה בתיק למסחר	
<u>ב. לפי בסיסי הצמדה:</u>																
0.09	-	95.8	0.18	-	130.6	-	71.0	94.0	436.4	(29.1)	(199.2)	(853.7)	558.6	52.6	מטבעי ישראלי לא צמוד	
2.28	-	1,224.2	0.60	-	946.1	-	19.2	241.9	445.7	(412.7)	497.4	(163.8)	249.9	68.5	מטבעי ישראלי צמוד מדד	
0.37	-	(211.6)	1.06	-	(21.3)	-	62.1	0.6	82.0	(2.0)	3.8	(31.4)	(152.8)	16.4	מטבע חוץ (רבות צמוד מתי"ח)	
<u>ג. השפעות על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית:</u>																
1.19	4.90	21,880.4	1.24	4.97	22,588.7	-	436.8	1,139.9	1,405.5	1,603.4	3,503.4	2,948.9	905.3	10,645.5	נכסים פיננסיים*, לפני הנחות	

(2.30)	(0.10)	(59.6)	(2.00)	(0.15)	(115.5)	-	(284.5)	(802.9)	(239.7)	(94.5)	262.0	628.8	255.8	159.5	השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיר
-	(0.17)	(18.8)	-	(0.20)	(26.1)	-	-	-	(0.8)	(3.2)	(13.7)	(7.9)	(1.4)	0.9	השפעת הנחות התנהגותיות אחרות
1.21	4.90	21,802.0	1.22	4.94	22,447.0	-	152.3	337.0	1,165.0	1,505.7	3,751.7	3,569.8	1,159.7	10,805.8	נכסים פיננסיים*
0.90	3.40	21,727.3	0.80	3.05	21,303.5	-	-	0.5	222.5	1,983.1	3,318.9	4,725.7	915.0	10,137.6	התחייבויות פיננסיות (*), לפני הנחות
1.00	4.40	53.6	1.00	4.30	44.3	-	-	-	(33.3)	(37.8)	(296.0)	(122.2)	(27.7)	561.3	השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות ללא מועד פירעון
1.00	4.50	21.1	1.00	4.40	9.7	-	-	-	0.9	86.1	(4.5)	(39.5)	(33.3)	(33.3)	השפעת פריסה לתקופות של פקדונות לאחר תחנת היציאה הקרובה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	השפעת הנחות התנהגותיות אחרות ¹
0.92	3.40	21,802.0	0.80	3.05	21,357.5	-	-	0.5	189.2	1,946.2	3,109.0	4,599.0	847.8	10,665.6	התחייבויות פיננסיות¹

הערות כלליות:

1. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל התחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
2. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הצפויים של כל מכשיר פיננסי (למעט פריטים לא כספיים) ושל סכומים אחרים לקבל ולשלם ושל התחייבויות לזכויות עובדים, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 32 בדוח הכספי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי ולאחר השפעת הנחות התנהגותיות על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית כמוסבר בהערה 3 להלן. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים (למעט ההנחות התנהגותיות לגבי תקופות של פיקדונות ללא מועד פירעון), ראה ביאור 32 בדוח הכספי.
3. הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים הנובעים ממכשירים פיננסיים, לרבות מפיקדונות ללא מועד פירעון, חושב לאחר השפעת הנחות התנהגותיות לגבי תקופות לפירעון המשמשות את הבנק לניהול סיכוני ריבית.
4. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בלוח זה.
5. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

הערות ספציפיות:

- * למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים
- ** סכומים לקבל ולשלם בגין שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים, מורכבים וחוץ מאזניים. מכשירים פיננסיים מורכבים מיונו לתקופות לפי משך החיים הממוצע האפקטיבי של כל מכשיר, מאחר ולא ניתן לשקף את החשיפה לריבית שלהם באמצעות מיון לפי תקופות לפרעון תזרימי מזומנים או למועד חידוש הריבית הקרוב.
- *** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי

סיכון שער חליפין וסיכון אינפלציה

המדיניות של הבנק לנהל את הסיכונים מחשיפת הבסיס באופן מבוקר ובהתאם להתפתחויות בשווקים הפיננסיים. במסגרת ניהול סיכונים השוק, הבנק מנהל באופן שוטף את הפוזיציות במגזרי ההצמדה הצמוד למדד והמט"ח באמצעות מגוון הכלים הפיננסיים שלרשותו, זאת תוך התחשבות בשינויים החלים בנתונים כלכליים ולוונטיים ובקרה שוטפת על הסיכונים הנובעים מחשיפה זו.

כדי להגביל את החשיפה לסיכון זה, קבע דירקטוריון הבנק את שיעוריה המרביים של החשיפה. המגבלות נקבעו תוך שמירה על גמישות הבנק ויכולתו לשנות את הפוזיציות השונות בתקופה קצרה בהתאם לתחזיות הכלכליות.

חשיפת הבסיס, LONG, של הבנק למדד המחירים לצרכן, נכון ל- 31 בדצמבר, 2025 עומדת על כ-56.5% מהון רובד 1, במסגרת תאבון הסיכון שהוגדר ע"י דירקטוריון הבנק.

ככלל, ההשפעה של שינוי בשער החליפין על השווי ההוגן אינה מהותית מאחר והבנק אינו מנהל חשיפות כלכליות משמעותיות במגזר המט"ח.

חלק 6 ב - מניות

פוזיציות במניות בתיק הבנקאי

הבנק משקיע כספים בקרנות הון וחוב פרטיות של מנהלים מובילים בישראל ובחו"ל וכן השקעות אסטרטגיות בתאגידים פיננסיים או ריאליים, בהתאם למדיניות שאושרה בדירקטוריון לעניין זה.

סיכון ההשקעה במניות ובקרנות הינו סיכון שנבע מירידת ערך של ההשקעות במניות או בקרנות או ירידה ברווחים ודיבידנדים. חשיפה זו מנוהלת בכפוף למדיניות ההשקעה, לפיה, בין היתר נקבעו מגבלות להיקף ההשקעה הכולל במניות ובקרנות באופן כולל ובמניה או בקרן בודדת.

קרנות חוב עוסקות בדרך כלל בחוב שאינו סחיר ובהתאם אינן נזילות. קרנות החוב מוצגות על בסיס עלות, ללא שערך מטבעי, בניכוי הפרשה לירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני. הבנק בוחן באופן שוטף את השקעותיו במניות ובקרנות, מתאים את ההשקעות למצב בשווקים ושומר על תיק מניות וקרנות נמוך יחסית.

טבלה מספר 34 - היתרה המאזנית של ההשקעות במניות וקרנות בתיק הבנקאי ושווין ההוגן של השקעות אלו:

ליום 31 בדצמבר 2025				
הערך במאזן	עלות	רווחים שטרם הוכרו	הפסדים שטרם הוכרו	שווי הוגן
		מהתאמות לשווי הוגן	מהתאמות לשווי הוגן	
במיליוני ש"ח				
מניות וקרנות				
של אחרים	131.3	134.5	0.5	0.3
	131.3			131.3
ליום 31 בדצמבר 2024				
הערך במאזן	עלות	רווחים שטרם הוכרו	הפסדים שטרם הוכרו	שווי הוגן
		מהתאמות לשווי הוגן	מהתאמות לשווי הוגן	
במיליוני ש"ח				
מניות וקרנות				
של אחרים	90.8	90.8	0.7	0.7
	90.8			90.8

לפרטים אודות המדיניות החשבונאית ראו בביאור 1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2025.

טבלה מספר 35 - השקעות הבנק במניות וקרנות ודרישות ההון בגינן:

ליום 31 בדצמבר 2024		ליום 31 בדצמבר 2025		
ערך במאזן ושווי		ערך במאזן ושווי		
דרישות הון ^①	הוגן	דרישות הון ^①	הוגן	
במיליוני ש"ח				
0.6	4.8	1.4	11.4	השקעות המסווגות בתיק למסחר
12.0	90.8	17.8	131.3	השקעה במניות וקרנות שאינן למסחר
12.6	95.6	19.2	142.7	סך הכל השקעות במניות וקרנות
1.7	13.5	2.8	22.7	מזה: נסחר בבורסה
10.3	82.1	15.0	120.0	מוחזק באופן פרטי (שאינו נסחר בבורסה)
-	-	-	0.2	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו הכלולים בהון הפיקוחי

(1) דרישות ההון חושבו בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי המפקח על הבנקים בשיעור של 12.5%.

חלק 7 - סיכון נזילות

סיכון נזילות הוא הסיכון הנובע מאי-ודאות לגבי משיכות בלתי צפויות של פיקדונות ומביקוש בלתי צפוי לאשראי שעל הבנק לספק באופן מיידי ושייגרמו לכך שהבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקידים. מקורו בסיכון לרווחי הבנק וליציבותו אשר נובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו. הסיכון נוצר בשל אי הוודאות ביחס לאפשרות לגייס מקורות ו/או לממש נכסים באופן בלתי צפוי ובפרק זמן קצר, מבלי שייגרם הפסד מהותי. הבנק מנהל את הנזילות בהתאם לנדרש בנהל בנקאי תקין 342, 221 ו-222 וכללי באזל שאומצו על ידי בנק ישראל. כפי הנדרש בהוראות אלו ובהתאם לסטנדרטים המקובלים בעולם, הבנק מקיים מודלים לאמידת סיכון הנזילות קצר הטווח וארוך הטווח, מנתח פערי נזילות ובונה תוכנית גיוס מקורות בהתאם, תוך שהוא מתחזק באופן שוטף את תכנית החירום שלו למקרה של אירוע נזילות מערכתי ו/או ספציפי לבנק.

הבנק ממשיך באסטרטגיה של התמקדות בגיוס מקורות ממשקי בית תוך חתירה להרחבת בסיס המפקידים בהתבסס על העיקרון לפיו הישענות רחבה על מפקידים קטנים (משקי בית) תורמת ליציבות מקורות המימון ובכך לחוסנו של הבנק ולשיפור פרופיל הנזילות שלו. הבנק מגוון את סל המוצרים המוצע למשקי בית, ופועל לשיפור מתמשך ביכולת הגיוס שלו מאפיק זה.

יחס כיסוי נזילות - גילויים עיקריים (LIQ1)

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 221 בנושא "יחס כיסוי נזילות" (LCR) של בנק ישראל אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. הבנק מקפיד לשמור על רמת נזילות גבוהה לאורך זמן. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה, HQLA, שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה. במסגרת ההוראה נקבע אופן חישוב יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בגינם, וכן הוגדר תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים הבאים (המכנה).

תזרים זה כולל, בין היתר, משיכה של פיקדונות מסוגים שונים בהתאם למקדמים בתרחיש, ניצול מסוים של מסגרות אשראי שהבנק העמיד, בניכוי פרעונות במהלך החודש של אשראי שהבנק העמיד במקדמים מסוימים וכו'. הסיווגים של אגרות-החוב, סוגי הפיקדונות, סוגי המסגרות וכו' ומקדמיהם נקבעו בהוראה. בהתאם, שינוי בהיקף הנכסים הנזילים או בהרכבם, שינוי בהיקף הפיקדונות בכל אחד מסוגי הפיקדונות, שינויים בהיקף מסגרות האשראי והערבויות מולם יש לשמור נזילות וכיוצא בזה יכולים להביא לשינוי היחס. נכון ליום 31 בדצמבר, 2025, כ-29% מסך יתרות פיקדונות הציבור לזמן קצוב הם פיקדונות עם אופציה למשיכה מוקדמת (זמינים למשיכה) בהתאמה של 7/35/60 ימים. זאת בנוסף, ליתרת פיקדונות, לפי דרישה, בסך כ-2 מיליארד ש"ח. בנק ישראל קבע יחס מזערי של 100% ליחס כיסוי הנזילות. מגבלת הדירקטוריון בבנק נקבעה בהסתמך על היחס המזערי בתוספת שולי בטחון גבוהים יחסית של 40% וזאת, כדי להבטיח את איתנות הבנק במקרה של אירוע נזילות, קרי, מגבלת הדירקטוריון ליחס כיסוי הנזילות (LCR) הינה בגובה 140%. היחס הממוצע במהלך הרבעון האחרון עומד על 181% ונכון ליום 31 בדצמבר 2025 עמד על 200%.

הבנק הגדיל בשנים האחרונות את היקף הפיקדונות הקצרים ממוסדות כספיים (עד חודש). לו יתפתח משבר נזילות, פיקדונות אלה קצרים, וניתנים למשיכה בפרק זמן קצר מתחילת משבר, ביוזמת הבנק או המפקידים, קרי, ערך ה-LCR של הבנק יעלה בקיצון עוד יותר. הבנק שומר באופן שוטף על יחס גבוה יחסית למערכת, ונמצא במרחק משמעותי מעל המגבלות הפנימיות. הערכת חומרת גורם סיכון הנזילות הינה "נמוכה - בינונית".

טבלה מספר 36 - מתכונת גילוי על יחס כיסוי הכילות (LIQ)

מאוחד		
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31/12/2025		
סך ערך לא משוקלל ^(א) (ממוצע)	סך ערך משוקלל ^(ב) (ממוצע)	במליוני ש"ח
סך הכל נכסים סילים באיכות גבוהה		
		סך הכל נכסים סילים באיכות גבוהה (HQLA)
		סך הערך משוקלל^(ב)
		4,663.9
תזרימי מזומנים יוצאים		
פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:		
586.2	14,127.3	
פיקדונות יציבים		
18.9	377.4	
פיקדונות פחות יציבים		
210.1	1,844.2	
פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראה ניהול בנקאי תקין (221)		
357.2	1,905.6	
מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:		
1,943.3	2,575.1	
פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשות של		
-	-	
תאגידים בנקאיים קואופרטיבים		
1,866.4	2,498.2	
פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)		
79.6	79.6	
חובות לא מובטחים		
-	-	
מימון סיטונאי מובטח		
753.9	3,254.2	
דרישות נזילות נוספות, מזה:		
394.8	394.8	
תזרימי יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות		
-	-	
תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב		
174.7	2,456.1	
קווי אשראי ונזילות		
-	-	
מחויבויות מימון חוזיות אחרות		
184.14	403.3	
מחויבויות מימון מותנת אחרות		
		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		3,283.4
תזרימי מזומנים נכנסים		
הלואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)		
-	-	
תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן		
306.0	542.6	
תזרימי מזומנים נכנסים אחרים		
389.8	389.8	
		סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
		695.8
		סך ערך מתואם^(ג)
		4,663.9
		סך הכל נכסים סילים באיכות גבוהה (HQLA)
		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
		2,587.6
		יחס כיסוי כילות (%)
		181%

1. ערכים לא משוקללים יחושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על ידי המחזיק תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ותזרימים יוצאים).
2. ערכים משוקללים יחושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרימים נכנס או יוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים).
3. ערכים מתאים יחושבו לאחר הפעלת (1) מקדמי ביטחון ושיעורי תזרימים נכנס ויוצא (2) כל המגבלות הרלוונטיות (כלומר מגבלה על נכסים סילים באיכות גבוהה ברמה 2 ובמבנה 2 ומגבלה על תזרימים נכנסים).

טבלה מספר 36 - מתכונת גילוי על יחס כיסוי הכילות (L1Q1) (המשך)

מאוחד		
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31/12/2024		
סך ערך לא משוקלל ^(א)	סך ערך לא משוקלל ^(ב)	
ממוצע		
במליוני ש"ח		
		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
5,764.5		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
		תזרימי מזומנים יוצאים
583.1	14,087.7	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:
20.0	400.6	פיקדונות יציבים
208.4	1,865.2	פיקדונות פחות יציבים
354.7	11,821.9	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראה ניהול בנקאי תקין (221)
2,245.9	2,988.5	מימון סיטונאי בלתי מובטח מזה:
-	-	פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידים בנקאיים קואופרטיביים
2,160.5	2,903.1	פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
85.4	85.4	חובות לא מובטחים
-	-	מימון סיטונאי מובטח
553.7	2,710.9	דרישות נזילות נוספות, מזה:
156.2	156.2	תזרימי יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
-	-	תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב
136.7	2,074.9	קווי אשראי ונזילות
-	-	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
260.9	479.9	מחויבויות מימון מותנות אחרות
3,382.8		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכנסים
-	-	הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)
332.9	541.2	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
151.2	151.2	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
484.0	692.3	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
סך ערך מתואם^(ג)		
5,764.5		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
2,898.7		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
200%		יחס כיסוי כילות (%)

1. ערכים לא משוקללים יחושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על ידי המחזיק תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ותזרימים יוצאים).
2. ערכים משוקללים יחושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרים נכנס או יוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים).
3. ערכים מתאים יחושבו לאחר הפעלת (1) מקדמי ביטחון ושיעורי תזרים נכנס ויוצא (2) כל המגבלות הולוונטיות (כלומר מגבלה על נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 2 ובמגבלה על תזרימים נכנסים).

ממשל תאגידי של ניהול סיכונים הסכילות

דירקטוריון הבנק קבע את עקרונות ניהול הנזילות, את מדרג האחריות והסמכות ואת מערך ההתרעות והטיפול בחריגות מהמגבלות שנקבעו. קביעת המגבלות האמורות מביאה בחשבון הן התרחשות צפייה של אירועים בבנק ובסביבתו העסקית, והן את האפשרויות העומדות בפני הבנק לגבי גיוס מקורות חלופיים במקרה הצורך ואת העלויות של מקורות אלו. הערכת הבנק, בהתחשב בשיעורי מיחזור הפיקדונות בשנים האחרונות, החשיפה לסיכון האמור אינה גבוהה, בין היתר, משום שהבנק מגוון את מקורות המימון שלו, מקפיד להרחיב את בסיס המפקידים ולצמצם את מידת ההישענות על מפקידים גדולים ולשמר כרית נזילות מספקת הבאה לידי ביטוי בכך שיחס הנכסים הנזילים גבוה מהיחס הנדרש.

להלן עיקרי המדיניות לניהול נזילות:

ככלל, הבנק יעמוד ביחס גבוה מהיחס המזערי שנקבע בהוראות בנק ישראל בנושא יחסי נזילות.

- **טווח ניהול הנזילות:** הבנק בוחן מהו האופק הראוי לניהול הנזילות שלו באופן שוטף. טווח ניהול הנזילות שלו הוא לחדש במסגרת מודל LCR, לטווח של מעל חודש ועד שנה במסגרת מודל אופק שרירות ו-NSFR, ומעל שנה בתרחיש עסקים רגיל דרך מודל קצר- ארוך.
- **פיזור מקורות:** הרחבת בסיס המפקידים (בעיקר לקוחות קמעונאיים) וצמצום ההישענות על מפקידים גדולים.
- **הלימות המקורות:** התאמת היקפי הפעילות, המגזרים והמח"מ בצד הנכסים ליכולת גיוס הפיקדונות, המרווח הנגזר מפעילויות אלה והשפעת מחירי הגיוס על יכולת הגיוס.
- **מדיניות אשראי:** תוכנית גיוס המקורות נבנית תוך התחשבות בהיקף הצפוי של ביצועי אשראי לזמן ארוך, שיעור הפרעונות המוקדמים, ובחינת יכולת השגת יעדי האשראי ביחס למצב המימון הצפוי.
- **סביבה עסקית ואירועים חיצוניים:** מצב הנזילות של מוסד בנקאי בכלל ובנק ירושלים בפרט, מושפע מרמת הנזילות בשוק ומאירועים חיצוניים כדוגמת התמוטטות של בנק או קשיי נזילות הנגרמים לו וכן מאירועים והתפתחויות שליליות בבנק עצמו. קביעת המגבלות תביא בחשבון סיכונים אלה.
- **חברות בנות:** כל התזרימים הכספיים המשמעותיים של חברות הבנק נכללים בניתוחי הנזילות במעקב השוטף אחר המגבלות (למעט, ירושלים מימון והנפקות, חברות הבנות אינן מגייסות מקורות מימון).
- **ניהול נזילות במט"ח:** הבנק בוחן את מצב הנזילות הכולל - ש"ח ומט"ח יחד, ש"ח בנפרד ומט"ח בנפרד. הניהול השוטף של הנזילות במט"ח מניח יכולת המרה מיידית במקרה של עודפי נזילות בשקלים למט"ח ובין מטבעות זרים לדולר ארה"ב. בשל גודל התזרימים והחשיפה הנמוכה למט"ח, גם לשינויים ברמת הנזילות בשוק המט"ח, בתרחיש קיצון, לא צפויה להיות השפעה מהותית על החשיפה של הבנק לסיכון הנזילות. עוד יודגש כי לאור גודלו הקטן של הבנק ביחס למערכת הוא אינו מהווה סיכון מערכתי.
- **סיכון הנזילות ארוך הטווח:** מניח ודאות לגבי זמינות המקורות אולם מחיר הגיוס אינו ודאי. הסיכון קיים כאשר ניתן אשראי לזמן ארוך ממקורות לזמן קצר, גם אם האשראי ניתן בריבית משתנה. החשש הוא, כי גיוס המקורות החדש (במקום אלו שנפרעו) יהיה בריביות גבוהות יותר¹, מבלי שתחול התייקרות מקבילה באשראי שניתן. יצוין כי עיקר הסיכון קיים במגזר המט"ח, שכן במגזר זה קיים קושי בגיוס מקורות לזמן ארוך, ובמקרה כזה הם עלולים להתייקר בשיעור ניכר יחסית, אך, כאמור מדובר בהיקפים נמוכים ממילא.

הבנק הגדיר אינדיקטורים שמטרתן כלי עזר זיהוי מוקדם של עלייה בסיכון של מצב הנזילות וכתוצאה לנקוט צעדים לצמצום הסיכון. האינדיקטורים כוללים מדדים כמותיים ואיכותיים. כמו כן, האינדיקטורים כוללים מדדים מאקרו כלכליים המשמשים לזיהוי פוטנציאל של משבר מערכתי ונתוני מיקרו של הבנק לזיהוי פוטנציאל של משבר נזילות. לכל אינדיקטור הוגדרו שלושה טווחי נתונים ירוק (רגיל) / צהוב (החמרה קלה) / כתום (החמרה ביטנית).

מנהל חטיבת האסטרטגיה וניהול פיננסי ומנהלת חטיבת ניהול סיכונים אחראים לקבוע את מצב ההערכות של הבנק. אם יוחלט על קביעת מצב כוננות נמוך מאשר מצב הכוננות שהיה מתקבל על פי האינדיקטורים, תדווח החלטה זו ונימוקיה באופן מידי למנכ"ל הבנק, וליו"ר הדירקטוריון. בנוסף יימסר דיווח על כך לוועדה

1 התייקרות הריבית אינה נובעת משינוי בריבית הבנק המרכזי שכן במקרה כזה יתייקר באופן מקביל גם האשראי.

הדירקטוריונית לניהול סיכונים ולדירקטוריון.

תיאור כללי של תכניות המימון בשעת חירום

תכנית חירום לטיפול במשבר נזילות מהווה ריכוז של קווי מדיניות, נהלים ותכניות פעולה שנועדו להגיב לשיבושים חמורים ביכולתו של הבנק לממן את כל או חלק מפעילויותיו במועד ובעלות סבירה. מטרתה של תכנית המגירה הינה להגדיר את האמצעים האופטימליים לזיהוי מוקדם של משבר נזילות- אינדיקטורים, וכן את הכלים האופטימליים לניהול המשברים. האינדיקטורים מאפשרים לבנק לקבל התראות על שינויים לרעה במצב הנזילות (פנימיים או חיצוניים) ולהגיב על כל שינוי במהירות האפשרית. בתוכנית החירום מפורטים כלים שונים לגיוס מקורות בשעת חירום, בהתאם לתרחיש והערכת היקפי גיוס. תכנית המימון בעת חירום מאותגרת ע"י חטיבת ניהול סיכונים, והבנק מתרגל אותה באופן סדיר.

מטרות התוכנית הן כדלהלן:

- שיפור מהירות התגובה בזמן משבר
- שיפור איכות התגובה בזמן משבר
- הגדרת מצב חירום (כולל דרגות שונות)
- חלוקת אחריות ברורה.
- הסדרת הדיווח
- הסדרת דרכי תקשורת פנימיים וחיצוניים
- מיפוי מקורות מימון אפשריים
- הכנה מראש של מסרים אפשריים הן לגורמים פנימיים והן לגורמים חיצוניים
- הסדרת ההיערכות התפעולית
- יציאה ממצב החירום/סיום אירוע
- הפקת לקחים

מסגרת עבודה לניהול ובקרת סיכון הנזילות מבוססת על 3 קווי הגנה:

קו הגנה ראשון - יוצרי הסיכונים, אשר מהווים את הפונקציה העסקית המקבלת החלטות עסקיות הכרוכות בנטילת הסיכונים. בהתייחסות לסיכון הנזילות, מדובר בגורמים המנהלים את הנזילות בחטיבת האסטרטגיה וניהול פיננסי. יש לציין כי ביחס לסיכון הנזילות, כל האורגנים הצורכים נזילות הינם בעצם, יוצרי סיכונים.

קו הגנה שני - גורמי הבקרה במסגרת חטיבת ניהול הסיכונים, אשר הינם בלתי תלויים ביוצרי הסיכונים, בוחנים את מצב הנזילות באופן בלתי תלוי.

קו הגנה שלישי - הביקורת הפנימית אחראית לביצוע של מכלול משימות ביקורת בלתי תלויות, ובכלל זה ביקורת על הסיכונים הפיננסיים, בהתאם לתכנית עבודה מבוססת סיכון המאושרת על ידי הדירקטוריון וכן ביקורת על פי דרישת הדירקטוריון וועדותיו או בנק ישראל. הביקורת הפנימית אחראית למתן הערכה עצמאית על מידת האפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים בבנק (אפקטיביות הבקרה הפנימית).

יחס מימון יציב נטו (LIQ2)

החל מיום 31 בדצמבר, 2021 נכנסה לתוקפה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 (יחס המימון היציב נטו), מטרת ההוראה היא לוודא כי במאזן קיימת יתרה מספקת של מקורות יציבים, בכדי לממן את השימושים שיוותרו בתרחיש לחץ נזילותי למשך שנה שלמה ובכך גם למנוע הסתמכות יתרה על פיקדונות קצרים. בהתאם להוראה חישוב יחס מימון יציב המוגדר כסכום המימון היציב הזמין חלקי סכום המימון היציב הנדרש, שיחושב על פני סך המטבעות ושלא יפחת מ-100%. הדירקטוריון קבע מגבלה ליחס המימון היציב בגובה 115% שהינו היחס המזערי אשר נקבע ע"י בנק ישראל (100%) בתוספת שולי בטחון של הדירקטוריון בשיעור של 15%. יחס מימון יציב נטו בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222, עמד ליום 31 בדצמבר, 2025 על 133% בהשוואה ל - 137% ב - 31 בדצמבר 2024, מעל ליעד שנקבע ליחס על ידי הדירקטוריון כולל שולי הביטחון.

טבלה מספר 37 – מתכנתת גילוי על יחס מימון יציב נטו (LIQ2)

ליום 31 בדצמבר 2025				
ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופות לפירעון			
	שנה או יותר	מ-6 חודשים עד שנה	עד 6 חודשים	ללא מועד פירעון
פריטי מימון יציב זמין (AFS)				
הון:				
1,989.1	-	-	-	1,989.1
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
355.0	-	-	-	373.7
12,322.0	859.1	2,325.9	9,562.3	848.3
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
807.3	208.0	155.4	1,043.1	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
2,684.2	2,511.4	345.5	2,105.7	-
18,157.6	-	-	-	-
פריטי מימון יציב נדרש (RSF)				
594.3	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
2,939.8	2,190.4	582.9	1,254.7	-
-	-	-	-	-

ליום 31 בדצמבר 2025					
ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופות לפירעון				
	שנה או יותר	מ-6 חודשים עד שנה	עד 6 חודשים	ללא מועד פירעון ¹	
9,736.6	11,658.6	246.3	247.7	-	הלוואות לדיור המובטחות במשכנתא שנפרעות כסדרן מזה:
1,411.3	2,101.0	44.6	46.8	-	עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203
					ניירות ערך שאינם בכשל ושאינם כשירים להיחשב נכסים נזילים באיכות גבוהה, לרבות מניות
149.5	-	-	-	154.5	נסחרות בבורסה
-	-	-	-	-	נכסים עם הקבלה להתחייבויות בעלות תלות הדדית
-	-	-	-	-	נכסים אחרים:
-	-	-	-	-	סחורות הנסחרות פיזית, לרבות זהב
-	-	-	-	-	נכסים שהופקדו כביטחון ראשוני לחוזי נגזרים והעמדות לטובת קרן למימון כשל (default fund)
-	-	-	-	-	של צדדים נדיים מרכזיים (CCPs)
-	-	-	-	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו
-	-	-	-	-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו לפני ניכוי ביטחונות משתנים שהופקדו
156.4	202.9	28.0	154.6	-	כל יתר הקטגוריות של הנכסים שלא נכללו בקטגוריות לעיל
109.1	-	-	2,182.9	-	פריטים חוץ מאזניים
13,685.7	-	-	-	-	סך מימון יציב נדרש (RSF)
133%					יחס מימון יציב נטו (NSFR) (%)

טבלה מספר 37 – מתכונת גילוי על יחס מימון יציב נטו (LIQ2) המשך:

ליום 31 בדצמבר 2024				
ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופות לפירעון			
	שנה או יותר	מ-6 חודשים עד שנה	עד 6 חודשים	ללא מועד פירעון
פריטי מימון יציב זמין (AFS)				
				הון:
1,830.2	-	-	-	הון פיקוחי
-	-	-	-	מכשירי הון אחרים
-	-	-	-	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים:
492.6	-	-	-	פיקדונות יציבים
12,196.6	1,438.7	2,502.6	8,570.7	פיקדונות פחות יציבים
-	-	-	-	מימון סיטונאי:
-	-	-	-	פיקדונות לצרכים תפעוליים
957.1	315.4	68.3	1,215.0	מימון סיטונאי אחר
-	-	-	-	התחייבויות עם נכסים תואמים בעלי תלות הדדית
-	-	-	-	התחייבויות אחרות:
-	-	-	-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו
2,497.6	2,408.8	177.7	1,977.7	כל יתר ההתחייבויות וההון שלא נכללו בקטגוריות לעיל
17,974.0	-	-	-	סך מימון יציב זמין (AFS)
פריטי מימון יציב דרש (RSF)				
542.3	-	-	-	סך נכסים דילים באיכות גבוהה לפי יחס מימון יציב נטו (HOLA)
-	-	-	-	פיקדונות המוחזקים במוסדות פיננסיים אחרים למטרות תפעוליות
-	-	-	-	הלוואות וניירות ערך הנפרעים כסדרם:
-	-	-	-	הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים דילים באיכות גבוהה ברמה 1
-	-	-	-	הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים דילים באיכות גבוהה שאינם ברמה 1 והלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שאינן מובטחות
-	-	-	-	הלוואות ללקוחות סיטונאיים שאינם פיננסיים הנפרעות כסדרן, הלוואות ללקוחות קמעונאיים ולעסקים קטנים, והלוואות לריבונות, לבנקים מרכזיים ולישויות סקטור ציבורי, מזה:
2,667.6	2,252.3	572.4	724.8	עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203
-	-	-	-	הלוואות לדיר המובטחות במשכנתא שנפרעות כסדרן, מזה:
9,670.5	11,629.6	214.9	285.1	עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203
1,561.3	2,322.9	43.3	59.5	ניירות ערך שאינם כבשל ושיאינם כשירים להיחשב נכסים דילים באיכות גבוהה, לרבות מניות
73.9	-	-	-	נסחרות בבורסה
-	-	-	-	נכסים עם הקבלה להתחייבויות בעלות תלות הדדית
-	-	-	-	נכסים אחרים:
-	-	-	-	סחורות הנסחרות פיזית, לרבות זהב
-	-	-	-	נכסים שהופקדו כביטחון ראשוני לחוזי נגזרים והעמדות לטובת קרן למימון כשל (default fund)
-	-	-	-	של צדדים נגדיים מרכזיים (CCPs)
-	-	-	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו
-	-	-	-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו לפני ניכוי ביטחונות משתנים שהופקדו

ליום 31 בדצמבר 2024

ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופות לפירעון				
	שנה או יותר	מ-6 חודשים עד שנה	עד 6 חודשים	ללא מועד פירעון ¹	
54.1	195.9	7.1	21.6	-	כל יתר הקטגוריות של הנכסים שלא נכללו בקטגוריות לעיל
95.9	-	-	1,937.7	-	פריטים חוץ מאזניים
13,104.3	-	-	-	-	סך מימון יציב נדרש (RSF)
137%					יחס מימון יציב נטו (NSFR) (%)

1 פריטים שידוחו במסגרת הטור "ללא מועד פירעון" הינם פריטים ללא מועד פירעון מוגדר. זה כולל, אך לא מוגבל, לפריטים כגון הון צמית, פיקדונות ללא מועד פירעון, פוזיציות בחסר, פוזיציות בעלות מועד פירעון פתוח, מניות שאינן כשירות להיחשב כנכסים נזילים באיכות גבוהה וסחורות הנסחרות פיזית.

מידע נוסף על סיכון נזילות וסיכון מימון

א. סיכון נזילות

טבלה מספר 38 - מלאי נכסים נזילים

ממוצע ל-3 חודשים		
2025	ליום 31 בדצמבר 2025	שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2025
במליוני ש"ח		
251.8	254.8	מזומנים
2,718.9	3,410.9	רזרבות בבנק ישראל בניכוי חובת נזילות
1,602.4	1,370.9	ניירות ערך רמה 1 ⁽¹⁾
90.8	88.3	ניירות ערך רמה 2
-	-	ניירות ערך רמה 2
4,663.9	5,124.9	סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה⁽²⁾

ממוצע ל-3 חודשים		
2024	ליום 31 בדצמבר 2024	שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2024
במליוני ש"ח		
222.3	225.2	מזומנים
4,584.7	4,049.3	רזרבות בבנק ישראל בניכוי חובת נזילות
824.1	852.4	ניירות ערך רמה 1 ⁽¹⁾
133.4	126.5	ניירות ערך רמה 2
-	-	ניירות ערך רמה 2
5,764.5	5,253.4	סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה⁽²⁾

(1) בניכוי ניירות ערך רמה 1 שנמכרו בחסר.

(2) בהתאם למקדמים הנקובים בהוראה

נכסי רמה 1 יכולים להיכלל כחלק ממלאי הנכסים הנזילים באיכות גבוהה ללא הגבלה והינם כוללים מטבעות ושטרות כסף, רזרבות בבנק, ניירות ערך סחירים המייצגים חובות של ריבונות, בנקים מרכזיים, ישויות סקטור ציבורי (PSEs) ועוד אשר הוקצה להם משקל סיכון 0% על פי הוראת נב"ת 203, נסחרים בשוקי רכש חוזר או שוקי מזומן גדולים, עמוקים ופעילים, המאופיינים ברמת ריכוזיות נמוכה.

נכסי רמה 2 (מורכבים מנכסי רמה 2 ונכסי רמה 2). נכסים אלו יכולים להיכלל במלאי הנכסים הנזילים באיכות גבוהה בתנאי שיהיו לא יותר מ-40% מהמלאי הכולל לאחר הפעלת מקדמי ביטחון.

נכסי רמה 2א כוללים ניירות ערך סחירים המייצגים חובות של ריבונות, בנקים מרכזיים, ישויות סקטור ציבורי או בנקים רב-צדדיים לפיתוח ומכשירי חוב קונצרניים אשר מקיימים מספר תנאים בהתאם להוראת נב"ת 221.

נכסי רמה 2ב כוללים מכשירי חוב קונצרניים (לרבות ניירות מסחריים) העונים על התנאים המוגדרים בנב"ת 221 בכפוף למקדם ביטחון של 50%.

מרבית יתרות הנזילות של הבנק הינם בש"ח, זאת בהתאמה לנכפי הפעילות הגדולים במטבע זה. לבנק יכולת גיוס מוכחת בש"ח וכן, נגישות גבוהה לשוק ההון המקומי אשר מאפשרים גמישות רבה בגיוס מקורות והתאמה של רמות נזילות בהתאם להתפתחות העסקית של הבנק.

יתרות הנזילות הנקובות במט"ח הינם פיקדונות אשר מופקדים בבנקים מסחריים, בבנק ישראל ובניירות ערך ממשלתיים.

הנכסים הנזילים של הבנק כוללים בעיקר פיקדונות בבנקים ומזומנים.

הבנק שומר על שיעור אג"ח ממשלתי גבוה מסך תיק הנוסטרו. הסתמכות זו, על אגרות חוב ממשלתיות, מבטיחה לבנק יכולת נזילות נאותה, גם במקרה של לחצי נזילות בסביבה העסקית. גם גודלו האבסולוטי של התיק ופיזורו באג"ח שונות מאפשר, ברמת ודאות גבוהה, לממשו מבלי להשפיע השפעה חריגה על המחירים בשווקים.

ב. סיכון מימון

מקורות המימון של המערכת הבנקאית בשקלים ובמטבע חוץ הם בעיקר פיקדונות ממשקי בית, מחברות, מגופים מוסדיים, מבנקים בארץ ובחוץ לארץ ומגיוס חוב סחיר בשוק ההון. המקורות כוללים בין השאר פיקדונות בכל מגזרי ההצמדה, הנושאים ריבית קבועה או משתנה, ומופקדים לתקופות שונות. כאמור לעיל, הבנק קבע מדיניות של הרחבת גיוס המקורות, תוך שמירת משקל המקורות ממשקי בית מסה"כ פיקדונות הציבור, ושמירה על יכולת גיוס המקורות מלקוחות מוסדיים. גיוס פיקדונות לזמן ארוך נעשה בהתייחס להיקף ביצועי אשראי חדש לזמן ארוך. בנוסף, הבנק, באמצעות החברה הבת ירושלים מימון והנפקות, מגייס אג"ח על פי צרכי הגיוס של הבנק וכתבי התחייבות נדחים על פי צרכי ההון שלו.

לבנק יכולת לבצע עסקאות REPO וכן, לקבל הלוואה Overnight מבנק ישראל במקרי חירום כנגד שעבוד אג"ח. כמו כן, הבנק יכול דרך עסקאות SWAP להעביר נזילות ממט"ח לשקלים ולהיפך. הבנק מעריך באופן שוטף את יכולת ההישענות שלו על כל מקור מימון ופועל בהתאם להערכות אלו.

גילוי על נכסים משועבדים (ENC)

טבלה מספר 39 – גילוי על נכסים משועבדים (ENC)

ליום 31 בדצמבר 2025				
סך הכל	נכסים לא משועבדים	נכסים המשמשים כביטחון לבנק מרכזי	נכסים משועבדים	
במיליוני ש"ח				
4,404.5	4,352.5	-	52.0	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,935.4	1,850.1	45.1	40.3	ניירות ערך
1,469.0	1,383.7	45.1	40.3	מזה: אגרות חוב של ממשלת ישראל
69.1	69.1	-	-	מזה: אגרות חוב של ממשלות זרות
64.0	64.0	-	-	מזה: אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
-	-	-	-	מזה: אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
190.6	190.6	-	-	מזה: אגרות חוב של אחרים בישראל
-	-	-	-	מזה: אגרות חוב של אחרים זרים
-	-	-	-	מזה: אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
142.7	142.7	-	-	מזה: קרנות ומניות
-	-	-	-	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
16,165.7	16,165.7	-	-	אשראי לציבור
595.0	595.0	-	-	אחרים
23,100.6	22,963.2	45.1	92.3	סך כל הנכסים

טבלה מספר 39 – גילוי על נכסים משועבדים (ENC) (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2024				
סך הכל	נכסים לא משועבדים	נכסים המשמשים כביטחון לבנק מרכזי	נכסים משועבדים	
במיליוני ש"ח				
5,056.0	5,018.7	-	37.3	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,322.4	1,226.8	42.8	52.8	ניירות ערך
918.9	823.3	42.8	52.8	מזה: אגרות חוב של ממשלת ישראל
80.3	80.3	-	-	מזה: אגרות חוב של ממשלות זרות
71.1	71.1	-	-	מזה: אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
-	-	-	-	מזה: אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
156.2	156.2	-	-	מזה: אגרות חוב של אחרים בישראל
-	-	-	-	מזה: אגרות חוב של אחרים זרים
-	-	-	-	מזה: אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
95.9	95.9	-	-	מזה: קרנות ומניות
-	-	-	-	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
15,440.1	15,440.1	-	-	אשראי לציבור
536.6	536.6	-	-	אחרים
22,355.1	22,222.3	42.8	90.1	סך כל הנכסים

טבלה מספר 40 - סוגי פיקדונות לפי סוג המפקיד על בסיס מאוחד:

	ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 31 בדצמבר 2025	
	במליוני ש"ח		
			בישראל
			לפי דרישה:
	1,889.7	1,668.7	אינם נושאי ריבית
	534.2	512.8	נושאים ריבית
	2,423.9	2,181.5	סך הכל לפי דרישה
	15,362.5	16,068.6	לזמן קצוב
	17,786.4	18,250.1	סך הכל פיקדונות הציבור
			מזה:
	13,979.5	14,213.6	פיקדונות של אנשים פרטיים
	1,958.1	2,484.3	פיקדונות של אנשים מוסדיים
	1,848.8	1,552.2	פיקדונות של תאגידים ואחרים

ע"פ ביאור 18 "פיקדונות הציבור", נכון ליום 31 בדצמבר, 2025, כ-29% מסך יתרות פיקדונות הציבור לזמן קצוב הם פיקדונות עם אופציה למשיכה מוקדמת (זמינים למשיכה) בהתראה של 7/35/60 ימים.

טבלה מספר 41 - פיקדונות הציבור לפי גודל על בסיס מאוחד:

	ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 31 בדצמבר 2025	
	במליוני ש"ח		
			תקרת הפיקדון במיליוני ש"ח
	8,648.8	8,462.7	עד 1
	5,716.9	5,661.8	מעל 1 עד 10
	1,621.9	1,465.5	מעל 10 עד 100
	986.0	1,969.5	מעל 100 עד 500
	812.8	690.6	מעל 500 עד 1000
	17,786.4	18,250.1	סך הכל

חלק 8- סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים, מערכות, או אירועים חיצוניים. הגדרת הסיכון התפעולי כוללת סיכונים משפטיים וכן סיכונים מעילות והונאות אך היא אינה כוללת סיכונים אסטרטגיים או סיכונים מוניטין.

להתממשות אירוע של סיכון תפעולי יש פוטנציאל לגרום לבנק נזק משמעותי ובמקרים קיצוניים לפגוע ביכולתו של הבנק לעמוד ביעדיו העסקיים. יתר על כן, יש לו פוטנציאל לגרום להתממשות של סיכונים אחרים, ובפרט, להתממשות של סיכון מוניטין של הבנק, שהוא לכשעצמו, יכול לפגוע בערך יעדי הבנק, ולעורר סיכונים אחרים, במיוחד, סיכון הנזילות.

ראיית הבנק לגבי הגדרת הסיכון התפעולי היא רחבה וכוללת שורה של סיכונים ממשפחת הבקרה הפנימית, ביניהם: מיקור חוץ, איסור הלבנת הון, ציות, מעילות והונאות, המשכיות עסקית, טכנולוגי, אבטחת מידע וסייבר ועוד, והוא נמצא במהלך לביצוע אינטגרציה בכלי ההערכה, בין סיכונים אלה, במטרה ליצור מפת סיכונים אחת אינטגרטיבית בכל גורמי הסיכון, עם דגש על מוקדי סיכון פוטנציאליים.

סיכונים תפעוליים גלומים בכל תהליכי העבודה בארגון, בשל מגוון הפעילויות שבו, בהיות ארגון בעל נכסים, מפעיל מערכות מידע, מקיים קשר עם לקוחות, לרבות במסגרת פעילותו בכרטיסים נטענים, העסקת עובדים והסכמים מול ספקים.

המרכיבים המהותיים הנדרשים למסגרת עבודה אפקטיבית של ניהול סיכונים תפעוליים להפחתת נזקים הם:

- אסטרטגיות ברורות.
- פיקוח ע"י הדירקטוריון וההנהלה הבכירה.
- תרבות ארגונית מכוונת סיכונים תפעוליים.
- תרבות בקרה פנימית לרבות תחומי אחריות ברורים והפרדת תפקידים.
- דיווח פנימי אפקטיבי.
- תכניות להמשכיות עסקית.
- ביטוח הבנק ונכסיו.

בלב ניהול הסיכונים התפעוליים עומד התהליך המתמשך של זיהוי, הערכה, מדידה, ניטור, דיווח ובקרה/הפחתה של הסיכונים. תהליך זה מיושם עבור כל המוצרים, הפעילויות, המערכות והתהליכים. בתוך כך, מנהל הבנק גם סיכונים מיקור חוץ, כלומר, הסיכונים הנובעים השימוש בצד שלישי לביצוע פעילות עבור הבנק. במהלך השנה האחרונה, המשיך הבנק לשדרג את מסגרת הטיפול שלו בסיכון התפעולי ובסיכונים בקרה פנימית נוספים במגוון אופנים שהבולטים בהם:

- א. ראייה רחבה, כאמור לעיל, של הסיכון התפעולי, עם דגש על מניעת מעילות והונאות. מדיניות הבנק למניעת מעילות והונאות עודכנה, בהתאם לעקרונות וציפיות בנק ישראל לטיפול בסיכון זה, כאשר היא קובעת את השיטות למיפוי והערכת הסיכון, את תאבון הסיכון, הכלים העומדים לרשות הבנק לטיפול בסיכון כולל שיטות לניטור אנומליות וחוקים עסקיים, קווי ההגנה והפורומים התומכים בניהול הסיכון, האמצעים והשיטות לטיפול בסיכון ומזעורו ודרכי הטיפול באירוע או בפוטנציאל אירוע. הבנק מתייחס לסיכון זה כסיכון ספציפי ופועל בכל הכלים העומדים לרשותו למזעור הסיכון. הבנק הקים מוקד לטיפול במעילות והונאות שמרכז את ההתרעות המגיעות מחוקי ניטור האנומליות שנקבעו.
- ב. שדרוג שוטף של התהליך לניהול מוצר חדש בבנק או שעודכן באופן מהותי על מנת לוודא כי טרם הפעלת מוצרים, פעילויות, מערכות ותהליכים חדשים, מופו מכלול סיכונים הבקרה הגלומים בהם יהיו נתונים לתהליך הערכה של מסלול הסיכונים לפי צ'ק ליסט סדור.
- ג. תהליך ארגוני להטמעת תהליכים להפקת לקחים ולמידה מאירועים.

ממשל תאגידי לניהול הסיכון התפעולי

האחריות המרכזית לניהול הסיכונים התפעוליים מוטלת על הנהלות החטיבות ויחידות הבנק (Risk Owners), יחד עם זאת, כל עובד בארגון מודע באופן תמידי למידת אחריותו לזיהוי סיכונים ולביצוע הבקרות הדרושות.

יצירת תרבות ארגונית המדגישה את חשיבות ניהול הסיכון התפעולי תוך הטמעת סטנדרטים גבוהים של התנהגות אתית, הכרחית לצורך ניהול אפקטיבי של הסיכון התפעולי ובפרט, למניעת מעילות והונאות. הדירקטוריון וההנהלה הבכירה מעורבים באופן פעיל בפיקוח על מסגרת תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים ומניעת מעילות והונאות.

הדירקטוריון הבנק אחראי להתוות את העקרונות לטיפול בסיכון התפעולי במסגרת מסמך המדיניות, ולוודא כי ליחידות האחראיות לטיפול בסיכון יש משאבים מספקים

כדי להבטיח קיומה של תרבות ומסגרת טיפול נאותה בסיכון, הכולל מגוון שיטות לניהול ומזעור הסיכון, בהתאם למה שנקבע במסמך המדיניות. הדירקטוריון יקבל דיווח על אירועי כשל מהותיים ודיווח תקופתי במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני על התפתחות הטיפול בסיכון, תוצאות של תהליכי הפקת לקחים והעמידה בתאבון הסיכון שנקבע. הדירקטוריון יודא כי בגין כל מוצר חדש/פעילות חדשה או שעודכנה באופן מהותי, בוצעה הערכה לפרופיל הסיכון התפעולי הגלום בו. באופן דומה, וכאמור לעיל, קבע דירקטוריון הבנק מסמך מדיניות ייעודי למניעת מעילות והונאות.

הנהלת הבנק אחראית ליישום מדיניות הבנק לטיפול בסיכון התפעולי, ומקיימת מעקב שוטף אחר גורמי הסיכון התפעולי, ניטורם ובקרתם. אחת לשנה מתקיים דיון לאישור ותיקוף מדיניות ניהול הסיכון התפעולי. הנהלת הבנק מקיימת בנוסף דיון רבעוני או מקבלת דיווח בהתאם לצורך, בנושאים הבאים: דיון באירועי הפסד בגין כשל תפעולי שהתרחשו במהלך תקופת הדיווח, שינויים במפת הסיכונים התפעוליים של הבנק, סקירת הסיכונים תוך דגש על מוקדי סיכון, סיכונים במוצרים ומערכות חדשות. באופן דומה, הוסדרו הדיווחים, כולל דיווחי סטאטוס בנוגע למעילות והונאות.

פורום הנהלה לניהול סיכונים תפעוליים בראשות המנכ"ל, דן במדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים של הבנק לפני הגשתה להנהלה ולדירקטוריון, באישור מוצרים ותהליכים חדשים מהותיים, באישור נוהלי עבודה רלוונטיים הנוגעים לסיכון התפעולי, במעקב אחר יישום ממצאי ביקורת בסיכונים בקרה פנימית שונים, בפרופיל הסיכון, תאבון הסיכון, באופן ובאיכות ניהול הסיכונים והבקרות. הפורום יתכנס אחת לרבעון או במידת הצורך בתכיפות מידית.

שלושת קווי הגנה בתחום ניהול הסיכונים התפעוליים הינם:

קו ההגנה הראשון - הנהלת היחידות העסקיות, אשר אחראיות לניהול הסיכונים המובנים במוצרים, בפעילויות, בתהליכים ובמערכות הנתונות לאחיותם: **מנהלת חטיבת המשאבים וחדשנות טכנולוגית** - במסגרת תפקידה אחראית בנוסף לניהול הסיכונים התפעוליים במחלקות ויחידות הבנק שתחת ניהולו, לניהול סיכונים טכנולוגית המידע והגנת הסייבר, מיקור חוץ, הגנת פרטיות והמשכיות עסקית.

מערך עורפי - המערך העורפי אחראי על ביצוע פעולות בנקאיות משלימות לפעילות הסניפים כגון, בחינת תיקי משכנתאות לפני אישורן או בכקרה לאחר אישורן, טיפול במשכנתאות לאורך חייהן כולל סילוקן, טיפול בפעילויות אחוריות בכרטיסי אשראי וכן, כל הפעילות המשלימה בעו"ש, עיקולים ופעילות בנקאית אחרת. **יחידת הבקרה וקציני הפיקוח בחטיבת הקמעונאית** - אחראית לביצוע בקרות על פעילות החטיבה הקמעונאית בנושאי סיכון תפעולי, ציות ונושאי בקרה פנימית נוספים.

קו ההגנה השני -

המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים בחטיבת ניהול סיכונים - מנהלת היחידה משמשת כמנהלת הסיכונים התפעוליים (לרבות, סיכונים מעילות והונאות) ובמסגרת זו היא אחראית ליישום מדיניות הבנק ולגיבוש מסגרת עבודה כוללת לניהול סיכון זה ואישורה במוסדות הבנק, מסגרת זו כוללת: תכנון, ביצוע ועדכון של מתודולוגיה לניהול הסיכונים התפעוליים, ביצוע סקרי סיכונים תפעוליים אינטגרטיביים, לרבות סקרי מעילות והונאות, הגדרת תהליכי הדיווח לגורמי הניהול השונים, אתגור אופן ניהול הסיכונים התפעוליים ביחידות הבנק ומעקב אחר ביצוע תכניות להפחתת הסיכון, לרבות אתגור אופן ניהול סיכונים המשכיות עסקית, הגנת הסייבר ובטחות מידע וטכנולוגית המידע, הנחייה מקצועית של הגורמים השונים, הדרכות, מינוי רפרנטים חטיבתיים לניהול סיכונים תפעוליים והנחייתם, קבלת דיווחים על אירועי כשל ושותפות בתהליכי הפקת לקחים עבור אירועי כשל מהותיים ורוחביים, וכן, שמירה על מסגרת הדיווח על פרופיל הסיכון התפעולי והתפתחותו לדירקטוריון ולהנהלה. בנוסף, אחראית המחלקה לריכוז הטיפול במוצר חדש, טרום קבלת אישור להפעלתו, קרי, הערכת פרופיל הסיכון התפעולי וסיכונים בקרה פנימית הרלבנטיים למוצר החדש. מסמך המדיניות לניהול סיכונים תפעוליים, בקרה פנימית וחוסן תפעולי עודכן, בהתאם לתיקון האחרון שפרסמה וועדת באזל במרץ 2021. כך, על פי הגישה של באזל, ובהתאמה במסמך המדיניות, עודכנו ההוראות שצפויות להיכנס לתוקף: ניהול הסיכונים התפעוליים (הוראה 350) וניהול החוסן התפעולי (הוראה A350) משולבות ומתייחסות למכלול סיכונים הבקרה הפנימית, כדי להבטיח ראייה משולבת של סיכונים אלה (ביניהם, סיכון טכנולוגיית המידע, סייבר, המשכיות עסקית, מיקור חוץ).

רפרנט חטיבתי לסיכון תפעולי

רפרנט חטיבתי לסיכונים תפעוליים ממונה בכל חטיבה. הוא אחראי להטמיע ולשפר את ניהול הסיכון התפעולי בחטיבתו והוא כפוף מקצועית בנושא זה למנהל הסיכונים התפעוליים. תפקידיו הם: סיוע בהכנת תכנית עבודה שנתית לניהול הסיכון התפעולי לרבות תכנית להפחתת הסיכונים התפעוליים הקיימים בפעילות החטיבה ופיקוח על יישום התוכנית לפי הלו"ז, זיהוי והערכה של הסיכונים והבקרות בתהליכים עסקיים ותפעוליים מהותיים חדשים בחטיבה, שמירה על עדכניות מפת הסיכונים התפעוליים של החטיבה, דיווח על אירועי הפסד וכמעט הפסד למאגר האירועים של הבנק, הנעת תהליך מובנה של הפקת לקחים בגין אירועים, דיווח סטטוס תקופתי למנהל החטיבה בנושאים - חשיפות עיקריות, ביצוע תכנית הפחתה, אירועים שהיו.

קו ההגנה השלישי – הביקורת הפנימית, המבצעת ביקורות על הסיכון התפעולי ומערך הבקרה הפנימי של הבנק על פי תכנית עבודה מבוססת סיכונים, וכן, בוחנת את אפקטיביות הבקרה הפנימית.

קיימות פונקציות נוספות, הממלאות תפקיד בניהול הסיכונים התפעולי. פונקציות אילו הכוללות, בין היתר- את הייעוץ המשפטי, חטיבת הכספים, קצין ציוד, מנהל הגנת הסייבר ואבטחת מידע, מנהל טכנולוגיית המידע, מנהל המשכיות עסקית-אחראיות לניהול הסיכון התפעולי בתחומן, וזאת תוך תיאום ושיתוף פעולה עם החטיבה לניהול סיכונים, היחידה לניהול סיכונים תפעוליים.

ביטוח

הביטוח מהווה אחד מהכלים להפחתת החשיפות לסיכונים תפעוליים. בנק ירושלים רוכש כיסויים ביטוחיים כנגד סיכונים בהתחשב בין השאר בגורמים הבאים:

- מיפוי סיכונים תפעוליים מהותיים – שכיחות אירועים וזיהוי סוגי סיכונים.
- הערכת הסתברות להתרחשות הסיכון, גודל הסיכון וניתוח השלכות למקרה ויתרחש.
- עלות הביטוחים, ביטוח עצמי / ההשתתפות העצמית.
- היקף הכיסוי הביטוחי.
- דרוג הגופים המבטחים.
- השוואת היקף הכיסוי למקובל בבנקים דומים בעולם.

הבנק רוכש מידי שנה ביטוח נושאי ואחריות מקצועית, ביטוח נכסים (ביטוח אלמנטרי רכוש וצד ג') וביטוח סייבר. פוליסת הביטוח למוסדות בנקאיים BBB אותה רוכש הבנק, נועדה להגן על הסיכונים הנובעים מאופי הפעילות של הבנק, וכוללת מגוון כיסויים ייחודיים, להלן העיקריים בהם: סיכוי הונאה חיצונית ופנימית (מעילה), מקרי גניבת כספים ורכוש יקר, נזק פיננסי כתוצאה מזיוף מסמכים כגון: שיקים, שטרי חליפין, אישורי הפקדה, מכתבי אשראי, מכתבי ערבות, שטרי משכנתא ועוד, נזקים כתוצאה מפשעי מחשב רבות חדירה של גורם עוין למערכות המחשב של הבנק, נזקים לנכסים פיסיים. נזקים פיננסיים שנגרמים ללקוחות או צד שלישי עקב כשל חומרה או תוכנה. בשנים האחרונות רוכש הבנק ביטוח סייבר אשר מקנה כיסוי ביטוחי מורחב לנזקים בגין פשעי מחשב ולכשלים בתחום הטכנולוגי. הכיסוי מתבסס על הערכות הבנק לפוטנציאל הנזק, בהתאם לתרחישי הקיצון שהוא מבצע.

סיכון המשכיות עסקית

ניהול המשכיות עסקית מהווה מרכיב משמעותי בניהול הסיכון התפעולי. זוהי מסגרת עבודה מקיפה הכוללת מדיניות, נהלי עבודה בתחומי התשתית, ממשל תאגידי וניהול הסיכונים שתכליתם להבטיח הספקת שירותים בנקאיים מרכזיים חרף התמשותם של אירועים הגורמים לשיבושים תפעוליים חמורים במערכותיהם ובפעילותם. מחלקת תכנון שיטות ובקרה בחטיבת המשאבים וחדשנות טכנולוגית אחראית על בניית מסגרת העבודה הכוללת להמשכיות עסקית בבנק ויישומה. מנהלת היחידה משמשת כמנהלת המשכיות עסקית של הבנק. המחלקה מהווה קו הגנה ראשון.

הפעילות בנושא מתבצעת על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 355 של בנק ישראל – ניהול המשכיות עסקית. הפעילות כוללת, בין השאר, עדכון שוטף של נהלי עבודה בשעת חירום, ווידוא הקמת ואחזקת מערכות גיבוי לשם הבטחת המשכיות עסקית של הבנק, בצוע תרגולים לפעילות הבנק במצב חירום. הבנק מתחזק אתר DR (אתר גיבוי/חליפי) – המהווה אתר מחשב משני אותו ניתן להפעיל בטווח זמן קצר במידה ומתמשש אירוע קיצוני שלא מאפשר שימוש באתר המחשב הראשי. הבנק נדרש לשמור על רציפות מתן שירות ותפקוד, ומקדיש תשומת לב גבוהה לניהול סיכון המשכיות עסקית מול ספקים אשר עובדים עם הבנק. הבנק ממשיך לשדרג את יכולות ההמשכיות העסקית שלו לנוכח תרחישי ייחוס בהם תרחיש מלחמה ותרחיש רעידת אדמה, ובהתאם לדרישות בנק ישראל. תכנית ההמשכיות העסקית של הבנק קבעה מבנה ארגוני בחרום ואת הפעולות שיש לבצע בהתאם להתפתחות האירועים, בעיקר בכל הקשור להערכת הסיכון בעת אירוע. הבנק מקפיד לתרגל את התכנית שלו בהתאם לתכנית תרגיל סדורה.

דגש נוסף משמעותי ניתן לניהול ולחיזוק חוסן המשאב האנושי ולתמיכה בעובדים.

סיכוני טכנולוגיית המידע

טכנולוגיית המידע הינה מרכיב מרכזי בתפעול ובניהול התקין של הבנק לאור היותו של המידע, על כל היבטיו והשלכותיו בעל השפעה מכרעת על יציבותו והתפתחותו. סיכוני טכנולוגיית המידע חלים על תפעול מערכות מידע בייצור, תהליכי טכנולוגיית מידע רחביים ופעילויות חדשות (פרויקטים ומערכות). מנהל טכנולוגיית המידע - מנהלת חטיבת המשאבים וחדשנות טכנולוגית מוגדרת כמנהל טכנולוגיית המידע של הבנק. אגף מערכות מידע מהווה קו הגנה ראשון בתהליך ניהול סיכוני טכנולוגיית המידע. בקרת הסיכון מתבצעת בחטיבת ניהול סיכונים המשמשת כקו שני לפעילות. הבנק מינה בקר סיכון ייעודי הפועל בקו הראשון (בחטיבת המשאבים והטכנולוגיה), ופועל בתיאום מקצועי עם חטיבת הסיכונים. ניהול סיכוני טכנולוגיית המידע מתבצע בהתאם לעקרונות וכללי ניהול הסיכון התפעולי מתוקף הוראות בנק ישראל ובהתאם למדיניות הבנק, הערכת סיכונים של מערך טכנולוגיית המידע מתבצעת ע"י אגף מחשוב. הערכה זו מתייחסת למכלול הסיכונים הפוטנציאליים הקשורים בניהול מערך טכנולוגיית המידע, לרבות: משתמשי המערכות הפנימיים והחיצוניים, סביבת המערכות, פעילות המערכות והשלכותיה על עסקי הבנק, רגישות המידע ומיקור חוץ. טרם יישום מערכות וטכנולוגיות חדשות מתבצעת הערכת סיכונים מקיפה. הבנק נמצא בתהליך יישום תחת בקרה של קווי ההגנה והפיקוח שנקבעו בבנק, כולל ההנהלה, הדירקטוריון וועדותיו. העקרונות לטיפול בסיכוני טכנולוגיית המידע עוגנו במסמך מדיניות ייעודי. הבנק השלים את סקר המערכות. תוצאות הסקר ישולבו במפת הסיכונים הכוללת של הבנק. לאחר הודעה של הספק על סיום התמיכה במערכת בנקוור, הוטנה בבנק פרויקט לקליטת המערכת שמהווה מערכת ליבה של הבנק. פרויקט זה, שצפוי להסתיים עד סוף שנת 2026, הינו בעל משמעות גדולה לבנק הן בהיבטים עסקיים והן בהיבטים טכנולוגיים, וככזה, הינו מנהל תחת ממשל תאגידי הדוק, תוכנית עבודה סדורה ובמיקוד המנכ"ל.

סיכון סייבר ואבטחת מידע

בשנים האחרונות התרבו סיכוני סייבר בארץ ובעולם והבנק משקיע משאבים רבים להגנת משאבי הבנק מפני סיכונים אלה ופועל עפ"י הנחיות בנק ישראל תוך סיוע של יועצים חיצוניים, חברות מודיעין וכדומה. הסיכון מנהל בקו ראשון ביחידת הגנת הסייבר ואבטחת מידע, אשר פועלת על פי נהלים סדורים תוך שימוש במערכות מידע ייעודיות להפחתת הסיכון וניטורו. קימת הפרדת אנשי אבטחת מידע מאנשי התשתיות. הבנק פועל באופן תמידי להפחתת סיכוני סייבר ומשקיע משאבים רבים בתחום של הגנת הסייבר ואבטחת המידע החל מהטמעה של מוצרי אבטחת מידע, ביצוע בקרות, ביצוע סקרי סיכונים, סקרי אבטחה וחדירות ועוד. כל מוצר חדש או שינוי בתהליך/ פעילות/ מוצר קיים עובר בדיקות מקיפות של אבטחת מידע טרם יישומו. הבנק מודע לעלייה המתמשכת ברמת איום הסייבר וממשיך להשקיע המשאבים הנדרשים במסגרת תהליך רציף של שדרוג הטיפול בסיכון, לנוכח העלייה ברמתו ובפוטנציאל הפגיעה שלו בשנים האחרונות. רמת הסיכון בגין סיכון זה מוגדרת בטבלת גרמי הסיכון ברמה "בינונית גבוהה". רמה זו משקפת את הבנת הבנק לגבי חומרת איומי הסייבר ועל אף הרמה הגבוהה של איכות ניהול הסיכון. מפרוץ המלחמה, חדר ניטור סייבר פועל לפי העקרונות שנקבעו לניטור, מבוצע עדכון מול יחידת הסייבר הפיקוחית וגורמים לאומיים כולל מערך הסייבר לגבי אירועים מיוחדים, ומבוצעות פעולות להגברת המודעות. הבנק ממשיך לשמור על רמה גבוהה של ניטור ובקרה על סיכון זה, לנוכח פוטנציאל הסיכון והשפעתו על פעילות הבנק והעלייה ברמת הסיכון. אגף הסייבר נמצא במוכנות גבוהה לחסימת אירועי מניעת שירות (DDOS) לנוכח העלייה בתקיפות אלה. האגף התמודד עם איום זה, עד כה, בהצלחה. בנוסף, אגף הסייבר שם דגש על מודעות עובדים: ביניהם, הפצת ידיעות לעובדי הבנק באמצעות הדוא"ל וקבוצת ה-Facebook, הרחבה וטיוב של חוקי הניטור בדגש על גישה מרחוק לרשת ולמערכות הבנק (לצד הניטור הקבוע בכל שעות היממה, כוננים נוספים זמינים 24/7 לטיפול בהתרעות ואירועים), קשר רציף עם הפיקוח על הבנקים, מערך הסייבר הלאומי וה-Cert (צוות חירום לטיפול באירועי מחשב, Computer Emergency Response Team) הפיננסי. ניהול ובקרת סיכון הסייבר מתבססים, בין היתר, על ניתוח תרחישי ייחוס ומתודולוגיה סדורה לקביעת רמת הבקרות. הבנק מקפיד לתרגל באופן סדיר את היערכותו לאירוע סייבר באמצעות תרגילים המשלבים בין אירוע סייבר ואירועי נזילות, הבוחנים את תכניות החירום של הבנק. אגף הסייבר של הבנק, הפועל בחטיבת המשאבים והטכנולוגיה, אחראי לגיבוש מדיניות השימוש בענן, לפי נוהל בנקאי תקין 362 של בנק ישראל, ולביצוע סקרים בחצרות ספקי הבנק, ככל שמיפוי פעילות הספק מחייב זאת, ובהתאם לנוהל בנקאי תקין 359A של בנק ישראל ומדיניות הבנק לטיפול במוצר חדש/פעילות חדשה או שעודכנה באופן מהותי. לאגף הסייבר ממשק ישיר עם יחידת הגנת הפרטיות של הבנק (הפועלת באגף), על מנת להבטיח חסינות מערכות הבנק ומאגרי המידע שהוגדרו והוא שותף, בתיאום עם חטיבת הסיכונים, לתהליכים לשדרוג יכולות הניטור של הבנק לטיפול באנומליות היכולות להעיד על פוטנציאל למעילות והונאות.

הבנק הטמיע מתודולוגיה לניטור סיכון הסייבר במגוון גורמי ומדדי סיכון. מתודולוגיה זו מאפשרת הסתכלות כוללת ורחבה על היבטי ניהול סיכון הסייבר ואבטחת מידע בבנק, ומרחיבה את היבטי ניהול תיאבון הסיכון, לנושאים נוספים, כגון: ממשל תאגידי, תפעול ובקרה, תהליכי ניהול סיכונים, יכולת התמודדות בזמן אמת עם אירועי סייבר ואבטחת מידע.

מניעת מעילות והונאות

לבנק מדיניות ייעודית לטיפול בסיכון זה, שעקרונותיה נקבעו בהתאם לציפיות והנחיות בנק ישראל. המדיניות קובעת את העקרונות לטיפול בסיכון, הטיפול באירוע או פוטנציאל לאירוע, דרכי הדיווח, ניטור אנומליות באמצעות חוקים עסקיים ושיטות סטטיסטיות מתקדמות. בפרט, קובעת המדיניות את כל אמצעי המזעור הקיימים בבנק למניעת מעילות והונאות. הטיפול בסיכון מעילות והונאות משולב במפת הסיכונים הכוללת של הבנק. בשל התגברות אירועי הונאות במערכת הפיננסית ובהתאמה גם בבנק, נבנתה תכנית לניהול ומזעור הסיכון שכללה מהלכי הדרכה לבנקאים על אירועי הונאות ואירועים חריגים, תחקירים והגברת תדירות הבקורות.

מסמך המדיניות עודכן בהתאם לתיקון הוראה 351 שתכליתו להדגיש את החשיבות שנתן המחוקק לנושא הדיווח על מעילות עובדים ונושאי משרה והדרישה לקביעת קריטריונים כמותיים ואיכותיים לדיווח על מעילות עובדים ונושאי משרה.

הגנת הפרטיות

הבנק מיישם את חוק הגנת הפרטיות ותאבון הסיכון שלו לחריגה מהחוק הוא אפס. לשם כך מונה ממונה הגנת הפרטיות - פונקציה באגף הסייבר בחטיבת משאבים וחדשנות טכנולוגית. להלן תפקידי העיקריים של ממונה הגנת הפרטיות:

- ניהול, יישום, הטמעה, בקרה ואכיפה של כלל החקיקה והרגולציה הרלוונטית, מדיניות הבנק ונהלי הגנת הפרטיות לתחום הגנת הפרטיות בבנק ובחברות הבנות.
 - הגדרת מדיניות, תהליכים וביצוע בקורות לשם צמצום החשיפה מסיכונים הגנת הפרטיות ולמניעת נזקים כתוצאה מאירועי הפרת הפרטיות.
 - העלאת המודעות בבנק להגנת הפרטיות ולהתמודדות עם אירועי הפרת הפרטיות.
- מסגרת יישום חוק הגנת הפרטיות בבנק כוללת את ההיבטים הבאים:
- יישום מלא של כלל הוראות החקיקה והרגולציה החלה בתחום הגנת הפרטיות, כפי שיתקנו מעת לעת, לרבות היבטים רלוונטיים של חוקים הקשורים לתחום.
 - הטמעת תרבות ארגונית של שמירה על פרטיות לקוחות הבנק, עובדי וספקיו בתהליכי העבודה השוטפים.
 - 'עיצוב לפרטיות' (Privacy by Design) של מערכות המידע והתשתיות הטכנולוגיות בבנק על פי דרישות הגנת הפרטיות.
 - מינוי מנהלי מאגרי מידע, טיפול, רישום וניהול מאגרי המידע.
 - העלאת מודעות העובדים לתחום הגנת הפרטיות.
 - טיפול, צמצום ומניעת אירועי הפרת פרטיות בבנק וסיכונים הנובעים מהפרת הגנת הפרטיות.
 - הטמעה ויישום כללים לטיפול באירועים חריגים בתחום הגנת הפרטיות.

סיכון מודל

סיכון המודל הינו סיכון להשלכות שליליות כתוצאה מהחלטות המבוססות על תוצרי מודל שגויים או כתוצאה משימוש לא נאות בתוצרי המודל. התממשות הסיכון עלולה להוביל להפסדי כספי, החלטות עסקיות שגויות או לפגיעה במוניטין הבנק. ביום 21 באוגוסט, 2025 נכנסה לתוקפה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 369 בנושא ניהול אפקטיבי של סיכונים מודלים. במסגרת ההוראה נקבע שיש לנהל את סיכונים המודל בדומה לניהול סיכונים מסוגים אחרים, ובכלל זה זיהוי והערכת הסיכון, מעורבות שלושת קווי ההגנה, ובקרה וניהול הסיכון. בהתאם להוראה זו אושרה בבנק מדיניות לניהול סיכונים מודלים, הכוללת את המסגרת ותאבון הסיכון לניהול סיכונים המודל. כמו כן, קיימת תוכנית עבודה לצמצום סיכונים המודלים.

חלק 9 – סיכון סביבתי וסיכון אקלים

ביום 22 בנובמבר, 2020, אומצה על-ידי דירקטוריון הבנק לראשונה מדיניות ניהול סיכונים סביבתיים.

כחלק מהמדיניות, נקבעו שלושה עקרונות בבחינת הסיכון הסביבתי הפוטנציאלי במתן אשראי:

- סיווג ענפי – שקלול החשיפה לסיכון סביבתי פוטנציאלי, בהתאם לענף הרלוונטי;
- סיווג קבוצות הלזים – הבנק שואף להימנע ממתן אשראי ללקוחות אשר בפעילותם יכולים לחשוף את הבנק לסיכון סביבתי;
- סוג הבטוחה – הבנק שואף להימנע מהישענות על בטוחות המגלמות חשיפה לסיכון סביבתי.

כמו כן, כחלק מהמדיניות, הבנק סיגל לעצמו מדיניות הימנעות מחשיפה לסיכונים סביבתיים הבנויה משני שלבים:

- זיהוי הסיכון טרם ביצוע העסקה – הכולל וידוא המידע הנאסף;
- זיהוי הסיכון במהלך ניהול האשראי – במידה ונקבעו התניות לאשראי, על מנהלי האשראי לוודא עמידה בהתניות אלו לפני פתיחת שלב קרקע/בנייה לליווי הפרויקט/מתן אשראי.

במקרים בהם קיים חשש לחשיפה לסיכון סביבתי, הבנק בוחן את העסקה ושוקל את צעדיו לאור החשיפה, והוא איננו מבצע עסקאות ליווי או מיזמים עד אשר הנושא נבדק.

ביום 12 ביוני, 2023 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 345 בנושא "עקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים" אשר קובעת "עקרונות על" לניהול אפקטיבי של החשיפה לסיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים ולסיכונים סביבתיים אחרים. תחילת ההוראה ביום 12 ביוני, 2026. במסגרת היערכות הבנק ליישום ה"נב"ת, בוצע תהליך סדר לצורך ביצוע הערכה איכותנית של ההשפעה הפוטנציאלית של סיכון האקלים על כל סיכון פיננסי מסורתי רלוונטי. בהתאם להנחיות ה"נב"ת, הבנק ישלב את סיכון האקלים רק במסגרות ניהול הסיכון הרלוונטיות, בהן ההשפעה צפויה להיות משמעותית, ובהתאם לרמת המהותיות של הסיכון. בנוסף, הבנק ימשיך לעקוב אחר התפתחויות סיכונים האקלים, ויבצע התאמות בהחלטות שהתקבלו בהתאם להתפתחותו ההדרגתית של הסיכון. בהתאם להערכה האיכותנית שבוצעה, הבנק סבור כי בתחום האשראי לדיור עשויה להיות פגיעה ביציבות הפיננסית של לזים ספציפיים עקב סיכונים אקלים, וכן ירידה בשווי בטוחות בודדות או קבוצות בטוחות מרוכזות ובתחום האשראי העסקי עשויה להיות פגיעה מסוימת ביציבות הפיננסית של לזים ספציפיים עקב סיכונים אקלים שונים. עם זאת, עקב פרופיל וגודל תיק האשראי, המיקוד בתחום הנדל"ן והבניה, ומנגנוני השותפות בסיכון, החשיפה מוערכת ברמת נמוכה-בינונית.

סיכון רגלציה

הסיכון הרגולטורי הינו סיכון להפסד הנטבע מהוראות חקיקה או הוראות פיקוח חדשות, אשר גרמות לשינויים בסביבה העסקית של הבנק ובעקבותיהן נדרש הבנק לשנות התנהלות בנושא מסוים. שינויים אלו עלולים להשפיע על יכולתו של הבנק להציע שירותים בנקאיים מסוימים ללקוחותיו, או לחייבו לבצע השקעות טכנולוגיות ואחרות בעלות ניכרת.

בכל אחד מתחומי העסקים אותם מנהל הבנק והשירותים אותם הוא נותן ללקוחותיו, עשוי להתממש הסיכון הרגולטורי, כתוצאה מכל אחד מהגורמים השונים המפורטים להלן:

- פעילות הבנק כפופה לרגולציה רבה ולהנחיות הניתנות ע"י מספר גדול של רגולטורים שונים, הן בהיותו תאגיד בנקאי, הן בהיותו חברה ציבורית, חבר בורסה, או חברה בכלל ובהיותו מצוי תחת פיקוח הדוק של הפיקוח על הבנקים, רשות ני"ע, הרשות לאיסור הלבנת הון, ועוד.
- הסביבה הרגולטורית דינאמית, ונתונה לשינויים רבים.
- לבנק עלול להיווצר סיכון רגולטורי כתוצאה מגורמים חיצוניים אשר אינם תלויים בבנק, כגון: שינוי הוראות חוק, תקנות או הוראות פיקוח שונות, או פסיקה חדשנית של בית המשפט לפיה נדרש הבנק לפעול בנושא מסוים באופן שונה מהאופן בו נהג לפעול.
- מעצם אופיו של הסיכון הרגולטורי, כמתואר לעיל, קיימת לבנק חשיפה גבוהה להתממשותם של סיכונים רגולטוריים בתחומי פעילותו השונים. הבנק קבע תיאבון אפסי לסיכון רגולטורי. לצורך הקטנת חשיפת הבנק לסיכון רגולטורי, הבנק מלווה מקרוב את הליכי החקיקה והליכי התקנת ההוראות הרגולטוריות (במסגרת איגוד הבנקים, השתתפות בשיבות ועדות הכנסת, והשתתפות בוועדה לנהלים תקינים של בנק ישראל). לבנק מסמך מדיניות ייעודי לטיפול בסיכון רגולציה, וקיימים תהליכים המבטיחים כי רגולציה חדשה הופצה לגורמים הרלוונטיים בבנק, נותחה ונקבעו הדרכים לטפל בה בבנק. כמו כן, הוסדרו בקורות הציות או בקורות קו שני אחרות הנדרשות בנינה.

סיכון ציות

סיכון הציות הינו הסיכון שתוטל על התאגיד סנקציה חוקית או רגולטורית, קנס כספי, הפסד פיננסי מהותי או פגיעה במוניטין כתוצאה מכישלון שלו לציית למכלול הוראות החוק והרגולציה החלות על הבנק, או על נהלים הפנימיים.

ההוראות החלות על הבנק מחולקות למספר קבוצות עיקריות:

- הוראות חוק כלליות - הבנק הינו תאגיד הפועל בישראל וחלים עליו מגוון חוקים, לרבות דיני עבודה, הגבלים עסקיים ועוד.
- הוראות דיני תאגידיים - הבנק הינו תאגיד נסחר ובשל כך חלים עליו דיני החברות, חוק ני"ע והתקנות שתוקנו מכוחו ועוד.
- הוראות בנקאיות - הבנק הינו תאגיד בנקאי וככזה חלות עליו הוראות דין ייעודיות לרבות פקודת הבנקאות, חוק הבנקאות (רישוי), חוק הבנקאות (שירות ללקוח), הוראות הצו הבנקאי בנושא איסור הלבנת הון ומימון טרור הוראות המפקח על הבנקים וכן, הוראות דין זרות כגון, ה- FATCA ותקן ה- CRS.

הבנק מנהל את סיכוני הציות בהתאם לחלוקה הבאה:

- **הוראות צרכניות** - מכלול ההוראות המסדירות את הפעילות הבנקאית בישראל בכל הנוגע ליחסים שבין הבנק לבין הלקוח. הבנק העביר הוראות אחרות של בנק ישראל ורשויות אחרות (שאינן הוראות ליבה כהגדרתן בנבט 308), לקו ההגנה השני (פונקציית ניהול הסיכונים), האחראית כבר היום לביצוע בקרה על פעילות הקו הראשון במספר הוראות, וכן, ליצור מנגנון בהוראות אחרות (שאינן הוראות ליבה כהגדרתן בנבט 308) לפיו הסיכון מנהל על ידי הקו הראשון, תוך מעקב של יחידת הציות אחר היישום הנדרש והסדרת מנגנון דיווחים שוטף בין קו ההגנה הראשון לציות. יציין כי מעבר להוראות הצרכניות הבנק עוקב ומיישם את כלל הוראות החקיקה החלות עליו ורלבנטיות לפעילותו.
- **אכיפה מנהלית** - הוראות החקיקה בתחום ני"ע.
- **הוראות איסור הלבנת הון ומימון טרור** - ההוראות החלות על תאגידיים בנקאיים שעניינן מניעת הלבנת הון ומימון טרור, לרבות, הוראות בתחום ה- FATCA, CRS והסיכונים הכרוכים בהתקשרות עם גורמים מוכרזים ברשימת הסנקציות הבינלאומיות. הבנק הגביר את הניטור על הסיכון הנטבע מהסנקציות הבינלאומיות, בגין העימות בין רוסיה ואוקראינה והסנקציות שהוטלו על רוסיה. הבנק פועל בעניין זה בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים.

הבנק מבצע פעילויות עסקיות שונות היוצרות סיכונים ציבוריים, שעיקריהן מפורטות להלן:

- **פעילות הבנק במימון שוק הנדל"ן:** הבנק מעניק הלוואות לדיור (משכנתאות) מזה שנים רבות, וכן נותן ליווי פרויקטים לבנייה, מימון נדל"ן מסחרי ואשראי עסקי. סיכונים הציבוריים הגלומים בפעילויות אלה הינם בעיקר בתחום ההוראות הצרכניות הנוגעות להלוואות לדיור.
- **פעילות קמעונאית:** חשבונות עו"ש, אשראי צרכני ופיקדונות. פעילות זו גדלה בשנים האחרונות כחלק מיישום התכנית האסטרטגית של הבנק.

סיכונים הציבוריים הגלומים בפעילויות אלה הינם בעיקר בתחומים הבאים:

- תחום ההוראות הצרכניות.
- פעילות חוצת גבולות של לקוחות (CROSS BORDER) לרבות הסיכון של סיוע ללקוח להעלים מיסים (TAX EVASION).
- חובות הדיווח שנקבעו ע"י ה-OECD (CRS) וה-IRS (FATCA).
- סיכון ההוגנות (conduct) - סיכון העלול להתמש כתוצאה מהתנהלות בלתי הוגנת של הבנק או עובדיו כלפי לקוחות ובעלי עניין נוספים (ספקים, עובדים, וכד'), ניצול לרעה של מעמד הבנק אל מול לקוחותיו או בעלי העניין, או כשל בשמירה על יושרת השוק (MARKET INTEGRITY).
- היבטי איסור הלבנת הון ומימון טרור על פי חוק איסור הלבנת הון וחוק המאבק בטרור.
- חשבונות המנוהלים ע"י מיופי כוח, לרבות עורכי דין (חשבונות נאמנות).
- **פעילות בניירות ערך:** פעילות בניירות ערך מחולקת ליעוץ ורכישת ני"ע עבור לקוחות פרטיים בארץ ובחו"ל, ומסחר עבור לקוחות קמעונאיים, כשירים ומוסדיים כאשר עיקר הפעילות הינה ללקוחות באמצעות:

- **מסחר עצמאי-** הבנק מאפשר ללקוח המעוניין לסחור בני"ע באופן עצמאי לבצע זאת, הן באמצעות אפליקציית מסחר/ אתר מסחר או באמצעות העברת הוראות ליועצי השקעות/ חדר המסחר.
- **יעוץ השקעות-** לבנק יועצי השקעות המפוזרים בסניפי הבנק ונותנים שירות אישי ומקצועי ללקוחות בכל סכום השקעה.
- **ניהול תיקים-** הבנק מאפשר ללקוח המעוניין בשירות זה לנהל את חשבונות הבנק.

כחלק מניהול סיכון הציבוריים מגובשת מדיניות לניהול הסיכון האמור, מבוצע מיפוי של סיכונים הציבוריים, מטופלים מקרים של הפרות ציבוריים, וכן, מתנהל פיקוח שוטף על יישום מכלול ההוראות החוק הנהלים והרגולציה החלים על הבנק. הבנק מקפיד על הפרדת בקורות ציבוריים בין הקו הראשון ליחידת הציבוריים. מתוך ראייה זו, הוקמה ביחידת הציבוריים יחידת בקרה ייעודית, הפועלת לשם ביצוע בקורות קו שני על פעילות הקו הראשון, מתוך ראייה של הבקורות המוטלות על ידי ועל פי מדיניות הסיכון של הבנק. בקורות הציבוריים של שני הקווים נקבעו, והם נמצאים בתהליך שוטף של בחינתם והתאמתם לצרכי פעילות הבנק ולדרישות בנק ישראל.

ניהול סיכון הציבוריים מיושם בהתאם להוראות הדין ונהל בנקאי תקין החלים על הבנק בהקשר זה.

על פי הוראות תקנות ה-FATCA, הבנק מינה Responsible Officer (RO) אשר אחראי על הטמעת התקנות בבנק, להוות איש הקשר מול רשויות המס ולתת הצהרות שונות בשם הבנק.

במרץ 2015 הוציא המפקח על הבנקים חוזר בנושא "ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות", CROSS BORDER. חוזר זה טומן בחובו חובות המוטלות על התאגיד הבנקאי בכל הנוגע לחובות המס של לקוחותיו. האחריות לניהול סיכונים ה-CROSS BORDER מוטלת על מנהל חטיבת ניהול סיכונים. כחלק מיישום ההוראה נבנתה מדיניות לניהול סיכון חוצת גבולות ונקבעו כללים לזיהוי לקוחות בעלי סיכון גבוה.

בעקבות פרסום חוק יעול הליכי אכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011, אומץ בבנק ירושלים מנגנון אכיפה מנהלית, אשר חוסה תחת דיני ניירות ערך. בהתאם לעקרונות שהותוו על-ידי רשות ניירות ערך, גיבש הבנק תוכנית אכיפה פנימית מקיפה אשר נועדה למזער את חשיפת הבנק לסיכון כי יוטלו על הבנק סנקציות כספיות או אחרות בגין אי ציות של הבנק ו/או עובדיו להוראות דיני ני"ע החלים עליו.

יחידת הציבוריים הגבירה בשנים האחרונות את הניטור אחר סיכון ההוגנות והשלימה הסדרה של תכנית למניעת הפלייה. הבנק מייחס חשיבות רבה לנושאים אלה, ומשכך - הוסדרו הכללים בקו הראשון, וכן, כלים ותהליכים שנקבעו על ידי יחידת הציבוריים לשם ניטור סיכונים אלה.

ניהול סיכונים הציבוריים בבנק מתבצע ע"י קצינת הציבוריים, הכפופה ישירות למנהל חטיבת הסיכונים. פעילות יחידת הציבוריים מתנהלת לפי תכנית עבודה סדורה, ודיווחים שוטפים על התקדמות הטיפול במשימות היחידה, מדווחות במסמך הסיכונים הרבעוני ובדו"ח החצי שנתי של קצינת הציבוריים. קצינת הציבוריים קובעת את ה-KPI לנושא ציבוריים הנלקח כמדד לצורך קביעת התגמול של מנהלי החטיבות השונות בבנק, בגין הפרות ציבוריים, ככל שהתקיימו.

חלק 11 - תגמול

לפירוט מדיניות תגמול לנושאי משרה, מדיניות תגמול לעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה, הגופים המפקחים על התגמול בבנק, תכנון ומבנה התהליכי התגמול, תיאור הדרכים בהן סיכונים קיימים ועתידיים מובאים בחשבון בתהליך התגמול והקשר בין ביצועים במהלך תקופת מדידת הביצועים לבין רמות התגמול, ראו ביאור 22 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2025.

לפרטים בדבר תוכנית תגמול למנכ"ל וליו"ר ראו ביאור 33 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2025

טבלה מספר 42 - תגמול שהוענק במהלך שנת הדיווח (REM1)

ליום 31 בדצמבר 2025 (מיליוני ₪)		סכום התגמול	
עובדים מרכזיים אחרים	נושאי משרה בכירה		
2	14	מספר עובדים	
1.65	19.7	סך תגמול קבוע (7+5+3)	
-	-	מזה: מבוסס מזומן	
-	-	מזה: נדחה	תגמול
-	-	מזה: מניות או מכשירים מבוססי מניות אחרים	קבוע
-	-	מזה: נדחה	
-	-	מזה: צורות אחרות	
-	-	מזה: נדחה	
2	10	מספר עובדים	
0.33	5.4	סך תגמול משתנה (15+13+11)	
-	-	מזה: מבוסס מזומן	
-	-	מזה: נדחה	תגמול
-	-	מזה: מניות או מכשירים מבוססי מניות אחרים	משתנה
-	-	מזה: נדחה	
-	-	מזה: צורות אחרות	
-	-	מזה: נדחה	
1.98	25.1	סך תגמול (2+10)	
ליום 31 בדצמבר 2024 (מיליוני ₪)		סכום התגמול	
עובדים מרכזיים אחרים	נושאי משרה בכירה		
2	12	מספר עובדים	
1.7	18.5	סך תגמול קבוע (7+5+3)	
-	-	מזה: מבוסס מזומן	
-	-	מזה: נדחה	תגמול
-	-	מזה: מניות או מכשירים מבוססי מניות אחרים	קבוע
-	-	מזה: נדחה	
-	-	מזה: צורות אחרות	
-	-	מזה: נדחה	
2	11	מספר עובדים	
0.3	4.2	סך תגמול משתנה (15+13+11)	
-	-	מזה: מבוסס מזומן	
-	-	מזה: נדחה	תגמול
-	-	מזה: מניות או מכשירים מבוססי מניות אחרים	משתנה
-	-	מזה: נדחה	
-	-	מזה: צורות אחרות	
-	-	מזה: נדחה	
2.0	22.7	סך תגמול (2+10)	

טבלה מספר 43 - תשלומים מיוחדים (REM 2)

ליום 31 בדצמבר 2025 (אלפי ₪)						
תשלומי פיצויים***		מענקים בעת החתימה**		בונוסים מובטחים*		תשלומים מיוחדים
סך הכל	מספר עובדים	סך הכל	מספר עובדים	סך הכל	מספר עובדים	
327	1	-	-	-	-	נושאי משרה בכירה
-	-	-	-	-	-	עובדים מרכזיים אחרים

ליום 31 בדצמבר 2024 (אלפי ₪)						
תשלומי פיצויים***		מענקים בעת החתימה**		בונוסים מובטחים*		תשלומים מיוחדים
סך הכל	מספר עובדים	סך הכל	מספר עובדים	סך הכל	מספר עובדים	
280	1	-	-	-	-	נושאי משרה בכירה
-	-	-	-	-	-	עובדים מרכזיים אחרים

* בונוסים מובטחים במהלך שנת הדיווח.

** תשלומים שהוקצו לעובדים בעת הגיוס במהלך שנת הדיווח.

*** תשלומים שהוקצו לעובדים שהופסקה עבודתם במהלך שנת הדיווח.

ליום 31 בדצמבר 2025 (מליוני ₪)					תגמול נדחה ותגמול מוחזק (retained)
הסכום הכולל של התגמול הנדחה ששולם (paid out) בשנת הדיווח	הסכום הכולל של התיקון שבוצע במהלך השנה עקב התאמות משתמעות בדיעבד	הסכום הכולל של התיקון שבוצע במהלך השנה עקב התאמות מפורשות בדיעבד	מזה: הסכום הכולל שטרם שולם של יתרת התגמול הנדחה והתגמול המוחזק שחשוף להתאמות בדיעבד, מפורשות ו/או משתמעות	הסכום הכולל שטרם שולם של יתרת התגמול הנדחה	
4.5	-	-	-	2.7	נושאי משרה בכירה
-	-	-	-	-	מזמן
-	-	-	-	-	מניות
-	-	-	-	-	מכשירים מבוססי מזמן
-	-	-	-	-	אחר
0.3	-	-	-	0.2	עובדים מרכזיים אחרים
-	-	-	-	-	מזמן
-	-	-	-	-	מניות
-	-	-	-	-	מכשירים מבוססי מזמן
-	-	-	-	-	אחר
4.8	-	-	-	2.9	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2024 (מליוני ₪)					תגמול נדחה ותגמול מוחזק (retained)
הסכום הכולל של התגמול הנדחה ששולם (paid out) בשנת הדיווח	הסכום הכולל של התיקון שבוצע במהלך השנה עקב התאמות משתמעות בדיעבד	הסכום הכולל של התיקון שבוצע במהלך השנה עקב התאמות מפורשות בדיעבד	מזה: הסכום הכולל שטרם שולם של יתרת התגמול הנדחה והתגמול המוחזק שחשוף להתאמות בדיעבד, מפורשות ו/או משתמעות	הסכום הכולל שטרם שולם של יתרת התגמול הנדחה	
1.2	-	-	-	2.5	נושאי משרה בכירה
-	-	-	-	-	מזמן
-	-	-	-	-	מניות
-	-	-	-	-	מכשירים מבוססי מזמן
-	-	-	-	-	אחר
0.1	-	-	-	0.2	עובדים מרכזיים אחרים
-	-	-	-	-	מזמן
-	-	-	-	-	מניות
-	-	-	-	-	מכשירים מבוססי מזמן
-	-	-	-	-	אחר
1.3	-	-	-	2.7	סך הכל

תוספת א' – קשרים בין הדוחות הכספיים לבין חשיפות פיקוחיות

הבדלים בין בסיס האיחוד החשבונאי ובין בסיס האיחוד הפיקוחי ומיפוי הדוחות הכספיים בהתאם לקטגוריות סיכון פיקוחיות (L1)

טבלה מספר 45 – הבדלים בין בסיס האיחוד החשבונאי ובין בסיס האיחוד הפיקוחי ומיפוי הדוחות הכספיים בהתאם לקטגוריות סיכון פיקוחיות (L1)

31 בדצמבר 2025							דוחות בדוחות הכספיים שפורסמו	נכסים
יתרות מאזניות של פריטים ש:								
לא כפופים לדרישות הון או כפופים לניכוי מבסיס ההון	כפופים למסגרת סיכון שוק	כפופים למסגרת איגוח	כפופים למסגרת סיכון אשראי של צד נגדי	כפופים למסגרת אשראי	בהתאם לבסיס האיחוד הפיקוחי	זוחו בדוחות הכספיים		
-	-	-	-	4,404.5	4,404.5	4,404.5	מזומנים ופיקדונות	
-	8.6	-	-	1,926.8	1,935.4	1,935.4	בבנקים	
-	-	-	-	16,378.9	16,378.9	16,378.9	ניירות ערך	
-	-	-	-	(167.4)	(167.4)	(213.2)	אשראי לציבור הפרשה להפסדי אשראי	
-	-	-	-	16,211.5	16,211.5	16,165.7	אשראי לציבור, נטו	
-	-	-	-	-	-	-	אשראי לממשלה	
-	-	-	-	3.6	3.6	3.6	השקעה בחברה כלולה	
-	-	-	-	291.1	291.1	291.1	בניינים וציוד	
4.8	-	-	-	-	4.8	4.8	נכסים בגין מכשירים נגזרים	
-	-	-	-	295.5	295.5	295.5	נכסים אחרים	
4.8	8.6	-	-	22,133.0	22,146.4	23,100.6	סך הכל נכסים	
-	-	-	-	-	-	18,250.1	התחייבויות פיקדונות הציבור	
-	-	-	-	-	-	55.6	פיקדונות מבנקים	
-	-	-	-	-	-	-	פיקדונות הממשלה	
-	-	-	-	-	-	-	ניירות ערך	
-	-	-	-	-	-	-	שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	
-	-	-	-	-	-	2,771.2	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	
-	-	-	-	-	-	22.1	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
-	-	-	-	-	-	352.0	התחייבויות אחרות	
-	-	-	-	-	-	21,451.0	סך כל התחייבויות	

טבלה מספר 45 – הבדלים בין בסיס האיחוד החשבונאי ובין בסיס האיחוד הפיקוחי ומיפוי הדוחות הכספיים בהתאם לקטגוריות סיכון פיקוחיות (LI1) (המשך)

31 בדצמבר 2024							
יתרות מאזניות של פריטים ש:							
לא כפופים לדרישות הון או כפופים לניכוי מבסיס ההון	כפופים למסגרת סיכון שוק	כפופים למסגרת איגוח	כפופים למסגרת סיכון אשראי של צד נגדי	כפופים למסגרת אשראי	בהתאם לבסיס האיחוד הפיקוחי	דוחות בדוחות הכספיים שפורסמו	
							נכסים
							מזומנים ופיקדונות
-	-	-	-	5,056.0	5,056.0	5,056.0	בבנקים
-	4.1	-	-	1,318.3	1,322.4	1,322.4	ניירות ערך
-	-	-	-	15,660.7	15,660.7	15,660.7	אשראי לציבור הפרשה להפסדי אשראי
-	-	-	-	(155.5)	(155.5)	(220.6)	אשראי
-	-	-	-	15,505.2	15,505.2	15,440.1	אשראי לציבור, נטו
-	-	-	-	-	-	-	אשראי לממשלה
-	-	-	-	265.1	265.1	265.1	בניינים וציוד
							נכסים בגין מכשירים
3.1	-	-	-	-	3.1	3.1	נגזרים
-	-	-	-	302.6	302.6	302.6	נכסים אחרים
3.1	4.1	-	-	22,447.2	22,454.4	22,389.3	סך הכל נכסים
							התחייבויות
-	-	-	-	-	-	17,786.4	פיקדונות הציבור
-	-	-	-	-	-	47.8	פיקדונות מבנקים
-	-	-	-	-	-	-	פיקדונות הממשלה
							ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
-	-	-	-	-	-	-	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
-	-	-	-	-	-	2,722.0	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	-	2.8	התחייבויות אחרות
-	-	-	-	-	-	3342	
-	-	-	-	-	-	20,893.2	סך כל התחייבויות

הקשר בין המאזן ורכיבי ההון הפיקוחי

טבלה מספר 46 - הקשר בין המאזן ורכיבי ההון הפיקוחי (CC2)

רכיבי ההון הפיקוחי	ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 31 בדצמבר 2025	
במליוני ש"ח			
			נכסים
	5,056.0	4,404.5	מזומנים ופיקדונות בבנקים
	1,322.4	1,935.4	ניירות ערך
	-	-	מזה: השקעות בהון של תאגידי פיננסיים שאינן עולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי
	-	-	מזה: השקעות בהון של תאגידי פיננסיים שעולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי שאינן עולות על סף הפחתה
14	1,322.4	1,935.4	מזה: ניירות ערך אחרים
	-	-	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
	15,660.7	16,378.9	אשראי לציבור
	(220.6)	(213.2)	הפרשה להפסדי אשראי
20	(155.5)	(167.4)	מזה: הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי הנכללת ברובד 2
	(65.1)	(45.8)	מזה: הפרשה להפסדי אשראי שלא נכללת בהון הפיקוחי
	15,440.1	16,165.7	אשראי לציבור, נטו
	-	3.6	השקעה בחברה כלולה
	265.1	291.1	בניינים וציוד
	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
6	-	-	מזה: מוניטין
7	-	-	מזה: נכסים בלתי מוחשיים אחרים
	3.1	4.8	נכסים בגין מכשירים נכרים
	302.6	295.5	נכסים אחרים
	64.7	76.6	מזה: נכסי מס נדחה
9	64.7	76.6	מזה: נכסי מס נדחה למעט אלו המיוחסים להפרשי עיתוי
8	-	-	מזה: התחייבות בגין מס נדחה בגין נכסים בלתי מוחשיים
	-	-	מזה: נכסי מס נדחה אחרים
12	-	-	מזה: עודף עתודה על יעודה
	237.2	218.9	מזה: נכסים אחרים נוספים
	22,389.3	23,100.6	סך כל הנכסים

רכיבי ההון הפיקוחי	ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 31 בדצמבר 2025	
במליוני ש"ח			
			התחייבויות והון
	17,786.4	18,250.1	פיקדונות הציבור
	47.8	55.6	פיקדונות מבנקים
	-	-	פיקדונות הממשלה
	-	-	ניירות ערך שהושאלו
	2,722.0	2,771.2	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
	-	-	מזה: כתי התחייבויות נדחים שאינם מוכרים כהון פיקוחי
	214.2	222.8	מזה: כתי התחייבויות נדחים המוכרים כהון פיקוחי
18A	214.2	222.8	מזה: כשירים כרכיבי הון פיקוחי
18B	-	-	מזה: אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות מעבר
	2.8	22.1	התחייבויות בגין מכשירים נצרים
11	-	-	מזה: בגין סיכון האשראי העצמי
	334.2	352.0	התחייבויות אחרות
13	-	-	מזה: התחייבויות בגין מס נדחה המיוחסת לפנסיה
	20,893.2	21,451.0	סך כל ההתחייבויות
	1,451.3	1,596.0	הון עצמי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
	260.5	260.5	מזה: הון מניות רגילות
1	127.3	127.3	מזה: הון מניות רגילות ופרמיה
3	1,210.0	1,339.8	מזה: עודפים
4	(19.2)	(4.3)	מזה: רווח כולל אחר מצטבר
	1.5	0.3	מזה: רווחים בגין התאמות בגין הטבות לעובדים
	7.4	22.5	מזה: רווחים שטרם מומשו מהתאמות של ניירות ערך למכירה לפי שווי הון
10	-	-	מזה: הפסדים נטו בגין גידורי תזרים מזומנים
	-	-	מזה: הפסדים נטו מהתאמות מתרגום דוחות כספיים
2	-	-	מזה: קרנות הון
	-	-	מזה: הון מניות בכורה
15A	-	-	מזה: כשירים כרכיבי הון פיקוחי
15B	-	-	מזה: אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות מעבר
	-	-	מזה: מכשירים הוניים אחרים
16A	-	-	מזה: כשירים כרכיבי הון פיקוחי
16B	-	-	מזה: אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות מעבר
	44.8	53.6	זכויות שאינן מקנות שליטה*
5	44.8	53.6	מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להון עצמי רובד 1
17	-	-	מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להון רובד 1 נוסף
19	-	-	מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להון רובד 2
	-	-	מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שלא ניתן לייחס להון הפיקוחי
	1,496.1	1,649.6	סך כל ההון העצמי
	22,389.3	23,100.6	סך כל ההתחייבויות וההון

המקורות העיקריים להבדלים בין סכומי החשיפה הפיקוחית לבין היתרות המאזניות בדוחות הכספיים (L12)

טבלה מספר 47 – המקורות העיקריים להבדלים בין סכומי החשיפה הפיקוחית לבין היתרות המאזניות בדוחות הכספיים (L12)

31 בדצמבר 2025					
פריטים שחלה עליהם:					
מסגרת סיכון שוק	מסגרת סיכון אשראי של צד נגדי	מסגרת איגוח	מסגרת סיכון אשראי	סך הכל	
במיליוני ש"ח					
8.6	-	-	23,133.0	23,141.6	סכום היתרה המאזנית של הנכסים בהתאם לבסיס האיחוד הפיקוחי (על פי מתכונת גילוי L11)
-	-	-	-	-	סכום היתרה המאזנית של ההתחייבויות בהתאם לבסיס האיחוד הפיקוחי (על פי מתכונת גילוי L11)
8.6	-	-	23,133.0	23,141.6	סכום כולל נטו לפי בסיס האיחוד הפיקוחי
-	-	-	712.8	712.8	סכומים חוץ-מאזניים
-	-	-	(217.7)	(217.7)	הבדלים שנגרמים מהבדלים בכללי הקיזוז, פרט לאלה שכבר נכללו בשורה 2
-	-	-	(22.0)	(22.0)	הבדלים הנגרמים מהפרשות
8.6	-	-	23,606.0	23,614.7	סכומי חשיפה שמוזבאים בחשבון למטרות פיקוחיות

31 בדצמבר 2024					
פריטים שחלה עליהם:					
מסגרת סיכון שוק	מסגרת סיכון אשראי של צד נגדי	מסגרת איגוח	מסגרת סיכון אשראי	סך הכל	
במיליוני ש"ח					
4.1	-	-	22,447.2	22,451.3	סכום היתרה המאזנית של הנכסים בהתאם לבסיס האיחוד הפיקוחי (על פי מתכונת גילוי L11)
-	-	-	-	-	סכום היתרה המאזנית של ההתחייבויות בהתאם לבסיס האיחוד הפיקוחי (על פי מתכונת גילוי L11)
4.1	-	-	22,447.2	22,451.3	סכום כולל נטו לפי בסיס האיחוד הפיקוחי
-	-	-	803.8	803.8	סכומים חוץ-מאזניים
-	-	-	(142.2)	(142.2)	הבדלים שנגרמים מהבדלים בכללי הקיזוז, פרט לאלה שכבר נכללו בשורה 2
-	-	-	(3.6)	(3.6)	הבדלים הנגרמים מהפרשות
4.1	-	-	23,105.2	23,109.3	סכומי חשיפה שמוזבאים בחשבון למטרות פיקוחיות

תוספת ב' – איגוח

נכון ליום 31 בדצמבר 2025 לבנק לא קיימת חשיפה הנובעת מפעילות זו. כמו כן, לא קיימות לבנק חשיפות איגוח הנובעות מההשקעה בתיק הנוסטרו.

	מייצג את סך החבות שהועמדה ללקוח ומהווה את החבות הכוללת לבנק.	אובליגו
	אופק השרידות מודד את הזמן שבו הבנק מסוגל לעמוד בכל התחייבויות התשלום שלו הנובעות מפעילות עסקית מתמשכת בתרחיש קיצון חמור. מקדמי המשיכה נקבעו בהתאם לסוג המוצר וסגמנט הלקוח.	אופק (ימי) שרידות
	תהליך מתמשך של עליית מחירים, האינפלציה נמדדת על ידי שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן.	אינפלציה
	אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.	אירוע קיברנטי (סייבר)
	<p>על פי חוק בנקאות (רישוי), התשמ"א - 1981, כל אחת מאלה:</p> <p>(1) זכות ההצבעה באסיפה כללית של חברה או בגוף מקביל של תאגיד אחר;</p> <p>(2) הזכות למנות דירקטור בתאגיד, ולעניין זה:</p> <p>(א) יראו את מי שמינה דירקטור בתאגיד כבעל הזכות למנותו;</p> <p>(ב) חזקה על תאגיד שנושא משרה בו נתמנה לדירקטור בתאגיד אחר, ועל מי ששולט באותו תאגיד, שהם בעלי הזכות למנותו;</p> <p>(3) הזכות להשתתף ברווחי התאגיד;</p> <p>(4) הזכות ליתרת נכסי התאגיד בעת חיסולו לאחר סילוק חבויותיו.</p>	אמצעי שליטה
	<p>חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש, במסגרתו - מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב - הבנק העניק ויתור ללווה. לצורך קביעה האם הסדר חוב שבוצע על ידי הבנק מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי, הבנק מבצע בחינה איכותית של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתו הוא בוצע, וזאת במטרה לקבוע האם: (1) החייב מצוי בקשיים פיננסיים ו- (2) במסגרת ההסדר הבנק העניק ויתור לחייב. לצורך קביעה האם החייב נמצא בקשיים פיננסיים, הבנק בוחן האם קיימים סממנים המצביעים על היותו של הלווה בקשיים במועד ההסדר או על קיום אפשרות סבירה שהלווה יקלע לקשיים פיננסיים לולא ההסדר. בין היתר, הבנק בוחן קיום אחת או יותר מהנסיבות המפורטות להלן:</p> <ul style="list-style-type: none"> למועד הסדר החוב הלווה נמצא בכשל, לרבות כאשר חוב אחר כלשהו של הלווה הינו בכשל; לגבי החובות שלמועד ההסדר אינם בפיגור הבנק מעריך האם בהתאם ליכולת הפירעון הנוכחית קיימת סבירות כי בעתיד הנראה לעין הלווה ייקלע למצב של כשל ולא יעמוד בתנאים החוזיים המקוריים של החוב; החייב הוכרז כפושט רגל, נמצא בתהליך של כינוס נכסים או קיימים ספקות משמעותיים להמשך קיומו של הלווה כעסק חי; וכן ללא שינוי תנאי החוב, החייב לא יהיה מסוגל לגייס חוב ממקורות אחרים בריבית שוק המקובלת לגבי חייבים שאינם בכשל. 	ארגון מחדש של חוב בעייתי
	אשראי אשר מתקיימות לגבי חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב מיוחדת של הנהלת הבנק. אשראי חוץ מאזני מסווג כאשראי בהשגחה מיוחדת אם מימוש ההתחייבויות התלויות בגין הסעיף הינו ברמת "אפשרי" וכן אם החובות, שיתכן שיוכרו כתוצאה מהתממשות התלויה, ראויים לסיווג בקטגוריה זו.	אשראי בהשגחה מיוחדת
	אשראי מוגן באופן לא מספק על-ידי השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הביטוחן ששוועבד, אם קיים. לסיכון אשראי מאזני שסווג כאמור, קיימת חולשה או חולשות מוגדרות היטב, אשר מסכנות את מימוש החוב. אשראי אשר מוכרת בגינו הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי יסווג כנחות כאשר הוא הופך לחוב בפיגור של 90 יום או יותר. לגבי חובות שנבחרים ומופרשים על בסיס קבוצתי אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, הבנק ממשיך לצבור הכנסות ריבית (למעט אשראי לדיור). סיכון אשראי חוץ מאזני יסווג בסיווג נחות אם מתקיימים שני התנאים: (1) קיימת הסתברות, שהינה לפחות אפשרית, לכך שההתחייבות התלויה בגין הסעיף החוץ מאזני תתמש, וכן (2) החובות שיתכן שיתהוו כתוצאה מהתממשות ההתחייבות התלויה ראויים לסיווג שאינם טוב יותר מסיווג כחובות נחותים.	אשראי נחות

אשראי לא צובר	<p>חוב יסווג כחוב לא צובר, כאשר, בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים, צפוי (expected) שתאגיד בנקאי לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. לעניין סעיף זה, המשמעות של גביית כל הסכומים לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב היא שגם תשלומי הריבית וגם תשלומי הקרן על פי החוזה יגבו במועד שנקבע בהסכם החוב. חוב לא יסווג כחוב לא צובר במהלך תקופה שבה חל עיכוב בתשלום, אם התאגיד הבנקאי צופה לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לרבות ריבית שנצברה על פי שיעור הריבית החוזי בתקופה שבה חל עיכוב ובכל מקרה, חוב שנבחן פרטנית יסווג כחוב לא צובר כאשר קרן או ריבית בגינת מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם הוא גם "מובטח היטב" (secured Well) וגם "נמצא בהליכי גביה" (collection of process the In).</p> <p>חוב "מובטח היטב" כאשר הוא מובטח על ידי ביטחון באמצעות שעבוד של רכוש מוחשי או אישי, לרבות ניירות ערך, שערך המימוש שלו מספיק לפירעון החוב (לרבות ריבית שנצברה) או ערבות של צד בעל אחריות פיננסית מוכחת. חוב "נמצא בתהליכי גביה" אם גבייתו מתנהלת באופן תקין באמצעות הליך משפטי או, בנסיבות המתאימות, מאמצי גביה שאינם משפטיים אך צפוי שייביאו בעתיד הקרוב לפירעון החוב או להחזרתו למצב צובר. אשראי לזיכרון מסווג כחוב לא צובר כאשר הקרן או הריבית בגינת מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר.</p>
באזל וו/באזל III	<p>הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקות בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.</p>
גידור	<p>עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה</p> <p>הון על בסיס מתמשך - going concern capital.</p>
הון עצמי רובד 1	<p>הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחזו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראות ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".</p>
הון רובד 2	<p>שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר (gone concern capital) והוא כולל בעיקר מכשירי כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל III וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (contingent convertible- CoCo) שהונפקו על ידי הבנק ושימרו למניות הבנק בקרות אירוע מכונן (point of non viability). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחסת עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.</p>
הון רגולטורי	<p>הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד). רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).</p>
הלואה לזיכרון	<p>הלואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא ניתנה למטרת עסק:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ההלוואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוץ; 2) ההלוואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח; 3) ההלוואה ניתנה במשכון דירת מגורים; 4) ההלוואה מיועדת למימון פירעון מוקדם של הלואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים 1 ו-2.
הלואה ממונפת	<ol style="list-style-type: none"> 1) אשראי שניתן למימון עסקה הנית 2) היחס בין סך החוב של הלואה ל-EBIDTA של הלואה עולה על שיעורים שקבע הבנק, בין היתר בהתחשב ברמות המקובלות בענף או במגזר ספציפי 3) לווה המאופייין ביחס גבוה של חוב לשווי נקי 4) רמת המינוף, לאחר המימון, כפי שהיא נמדדת באמצעות יחסי המינוף, גבוהה משמעותית מהנורמות המקובלות בענף או מרמות היסטוריות
הסכמי CSA	<p>הסכמי קיזוז שגורמים לחיחום ולמצער סיכונים האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, לרוב המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.</p>
הפרשה פרטנית	<p>חובות לא צוברים הינם חובות אשר הבנק סבור כי אינם חולקים מאפייני סיכון משותפים עם חובות צוברים, ולפיכך מעריך את ההפרשה בגינת על בסיס פרטני. חובות שההפרשה להפסדי אשראי בגינת נבחנת על בסיס פרטני כוללים בעיקר חבויות בגין אשראי מסחר שיתרתן החוזית עולה על 1 מיליון ש"ח (ללא ניכוי: מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות בויתור משפטי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי וביטוחנות). הבנק מודד את ירידת הערך בהתבסס על הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבי של החוב. כאשר החוב מותנה בביטחון, או כאשר הבנק קובע שצפויה תפיסת נכס, ירידת הערך נמדדת בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו אשראי (בניכוי עלויות מכירה).</p>

הפרשה קבוצתית	<p>אמידת ההפרשה נעשית ככלל בשיטת שיעור ההפסד (Loss-rate). תהליך זה מבוסס בראשיתו על ממוצע הפסדי העבר בתיק, המיוצג על ידי מחיקות חשבונאיות נטו (net charge-offs), ככלל, בכל ענף משקי ב-10 שנים האחרונות. הפסדי העבר מותאמים בהמשך התהליך בגין שורה של מאפייני סיכון ומאפיינים כלכליים כגון שינויים במדיניות האשראי, ריכוזיות תיק האשראי, מדדי LTV, שינויים בהיקף האשראי ובסינוג ותנאים נוספים. תהליך זה נועד להתאים את המידע ההיסטורי כדי לשקף את המידע שבהתאם להחלטות הסבירות והניתנות לביסוס עשויים להיות שונים מהתנאים ששררו בתקופה שבמהלכה הוערך המידע ההיסטורי. בשלב הבא משלב הבנק תחזיות סבירות וניתנות לביסוס לשנה אחת, ולאחריה שב על פני שנה אחת למידע ההיסטורי המתואם בגין תנאים נוכחיים על בסיס ליניארי.</p>
חברת דירוג	<p>חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידיהן. בישראל פועלות שתי חברות דירוג – "מעלות" ו"מדרוג". הבנק נסמך על דירוגי חברת הדירוג הבינלאומית S&P בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 203, הקצאת הון בגין סיכונים אשראי.</p>
חוב מהותי	<p>"חבות" כהגדרתה בהוראה 313 למעט השקעה במניות, אם מתקיים: (א) סכום חבות העולה על 50 מ' ₪; או (ב) חבות העומדת בפרמטרים כמותיים או איכותיים אשר התאגדי הבנקאי הגדיר לעניין זה, כאשר סכומה נמוך מסעיף קטן (א) לעיל.</p>
חוב מהותי בקשיים	<p>חוב מהותי המסווג כ"סיכון אשראי בעייתי" כהגדרת המונח בסעיף 1 בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח כספי שנתי", או חוב מהותי עם אינדיקציות שליליות המעלות את הסיכון להפיכתו לסיכון אשראי בעייתי (כגון: חוב מהותי הנכלל ברשימות מעקב או מיועד לעבור להסדר חוב), למעט חובות שבטיפול "הפונקציה לטיפול בנביית חובות" כאמור בהוראת נב"ת 450, "הליכי גביית חובות".</p>
חח"ד - חשבון חוזר דביטורי	<p>חשבון עובר ושב עסקי עם מסגרת אשראי.</p>
חשיפות חוץ מאזניות	<p>חשיפות אלו נובעות ממחויבויות שנטל הבנק כלפי הלווים שלו אך לתאריך הדיווח טרם מומשו/נוצלו על ידי הלווים ולאור זאת חשיפות אלו טרם באות לידי ביטוי ברישום נכס או התחייבות מאזנית. דוגמה לחשיפות אלו הן, בין היתר:</p> <ul style="list-style-type: none"> - התחייבויות למתן אשראי שטרם נוצלו; - מסגרות אשראי לא מנוצלות; - התחייבויות בהתאם להסכמי ערבות; - התחייבויות בהתאם לאישור עקרוני המחייב את הבנק לשמור על ריבית לתקופה מסוימת. <p>- ועוד. בנוסף כולל ערבויות שהוצאו ונגדרים (למעט שווי הוגן חיובי או שלילי שנרשמים במאזן).</p>
יחס הלימות הון	<p>יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם ננקט הבנק במהלך הפעילות.</p>
יחס כיסוי סכילות	<p>יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.</p>
יחס מימון יציב	<p>יחס בוחן תרחיש לחץ נזילות בטווח של שנה. יחס המימון היציב נועד לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה מתאגידים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. היחס מגביל הסתמכות יתר של התאגידים הבנקאיים על מימון סיטונאי קצר טווח.</p>
יחס מיטף	<p>מוגדר כיחס בין מדידת ההון (המונה) למדידת החשיפה (המכונה) במונחי נכסים מאזניים וחופף מאזניים (ללא מימד סיכון, הנהוג ביחס ההון), כאשר היחס מבוטא באחוזים. ההון לצורך מדידת יחס המיטף הוא הון רובד 1.</p>
כתבי התחייבות נדחים	<p>כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנטשים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.</p>
לווה	<p>בעל חבות מאזנית או חופף מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיעה הבנק. לצורך בחינת חשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לוויים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".</p>
מנג'א - מערכת גילוי נאות אלקטרוני	<p>מערכת מידע לקליטתם והפצתם דרך רשת האינטרנט, של מכלול הדיווחים הנדרשים מגופים הכפופים לפיקוחה של הרשות: תאגידים, מנהלי קרנות נאמנות, נאמנים, חברות יועצי השקעות, חברות לניהול תיקים וחתמים.</p>
מס"ב - מרכז הסליקה הבנקאי	<p>חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חיובים וזיכויים אלקטרוניים</p>
מק"מ-מלווה קצר מועד	<p>נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא ריבית.</p>

משך חיים ממוצע (מח"מ)	משך חיים ממוצע (מח"מ) נמדד בשנים ומשקלל את תשלומי הריבית התקופתיים של המכשיר הפיננסי לאורך חייו עד לפידיון הסופי. ככל שמשך החיים הממוצע ארוך יותר שווי הוגן של המכשיר מושפע יותר משינויים בשיעורי הריבית ומגורמים כלכליים אחרים ולפיכך מסוכן יותר.
נזר	נזר הוא מכשיר פיננסי או חוזה אחר, בעל 3 מאפיינים: 1. שוויו משתנה בהתאם לשינוי בשיעור ריבית, במחיר פיננסי מוגדר, במחיר סחורה מוגדר, בדירוג אשראי או בבסיס דומה. 2. אינו דורש השקעה ראשונית נטו או דורש השקעה ראשונית נטו הנמוכה מההשקעה שהייתה נדרשת עבור סוגים אחרים של חוזים, שחזוי כי יגיבו באופן דומה לשינויים בגורמי שוק. 3. הוא מסולק במועד עתידי.
נזר אשראי	חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון וכו'.
סדך 1	הקצאת הון מזערי כנגד סיכויי אשראי, סיכויי שוק וסיכונים תפעוליים, בשיטה הקושרת את היקף החשיפות לסיכונים השונים לדרישת ההון הרגולטורית. הוראות נדבך 1 שנקבעו על ידי ועדת באזל אומצו במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201 עד 209 והם קובעים שיטה פיקוחית לחישוב נכסים משוקללים בסיכון ואופן החישוב של דרישות ההון בגין נכסי סיכון כאמור.
סדך 2	מתווה את התהליכים הפנימיים בבנק (ICAAP – Internal Capital Adequacy Assessment Process) המשמשים להערכת ההון הנדרש בגין מכלול הסיכונים לרבות אלו שאינם נכללים בנדבך 1 (כגון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון נזילות, סיכויי סליקה וסיכונים אסטרטגיים) ובמקביל תהליך סקירה שיובצע על ידי הפיקוח על הבנקים.
סדך 3	משמעת שוק. נדבך זה קובע את האופן וההיקף של המידע שיוצג במסגרת הדיווח לציבור בדבר הסיכונים שהבנק חשוף אליהם. במסגרת נדבך זה נדרש מתן מידע כמותי ומידע איכותי כדי לאפשר לגורמי השוק להעריך את מידת החשיפה של הבנק לגורמי סיכון.
סילות	היכולת של הבנק לממן גידול בנכסים ולעמוד בפרעון התחייבויותיו במועד פירעונו.
נכסים נזילים	נכסים לא משועבדים, הניתנים להמרה למזומנים או ניתנים לפירעון במהירות ובקלות גם בעתות לחץ, ללא אובדן ערך או עם אובדן ערך בשיעור נמוך, כאשר ההנהלה צופה צורך בנזילות נוספת. בפשטות ובעלות סבירה, או ניתנים לפירעון כאשר ההנהלה צופה צורך בנזילות נוספת.
נכסים משוקללים בסיכון או נכסי סיכון (RWA)	נכסי סיכון משקפים חשיפה מאזנית וחופף מאזנית שנוצרת בגין פעילויות הבנק משוקללות בסיכון המיוחס לה בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 203 עד 209 בכל הקשור לסיכון אשראי, סיכון שוק וסיכות תפעוליות. נכסי סיכון כאמור נועדו לשקף את הסיכון המשוקלל בגינת נדרש הבנק להחזיק דרישת ההון הרגולטורית במסגרת הדרישות להלימות ההון.
סיכון אשראי	סיכון אשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על פי הסכם האשראי.
סיכון אינפלציה	הינו הסיכון משינויים לא צפויים בקצב האינפלציה, כלומר בשינויים במדד המחירים לצרכן.
סיכון בסיס אחר	חשיפה לשינוי של מחירים – כגון: מחירי מניות, אופציות וכד'.
סיכון מטבע	רמת החשיפה הנובעת מכך שחלק מהכנסות, הוצאות, נכסים או התחייבויות של הבנק או חברות הבנות שלו נקובים במטבע שונה ממטבע הפעילות שלהם, לעלייה או ירידה בשערי המטבעות להם הם חשופים. אלה עלולים לפגוע באופן ניכר וליצור הפסדים ובמקרים מסוימים אף להביא להפסדים כבדים.
סיכון סילות	סיכון נזילות הוא הסיכון הנובע מאי-זדאות לגבי משיכות בלתי צפויות של פיקדונות ומביקוש בלתי צפוי לאשראי שעל הבנק לספק באופן מיידי ושייגרמו לכך שהבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקידים. מקורו בסיכון לרווחי הבנק וליציבותו אשר נובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו. הסיכון נוצר בשל אי הוודאות ביחס לאפשרות לגייס מקורות ו/או לממש נכסים באופן בלתי צפוי ובפרק זמן קצר, מבלי שייגרם הפסד מהותי.
סיכון ריבית (ללא מרווח סיכון האשראי)	הסיכון הנשקף להונן ולרווחי של הבנק כתוצאה מתנועות שליליות בשיעורי הריבית המשפיעות על הפוזיציות הקיימות בתיק הבנק. כאשר שיעורי הריבית משתנים, משתנים עמם השווי הנוכחי והעתידי של תזרימי המזומנים העתידיים. אלה, בתמורה, גורמים לשינוי בערכם הבסיסי של נכסי הבנק, התחייבויותיו ופריטים חוץ מאזניים, ולפיכך, הם משנים את ערכו הכלכלי של התאגיד. שינויים בשיעורי הריבית משפיעים גם על הרווחים של הבנק, על ידי שינוי ההכנסות וההוצאות הרגישות לריבית, דבר המשפיע על הכנסות הריבית נטו (Nil).
סיכון שוק	סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחופף מאזניות הנובע משינוי בשווי הוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי ריבית, שער חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות)
סיכון תמחור מחדש (Repricing Risk)	סיכון הנובע מהבדלי עיתוי בתקופות לפירעון (בריבית קבועה) ובמועדי התמחור מחדש (בריבית משתנה) של נכסים, התחייבויות ופוזיציות חוץ מאזניות של הבנק (חשיפה לפערי מח"מ). אי התאמות במועדי התמחור מחדש עלולות לחשוף את הרווחים ואת השווי הכלכלי לתנודות בלתי צפויות עקב שינויים בשיעורי הריבית.

<p>סיכון הנובע מתזוזות בלתי צפויות של עקום התשואה שעלולות להשפיע באופן שלילי על רווחי הבנק או על השווי הכלכלי, וזאת בשל שינויים בקשרים בין שעורי הריבית לתקופות פרעון שונות של אותו מדד או שוק. השינויים בקשרים בין שעורי הריבית יבואו לידי ביטוי בשינויים לא מקבילים של עקום הריבית - שינוי בשיפוע העקום (התללה או השטחה) או בצורתו (פיתול) (דהיינו עקום הריבית יעלה או ירד בשיעור לא אחיד לאורך תקופות הזמן).</p>	<p>סיכון עקום התשואה – (Yield Curve Risk)</p>
<p>סיכון הנובע ממתאם לא מושלם בשינויים של שיעורי הריבית בשווקים פיננסיים שונים או מכשירים שונים הדומים במאפייני התמחר מחדש. הבדלים אלו יכולים לגרום לנזק בלתי צפויים בתזרימי המזומנים ובמרווח ההכנסות בין נכסים, התייבשות ומכשירים חוץ מאזניים בעלי תקופות לפרעון או תדירויות תמחר מחדש דומות.</p>	<p>סיכון בסיס הריבית – (Basis Risk)</p>
<p>סיכון הנובע משינוי בעיתוי או בהיקף של תזרימי מזומנים של מכשיר פיננסי עקב שינויי שיעורי הריבית בשוק והתנהגות הלווים/מפקידים. בחלק לא מבוטל מהמקרים הללו, האופציה נתונה בידי הלקוח ומכאן, צרכי ואופני התנהגות הכלכלית, ולפיכך, היא איננה בהכרח מבטאת שיקולים כלכליים בלבד.</p>	<p>סיכון אופציונליות –(Optionality)</p>
<p>עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. עסקאות מסוג זה מבוצעות לעיתים קרובות כאשר קבוצות של מלווים ממנות יחד אותן הלוואות כך שהסכום שמועמד ללווה גדול יותר מהכנסות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.</p>	<p>סידיקציה של הלוואה</p>
<p>תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות ויישוב יתרות.</p>	<p>סליקה</p>
<p>הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.</p>	<p>קבוצת לווים</p>
<p>ממשל ניהול הסיכונים, מסתמך על שלושה קווי הגנה: (1) קווי עסקים, (2) פונקציית ניהול סיכונים בלתי תלויה, ו- (3) ביקורת פנימית</p>	<p>קווי הגנה</p>
<p>ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית: - רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק; - רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים; - רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש טכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.</p>	<p>שווי הוגן</p>
<p>שיעור המימון הינו המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדירור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.</p>	<p>שיעור המימון (LTV)</p>
<p>שיעור החזר מהכנסה הוא היחס בין החזר החודשי ובין ההכנסה החודשית הפנימית והוא מהווה אחד המדדים להערכת הסיכון של הלוואות לדירור. יחס זה מחושב על ידי חלוקת החזר החודשי של הלקוח (קרי התשלום החודשי המשמש לפירעון של הלוואה לדירור המבוקשת) בהכנסה פנימית (קרי ההכנסה החודשית נטו בניכוי הוצאות קבועות) יחס ה-PTI קובע רמת סיכון בהלוואה ובמצבים מסוימים מחייב דרישות הון גבוהות יותר בגין הלוואות לדירור עם שיעור החזר גבוה מהכנסה.</p>	<p>שיעור החזר מהכנסה (PTI) Payment to income</p>
<p>ניהול נכסי בנק והתחייבויותיו במגמה ליצור הקבלה מתאימה ביניהם ולהכביר את הונו של הבנק בטווח הארוך, לטובת בעלי מניותיו.</p>	<p>ALM – Asset and Liability Management</p>
<p>השינוי בשווי ההוגן מתזוזה מקבילה של נקודת בסיס אחת. BPV 100 הינו השינוי בשווי ההוגן מתזוזה מקבילה של 100 נקודות בסיס.</p>	<p>BPV – Basic Point Value</p>
<p>מקדמי המרה לאשראי. פריטים חוץ מאזניים יומרו לשווה ערך חשיפות אשראי באמצעות שימוש במקדמי המרה לאשראי. המרה זו תבוצע לאחר הפחתת סיכון האשראי.</p>	<p>CCF – Credit Conversion Factor</p>
<p>סיכון אשראי צד נגדי - מהווה תת סיכון של סיכון האשראי הכולל אליו חשוף הבנק, ומבטא את הסיכון שצד נגדי בעסקת חוזה פיננסי ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של העסקה ולא יעמוד בתשלומים הנדרשים על פי תנאי העסקה. סיכון אשראי של צד נגדי יוצר סיכון דו-צדדי להפסד ומשתנה לאורך חיי העסקה. ערך השוק של העסקה משתנה באופן רציף בהתאם לתנודות גורמי השוק העומדים בבסיסה, ויכול להיות חיובי או שלילי לכל אחד מהצדדים בעסקה.</p>	<p>CCR – Counterparty Credit Risk</p>
<p>מתודולוגיה חדשה לחישוב הפרשות להפסדי אשראי, המבוססת לא על ההפסדים שנגרמו אלא על הפסדים צפויים בעתיד למשך כל חיי מח"מ (משך החיים הממוצע) של העסקה, תוך הערכה של שינויים הצפויים בעתיד בגורמי סיכון המאקרו.</p>	<p>CECL – Current Expected Credit Losses</p>
<p>צוות חירום לטיפול באירועי מחשב, (Computer Emergency Response Team). צוות אזורי האחראי לתאם פעילויות הקשורות לאירועי או איומי סייבר.</p>	<p>CERT</p>

CRM - Credit Risk Mitigation	הפחתת סיכון אשראי - מקדמי סיכון המותרים לקיזוז עפ"י הוראות באזל III (בעיקר: ביטחונות נזילים משועבדים כנדרש). לפי הוראות אלה הבנק יכול, בעת חישוב דרישות ההון, להפחית את חשיפת האשראי שלו כלפי הצד הנגדי, ובכך להביא בחשבון את השפעת הפחתת הסיכון של הביטחון.
CVA - Credit Valuation Adjustment	חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.
DVA - debt valuation adjustment	התאמות חשבונאיות בגין סיכון אשראי של הבנק שנכללו בשווי ההוגן של ההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים.
ECAI - External Credit Assessment Institution	חברת דירוג אשראי חיצונית כשירה היא יישות, שאיננה סוכנות אשראי לייצוא (ECA), המנפיקה דירוגי אשראי חיצוניים ושהוכרה על ידי הפיקוח על הבנקים כמי שעמדה בדרישות הכשירות שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203 בנושא "מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי".
EAD - Exposure at Default	ההיקף הצפוי של חשיפתו של צד נגדי בעת כשל אשראי.
EDTF - Enhanced Disclosure Task Force	צוות משימה לשיפור הגילוי שהוקם על ידי ה-FSB. מטרת הגוף הינה לשפר את איכות הגילויים על הסיכונים, שיפור יכולת ההשוואה והשקיפות.
FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act	חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.
FSB - Financial Stability Board	גוף בינלאומי אשר מפקח על המערכת הפיננסית הבינלאומית. מטרתו, לקדם את היציבות במערכת הפיננסית.
ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process	תהליך הערכת הלימות ההון משמש לצורך בחינת היקף ההון הדרוש לתמיכה בסיכונים השונים שהקבוצה חשופה אליהם, על מנת לוודא שהון הקבוצה בפועל עולה על דרישות ההון האמורות בכל זמן.
IRRBB - Interest Rate Risk in the Banking Book	סיכון הנוכחי או הפוטנציאלי הנשקף להונ ולרווחיו של התאגיד הבנקאי כתוצאה מתנועות בשיעורי הריבית להן השפעות שליליות על פוזיציות בתיק הבנקאי של התאגיד הבנקאי. כאשר שיעורי הריבית משתנים, משתנים עמם השווי הנוכחי והעיתוי של זרמי המזומנים העתידיים. אלה, בתמורה, גורמים לשינוי בערכם הבסיסי של נכסי התאגיד הבנקאי, התחייבויותיו ופריטיים חוץ מאזניים, ולפיכך, הם משנים את ערכו הכלכלי של התאגיד. שינויים בשיעורי הריבית משפיעים גם על הרווחים של התאגיד הבנקאי, על ידי שינוי ההכנסות וההוצאות הרגישות לריבית, דבר המשפיע על הכנסות הריבית נטו (NII). סיכון ריבית בתיק הבנקאי ברמה מופרזת יכול להוות איום משמעותי על בסיס ההון הנוכחי של תאגיד בנקאי או על רווחיו העתידיים אם לא ינוהל כהלכה.
KPI - Key Performance Indicator	מטרה עסקית רצויה המוגדרת במונחים כמותיים או איכותניים נגזרת מהמגבלות של התיאבון לסיכון.
RTGS - Real Time Gross Settlement	מערכת תשלומים לסליקה מיידיית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לגורמים עסקיים נוספים.
RWA - Risk Weighted Assets	נכסי סיכון משקפים חשיפה מאזנית וחוזי מאזנית שנוצרת בגין פעילויות הבנק משוקללת בסיכון המיוחס לה בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין 203 עד 209 בכל הקשור לסיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי. נכסי סיכון אלו נועדו לשקף את הסיכון המשוקלל בגינו נדרש הבנק להחזיק הון רגולטורי במסגרת הדרישות לעמידה ביחסי הלימות ההון.
SFT	עסקאות מימון נירות ערך שבהן ערך העסקה תלוי בהערכות השוק והעסקה כפופה פעמים רבות להסכמי מרווח.
SREP - Supervisory Review Process	התהליך נועד להבטיח כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים. במסגרת התהליך בוחן הפיקוח את פרופיל הסיכון של התאגיד הבנקאי וכן התהליך הפנימי שנקט על ידי הבנק להערכת נאותות כוללת של הלימות ההון הרגולטורי המוזק על ידי הבנק כנגד החשיפות. תהליך זה נועד לתת לרגולטור כלים להערכה עצמאית של פרופיל הסיכון של הבנק וניהול הסיכונים ולקבוע צעדים להתערבות מוקדמות במטרה למנוע פגיעה ביציבות הבנק ואיתנות הפיננסית שלו.
Value at Risk - VaR	Value at Risk - ערך הנתון בסיכון, ה-VAR אומד את ההפסד המקסימלי הצפוי בשל התמשות סיכונים השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש; השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות.